

Autonoom Gemeentebedrijf Meerjarenplan 2026-2031

Bundel 2.

Documentatie bij het meerjarenplan

Gemeente Middelkerke

Spermaliestraat 1

8430 Middelkerke

Jurgen Vergauwe, algemeen directeur

Roseline Keereman, financieel directeur

059 31 30 16

Inhoud

Inhoud

Inhoud	2
I. Kader van de strategische beleids- en beheerscyclus.....	3
II. Omgevingsanalyse	8
1. Externe omgevingsanalyse	9
2. Interne omgevingsanalyse.....	208
3. Evaluatie meerjarenplan 2019-2025 + aanbevelingen.....	248
III. Totaaloverzicht beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties	251
IV. Toegestane werkings- en investeringssubsidies.....	259
V. Samenstelling beleidsdomeinen	260
VI. Overzicht jaarlijkse opbrengst per belastingsoort	262
VII. Overzicht jaarlijkse opbrengst per retributiesoort.....	262
VIII. Overzicht uitgaven en ontvangsten per beleidsveld, telkens voor exploitatie, investeringen en financiering	263
IX. Organogram	265
X. Input van de adviesraden/werkgroepen op het ontwerp MJP 2020-2025	266

I. Kader van de strategische beleids- en beheerscyclus

Vooraf

De beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties (maar ook het overig beleid) zijn tot stand gekomen binnen de beleids- en beheerscyclus. De geïntegreerde beleids- en beheerscyclus (BBC) is een variant van de strategie- en plancyclus (Plan, Do, Check, Act = PDCA), maar dan aangepast aan de specificiteit van de publieke sector en de Vlaamse lokale besturen.

BBC is een logische manier van denken en werken die vertaald kan worden in de PDCA-cyclus. Dit betekent dat er eerst gepland moet worden voor er iets ondernomen wordt. Wanneer men een actie ondernomen heeft, moet dit gecontroleerd en geëvalueerd worden. Op basis van de controle en evaluatie moet dan opnieuw gehandeld worden. Zoals het woord 'cyclus' impliceert, is dit een alsmaar voortgaand proces.

De algemeen directeur treedt bij de BBC op als dossierbeheerder. De beleidsmedewerker uit de dienst beleidsondersteuning werd aangesteld als procesverantwoordelijke en staat in voor de opvolging van het dossier, in nauw overleg met de algemeen directeur en met het managementteam (MAT).

Om het nieuwe meerjarenplan op te maken, werd een evaluatie gemaakt van het meerjarenplan 2019-2025. Hieruit werden een aantal aanbevelingen geformuleerd die mee werden opgenomen bij de opmaak van het meerjarenplan 2026-2031.

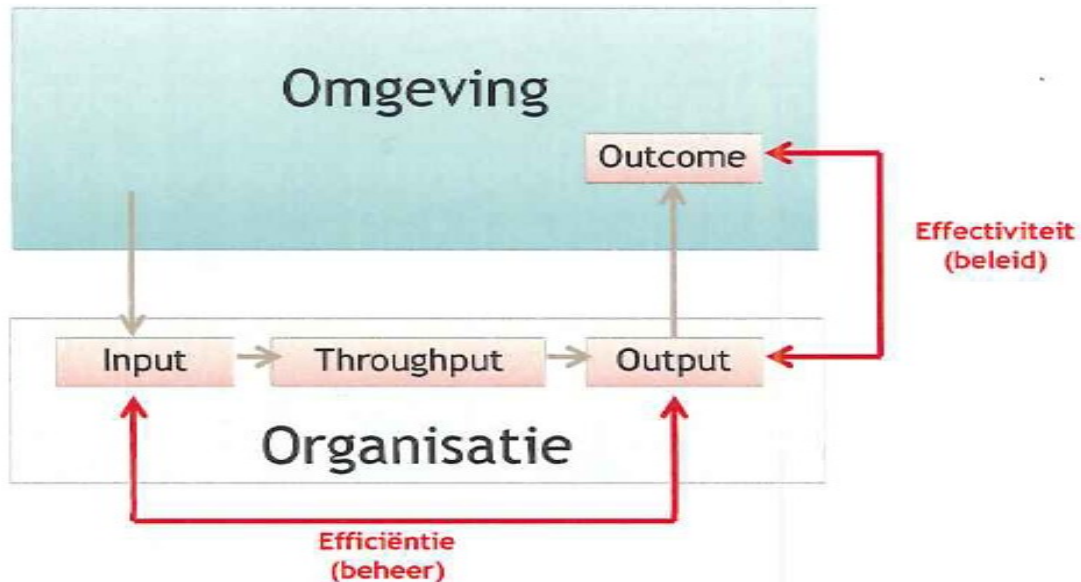
1. Beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties o.b.v. omgevingsanalyse, missie, visie, confrontatiematrix en input van de adviesraden en werkgroepen

Over het te voeren beleid kan nagedacht worden aan de hand van:

- wat is er nodig in de gemeente, zowel extern als intern? (externe en interne omgevingsanalyse);
- welke doelstellingen willen we realiseren? Op welke manier? Wat is prioritair? Wat doen we zelf? Wat doen we niet zelf?;
- welke middelen zijn daarvoor nodig? Financieel en operationeel worden gelinkt.

1.1 Omgevingsanalyse

Bij het bepalen van het beleid moet rekening gehouden worden met de input die gegeven wordt vanuit de omgeving aan de organisatie. De organisatie moet die informatie verwerken (throughput) in een bepaalde output die resulteert in een outcome voor de omgeving. De verwerking van die informatie moet volgens een efficiënt beheer verlopen, zodat dit resulteert in een effectief beleid.

 Garbage in = garbage out
(verkeerde informatie in = verkeerde informatie uit)

1.1.1 Externe omgevingsanalyse

Op een objectieve manier wordt informatie verworven over de externe omgeving. Er wordt vastgesteld welke factoren een gunstige en welke factoren een negatieve invloed kunnen hebben op de werking van de organisatie.

Uiteindelijk is het doel van de externe omgevingsanalyse om kansen en bedreigingen voor de gemeente te definiëren.

Het betreft gegevens die relevant zijn voor de visieformulering en de geformuleerde doelstellingen, actieplannen en de acties in het kader van de beleids- en beheerscyclus.

Uit de externe omgevingsanalyse werden de kansen en de bedreigingen voor de gemeente Middelkerke bepaald.

1.1.2 Interne omgevingsanalyse

Op een gestructureerde en geobjectiveerde manier wordt informatie verworven over de interne organisatie. Er wordt vastgesteld welke factoren goed en welke factoren minder goed lopen in de huidige werking.

Het doel van de interne omgevingsanalyse is om de sterktes en de zwaktes van de organisatie te definiëren.

Om een beter zicht te krijgen op de interne omgeving van de organisatie werd het 7S-model uitgevoerd. Dit model laat organisaties toe zichzelf te beschrijven op basis van 7 elementen die allen de beginletter "S" hebben:

–significante waarden,

- stijl,
- staf,
- sleutelvaardigheden,
- strategie,
- structuur,
- systemen.

Om de 7 elementen te beschrijven, werd gebruik gemaakt van specifieke vragen die aan alle diensten werden voorgelegd. De antwoorden van de diensten werden verwerkt en gebundeld.

Uit de interne omgevingsanalyse werden de sterktes en de zwaktes van de organisatie bepaald.

1.2 Missie en visie

Op basis van de omgevingsanalyses werden de missie en visie voor de organisatie vastgesteld, waaruit vervolgens de strategie wordt bepaald.

De missie bevat de identiteit, de waarden en de bestaansgrond van een organisatie.

De visie geeft een blik op de toekomst, schetst de gewenste situatie op lange termijn, geeft een richting aan, wil zekerheid en samenhang creëren, wil inspireren en onderscheiden.

Volgende tekst werd weerhouden.

Missie

Als ambitieuze kustgemeente verhoogt Middelkerke de levenskwaliteit en de beleving voor iedereen, door vernieuwing, gastvrijheid en efficiënte dienstverlening.

Visie

Middelkerke zal zich profileren als een unieke en gastvrije kustgemeente met een onophoudelijke inzet voor een toegankelijke en efficiënte dienstverlening.

We zullen ons onderscheiden door zorg op maat te faciliteren en in te zetten op aantrekkelijke en gezinsvriendelijke dorpen en badplaatsen waar iedereen zich thuis voelt.

Door een strategische focus op toerisme, dynamisch ondernemerschap en een innovatieve kijk op het openbaar domein zullen we de troeven van onze kustomgeving maximaal benutten en het leven aan zee en in de polders voor al onze inwoners, ondernemers en bezoekers versterken.

1.3 Vanuit omgevingsanalyse via confrontatiematrix naar doelstelling en strategiebepaling

De sterktes en zwaktes uit de interne omgevingsanalyse en de kansen en bedreigingen uit de externe omgevingsanalyse vormen een grote hoeveelheid ruwe informatie. Deze ruwe informatie, samen met de input van de adviesraden en werkgroepen, werd gebundeld in overkoepelende sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen.

Via een confrontatiematrix werden de sterktes en de zwaktes geplaatst tegenover de kansen en bedreigingen. De resultaten van deze confrontatie vormen de bouwstenen voor het bepalen van doelstellingen en strategie.

Vanuit de confrontatiematrix werd aan de diverse afdelingen een eerste aanzet van ontwerpdoelstellingen gevraagd. Dit gebeurde onder coördinatie van de afdelingsdirecteurs, in overleg met hun diensten.

Deze aanzet werd besproken en overlegd met het college van burgemeester en schepenen om ook hun input te verwerken en de ontwerpdoelstellingen te verfijnen. Het beleid werd uitdrukkelijk betrokken in deze fase om zo te kunnen komen tot een integratie van missie en visie, omgevingsanalyse en speerpunten met het bestuursakkoord.

Er werden 8 strategische doelstellingen bepaald waarbinnen de actieplannen en acties werden geformuleerd.

1. **Middelkerke toegankelijk: altijd dichtbij, snel en digitaal**
We investeren in een moderne, toegankelijke en efficiënte dienstverlening, met bijzondere aandacht voor de bouw van een nieuw gemeentehuis en verdere digitalisering van processen en loketten, zodat inwoners, ondernemers en bezoekers hun zaken vlot en efficiënt kunnen regelen.
2. **Middelkerke bruist: toerisme en lokale economie versterkt**
We zetten in op de verdere ontwikkeling van Middelkerke als vooraanstaande toeristische bestemming. Door de zeedijk te vernieuwen, attractieve evenementen te organiseren en ondernemerschap te ondersteunen, stimuleren we een bloeiende lokale economie en een levendige kustbeleving.
3. **Middelkerke levendig: sterke dorpen en kernen in een vitale gemeenschap**
We versterken de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van onze dorpskernen. Door gerichte investeringen in de publieke voorzieningen en het ondersteunen van sport, cultuur en het verenigingsleven, bouwen we mee aan de sociale cohesie en vitaliteit van onze gemeente.
4. **Middelkerke aantrekkelijk: een kwalitatieve leefomgeving voor iedereen**
We creëren samen een veilige en nette leefomgeving door het beheer van het openbaar domein te optimaliseren. Door een proactieve aanpak van zwerfvuil en andere vormen van vervuiling van de openbare ruimte verhogen we de norm voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van onze publieke ruimte.
5. **Middelkerke jong: toekomst voor gezinnen en jeugd**
We creëren een stimulerende omgeving voor de jongste generaties. Dit doen we door te investeren in kwalitatieve kinderopvang, moderne onderwijsinfrastructuur en diverse jeugdvoorzieningen, zodat gezinnen en kinderen alle kansen krijgen om zich te ontwikkelen.
6. **Middelkerke zorgzaam: welzijn en goede zorg voor iedereen**
We anticiperen op de demografische ontwikkelingen aan de kust door mee te bouwen aan een toekomstgerichte zorg- en welzijnssector. Door in te zetten op innovatie, kwaliteit, samenwerking en de uitbreiding van voorzieningen, waarborgen we een warm en ondersteunend netwerk voor al onze inwoners.

7. **Middelkerke sterk: een efficiënte en mensgerichte organisatie**

We bouwen aan een robuuste en efficiënte gemeentelijke organisatie, gedragen door een gemotiveerd team. Door te investeren in een moderne werkomgeving, persoonlijke ontwikkeling en welzijn, zorgen we voor een slagkrachtig en servicegericht lokaal bestuur.

8. **Middelkerke verantwoord: transparant en duurzaam bestuur**

We voeren een open, financieel gezond en duurzaam beleid. Door transparante besluitvorming, verantwoorde investeringen en actieve betrokkenheid van onze inwoners, werken we samen aan een veerkrachtige en toekomstgerichte gemeente Middelkerke.

2. Financieel evenwicht

Het formuleren van beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties situeert zich in de planfase van de BBC-cyclus.

Voor de volledigheid moet hier ook melding worden gemaakt dat de beleidsdoelstellingen financieel vertaald worden in een financiële nota. De financiële vertaling van de acties moet aanleiding geven tot een financieel evenwicht (nieuwe structuur).

Wat is het financieel evenwicht voor de gemeente?

- Resultaat op kasbasis is per financieel boekjaar groter of gelijk aan nul.
- De autofinancieringsmarge van het laatste financiële boekjaar van het meerjarenplan is groter of gelijk aan nul.

3. Participatie

Het ontwerp van het meerjarenplan werd op 7 oktober 2025 door de algemeen directeur voorgesteld aan de adviesraden. Na deze toelichting kreeg iedereen de kans om uiterlijk op 7 november 2025 een advies te formuleren.

Al deze adviezen werden verwerkt en mee opgenomen bij het finaliseren van de strategische nota.

II. Omgevingsanalyse

In dit deel m.b.t. de gemaakte omgevingsanalyse in de gemeente Middelkerke, werden volgende onderdelen opgenomen:

1. Externe omgevingsanalyse
2. Interne omgevingsanalyse
3. Samenvatting van de memoranda/speerpunten/... van de adviesraden en werkgroepen

1. Externe omgevingsanalyse

Meerjarenplan 2026-2031

Externe omgevingsanalyse

Gemeente Middelkerke
Spermaliestraat 1
8430 Middelkerke
Jurgen Vergauwe, algemeen directeur
Roseline Keereman, financieel directeur
059 31 30 16

Inhoud

Situering	4
SDG-monitoring en -rapportering	5
Inleiding	6
Algemeen	6
Historiek	7
Financiële gezondheid - BDO Benchmark Steden en Gemeenten	7
Politiek in de gemeente Middelkerke	12
Adviesraden	13
Lokaal Bestuur Middelkerke	17
Managementondersteuning	17
Afdeling financiën	17
Afdeling interne zaken	18
Afdeling welzijn	18
Afdeling vrije tijd en communicatie	24
Afdeling domein en gebouwen	34
Afdeling zorg	35
Deel 1: Wie leeft, groeit op en wordt ouder in Middelkerke?	37
Hoofdstuk 1: Bevolking	37
Hoofdstuk 2: Huishoudens	46
Deel 2: Hoe is het gesteld met het ruimtegebruik, het woon- en leefklimaat in Middelkerke?	52
Hoofdstuk 3: Ruimtegebruik	52
Hoofdstuk 4: Wonen	62
Hoofdstuk 5: Klimaat	71
Hoofdstuk 6: Natuur	81
Hoofdstuk 7: Water	89
Hoofdstuk 8: Land- en tuinbouw	96
Hoofdstuk 9: Mobiliteit en verkeersveiligheid	103
Deel 3: Wat typeert leren, werken en verdienen in Middelkerke?	118

Hoofdstuk 10: Onderwijs	118
Hoofdstuk 11: Werk.....	129
Hoofdstuk 12: Verdienen	140
Hoofdstuk 13: Verblijfstoerisme	146
Hoofdstuk 14: Detailhandel	153
Hoofdstuk 15: Economische bedrijvigheid	157
Samenvatting externe omgevingsanalyse.....	168
Deel 1: Wie leeft, groeit op en wordt ouder in Middelkerke?	168
Deel 2: Ruimtegebruik, woon- en leefklimaat in Middelkerke	169
Deel 3: Wat typeert leren, werken en verdienen in Middelkerke?	174
Kansen en bedreigingen voor de gemeente Middelkerke.....	178
Bevolking	178
Huishoudens	179
Ruimtegebruik	180
Wonen.....	181
Klimaat.....	182
Natuur	183
Water	185
Land- en tuinbouw.....	186
Mobiliteit en verkeersveiligheid.....	187
Onderwijs	189
Werk	190
Verdienen.....	191
Verblijfstoerisme.....	193
Detailhandel	194
Economische bedrijvigheid.....	195
Overkoepelende samenvatting kansen, bedreigingen en aanbevelingen	197
Kansen.....	197
Bedreigingen	197
Aanbevelingen	198

Situering

Sinds 1 januari 2014 moeten de provincies, gemeenten en OCMW's werken volgens de beleids- en beheerscyclus (BBC). Dit houdt onder meer in dat zij een strategisch meerjarenplan moeten opmaken. Voorafgaand aan de opmaak van het meerjarenplan wordt een omgevingsanalyse opgesteld die een uitgebreid, breed en een zo objectief mogelijk beeld geeft van de actuele situatie.

Het document dat voor u ligt, werd opgemaakt in het kader van de opmaak van het meerjarenplan 2026-2031. Op basis van deze omgevingsanalyse en van de interne omgevingsanalyse, wordt een confrontatiematrix opgemaakt waarin de sterktes en zwaktes van en de kansen en bedreigingen voor de gemeente weergegeven worden.

Onder andere op basis van dit document werden aanbevelingen opgemaakt door de administratie voor de nieuwe beleidsploeg. De omgevingsanalyse en insteeknota's moeten er toe bijdragen dat de nieuwe beleidsploeg de juiste doelstellingen, prioriteiten, actieplannen en acties kan formuleren voor de komende beleidsperiode 2026-2031.

Om de externe omgevingsanalyse op te maken, werd de toepassing provincies.incijfers.be gebruikt. Deze online tool bevat datareeksen over nagenoeg alle beleidsdomeinen waarop de gemeenten actief zijn. Dit maakt het mogelijk om de context waarbinnen het lokale beleid uitgevoerd wordt, in beeld te brengen. Het rapport dat beschikbaar is via deze tool, werd integraal overgenomen in dit document.

Voorliggend rapport bevat de meest actuele kerncijfers die momenteel beschikbaar zijn via provincies.incijfers.be. De omgevingsanalyse kan op geregelde tijdstippen geactualiseerd worden, wat de mogelijkheid biedt om op gewijzigde omstandigheden in te spelen en het meerjarenplan daaraan aan te passen. De meest actuele cijfers zijn dus steeds op deze website te raadplegen.

Daarnaast werd deze omgevingsanalyse nog verder aangevuld met andere relevante informatie voor het lokaal bestuur Middelkerke.

SDG-monitoring en -rapportering

Deze omgevingsanalyse kan onrechtstreeks ook een bijlage leveren in kader van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen of Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties.

Via 17 SDG's hebben de Verenigde Naties een actieplan (Agenda 2030) uitgewerkt om de mensheid te bevrijden van armoede en onze planeet terug op de koers richting duurzaamheid te plaatsen. Deze doelen die één en ondeelbaar zijn reflecteren de drie dimensies van duurzame ontwikkeling: het economische, het sociale en het ecologische aspect.

Een lokaal bestuur wil niet enkel beleid uitvoeren, maar ook resultaten van beleidsdaden opvolgen, bijvoorbeeld op het vlak van armoede, klimaat en economische ontwikkeling. Het is dan ook belangrijk dat burgers en andere beleidsmakers getoond wordt welke én of er duurzame evoluties optreden.

Monitoring en rapportering zijn dan ook cruciaal, wat maakt dat indicatoren in dit verhaal erg belangrijk zijn. Door de ondersteuning van de interprovinciale Teams Data & Analyse kan nagegaan worden hoe de gemeente zich verhoudt t.o.v. je provincie/het Vlaams Gewest, alsook welke evoluties van de verschillende indicatoren er optreden doorheen de tijd.

Op deze manier kan bijdrage geleverd worden tot het monitoren van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling. Dit door een globaal beeld te schetsen van de verschillende duurzaamheidsdimensies. Specifiek wordt globaal bij de afzonderlijke hoofdstukken aangegeven onder welke SDG de meeste indicatoren ressorteren, want elke afzonderlijke SDG laat zich niet vertalen in één enkelvoudige index. Elke duurzaamheidsdoelstelling bestaat immers uit meerdere en complexe dimensies.

m

m

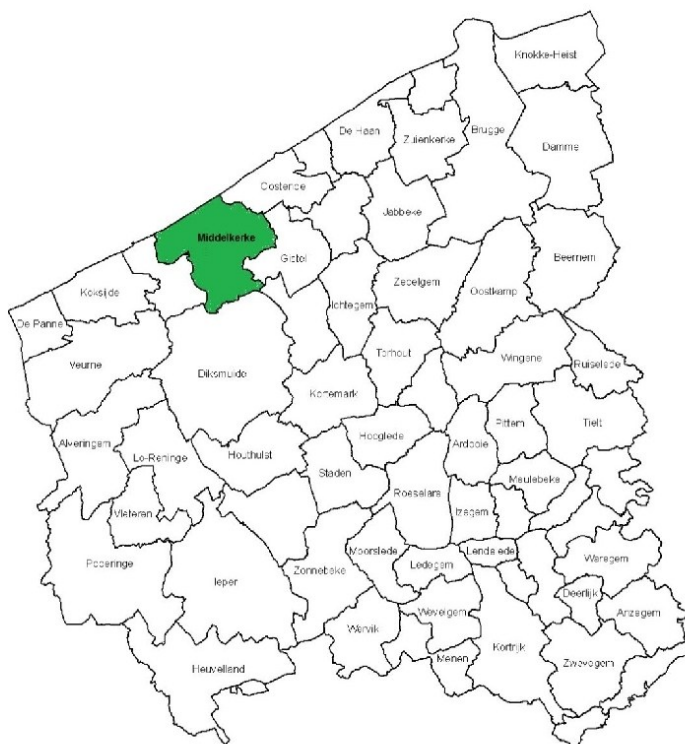
Inleiding

Algemeen

De gemeente Middelkerke bevindt zich in het noordwesten van de provincie West-Vlaanderen en is een kustgemeente, die deel uitmaakt van het administratief arrondissement Oostende.

De gemeente wordt in het noordoosten begrensd door Oostende, in het Oosten door Gistel, in het Zuiden door Diksmuide en Koekelare en in het Westen door Nieuwpoort. De Noordzee vormt de noordwestelijke grens van Middelkerke.

De totale oppervlakte van Middelkerke bedraagt 7.706 hectare

Bron: www.west-vlaanderen.be

De gemeente Middelkerke beschikt over een belangrijke administratie in dienst van haar burgers. De gemeente is met zo'n 580 personeelsleden de belangrijkste werkgever binnen Middelkerke.

De administratie wordt door de algemeen directeur geleid en gecoördineerd. Hij wordt bijgestaan door een managementteam.

Historiek

In 1795 krijgen alle deelgemeenten van de Franse bezetter een eigen, plaatselijk bestuur.

In 1876 wordt de badplaats Middelkerke gesticht en in 1896 de badplaats Westende-Bad.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog wordt o.a. het casino, het gemeentehuis van Middelkerke en de badplaats Westende vernietigd. Het merendeel van de landelijke dorpskernen wordt stukgeschoten.

Tussen 1920 en 1930 wordt o.a. het postgebouw in Middelkerke en de volledige badplaats Westende heropgebouwd. De kerken van Slijpe en Middelkerke worden in deze periode gebouwd.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog bouwen de Duitsers de kust uit tot een versterkte vesting (Atlantik Wall).

In de jaren '60 start de ontwikkeling van het massatoerisme.

In 1971 doet Middelkerke afstand van de wijk Raversijde aan Oostende, zodat de luchthaven uitgebouwd kan worden. Schore, Sint-Pieters-Kapelle, Mannekensvere en Slijpe fusioneren tot Spermalie en Westende en Lombardsijde fusioneren tot Westende.

In 1977 vindt tenslotte de fusie plaats van Middelkerke, Westende, Leffinge, Wilskerke en Spermalie tot Middelkerke.

Financiële gezondheid - BDO Benchmark Steden en Gemeenten

Middelkerke

Jaarrekeningen 2020 tot 2023
Ontvangsten & Uitgaven

HOME

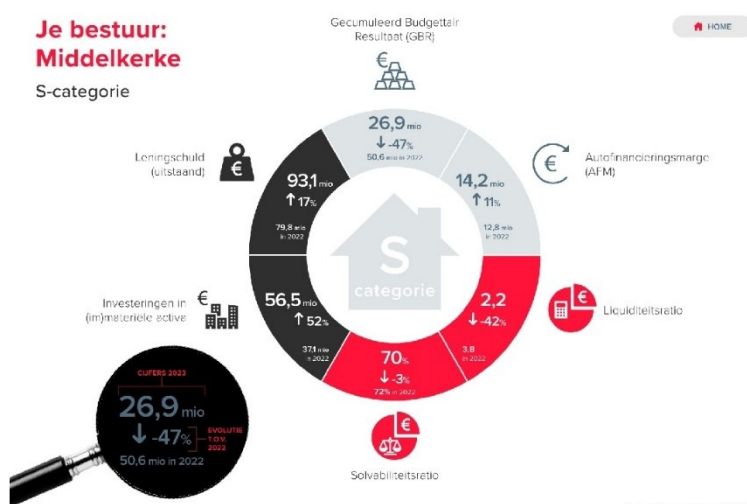

8

Barchinck Sjoelen en Samenleving 2023 | 03

m

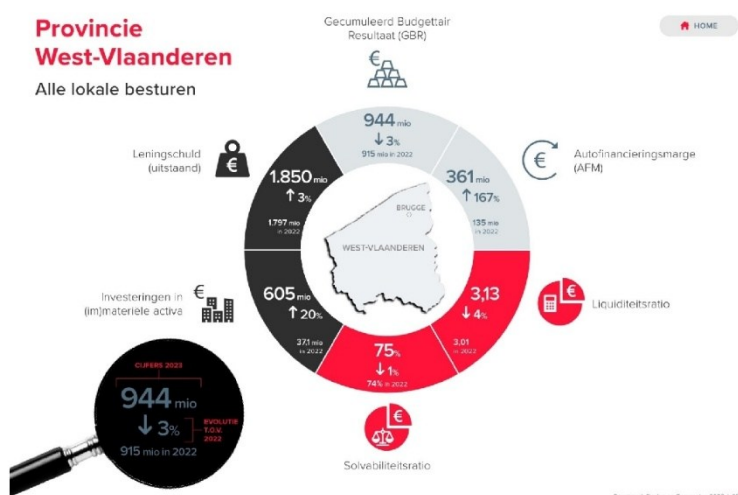
m

9

m

m

10

Middelkerke

Kerncijfers

Inwoners		2020	2021	2022	2023	evolutie 2023 vs 2020	%-evolutie 2023 vs 2020
		19.578	19.676	19.723	19.755	177	1%

Exploitatie-ontvangsten		2020	2021	2022	2023	evolutie 2023 vs 2020	%-evolutie 2023 vs 2020
	Personenbelasting	3.299.407	2.504.915	2.420.171	3.245.815	-53.592	-2%
	€/inw.	169	127	123	164	-4	-3%
	- aanslagvoet APB	4	3	3	3	-1	-25%
	- waarde 1% APB	42	42	41	55	13	30%
	Onroerende voorheffing	18.804.797	18.939.764	19.683.861	22.081.096	3.276.299	17%
	€/inw.	961	963	998	1.118	157	16%
	- aanslagvoet OOV	1202	1202	1202	1202	0	0%
	- waarde 100 opcentiemen	80	80	83	93	13	16%
	Gemeentefonds	7.092.671	6.966.740	6.720.148	6.741.230	-351.441	-5%
	€/inw.	362	354	341	341	-21	-6%
	Werkingsopbrengsten	8.629.578	9.308.903	12.500.645	13.682.000	5.052.422	59%
	€/inw.	441	473	634	693	252	57%

Exploitatie-uitgaven		2020	2021	2022	2023	evolutie 2023 vs 2020	%-evolutie 2023 vs 2020
	Personeel (excl. ond. pers. h.o.)	25.711.218	26.671.088	29.700.455	31.294.665	5.583.447	22%
	€/inw.	1.313	1.356	1.506	1.584	271	21%
	Nutsvoorzieningen	581.561	656.446	1.496.555	904.637	323.077	56%
	€/inw.	30	33	76	46	16	54%
	Toelagen politie	3.808.793	4.508.793	4.601.291	6.034.419	2.225.626	58%
	€/inw.	195	229	233	305	111	57%
	Toelagen brandweer	1.050.335	1.054.317	1.058.299	1.105.571	55.236	5%
	€/inw.	54	54	54	56	2	4%
	Individuele hulpverlening ocmw	1.375.253	1.236.287	1.330.300	1.460.847	85.594	6%
	€/inw.	70	63	67	74	4	5%

Investerings en leningen

	2020	2021	2022	2023	evolutie 2023 vs 2020	%-evolutie 2023 vs 2020
Investeringsuitgaven	19.245.023	39.816.950	37.224.597	56.738.672	153.025.243	
Investeringssubsidies	3.570.038	5.261.588	846.838	1.347.187	11.025.651	
Opgenomen leningen	4.235.179	24.032.390	20.000.000	17.500.000	65.767.569	
Netto/saldo uitgaven	11.439.806	10.522.972	16.377.760	37.891.484	76.232.023	
Leningslast	44.377.852	64.539.296	79.821.022	93.105.954		110%
	€/inw. 2.267	€/inw. 3.280	€/inw. 4.047	€/inw. 4.713		108%

GBR en AFM

	2020	2021	2022	2023	evolutie 2023 vs 2020	%-evolutie 2023 vs 2020
Gecumuleerd budgettair resultaat	42.625.265	49.012.502	50.562.661	26.922.220	-15.703.044	-37%
	€/inw. 2.177	€/inw. 2.491	€/inw. 2.564	€/inw. 1.363	-814	-37%
Autofinancieringsmarge	16.403.460	16.053.428	12.822.475	14.200.598	-2.202.862	-13%
	€/inw. 838	€/inw. 816	€/inw. 650	€/inw. 719	-119	-14%

Politiek in de gemeente Middelkerke

Middelkerke heeft een democratisch verkozen bestuur dat is samengesteld uit de gemeenteraad, de OCMW-raad het college van burgemeester en schepenen, het vast bureau, het bijzonder comité sociale dienst en de burgemeester.

Het college van burgemeester en schepenen en het vast bureau bestaan uit de burgemeester, 5 schepenen en de algemeen directeur. De burgemeester en 4 schepenen maken deel uit van Lijst Dedeker, 1 schepen is vertegenwoordiger van N-VA.

De gemeente- en OCMW-raad bestaat uit 25 verkozen raadsleden.

Het bestuur van Middelkerke bestaat uit:

- een coalitie van 2 partijen: Lijst Dedeker met 12 zetels en N-Va met 1 zetel;
- de oppositie bestaat uit 2 partijen: Respect met 11 zetels en Vlaams Belang met 1 zetel.

Adviesraden

Werkgroep lokale economie

- De werkgroep adviseert het bestuur in verband met acties om de lokale economie te promoten.
- De werkgroep verleent advies i.v.m. te organiseren informatiemomenten en (nieuwe) projecten gericht op het ondersteunen, stimuleren, ontwikkelen en innoveren van de lokale economie.
- Structurele problemen die de lokale handelaars ondervinden worden op een oplossingsgerichte wijze besproken in de werkgroep.

Land- en tuinbouwraad

De land- en tuinbouwraad adviseert het bestuur in verband met land- en tuinbouwzaken. De raad verleent advies i.v.m. te organiseren informatiemomenten en (nieuwe) projecten die specifiek te maken hebben met de land- en tuinbouw. Structurele problemen die de lokale land- en tuinbouwers ondervinden worden op een oplossingsgerichte wijze besproken in de raad.

Schoolraden

Een schoolraad is een inspraakorgaan dat in principe in elke school verplicht is. In een schoolraad zetelen vertegenwoordigers van ouders, het personeel en de lokale gemeenschap.

De bevoegdheden van de schoolraad zijn drieledig.

- De schoolraad heeft rechten en plichten op het gebied van informatie en communicatie.
- De schoolraad heeft een adviesbevoegdheid (bijv. over het studieaanbod, het leerlingenvervoer, ...).
- De schoolraad heeft een overlegbevoegdheid (bijv. over het schoolreglement, het schoolwerkplan, ...).

De eindbeslissing blijft wel steeds bij het schoolbestuur liggen.

In Middelkerke zijn er twee schoolraden actief voor de gemeentescholen.

- Gemeenteschool 1: omvat de gemeentescholen van Middelkerke en Lombardsijde.
- Gemeenteschool 2: omvat de gemeentescholen van Leffinge, Slijpe en Westende.

Jeugdraad

De jeugdraad is een advies- en inspraakorgaan voor de Middelkerkse jeugd.

De jeugdraad wil:

- het gemeentebestuur adviseren bij het gemeentelijk jeugdbeleid;
- de samenwerking tussen de Middelkerkse jeugdverenigingen bevorderen en ondersteuning bieden bij ev. problemen;
- initiatieven nemen die het onderling contact tussen Middelkerkse kinderen en jongeren bevordert.

De jeugdraad heeft gekozen voor een open vergaderstructuur waar alle jongeren vanaf 16 jaar welkom zijn. Er zijn dus geen vaste leden. Wel zijn alle jeugdverenigingen steevast

vertegenwoordigd.

Seniorenraad

De gemeentelijke seniorenraad is een erkend inspraakorgaan die tot doel heeft om aan de lokale overheid (gemeente en OCMW) adviezen te verstrekken over materies die de senioren aanbelangen. Daarnaast bevordert de seniorenraad het overleg, de coördinatie en de samenwerking onder de Middelkerkse verenigingen.

Alle gemeentelijke seniorenverenigingen zetelen in de seniorenraad, aangevuld met individuele, geïnteresseerde burgers.

Cultuurraad

De cultuurraad wordt betrokken bij het overleg en advisering het gemeentelijk cultuurbeleid.

De cultuurraad is het platform waar het culturele verenigingsleven samenkomt en bijgevolg hét kanaal van waaruit verenigingen worden geïnformeerd en geraadpleegd, zij kadert de eventuele problemen bij de leden en vertolkt hun problemen bij het beleid.

De cultuurraad ondersteunt ook culturele initiatieven.

Sportraad

De sportraad heeft in het algemeen tot doel de sport, de Lichamelijke Opvoeding en de openluchtrecreatie te bevorderen, in het belang van het algemeen welzijn en van de algehele lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van alle inwoners van de gemeente.

Noord-Zuidcomité

Het Noord-Zuidcomité stelt zich op de eerste plaats tot doel de inwoners van Middelkerke in te lichten over de schrijnende onrechtvaardigheid in de Noord-Zuidverhoudingen. Het zal hiervoor inspanningen leveren om de gemeentelijke overheid te overtuigen van haar verantwoordelijkheid in het zoeken naar de oplossingen voor de N-Zuidproblematiek.

Het comité stimuleert eveneens de bevolking om het mondiale denken te stimuleren. Om dit doel te bereiken wil het N-Zuidcomité een breed draagvlak vinden bij de inwoners van Middelkerke via animatie, informatie en politieke bewustwording.

Het N-Zuidcomité stelt zich eveneens tot doel de gemeentelijke overheid te adviseren inzake materies over ontwikkelingssamenwerking. Het Noord-Zuidcomité neemt als adviesorgaan deel aan de conceptie en de uitvoering van het beleid rond ontwikkelingssamenwerking en voert een permanente bewustmaking.

Naast z'n adviserende functie i.v.m. het gemeentelijk ontwikkelingssamenwerkingsbeleid zal het Noord-Zuidcomité ook eigen activiteiten ontplooiën die bijdragen tot een beter inzicht in de Derde Wereld problematiek. Het comité verbindt zich ertoe om elk jaar de 11.11.11-actie te organiseren en te ondersteunen.

Gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening (GECORO)

Deze commissie moet advies uitbrengen over het gemeentelijk beleid op het gebied van ruimtelijke ordening.

Ze speelt dus een belangrijke rol bij de totstandkoming van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen.

Ze kan tevens advies geven, opmerkingen maken of voorstellen doen over alle aangelegenheden met betrekking tot de gemeentelijke ruimtelijke ordening, op eigen initiatief of op verzoek van het college van burgemeester en schepenen, de gemeenteraad of de gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar.

Milieuraad

De milieuraad adviseert en ondersteunt het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid.

Inclusie en toegankelijkheidsraad

De raad kan op verzoek van het gemeentebestuur ofwel op eigen initiatief adviezen verstrekken betreffende de aangelegenheden die rechtstreeks personen met een beperking in Middelkerke betreffen.

Daarnaast zet de raad zich in voor onderstaande onvolledige lijst:

- de inspraak en participatie van personen met een beperking stimuleren en bevorderen;
- de belangen van de personen met een beperking behartigen;
- het overleg en de samenwerking tussen groepen, verenigingen, onderwijsinstellingen en gemeentelijke instanties tot stand brengen;
- een bewustmakingsopdracht vervullen, zowel naar de overheid als naar de bevolking toe;
- activiteiten en initiatieven van en voor personen met een beperking aanmoedigen en stimuleren.

Woonraad

De gemeentelijke woonraad, is een vergadering van de belangrijkste actoren op het vlak van wonen. Tot het overleg worden uitgenodigd:

- gemeentebestuur: schepen van huisvesting, huisvestingsambtenaar, schepen van ruimtelijke ordening, dienst ruimtelijke ordening, burgemeester en secretaris ;
- OCMW: voorzitter, diensthoofd sociale zaken;
- sociale huisvestingsmaatschappij WoonWel;
- sociale huisvestingsmaatschappij IJzer & Zee;
- RSVK Westkust;
- provinciale afdeling wonen;
- Wonen West-Vlaanderen;
- Huurdersbond;
- Algemeen Eigenaarssyndicaat;
- seniorenraad;

m

m

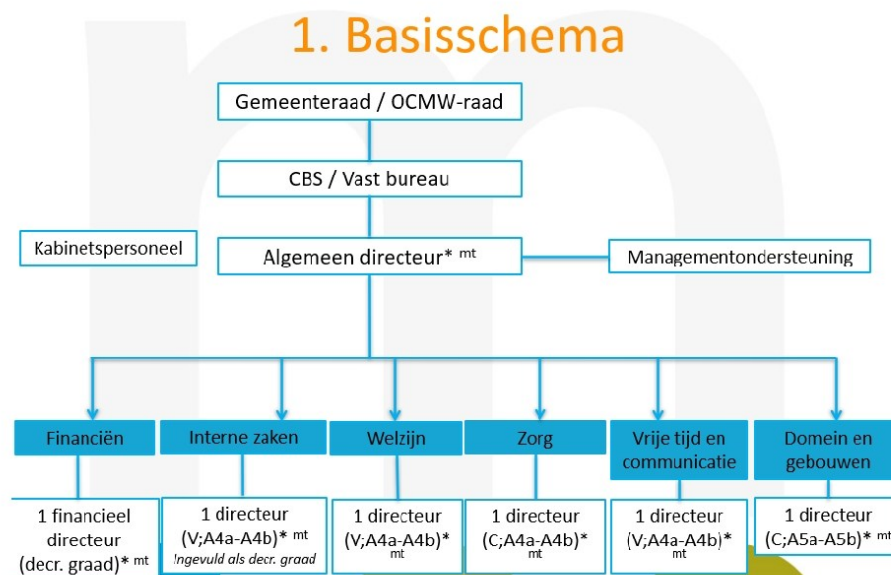
–per in de gemeenteraad vertegenwoordigde politieke fractie uit de oppositie.

Op de woonraad worden diverse thema's besproken: sociale huisvestingsprojecten, voorstellen met betrekking tot premies, voorstellen met betrekking tot heffingen, voorontwerp woonplan,

Lokaal Bestuur Middelkerke

Hieronder vindt u het organogram van de gemeente.

Managementondersteuning

Managementondersteuning wordt aangestuurd door de algemeen directeur en bestaat uit:

- de interne dienst voor preventie en bescherming op het werk,
- het secretariaat,
- de personeelsdienst,
- de dienst beleidsondersteuning en
- kabinetspersoneel.

Afdeling financiën

De afdeling financiën wordt aangestuurd door de financieel directeur en bestaat uit de diensten:

- boekhouding en budget,
- centrale aankopen en overheidsopdrachten,
- fiscaliteit, retributies en kas.

Afdeling interne zaken

De afdeling interne zaken bestaat uit de dienst burgerzaken en de dienst preventie en handhaving.

Afdeling welzijn

De afdeling welzijn bestaat uit:

- dienst kinderopvang en onderwijs,
- jeugddienst,
- sociale dienst,
- specifieke dienstverlening.

Hieronder wordt dieper ingegaan op de werking van elke dienst.

1. Dienst kinderopvang en onderwijs

1.1 Brugfigurenwerking

Afhankelijk van de noden en de leeftijd van de kinderen, kunnen kinderen en ouders ondersteuning krijgen aan huis, via de methodiek van De Katrol, ondersteuning bij de huistaken via de huiswerkklassen of individueel een ondersteuning vragen bij de brugfiguur.

Vanuit een theoretisch denken, streven we er naar om voor gezinnen met kinderen uit derde kleuter en eerste graad een ondersteuning te bieden thuis, voor iets oudere kinderen ondersteuning via de huiswerkklas zodat deze kinderen in een derde graad via de studie op school zelfstandig leren werken.

De brugfiguren organiseren in augustus een zomerschool voor 35 kinderen van de eerste graad lager onderwijs. Er wordt gefocust op de taal en rekenvaardigheden van de kinderen. De lessen worden gegeven door ervaren leerkrachten en leerkrachten in opleiding. De namiddagactiviteiten worden door vrijwilligers begeleid.

Een van de concrete hulpbronnen die de brugfiguur actief promoot zijn de onderwijscheques. Deze zijn bedoeld om gezinnen met een beperkt budget te helpen in het betalen van de schoolkosten.

De brugfiguren begeleiden gezinnen in hun zoektocht naar gepaste hulp en ondersteuning. Zij leiden kinderen toe naar het vrijetijdsaanbod binnen de gemeente en kunnen ouders naar geschikte diensten doorverwijzen voor ondersteuning. Ze helpen tevens met het doorlopen van administratieve stappen voor gezinnen die deze ondersteuning nodig hebben (bv. bij vragen rond groepspakket, zoeken naar een geschikte logopedie, ...).

1.2 Initiatief voor Buitenschoolse Opvang (IBO)

Het Initiatief voor Buitenschoolse Opvang werd in 1996 opgericht door het gemeentebestuur van Middelkerke. De gemeente is als organiserend bestuur verantwoordelijk voor de goede werking van de dienst. Het IBO voorziet in een pedagogisch verantwoorde vrijetijdsbesteding in een huiselijke sfeer, door gemotiveerd personeel, voor kinderen van 2,5 tot 12 jaar (kleuters en lagere schoolkinderen).

Het IBO is georganiseerd op vier locaties: Middelkerke, Westende, Slijpe en Leffinge. In totaal werken 17 begeleiders in het IBO. In 2023 maakten 634 kinderen minimum één keer gebruik van het IBO.

1.3 Dienst voor onthaalouders

De dienst voor onthaalouders heeft als voornaamste doelstelling het voorzien van opvangplaatsen voor jonge kinderen van 0 tot 3 jaar bij onthaalouders tijdens de werkuren van de ouders en voor kinderen vanaf 3 jaar voor opvang buiten de schooluren. De onthaalouders werken alleen of met een partner/collega en zorgen voor maximum 8 kinderen in hun eigen woning.

– In april 2020 startte een eerste groepsopvang met samenwerkende onthaalouders, De Kastaar. In deze groepsopvang kunnen 18 kinderen gelijktijdig opgevangen worden en staat een equipe van 5 mensen klaar om in beurtrol de opvang te organiseren.

– Begin juni 2021 startte in Lombardijse een tweede groepsopvang, Piep Ahoy. Ook daar kunnen 18 kinderen gelijktijdig opgevangen worden. Hier is eveneens een equipe van 3 vaste begeleiders en 2 invallers voorzien.

– In oktober 2023 startte een derde groepsopvang, Krullewulk, in een voorlopig gebouw in afwachting van de in gebruik name van een vernieuwde locatie in Lombardsijde, op de site van de oude gemeenteschool. Hier werken eveneens 3 vaste begeleiders en één invaller.

De drie groepsopvangs zijn gehuisvest in een gemeentelijk gebouw waarvoor de onthaalouders een vergoeding betalen. De keuken van het Welzijnshuis voorziet ook (tegen betaling) de maaltijden voor de beide opvanglocaties.

Sinds geruime tijd merken we een daling van het aantal onthaalouders. In de afgelopen periode liep het totaal aantal aangesloten onthaalouders die in hun eigen woning werken, terug van 19 in 2018 naar 5 op vandaag. We verwachten dat er nog minstens 2 onthaalouders op pensioen zullen gaan in de komende 3 jaren.

Volgens de beschrijvingen in het decreet opvang van baby en peuter, zouden de samenwerkende onthaalouders vanaf 01/04/2026 niet langer subsidies ontvangen via het systeem onthaalouder. Van dan af zouden de subsidies en de tewerkstellingsvoorwaarden voor de medewerkers gelijk geschakeld worden met de "gewone" groepsopvang.

In 2023 werden 136 kinderen opgevangen door de dienst voor onthaalouders.

1.4 Andere kinderopvang die niet door de gemeente georganiseerd wordt

Een zelfstandig kinderdagverblijf vangt kinderen op in groep en werkt als zelfstandige. De opvang gebeurt in lokalen die daarvoor speciaal zijn ingericht. De zelfstandige kinderdagverblijven hebben een attest van toezicht van Kind en Gezin. Dit attest krijgt het zelfstandig kinderdagverblijf wanneer de opvang voldoet aan de wettelijke voorwaarden

Het kinderdagverblijf Nadine is gevestigd in Leffinge, en heeft een capaciteit van 18 kinderen. Het kinderdagverblijf Nadine werkt met subsidies en biedt inkomensgerelateerde kinderopvang aan.

In Leffinge is nu nog een zelfstandige onthaalouder aan het werk (3 in 2018). Zij werkt eveneens in haar eigen woning, maar op zelfstandige basis en is vrij haar prijs te bepalen. Alle ouders betalen eenzelfde bijdrage waarbij geen rekening gehouden wordt met hun inkomen.

In 2020 startte in Lombardsijde een onthaalouder die aangesloten is bij de dienst van Felies. Deze onthaalouder werkt eveneens vanuit haar eigen woning en kan ouders een inkomensgerelateerde prijs aanbieden.

2. Jeugddienst

2.1 De jeugddienst van de gemeente Middelkerke

- De jeugddienst telt 5 personeelsleden: een diensthoofd, 2 FTE jeugdwerkers, 1 FTE jeugdobbouwwerker en 1 FTE administratief bediende. Daarnaast worden in de vakanties ook animatoren tewerkgesteld.
- Voor het beheer van het jeugdhuis de Paravang werd een vzw opgericht. De Paravang telt een 30-tal bezoekers tijdens een instuifmiddag of –avond en een 100-tal bezoekers bij de organisatie van een activiteit.
- De jeugddienst werkt samen met enkele partners, zoals vzw WVA en vzw Dyade.
 - Dyade vzw is een dynamische vrijwilligersorganisatie in de regio Middenkust die allerlei activiteiten organiseert voor alle kinderen en jeugdige volwassenen met een beperking. De aandacht gaat vooral naar personen die een beperkte toegang hebben tot het reguliere vrijetijdsaanbod. In Middelkerke organiseren ze regelmatig activiteiten voor deze doelgroep.
 - WVA vzw coördineert een bovengemeentelijke samenwerking tussen Nieuwpoort, Koksijde, De Panne, Veurne en Middelkerke, genaamd SpeleWest. SpeleWest is een speelpleinwerking voor kinderen met een beperking (fysiek, verstandelijk, autisme, ASS), een leerstoornis of een leerachterstand.
- Activiteiten en projecten: speelpleinwerking, tienerwerking, jeugdhuiswerking, vzw De Paravang, Teenkicks, Popeiland, buitenspeeldag, Sintfeest, Carnavalsfeest, mega-project, taxicheques, vorming animatoren, uitleendienst, participatieprojecten (jeugdraad en kindergemeenteraad), ondersteuning aan de gemeentelijke jeugdverenigingen (subsidies, tussenkomst kampvervoer,...).
- Er wordt financiële ondersteuning aangeboden aan het plaatselijk jeugdwerk via subsidies voor kadervorming, financiële ondersteuning, ondersteuning kampvervoer en het ter beschikking stellen van accommodatie.
- De acties die ondernomen worden op het vlak van de jeugdwerkinfrastructuur hebben te maken met veiligheid, preventie en geluidsisolatie. De accommodatie die aangeboden wordt: jeugdhuis De Paravang, de Caravanne, de lokalen van 3 jeugdverenigingen (KLJ Leffinge, Chiro Leffinge en Chiro Westende), 3 agoraspaces, skatefaciliteiten en 30 speelpleinen verspreid over de deelgemeentes Middelkerke, Leffinge, Westende-Bad, Westende-Dorp, Slijpe, Mannekenvere, Schore en Lombardsijde.

2.2 DNA Jeugddienst Middelkerke

Op de barricade staan voor kinderen en jongeren over de grenzen heen

De jeugddienst van Middelkerke neemt het op voor kinderen en jongeren van de gemeente. Zowel bij de politiek, interne diensten, als bij inwoners. Dit doen we door het voor hen op te nemen, hun

rechten te verdedigen en voor hen te lobbyen. We schudden andere diensten/partners wakker om het perspectief van kinderen en jongeren steeds mee te nemen.

Het recht op spel en vrije tijd garanderen

We vinden het belangrijk dat kinderen en jongeren een fijne vrije tijd kunnen beleven in Middelkerke. Het is daarom belangrijk in te zetten op kwalitatieve opvang, zinvolle vrijetijdsbesteding en activiteiten voor alle kinderen en jongeren. Bovendien is het belangrijk voldoende buitenruimte om te spelen en te chillen te voorzien. Kinderen en jongeren ontdekken, komen samen, bouwen een netwerk op en kunnen hun zorgen vergeten in de vrije tijd.

Het recht op (eerlijke) participatie garanderen

We streven ernaar om zowel kinderen, georganiseerde en niet-georganiseerde jongeren te betrekken bij het beleid van de stad. Zowel via de kindergemeenteraad, de jeugdraad als andere vormen van participatie willen we de stem van onze jongste inwoners horen.

Het recht op informatie garanderen

We willen als jeugddienst een laagdrempelig aanspreekpunt zijn, dit zowel online als offline. Kinderen, jongeren en ouders hebben nood aan juiste informatie over alles wat hen aanbelangt. We willen taboes doorbreken, informatie geven en het volledige overzicht kenbaar maken van wat er te doen/beleven valt in onze gemeente. Bovendien willen we als doorverwijzer ook de hand uitreiken en kinderen, jongeren en hun ouders de weg tonen naar het juiste aanbod.

Vinger aan de pols houden bij wat er leeft bij onze doelgroep + inspelen op hun noden

Als jeugddienst willen we een vertrouwensband opbouwen met kinderen, jongeren en het jeugdwerk. Dit doen we door in contact te komen met hen, vindplaatsgericht te werken, aanwezig te zijn in hun leefwereld en zo te weten te komen wat er leeft. Op deze manier kunnen we inspelen op hun noden.

Inzetten op het (mentaal) welzijn van kinderen en jongeren

We vinden het belangrijk dat kinderen en jongeren gelukkig en veilig kunnen opgroeien in Middelkerke. Als jeugddienst staan we dicht bij de doelgroep en willen we op maat inspelen op de noden. Anno 2024 is dat ook op het mentale welzijn van kinderen en jongeren.

Voor iedereen

We streven naar een inclusief aanbod en zijn er voor kinderen, jongeren, het jeugdwerk én ouders. We hebben extra aandacht voor kwetsbaarheid en willen er zijn voor iedereen die er nood aan heeft.

Samen met de juiste partners

Als jeugddienst gaan we voortdurend op zoek naar de juiste samenwerking over alle beleidsdomeinen heen. Zowel met interne diensten als externe partners. We willen de krachten bundelen en gedeelde uitdagingen samen aanpakken om van Middelkerke een leefbare gemeente te maken waar het goed is om op te groeien.

2.3 Jeugdverenigingen

Het jeugdwerkeraanbod in Middelkerke, bestaat uit:

- KLJ Leffinge,
- Chiro Leffinge,
- Chiro Westende,

- jeugdhuis de paravang,
- vzw Dyade.

3. Sociale dienst

De sociale dienst bestaat uit het team sociale dienst en het team activering.

In beide teams moet steeds gewerkt worden conform de geldende wet- en regelgevingen en moet de administratie binnen bepaalde termijnen afgewerkt worden.

Bij elke vorm van hulpverlening die wordt verleend moet vooraf een verslag met advies voorgelegd worden aan het Bijzonder Comité Sociale Dienst dat de bevoegdheid heeft om de beslissing te nemen.

3.1 Team sociale dienst

Iedere inwoner van de gemeente kan zich tot de sociale dienst richten met een hulpvraag. Deze vragen kunnen betrekking hebben op items van verschillende levensdomeinen:

- financiële steun,
- budgetondersteuning/schulden,
- voedselhulp,
- huisvesting,
- energie,
- medische en psychische hulp,
- gezin/kinderen,
- administratieve vragen,
- ...

Samen met de hulpvrager wordt onderzocht hoe de sociale dienst kan helpen of men wordt doorverwezen naar de juiste dienst die kan helpen.

3.2 Team activering

Cliënten in een actief traject financiële steun bij het team sociale dienst, worden doorverwezen naar de dienst activering om de nodige ondersteuning en begeleiding te verkrijgen met als doel een duurzame tewerkstelling te bekomen.

Dit kan afhankelijk van de noden en van de mogelijkheden van de persoon gebeuren door:

- samen opmaken CV,
- toeleiden naar interimkantoren,
- opstarten TWE trajecten (Tijdelijke Werkervaringstrajecten),
- begeleiden leerwerknemers in artikel 60 tewerkstellingen,
- ...

4. Specifieke dienstverlening

De dienst specifieke dienstverlening bestaat uit:

- team onthaal,
- team wonen,
- team buurtgerichte zorg en
- team thuiszorg: infopunt welzijn en poetsdienst aan huis.

4.1 Buurtgerichte zorg

Het lokaal dienstencentrum zet in op buurtgerichte zorg i.s.m. dienst participatie, cultuurdienst en bibliotheek. Enkele buurten in Groot Middelkerke zijn vooruit gesteld om te werken aan de sociale cohesie. In de vooropgestelde buurt wordt gekozen voor een aanpak waarbij de buurtbewoners worden bevraagd naar noden en buurtervaringen en waarbij indien nodig informatie wordt gegeven waarvoor ze terecht kunnen bij het infopunt en de Welzijnsdiensten.

4.2 Lokaal dienstencentrum De Stille Meers

Het lokaal dienstencentrum wil in de eerste plaats voor iedereen van de gemeente Middelkerke een aangename ontmoetingsplaats zijn. Het stimuleren en bevorderen van sociale contacten en het verstevigen van het sociaal netwerk zijn de rode lopers doorheen de werking.

Het dienstencentrum streeft ernaar om iedereen zo lang mogelijk in zijn eigen omgeving te laten wonen. Het wijkrestaurant is een ideale plaats om goed gevarieerde voeding te eten, in een gezellige sfeer.

Daarnaast worden ook tal van ontspannende, informerende en sportieve activiteiten aangeboden.

Creative groepen, sociale verenigingen en welzijnspartners maken gebruik van onze lokalen.

4.3 Buurthuis Westende-Bad

In 2007 opende het buurthuis in Westende-Bad. Een 1/5de personeelslid staat in voor de coördinatie van het buurthuis. Het runnen van het buurthuis gebeurt door een actieve groep van een 12-tal vrijwilligers.

Iedereen kan er terecht voor een praatje, een kop koffie, om de krant of een tijdschrift te lezen of een gezelschapsspel te spelen. Er liggen heel wat informatiefolders en er staan 2 computers met internetaansluiting ter beschikking.

Door de week worden heel wat activiteiten aangeboden. Ook hier staat het verstevigen van het sociaal weefsel op een laagdrempelige manier voorop.

Het buurthuis bezoeken is gratis en vrijblijvend.

4.4 Poetsdienst aan huis

De poetsdienst van het OCMW helpt bij het onderhoud van de woning bij inwoners van groot-Middelkerke. De betaling gebeurt via dienstencheques.

- Er zijn in het dienstenchequebedrijf 12 FTE tewerkgesteld (21 deeltijdse poetsvrouwen).
- 192 personen maken gebruik van de poetsdienst met dienstencheques, waarvan 23 om de week, 151 om de 14 dagen en 18 om de maand.
- De gemiddelde leeftijd van de gebruikers van de poetsdienst is 78 jaar.
- Van alle gebruikers van de poetsdienst is 75% alleenstaand.
- De meeste gebruikers wonen in Middelkerke of in Westende.

Afdeling vrije tijd en communicatie

De afdeling vrije tijd en communicatie bestaat uit:

- cultuurdienst,
- bibliotheek,
- sportdienst,
- dienst toerisme en evenementen,
- dienst communicatie, participatie en onthaal,
- dienst MICE.

Hieronder lichten we de werking toe van elke dienst.

1. Cultuurdienst

1.1 Beheer infrastructuur

Bij de cultuurdienst kun je terecht om een (culturele) zaal te reserveren.

De cultuurdienst staat in voor het dagelijks beheer van:

- centrum De Zwerver, in Leffinge;
- oud Gemeentehuis in Mannekensvere;
- zaal Scora in Schore;
- zaal Ter Zelte in Slijpe;
- parochiecentrum in Wilskerke;
- centrum De Branding in Middelkerke (eigendom van Autonoom Gemeentebedrijf).

1.2 Educatieve werking

De gemeente Middelkerke doet grote inspanningen om cultuur- en kunsteducatie toegankelijk te maken voor alle Middelkerkse leerlingen. Het aanbod is gratis voor de scholen op Middelkerks grondgebied en is afgestemd op de eindtermen van het basisonderwijs.

Concreet:

- kunsteducatieve workshops (5 workshops, voor elke graad van de basisscholen);
- Lessen in het Donker (4 filmvertoningen, voor elke graad van de basisscholen);

–aanbod van schooljeugdtheatervoorstellingen (4, voor elke graad één), inclusief gratis busvervoer.

De gemeente biedt zijn inwoners artistiek onderwijs aan door de financiële en logistieke ondersteuning van Bizart vzw.

1.3 Publiekswerking

De cultuurdienst is ook een plaats waar de socio-culturele verenigingen terecht kunnen met al hun vragen.

Concreet:

- de cultuurdienst is verantwoordelijk voor het verwerken van aanvragen van werkingssubsidies van de socio-culturele verenigingen en voor het verwerken van de subsidiedossiers;
- de cultuurdienst staat in voor de erkenningen van de socio-culturele verenigingen;
- de cultuurdienst staat in voor projectsubsidies;
- de cultuurdienst ondersteunt de verenigingen door hen informatie te verschaffen omtrent verzekeringen, vrijwilligersvergoeding,...

De cultuurdienst werkt ook met vrijwilligers die kunnen ingeschakeld worden bij de ondersteuning van activiteiten (bemanning bar, omkadering, onthaal,...).

De zetel van de Middelkerkse cultuurraad is gevestigd in de cultuurdienst in centrum De Branding. De cultuurdienst is het secretariaat van de cultuurraad.

De gemeente heeft – conform het de cultuurpactwetgeving – een beheersorgaan voor de culturele infrastructuur en bibliotheek.

1.4 Programmatie

De gemeente zorgt voor een toegankelijk en kwalitatief cultureel aanbod voor verschillende doelgroepen.

De cultuurdienst staat in voor het programmeren van dit aanbod: 3 à 4 familievoorstellingen (voor verschillende leeftijdscategorieën), 2 à 3 seniorenvoorstellingen (afhankelijk van aanbod), een 4 à 5 muziekvoorstellingen (afhankelijk van aanbod), 2 à 3 comedyvoorstellingen (afhankelijk van het aanbod), 5 à 6 theatervoorstellingen (afhankelijk van aanbod).

De cultuurdienst organiseert tentoonstellingen.

1.5 Villa Les Zéphyr

Villa Les Zéphyr, een als monument beschermde kustvilla uit het interbellum is momenteel een plek waar hedendaagse kunst wordt getoond. Er wordt telkens gewerkt met een curator die telkens de opdracht krijgt om bij de opmaak van de expo een link met het verleden van de plek dient te zoeken.

1.6 Kerken

De cultuurdienst staat in voor het beheer van de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Leffinge die is omgevormd naar een tentoonstellingsruimte die van voorjaar tot einde van de zomer wordt ingevuld door een bekend kunstenaar.

De cultuurdienst is ook de contactpersoon voor K.E.R.K. Een initiatief waarbij kunstenaar Nick Ervinck, in samenwerking met het gemeentebestuur van Middelkerke, de voormalige kerk van Sint-Pieters-Kapelle omvormt naar een platform voor hedendaagse kunst. Jaarlijks vindt er een tentoonstelling plaats tijdens de zomer.

1.7 Erfgoed

Publiekswerking

De cultuurdienst wenst zoveel mogelijk mensen kennis laten maken met en participeren aan het rijke erfgoed van de gemeente.

We doen dit door o.a. deel te nemen aan jaarlijks terugkerende erfgoedevenementen zoals Open Monumentdag en Erfgoeddag, maar ook door de organisatie van lokale initiatieven waarbij de onze doelgroep wordt uitgebreid met toeristen, met o.a. de organisatie van erfgoedwandelingen- en fietstochten tijdens de zomer en poppenkasttheater tijdens schoolvakanties. Verder organiseren we ook 'Erfgoedsalons' in de bijzondere setting van Villa Les Zéphyrus.

Monumentenzorg

We proberen te waken over de eigen gemeentelijke beschermde gebouwen zoals het mausoleum in Leffinge, het gemeentehuis in Middelkerke, villa Les Zéphyrus, De Oude Post, de kerk en de molen van Leffinge.

Samenwerking

Met de projectvereniging Kusterfgoed worden initiatieven ontwikkelt zoals een depotwerking, de beeldbank, publieksactiviteiten.

2. Bibliotheek

2.1 Hoofdbibliotheek

De bibliotheekwerking is gecentraliseerd in de hoofdbibliotheek 'Bib XL' naast het marktplein van Middelkerke. In de hoofdbibliotheek werken 8,16 VTE (d.d. 09/2024), waarvan 1 bibliothecaris (diensthoofd), 2 deskundigen, 5 AM, en 1 AAS.

De bibliotheek is 27,5 uren bemand open voor publiek en 46,2 uren onbemand via Open+. Naast de reguliere openingstijden is de bibliotheek ook nog 12 uren beperkt open voor scholen en groepen.

Jaarlijks komen zo'n 60 000 bezoekers over de vloer. Het aantal bezoekers zit in stijgende lijn ten opzicht van 2021.

De bibliotheek heeft 2.703 actieve leden die jaarlijks zo'n 117.732 materialen uitlenen. Dit cijfers is ongeveer status quo ten opzichte van 2021. Dit betekent dat er een stijgend aantal bezoekers naar de bibliotheek komt voor 'beleving'.

De collectie bevat zo'n 60.000 exemplaren. Dit aantal bleef ongeveer stabiel ten opzichte van 2021. De gemiddelde gebruikerscoëfficiënt bedraagt 1,2. Dit betekent dat het kwantitatieve aanbod goed is afgestemd op de vraag.

2.2 Trefpunten

De bibliotheek staat tevens in voor de uitbating van twee Trefpunten, die functioneren als ontmoetingsruimte en digitaal toegangspunt. Men kan er de krant en een tijdschrift lezen.

De Trefpunten bevinden zich in gebouwen 'De Wiek' te Leffinge en 'De Kilt' te Westende en worden opgehouden door een team van vrijwilligers.

Daarnaast staat de bibliotheek ook in voor de reservaties van de polyvalente ruimte 'De Wiek' en 'De Kilt'.

2.3 Missie en visie

De bibliotheek profileert zich als **'derde plek' in de gemeente** en bouwt een hedendaagse bibliotheekwerking uit **dicht bij alle burgers**, met het oog op de versterking van de **sociale cohesie, kennisdeling** en de mogelijkheid tot **persoonlijke ontwikkeling** van elke burger, opdat iedereen deel kan nemen aan de maatschappij. Ze werkt actief rond **geletterdheid in de brede zin**, bevordert **lezen en leesplezier** op alle leeftijden, stimuleert **levenslang en informeel leren**, en werkt aan **digitale, sociale en culturele inclusie**. Ze doet dit door middel van haar collectie (zowel fysiek als digitaal), beleving, ontmoetingskansen, workshops, lezingen en informatiebemiddeling. Ze vormt daarbij een **sterke partner van het onderwijs en andere gemeentelijke diensten**.

2.4 Doelen

De bibliotheek bouwt haar werking uit rond **5 grote doelstellingen**:

- geletterdheid (in de brede zin van het woord) en informatiebemiddeling;
- leesbevordering en leesplezier (voor alle leeftijden);
- levenslang en informeel leren (voor alle leeftijden);
- digitale, sociale en culturele inclusie;
- derde plek/huiskamer (ontmoetingsfunctie, dichtbij, laagdrempelig).

2.5 Kerntaken

- Een brede, gevarieerde en actuele collectie verwerven, onderhouden en ontsluiten, die afgestemd is op de noden van de burger, en over een voldoende hoge vernieuwingsgraad (gemiddeld 10%) beschikt. De collectie dient naast de populaire werken, ook over minder populaire werken te beschikken die klanten inspiratie bieden en verleiden om nieuwe dingen te ontdekken. Daarnaast dient ook rekening gehouden te worden met de mogelijkheid tot verdieping.
- Ontwikkelen van een hedendaagse klantvriendelijke dienstverlening, die mee is op het vlak van innovatie en digitalisering en probeert te beantwoorden aan de behoeften van de klant.
- Verhogen van de informatiegeletterdheid, brede geletterdheid en zelfredzaamheid van burgers, door het inzetten van haar collectie, informatiebemiddeling, belevingsactiviteiten en workshops te organiseren en faciliteren.
- Bezoekers wegwijs maken in het (informatie)aanbod en helpen zoeken naar antwoorden op hun informatievragen, met de nodige professionaliteit en discretie.
- Verhogen van leesplezier en leesvaardigheid op alle leeftijden. De bibliotheek wil hierbij een sterke partner zijn voor het lokale onderwijs, door een 'Leerlijn lezen' te ontwikkelen en aan te bieden, klasbezoeken te faciliteren, en ondersteuning te bieden aan leerkrachten waar mogelijk. Afgevoerde jeugdboeken worden ook aangeboden aan leerkrachten voor hun klasbib.
- Burgers van alle leeftijden voldoende kansen bieden om levenslang en informeel/ in de vrije tijd te leren, via de collectie, de organisatie van workshops en cursussen, begeleiding op maat, de organisatie van belevingsactiviteiten. De erkenning als STEM-academie is daarbij een extra troef.
- Bevorderen van digitale, sociale en culturele inclusie, door een laagdrempelige toegangspoort te zijn tot informatie, de ontwikkeling van digitale basiscompetenties en een literatuur- en cultuuraanbod. Hierbij probeert de bibliotheek in te spelen op de hedendaagse noden.

- Een digitaal toegangspunt bieden via de publieke infrastructuur (computers, printer, kopieermachine, wifi, printen vanop eigen toestel).
- Sociale cohesie stimuleren door een 'open huis' te zijn, in te zetten op haar ontmoetingsfunctie en een vertrouwde en veilige haven te zijn voor haar bezoekers. Het aantal (bemande en onbemande) openingsuren en de Trefpunten in Leffinge en Westende moeten hiertoe bijdragen.
- Een team van geëngageerde vrijwilligers aansturen en begeleiden die de bibliotheekwerking ondersteunen. Hiermee trachten we ook de sociale cohesie te versterken.
- Een uitleendienst aan huis aanbieden voor mensen die slecht te been zijn, met behulp van vrijwilligers.
- Via het Uitpas-systeem vrijetijdsbeleving aanmoedigen bij een breed publiek en kansen bieden aan MIA's om aan laagdrempelig kantsentatief te kunnen genieten van ons gevarieerde aanbod.

2.6 Uitdagingen en kansen

- Hoe kan de bibliotheek haar werking naar de burger toe brengen en de deelgemeentes beter bereiken?
- Hoe kan de bibliotheek haar hedendaagse rol meer in de kijker zetten om zo nog meer burgers te bereiken?
- Er leeft een vraag bij het publiek voor een horecagelegenheid bij de bib.
- Er leeft een vraag bij het publiek voor ruimere Open+ uren (over de middag). Een afgesloten ruimte voor workshops en de makerspace zouden hier oplossingen kunnen bieden en nieuwe mogelijkheden openen.

3. Sportdienst

Missie, kerntaken en algemene doelstellingen

Zoveel mogelijk mensen aan sport laten doen, zowel actief als passief (ook sport voor de kijker). De sportdienst is katalysator tussen gemeente, school en club. De sportdienst heeft als taak impulsen geven, mensen doorverwijzen naar clubs, voldoende informatie verstrekken en waken over de kwaliteit van het sportaanbod.

De volgende kerntaken worden vooropgesteld:

- beheer, onderhoud en kwaliteitsbewaking van gemeentelijke sportaccommodaties;
- organiseren van een actief sportaanbod voor de inwoner, aanvullend op of ter promotie van (minder bekende sportclubs);
- organiseren van een actief sportaanbod voor toeristen;
- logistieke ondersteuning (administratief, materiaal, structureel) van (vooral startende) sportevenementen.

De algemene doelstelling van het sportbeleid:

- het ondersteunen van de kwalitatieve uitbouw van de sportvereniging via een doelgericht subsidiebeleid;
- het stimuleren van sportverenigingen tot professionalisering met en bijzonder accent op kwaliteitsvolle jeugdsportbegeleiding en eventueel tot onderlinge samenwerking;

- het voeren van een activeringsbeleid met het oog op een levenslange sportparticipatie via een anders georganiseerd laagdrempelig beweeg- en sportaanbod;
- het voeren van een beweeg- en sportbeleid met aandacht voor transversale samenwerking zodat kansengroepen gelijke kansen krijgen om actief te participeren in sport.

Financiële ondersteuning

De gemeentelijke sportdienst biedt volgende financiële ondersteuning aan:

- werkingssubsidies clubs,
- projectsubsidies,
- ondersteuning sportraad,
- jeugd- en samenwerkingssubsidie.

Materiële dienstverlening

Op het vlak van materiële dienstverlening biedt de sportdienst volgende zaken aan:

- assistentie bij grootschalige manifestaties,
- klusjesdienst voor kleine klussen,
- promotie,
- sportinfrastructuur,
- vervoer van materiaal door eigen vrachtwagens.

Activiteiten en projecten

Daarnaast organiseert de sportdienst jaarlijks ook een aantal eendagsactiviteiten, meerdaagse activiteiten en permanente activiteiten.

Infrastructuur

- 3 sporthallen: de Branding, de Barloke en de Bamburg. De Bamburg wordt voor 2/3 als gymhal gebruikt en voor 1/3 polyvalent gebruik.
- Vrijetijdspark: VITA sport- en zwemcomplex, petanquechalet, indoor en outdoor padelterreinen, pumptrack en freerunningparcours.
- Voetbalvelden: 3 natuurgrasvelden en 1 kunstgrasveld.
- Watersport: surfzone en brandingssporten.

Sportraad

Er bestaat een Sportraad waarin volgende leden zitten: plaatselijke experts op het vlak van sport, vertegenwoordigers van scholen, vertegenwoordigers van sportorganisaties en –instellingen (privé) en vertegenwoordigers van sportverenigingen.

Sportverenigingen in Middelkerke

Het aantal sportverenigingen varieert jaarlijks tussen 60 à 70 clubs. In 2024 tellen we 62 clubs.

4. Dienst toerisme en evenementen

De dienst telt 17 medewerkers waarvan 5 baliemedewerkers.

Het toerisme is de belangrijkste economische activiteit in Middelkerke. Middelkerke heeft een aantal belangrijke toeristische troeven.

Middelkerke telde in 2023 ca. 3.893.954 overnachtingen en ca. 1.056.000 dagtoeristen.

- Het totaal aantal overnachtingen blijft de laatste jaren ongeveer status quo, maar stijgt t.o.v. 2018 met 9% in de 2e verblijven.
- In Middelkerke zijn 17.443 vakantiewoningen en blijft elk jaar stijgen.
- T.o.v. 3 jaar geleden is het aantal dagtoeristen met 9,5% gestegen.
- Als we naar alle kustgemeenten kijken, zorgt Middelkerke voor ruim 14% van alle overnachtingen aan de kust. Middelkerke zorgt voor maar liefst 18% van het tweedeverblijfstoerisme aan de kust.
- Een toerist blijft gemiddeld 5,2 nachten in Middelkerke. Dit blijft de laatste jaren status quo.
- 72% van alle toeristen in Middelkerke komt uit Vlaanderen, 18% komt uit Brussel en Wallonië en 10% komt uit het buitenland (4,9% uit Duitsland en 3,5% uit Nederland).
- In 2024 mochten de infopunten toerisme net geen 100.000 bezoekers ontvangen. Sinds 2021 is dit met 50% gestegen

4.1 Toekomstvisie

- Middelkerke bestaat uit 2 toeristische centra: twee sterke merken met elk hun eigen eigenheid en specifieke troeven. Samen versterken ze elkaar en zorgen voor een groter synergetisch geheel.
 - o Middelkerke is de evenementengemeente aan de kust met de landmark Silt als centrale draaischijf. Middelkerke staat garant voor kwalitatieve evenementen en beleving het hele jaar door.
 - o Westende blinkt uit in gezelligheid en creativiteit, een adembenemende plek om tot rust te komen, samen te genieten en te ontdekken.
- Middelkerke en Westende beschikken over de mooiste en zonnigste Zeedijk aan de kust, een dijk bestand tegen de toekomst. Zee en strand komen hier maximaal tot hun recht in een open en natuurlijke omgeving met veel voorzieningen, sfeer en beleving.
- Dynamische ondernemers verrassen jong en oud met een veelzijdig en kwaliteitsvol aanbod, het jaar rond.
- Middelkerke en Westende zijn vlot bereikbaar via de Rechtnaarzee-verbinding die je snel tot in het toeristische hart van beide badplaatsen brengt, parkeren is eenvoudig.
- Eens je auto op stal staat is het heerlijk vertoeven op de autovrije Zeedijk en dito winkelstraten.
- Te voet of met de fiets verken je op een zorgeloze en belevingsvolle manier de authenticiteit van de polders.

4.2 Doelstellingen

1. Hoge tevredenheidsgraad bij inwoners en tweedeverblijvers bestendigen en herhaalbezoeken stimuleren

De tweedeverblijvers zijn voor Middelkerke zeer belangrijk. Ze zijn de meest loyale vakantiegangers en ze besteden goed. Ze zorgen ervoor dat Middelkerke het jaar rond blijft draaien. In Westende-Bad beperkt het tweedeverblijf gebruik zich nog teveel tot de zomer en de schoudermaanden. Het stimuleren van herhaalbezoeken het ganse jaar rond, zeker voor Westende-Bad, wordt een belangrijke uitdaging voor de toekomst.

Maar ook onze eigen inwoners zijn belangrijk. Wat goed is voor onze inwoners is ook goed voor onze tweedeverblijver. We streven naar een toerisme in balans.

2. Nieuwe doelgroepen aantrekken – meer divers, jonger en internationaler

Het is belangrijk om de diversifiëren in onze doelgroepen om toerisme het jaar rond en dus ook buiten de vakantieperiodes te genereren. Het verjongen van het doelpubliek zorgt ervoor dat jong en oud meer in balans komen wat leidt tot extra ambiance en levendigheid.

- Verjongen van het doelpubliek door meer 35- tot 50-jarigen aan te trekken, waaronder families, ook buiten de zomer
- Verhogen van het aandeel buitenlandse toeristen, vooral afkomstig uit de buurlanden
- Naast de vrijetijdsmarkt Middelkerke ook als MICE-bestemming in de markt zetten

3. Verblijfstoerisme eerder dan dagtoerisme

Dagtoeristen zijn belangrijk voor de reca in de gemeente, de verblijfstoerist en tweedeverblijvers doen hun uitgaven in een waaier van het aanbod wat economisch gezien doorgaans voordeliger is. Dagtoerisme zorgt vaak voor meer overlast, vb. parkeerdruk, afval...

4.3 Toeristisch onthaal

De dienst toerisme en evenementen is verantwoordelijk voor de opvolging en het adviseren van het toeristisch onthaal binnen de gemeente.

Dit doen we in de eerste plaats via de twee infopunten toerisme.

Zowel in Middelkerke als in Westende is er een infopunt toerisme. Het infopunt in Westende vormt tevens het onthaal van het museum Les Zéphyrs waar ook tijdelijke expo's georganiseerd worden. Ook het tijdelijke onthaal in Silt werd door de dienst toerisme voorzien.

De baliemedewerkers zijn het gezicht van onze gemeente en ambassadeurs voor de belangrijkste economische sector van onze gemeente.

De toeristen kunnen in de balies terecht voor allerlei toeristische informatie, de aankoop van wandel- en fietsroutekaarten, de aankoop van tickets en merchandising.

Ze worden niet enkel geïnformeerd maar ook geïnspireerd.

We houden steeds rekening met de volledige customer journey waarbij de bezoeker van thuis tot na het verblijf hun vakantie kan voorbereiden, beleven en nagenieten.

4.4 Public Relations B2B

- Het contact met Westtoer en Toerisme Vlaanderen wordt onderhouden door de dienst toerisme.
- De dienst toerisme organiseert periodiek overleg met de logiesector.
- De contacten met de evenementenwereld worden hoofdzakelijk onderhouden door het diensthoofd Toerisme en Evenementen.
- De contacten met de mediapartners worden onderhouden door zowel de dienst CPO als de dienst toerisme en evenementen.
- Voor de specifieke samenwerking met externe (media)partners werd een visie ontwikkeld met als doel langetermijn samenwerkingen aan te gaan. Dit doen we door onze partners professioneel te ondersteunen en te ontzorgen.

–Andere perscontacten worden onderhouden door de dienst CPO.

4.5 Het toekennen van subsidies aan derden ter ondersteuning van de toeristische ontwikkeling

Een aantal evenementen van externe organisatoren worden ondersteund door middel van subsidies of toelages, bijvoorbeeld: Olympisch Festival, Parkies, Zandsculpturenfestival, Klassiek aan zee.

4.6 Toeristische productontwikkeling

De dienst toerisme en evenementen biedt een kwalitatief aanbod aan toeristische producten aan. Op vlak van productontwikkeling worden de meeste producten in eigen beheer ontwikkeld. Zo is er de afgelopen jaren een duidelijke keuze gemaakt voor twee grote thema's:

–aanbod voor families met kinderen – Hupsakee/Allez-Hop (een aanbod voor families met kinderen gedurende de schoolvakanties),

–Expeditie hinterland vertrekt vanuit 2 basis ingrediënten:

- ons hinterland als USP, het onderscheid ons van andere kustgemeenten;
- wandelen en fietsen als toeristische activiteit van onze bezoekers.

We werken rond drie basispijlers: comfort, beleving en veiligheid.

Het gaat al een tijdje niet enkel meer over een natje en droogje langs je fietsroute, maar het gaat over beleving zoals kajakken in de polders, wandelen met Alpaca's, kerken vol kunst en zomerse zoektochten met duizenden deelnemers.

Daarnaast is de dienst toerisme en evenementen ook verantwoordelijk voor het fiets- en wandelaanbod. Zowel inhoud als onderhoud worden gecoördineerd door de dienst.

4.7 Evenementen

De dienst toerisme en evenementen organiseert een groot aantal evenementen in eigen beheer. Er wordt nagedacht over spreiding en planning om het jaar rond een mooi evenementenaanbod te kunnen aanbieden.

Onze eigen events worden steeds verder verfijnd, uitgebouwd, op maat van onze doelgroep, passend bij ons DNA. De nadruk bij de eigen events ligt op seizoenverbreding en dus focussen we ons eerder op de schouder- en wintermaanden. Ze richten zich voornamelijk op het profiel van onze voornaamste bezoeker, de levensgenieter. Zij versterken tevens ons imago van culinair genieten. Typische voorbeelden hiervan zijn Bier aan Zee, Tastoe en het Champagneweekend.

4.8 Marketing en communicatie

Ons aanbod moet gecommuniceerd worden naar de verschillende doelgroepen: tweedeverblijver, verblijfstoeerist, dagtoerist, potentiële toerist. Al deze doelgroepen vragen om een andere benadering. Elk product/event wordt apart besproken, op die manier wordt per product/event een apart promotieplan opgemaakt.

Daarnaast geven we Middelkerke en Westende ook een smoel. Beide badplaatsen hebben een eigen identiteit en worden ook zo in de markt gezet.

Hiervoor wordt een grote mix van kanalen ingezet zoals allerhande drukwerk, de website, social media, visuele communicatie op het openbaar domein...

4.9 Jumelage

De dienst toerisme coördineert en begeleidt de werking van het jumelagecomité.

Middelkerke heeft in de loop der jaren contacten uitgebouwd met zes gemeenten uit de omringende landen en met twee gemeenten in België. In Duitsland zijn dat Ettlingen, Sohren, Rauschenberg en Büchenbeuren. In Frankrijk Eprenay en in Engeland Clevedon. In Wallonië is Middelkerke verzusterd met Vresse-sur-Semois en in Vlaanderen met Glabbeek.

5. Dienst communicatie, participatie en onthaal

5.1 Team communicatie

- Gemeentelijke communicatiekanalen & publicaties
- Crisiscommunicatie
- Intranet
- Gemeentelijke website – gemeente
- Gemeentelijke website – visit
- Sociale media

5.2 Team grafische vormgeving

Het grafisch team staat in voor het plannen, ontwerpen en begeleiden van het gemeentelijk drukwerk. De dienst CPO bepaalt de communicatiestrategie van een activiteit of evenement via het SPAT (cfr. single point of access team).

5.3 Team participatie en lokale economie

De doelstelling van de dienst lokale economie is het ondersteunen van de lokale economie in Middelkerke. Zowel de middenstand als de landbouw, maar eveneens het tewerkstellingsbeleid. Deze ondersteuning gebeurt via de samenkomsten van de adviesraden, maar ook via informatiesessies, acties, uitstappen, huisbezoeken...

De dienst lokale economie is eerstelijnsverantwoordelijk voor de uitwerking, coördinatie en uitvoering van het lokaal doelgroepenbeleid betreffende middenstand en landbouw. Daartoe behoren een KMO-loket, de middenstand- en landbouwraad, de planning betreffende lokale economie en het behartigen en stimuleren van de economische bedrijvigheid in de gemeente in het algemeen.

5.4 Team onthaal

Het team onthaal staat in voor het onthaal in het MAC, het bemannen van de telefooncentrale en de interne en externe postverdeling.

6. Dienst MICE

De dienst MICE baat de evenementenzaal Silt, gelegen in het prachtige architecturale gebouw SILT omgeven door strand en zee, uit als de ideale locatie voor een beurs, meeting en congressen. Dit via een persoonlijke service en onder deskundige begeleiding van een team

eventmanagers die ervoor zorgen dat elk event, beurs of congres een onvergetelijke, unieke belevenis wordt voor de klant.

Daarnaast promoot de dienst MICE Middelkerke als de Place To Be voor zakelijke ontmoetingen en dit in samenwerking met diverse netwerken.

Afdeling domein en gebouwen

De afdeling domein en gebouwen bestaat uit:

- projectteam domein en gebouwen;
- dienst gebouwen;
- dienst openbaar domein;
- dienst omgeving en huisvesting;
- dienst IT.

Hieronder lichten we de werking toe van elke dienst.

1. Projectteam domein en gebouwen

Staat in voor het opvolgen van de projecten. Dit kan gaan over projecten op het openbaar domein of aan gebouwen. Dit vanaf startnota tot voorlopige oplevering. Nadien worden de projecten terug overgedragen aan de dienst gebouwen of openbaar domein.

2. Dienst gebouwen

Verantwoordelijk voor:

- het beheer van de gebouwen. Dagelijks beheer en kleine werken worden door de dienst zelf opgelost. Bij grotere problemen wordt er een project gedefinieerd dat dan doorgegeven wordt aan het projectteam;
- beheer van het rollend materieel van de gemeente;
- de ondersteuning van evenementen;
- magazijnbeheer.

3. Dienst openbaar domein

Is verantwoordelijk voor het opvolgen van de staat van het openbaar domein.

- De dienst staat in voor het dagelijks beheer van het openbaar domein in al zijn facetten. Hieronder valt ook riolering, nutswerken opvolgen, ...
- Dagelijks beheer en kleine werken worden door de dienst zelf opgelost. Bij grotere problemen wordt er een project gedefinieerd dat dan doorgegeven wordt aan het projectteam.

4. Dienst omgeving en huisvesting

- De dienst staat in voor de opmaak van de beleidsplannen i.k.v. ruimtelijke ordening, milieu, duurzaamheid, afval, huisvesting, mobiliteit, parkeren, ...
- De dienst zorgt voor de uitvoering van het beleid en de opvolging ervan.
- Ze staan in voor de opvolging van vergunningen omgeving en milieu (goedkeuringsdossiers, opvolging van de vergunningen, controle nadien,...).
- De dienst zorgt ook voor de opvolging van het woonbeleid (conformiteit, sociale huisvesting, ...).

5. Dienst IT

Beheert de IT-infrastructuur van de gemeente (hardware en software) en ondersteunt diensten bij de invoering van softwaresystemen.

Afdeling zorg

De afdeling zorg bestaat uit:

- woonzorgcentrum De Ril;
- centrum voor dagverzorging De Sluze.

Hieronder lichten we de werking toe.

1. Woonzorgcentrum De Ril en kortverblijf

Het woonzorgcentrum staat in voor kwaliteitsvolle permanente zorg waar personen met verschillende zorgnoden kunnen komen wonen. Het kortverblijf situeert zich in het woonzorgcentrum maar anders dan een residentiële opname heeft de opname hier een uitgesproken karakter. In die zin kan een centrum voor kortverblijf evenzeer aanzien worden als een ondersteuning van de (professionele) thuiszorg en mantelzorg.

2. Centrum voor dagverzorging De Sluze

Het CDV heeft een belangrijke rol in het ondersteunen van de gebruikers, de thuissituatie alsook de familieleden. We streven om de kwaliteit en het leven van ouderen verhogen door een gestructureerd en aangename dagbesteding aan te bieden.

Het CDV legt vooral de nadruk op onderstaande elementen.

- Sociale interactie: het aanbieden van een omgeving waar gebruikers sociale contacten kunnen opbouwen en onderhouden wat bijdraagt aan hun welzijn.
- Verzorging en ondersteuning: aanbieden van dagelijkse zorg en ondersteuning zoals medicatie, hulp bij maaltijden, persoonlijke verzorging enz.
- Activiteiten: dagelijks aanbieden van een variatie aan activiteiten die het fysieke als mentale functioneren stimuleren en daarnaast ook ontspannend kunnen zijn.
- Ontlasten van mantelzorgers: een hulp voor de mantelzorgers zodat zij even op adem kunnen komen.

m

m

–Samenwerking en communicatie: door samen te werken met verschillende interne als externe diensten om de thuissituatie verder op te volgen en indien nodig bij te sturen (thuisverpleging, arts, familiehelp, Welzijnshuis enz.)

Het doel is om te streven dat de bezoekers van het CDV zo lang mogelijk kunnen thuis wonen met onze ondersteuning.

Deel 1: Wie leeft, groeit op en wordt ouder in Middelkerke?

In dit eerste deel geven we een overzicht van de toestand van de bevolking en de gezinnen in de gemeente Middelkerke. We bekijken hierbij niet alleen de evoluties in het verleden, maar staan ook stil bij toekomstige ontwikkelingen en prognoses. De samenstelling van de bevolking en/of van de huishoudens heeft immers impact op tal van beleidsdomeinen, zoals onderwijs, tewerkstelling, ruimte, wonen, klimaat, ...

Hoofdstuk 1: Bevolking

Dit hoofdstuk focust op de bevolkingsevolutie, de bevolkingsdichtheid, de leeftijdsverdeling, nationaliteit en herkomst, de loop van de bevolking en de woonstabiliteit.

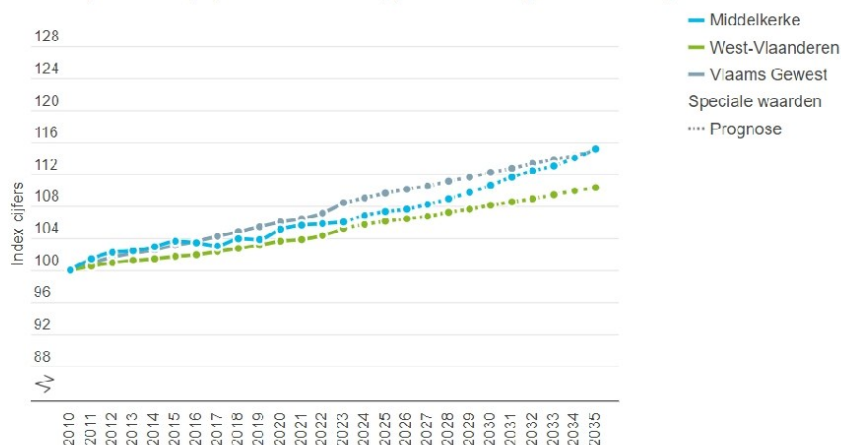
1.1 Totale bevolking

In Middelkerke wonen op 1 januari 2023 volgens de officiële statistieken 19.755 inwoners.

Deze officiële statistieken zijn gebaseerd op een verwerking van het Rijksregister (dat de gemeentelijke bevolkingsregisters bundelt) door het Belgische statistiekbureau Statbel. Naast deze officiële telling van het aantal inwoners, gebruikt provincies.incijfers.be de gegevens van Statbel enkel nog voor het officieel aantal huishoudens. Verder wordt gewerkt met een eigen verwerking van dat Rijksregister. Zo kunnen er meer gedetailleerde variabelen aangemaakt worden dan de beschikbare officiële statistieken. Bovendien laat dit toe om de wachtregisters mee te nemen, waarin personen zijn opgenomen die hier nog niet officieel verblijven: asielzoekers en EU-burgers in afwachting van woonstcontrole. Volgens deze cijfers wonen er op 1 januari 2023 19.744 inwoners in Middelkerke.

Grafiek 1.1 toont de evolutie van het aantal inwoners sinds 2010, alsook de prognose tot 2035. Het getoonde cijfer is een indexcijfer, waarbij de waarde van 2010 gelijk gesteld wordt aan 100.

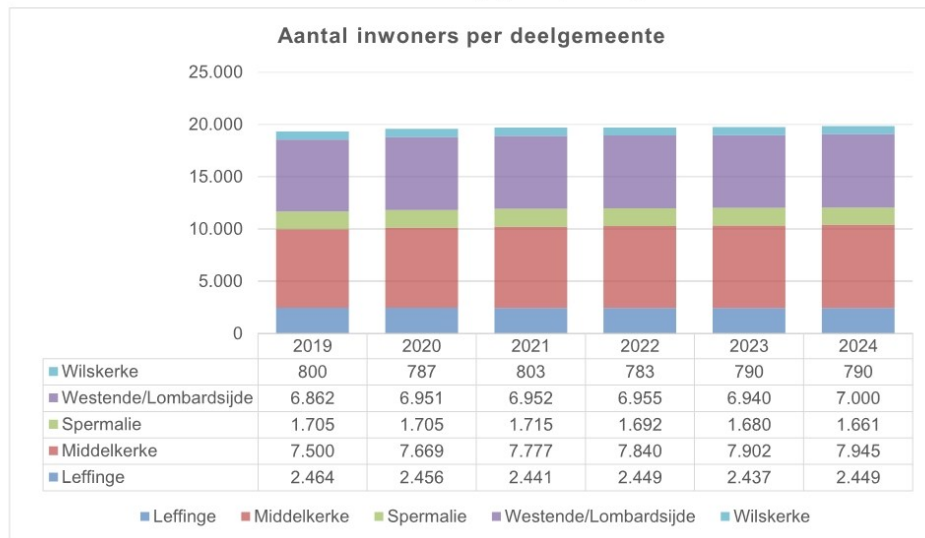
Grafiek 1.1 | Evolutie en projectie aantal inwoners, groei t.o.v. 2010 (index 2010 = 100)

1.1.1 Aantal inwoners per deelgemeente

In onderstaande tabel wordt het aantal inwoners weergegeven per deelgemeente.¹

Bron: Rijksregister, 03.05.2022

1.2 Bevolkingsdichtheid

In 2023 wonen in Middelkerke 250 inwoners per km². Vergeleken met 224 inwoners per km² in 2003 is er sprake van een toename van de bevolkingsdichtheid. In West-Vlaanderen bedraagt de bevolkingsdichtheid in 2023 382 inwoners per km², in het Vlaams Gewest 498 inwoners per km².

Kaart 1.1 toont de bevolkingsdichtheid aan de hand van de z-scores². De kleuren tonen aan in welke mate gemeenten in West-Vlaanderen hoger of lager scoren in vergelijking met het gemiddelde van West-Vlaanderen.

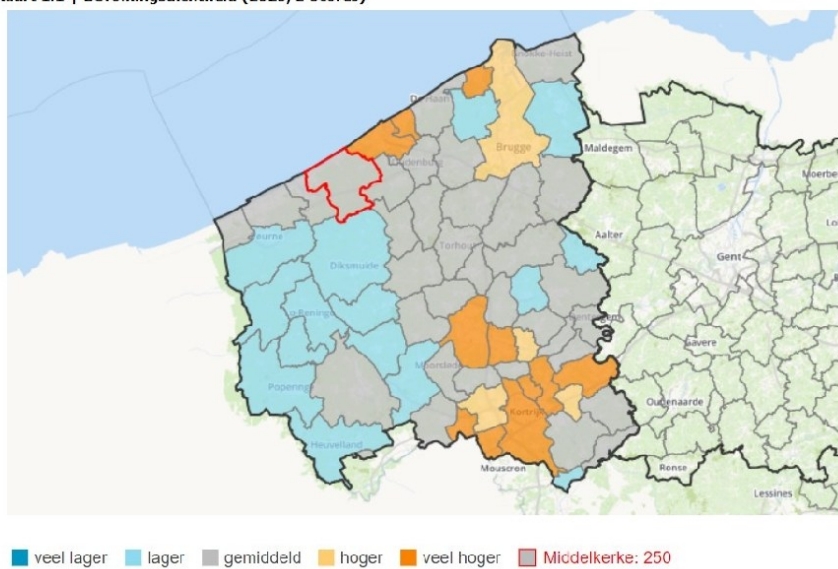
¹ Spermalie = Slijpe, Sint-Pieterskapelle, Mannekenvere en Schore

² Een z-score geeft weer hoeveel standaardafwijkingen de waarde van een gebied afwijkt van de waarde in het vergelijkingsgebied. Een standaardafwijking is een maat voor hoeveel een willekeurig gebied doorgaans afwijkt van 'de standaard' (het gemiddelde). Er is dus een minder grote absolute afwijking van het gemiddelde nodig wanneer alle gebieden gelijkaardige cijfers hebben, dan wanneer de cijfers van de gebieden ver uit elkaar liggen. De inkleuring volgt steeds deze schaalverdeling:

- z-score kleiner dan -1,50: veel lager dan het vergelijkingsgebied (donkerblauw)
- z-score van -1,50 tot -0,50: lager dan het vergelijkingsgebied (blauw)
- z-score van -0,50 tot 0,50: gemiddeld (grijs)
- z-score van 0,50 tot 1,50: hoger dan het vergelijkingsgebied (oranje)
- z-score hoger dan 1,50: veel hoger dan het vergelijkingsgebied (donkeroranje)

m

Kaart 1.1 | Bevolkingsdichtheid (2023, z-scores)

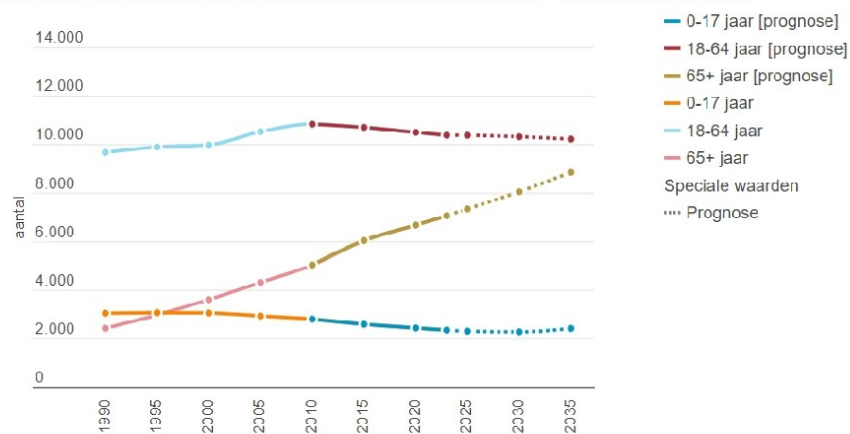

1.3 Leeftijdsverdeling

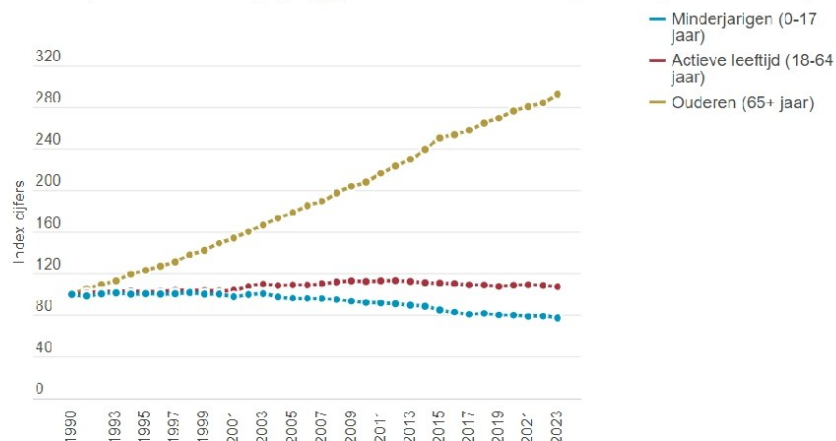
Grafiek 1.2 toont de evolutie en projectie van het aantal inwoners naar leeftijdsgroep.

Grafiek 1.2 | Evolutie en projectie aantal inwoners naar leeftijdsgroep - Middelkerke (1990-2035)

Grafiek 1.3 toont de groei van de bevolking in die drie leeftijdsgroepen ten opzichte van 1990. We stellen vast dat de grootste procentuele toename van de bevolking te situeren valt bij de ouderen.

Grafiek 1.3 | Inwoners naar leeftijdsgroep, groei t.o.v. 1990 - Middelkerke (1990-2023, index 1990 = 100)

In 2023 is in Middelkerke 11,8% van de inwoners minderjarig en 35,7% 65 jaar of meer, in West-Vlaanderen is 18,0% minderjarig en 24,2% 65 jaar of meer, in het Vlaams Gewest is 19,4% minderjarig en 21,1% 65 jaar of meer.

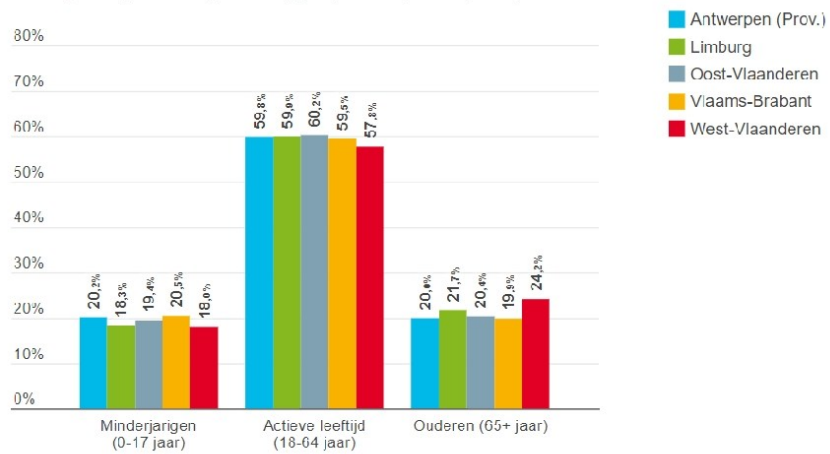

Grafiek 1.4 | Evolutie aandeel minderjarigen, actieven en ouderen, % t.o.v. totaal inwoners Middelkerke (1990 en 2023)

Grafiek 1.5 toont de leeftijdsverdeling binnen de verschillende provincies. Uit de grafiek leiden we af dat de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant een iets jongere bevolking hebben (een hoger aandeel 0-17 jaar) en een kleiner aandeel ouderen (65+). Limburg en West-Vlaanderen hebben een iets oudere bevolking (minder jongeren en meer ouderen). Oost-Vlaanderen neemt een middenpositie in.

Grafiek 1.5 | Leeftijdsverdeling bevolking per provincie, aantal (2023)

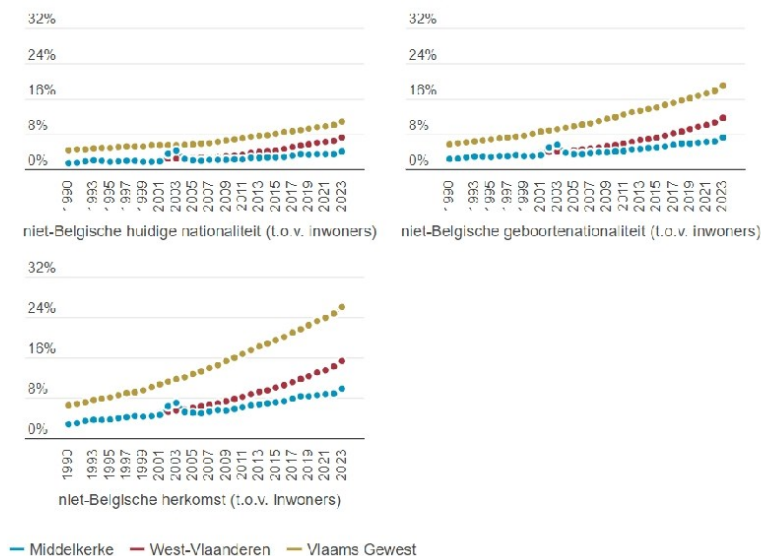
1.4 Nationaliteit, geboortenationaliteit, herkomstnationaliteit

Iemand met een niet-Belgische geboortenationaliteit is geboren als niet-Belg, maar kan ondertussen Belg geworden zijn. Iemand met een niet-Belgische herkomst heeft ofwel zelf een niet-Belgische geboortenationaliteit, ofwel heeft minstens één van de ouders een niet-Belgische geboortenationaliteit. Bij het benoemen van de niet-Belgische herkomst, heeft de geboortenationaliteit van de moeder voorrang op die van de vader, en die heeft voorrang op die van de persoon zelf.

Tussen 1990 en 2023 neemt het aandeel inwoners in Middelkerke met een niet-Belgische huidige nationaliteit toe van 1,4% naar 4,0%. Het aandeel inwoners met een niet-Belgische geboortenationaliteit stijgt van 2,3% in 1990 naar 7,2% in 2023. Voor het aandeel inwoners met een niet-Belgische herkomstnationaliteit is er sprake van een toename van 2,8% in 1990 tot 9,8% in 2023.

Momenteel ligt het aandeel inwoners met een niet-Belgische huidige nationaliteit in Middelkerke lager dan in West-Vlaanderen en lager dan in het Vlaams Gewest. Middelkerke kent een kleiner aandeel inwoners met een niet-Belgische geboortenationaliteit dan West-Vlaanderen en een kleiner aandeel dan het Vlaams Gewest. Ten slotte kent Middelkerke verhoudingsgewijs minder inwoners met een niet-Belgische herkomst dan West-Vlaanderen en minder dan het Vlaams Gewest.

Grafiek 1.6 | Evolutie aandeel inwoners met niet-Belgische huidige, geboorte- en herkomstnationaliteit, % t.o.v. totaal inwoners - Middelkerke (1990-2023)

We kijken ook naar de individuele herkomstnationaliteiten. In Middelkerke komen 95 verschillende herkomstnationaliteiten voor. In *tabel 1.1* zijn de meest voorkomende herkomstnationaliteiten binnen Middelkerke gerangschikt in de eerste kolom. We beperken ons hierbij tot maximaal 10 herkomstnationaliteiten en tot herkomstnationaliteiten met minstens 5 inwoners. In de tweede kolom staat het aantal personen met die geboortenationaliteit en in de derde kolom het aantal personen met die huidige nationaliteit. Deze cijfers kunnen sterk verschillen van de herkomstnationaliteit. Doorgaans is dat het meest uitgesproken bij niet-EU-nationaliteiten en/of groepen die reeds lange tijd in het land aanwezig zijn. EU-burgers nemen immers minder snel de

Belgische nationaliteit aan, omdat zij via hun lidmaatschap van de EU al heel wat rechten hebben. Bij burgers die hier reeds lang aanwezig zijn, is de kans dan weer groter dat ze uiteindelijk de Belgische nationaliteit aannemen of verkrijgen, zeker bij volgende generaties.

Tabel 1.1 | Top 10 herkomstnationaliteiten in Middelkerke, en het aantal inwoners met die geboorternationaliteit en huidige nationaliteit (2023)

	Inwoners naar herkomstnationaliteit	Inwoners naar geboorternationaliteit	Inwoners naar nationaliteit
België	17.811	18.330	18.950
Frankrijk	231	129	62
Nederland	191	144	103
Sovjet Unie	157	98	x
Roemenië	143	131	120
Italië	111	69	37
Polen	75	65	54
Duitsland	72	40	20
Marokko	63	33	10
China	52	46	25

Speciale waarden: Geen waarde
x Verborgen waarde

1.5 Loop van de bevolking

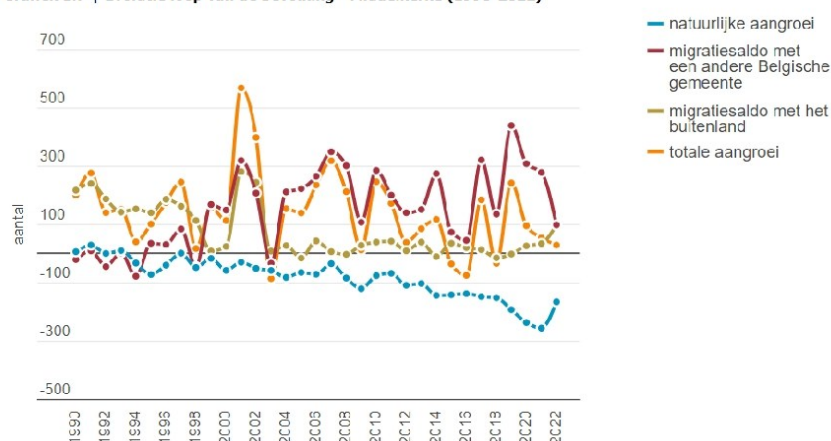
De bevolking fluctueert elk jaar door geboorte en sterfte. Het verschil tussen het aantal geboorten en het aantal sterfgevallen noemen we het natuurlijk saldo of de natuurlijke aangroei. Deze aangroei kan ook negatief zijn. In Middelkerke werden in 2022 104 personen geboren en stierven er 271. Het natuurlijk saldo bedroeg dus -167.

Naast geboorte en sterfte heeft ook migratie impact op de bevolkingsevolutie. Doorgaans is de impact daarvan ook groter. Iemand kan verhuizen naar of komen van een andere gemeente in België of verhuizen naar of komen van het buitenland. Het migratiesaldo met het buitenland van Middelkerke is dan het aantal verhuizers naar Middelkerke vanuit het buitenland verminderd met het aantal verhuizers vanuit Middelkerke naar het buitenland. Dit saldo bedroeg in 2022 98. Een positief internationaal migratiesaldo betekent dat er meer mensen instroomden vanuit het buitenland dan er vertrokken. Een negatief saldo betekent dat er meer mensen vertrokken naar het buitenland dan er toekwamen. Het migratiesaldo met andere Belgische gemeenten wordt op dezelfde manier berekend (immigratie vanuit een andere Belgische gemeente naar Middelkerke min emigratie vanuit Middelkerke naar een andere Belgische gemeente) en bedroeg in 2022 97.

De som van de natuurlijke aangroei, het intergemeentelijk en het internationaal migratiesaldo is de totale aangroei. Wanneer deze aangroei positief is, neemt het aantal inwoners toe. Een negatieve aangroei wijst op een daling van het inwonersaantal. In 2022 bedroeg deze bevolkingsgroei in Middelkerke 28. Op *grafiek 1.7* kan je de jaarlijkse evolutie hiervan aflezen.

Grafiek 1.7 | Evolutie loop van de bevolking - Middelkerke (1990-2022)

In tabel 1.2 zijn deze aantallen af te lezen voor 2022, uitgedrukt per 1.000 inwoners.

Tabel 1.2 | Loop van de bevolking, per 1.000 inwoners (2022)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
natuurlijke aangroei per 1.000 inwoners	-8,5	-2,6	-0,5
migratiesaldo met een andere Belgische gemeente per 1.000 inwoners	4,9	3,1	2,3
migratiesaldo met het buitenland per 1.000 inwoners	5,0	8,9	9,9
totale aangroei per 1.000 inwoners	1,4	9,4	11,7

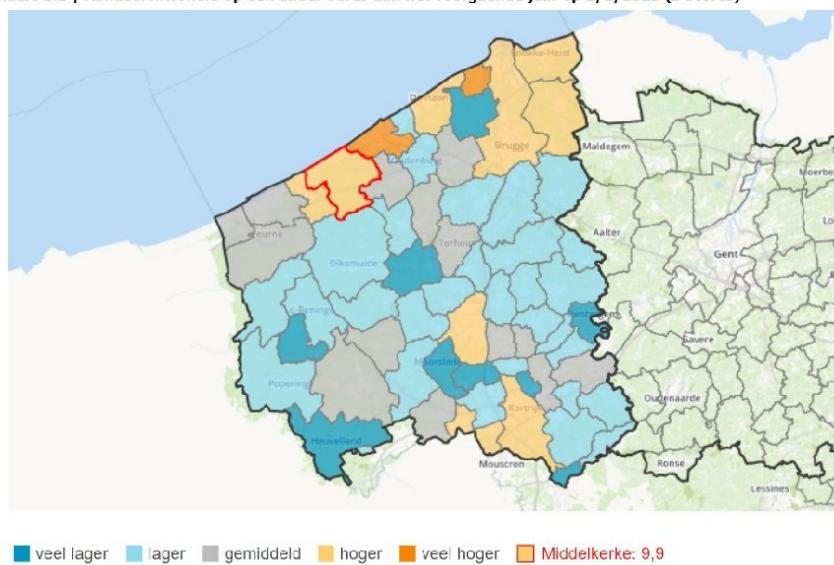
1.6 Woonstabiliteit

Naast migraties tussen Middelkerke en andere gemeenten in België of het buitenland, wordt er natuurlijk ook verhuisd binnen de gemeente zelf. Die verhuizen zijn niet opgenomen in de migratiesaldi. Bij de berekening van de woonstabiliteit worden ze wel meegerekend. De woonstabiliteit geeft aan hoeveel mensen op 1 januari van het jaar hetzelfde adres hebben als op 1 januari het jaar ervoor, uitgedrukt als percentage van het totaal aantal inwoners. In Middelkerke is dat 90,1%. Dat wil zeggen dat 9,9% van de inwoners op een ander adres woont dan vorig jaar. In West-Vlaanderen is dat 9,2%, in het Vlaams Gewest 9,4%.

Kaart 1.2 geeft het aandeel inwoners dat op 1 januari 2023 op een ander adres woonde dan het voorgaande jaar, voor alle gemeenten van West-Vlaanderen.

Kaart 1.2 | Aandeel inwoners op een ander adres dan het voorgaande jaar op 1/1/2023 (z-scores)

Hoofdstuk 2: Huishoudens

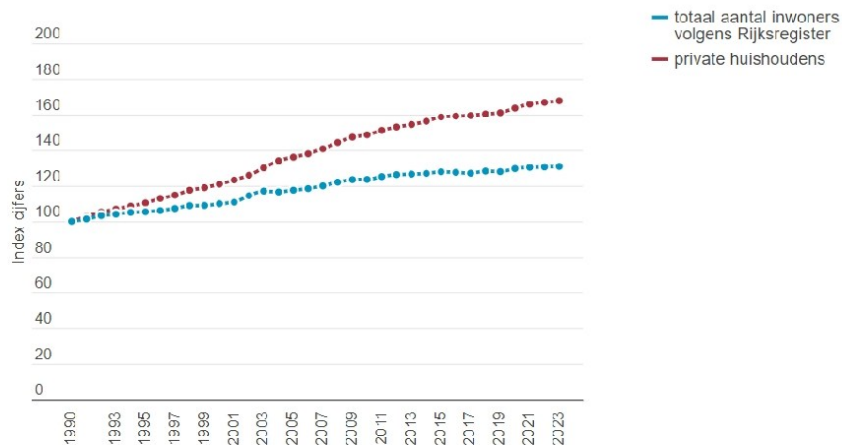
In dit hoofdstuk belichten we het aantal huishoudens, de grootte van de huishoudens, de huishoudtypes alsook de herkomstheterogeniteit van de huishoudens.

2.1 Totaal aantal huishoudens

Volgens de eigen verwerking van provincies.incijfers.be van het Rijksregister zijn er in Middelkerke op 1 januari 2024 10.334 huishoudens. De officiële gegevens van Statbel tellen 10.508 huishoudens. Dat aantal zou volgens de huishoudensprognose van Statistiek Vlaanderen groeien tot 11.296 in 2035.

Grafiek 2.1 geeft de evolutie van het aantal gezinnen, waarbij het aantal gezinnen in het jaar 1990 de waarde 100 krijgt. Wanneer de waarde in een bepaald jaar hoger ligt dan 100, is het aantal gezinnen groter dan in 1990, en omgekeerd. Ook de evolutie van de bevolking wordt afgebeeld, waarbij het bevolkingsaantal in 1990 eveneens de waarde 100 krijgt. Wanneer er gezinsverdunding optreedt (wat betekent dat het aantal inwoners per huishoudens daalt), ligt de lijn van de huishoudens boven die van de bevolking.

Grafiek 2.1 | Evolutie inwoners en huishoudens - Middelkerke (1990-2023, index 1990 = 100)

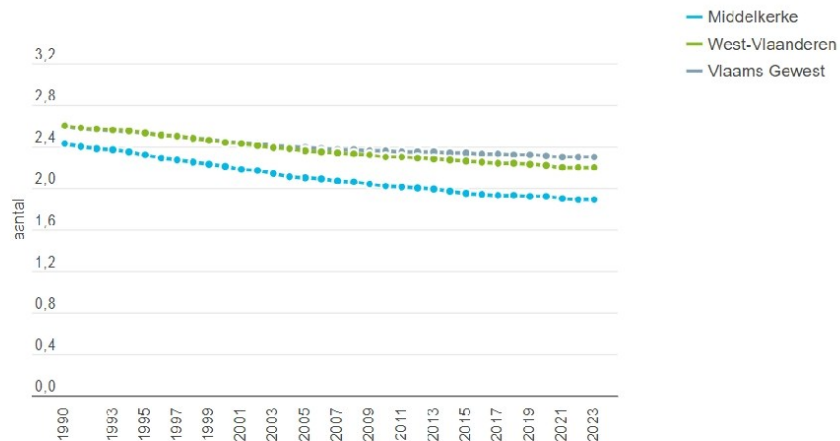

2.2 Gemiddelde huishoudensgrootte

In Middelkerke evolueerde de gemiddelde huishoudensgrootte van 2,43 in 1990 tot 1,89 in 2023. In West-Vlaanderen bedraagt de gemiddelde huishoudensgrootte in 2023 2,20 en in het Vlaams Gewest 2,30.

Grafiek 2.2 | Evolutie van de gemiddelde huishoudensgrootte (1990-2023)

2.3 Aantal personen in het huishouden

De evolutie van de gemiddelde huishoudensgrootte heeft niet steeds dezelfde oorzaak. Zo kan dit cijfer kleiner worden omdat het aantal kleine gezinnen stijgt of omdat het aantal grote gezinnen daalt (of een combinatie van beide). *Tabel 2.1* geeft de evolutie van het aantal huishoudens volgens grootte in Middelkerke, West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest tussen 1990 en 2023.

In Middelkerke bestaat in 2023 44,1% van de private huishoudens uit 1 persoon. 37,1% van de huishoudens is een 2-persoonshuishouden. 9,2% van de huishoudens bestaat uit 3 personen. 6,8% van de huishoudens bestaat uit 4 personen en 2,8% van de huishoudens bestaat uit 5 of meer personen. *Tabel 2.1* toont tevens de evolutie tussen 1990 en 2023.

Tabel 2.1 | Huishoudens naar aantal personen in het huishouden, % t.o.v. alle private huishoudens (1990 en 2023)

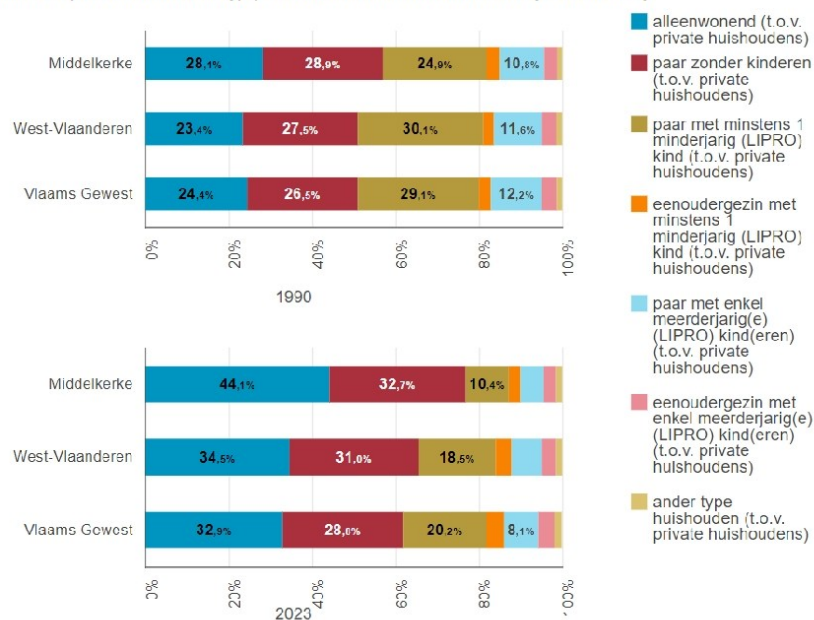
	Middelkerke		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
	1990	2023	1990	2023	1990	2023
huishoudens 1 persoon (t.o.v. private huishoudens)	26,1	44,1	23,4	34,5	24,4	32,9
huishoudens 2 personen (t.o.v. private huishoudens)	32,7	37,1	31,3	35,8	30,5	31,0
huishoudens 3 personen (t.o.v. private huishoudens)	17,9	9,2	19,5	12,7	19,8	13,6
huishoudens 4 personen (t.o.v. private huishoudens)	13,9	6,8	17,0	12,0	16,8	12,9
huishoudens 5 of meer personen (t.o.v. private huishoudens)	1,3	2,8	8,1	5,1	8,5	6,5

2.4 Type huishouden

In *grafiek 2.3* worden de huishoudens opgedeeld naar type. De eerste twee types zijn huishoudens zonder kinderen: alleenwonenden en paren zonder kinderen. Daarna staan de gezinnen met één of meer minderjarige kinderen (onderverdeeld naar paren en alleenstaande ouders), de gezinnen met enkel meerderjarige kinderen (opnieuw onderverdeeld naar paren en alleenstaande ouders), en ten slotte andere types huishoudens (bv. een grootmoeder met een kleinkind).

Grafiek 2.3 | Huishoudens naar type, % t.o.v. totaal aantal huishoudens (1990 en 2023)

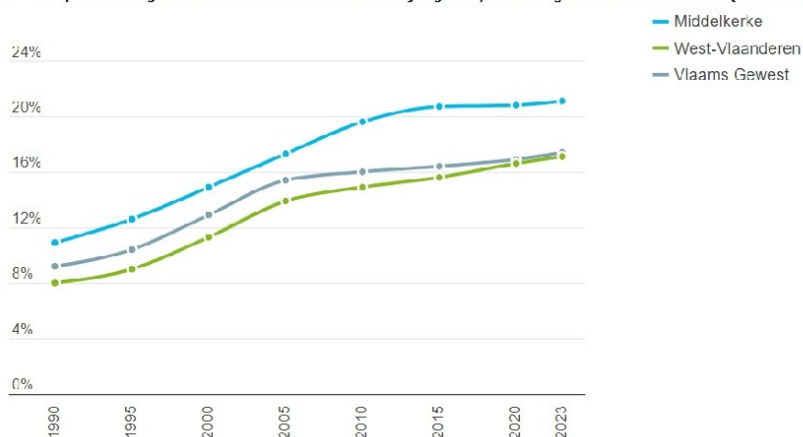

2.4.1 Eenoudergezinnen met minderjarig(e) kind(eren)

Een huishoudtype dat apart onder de aandacht wordt gebracht, zijn de eenoudergezinnen met minderjarige kinderen.

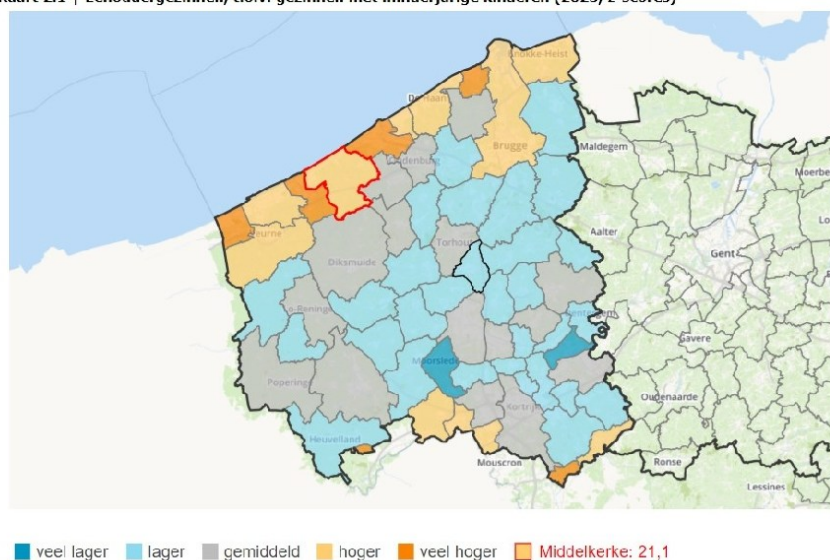
Wanneer over eenoudergezinnen gesproken wordt, wordt vaak het aandeel bekeken ten opzichte van huishoudens met minderjarige kinderen. *Grafiek 2.4* toont de evolutie tussen 1990 en 2023 van het aandeel eenoudergezinnen ten opzichte van het aantal gezinnen met minderjarige kinderen.

Grafiek 2.4 | Eenoudergezinnen met minstens één minderjarig kind, % t.o.v. gezinnen met kinderen (1990-2023)

Het aandeel eenoudergezinnen (berekend ten opzichte van het totaal aantal gezinnen met kinderen) is niet gelijk verspreid binnen de provincie. Kaart 2.1 geeft de verschillen weer in vergelijking met het provinciale gemiddelde aan de hand van z-scores, die een maat geven van hoeveel een gebied afwijkt van het gemiddelde in het vergelijkingsgebied.

Kaart 2.1 | Eenoudergezinnen, t.o.v. gezinnen met minderjarige kinderen (2023, z-scores)

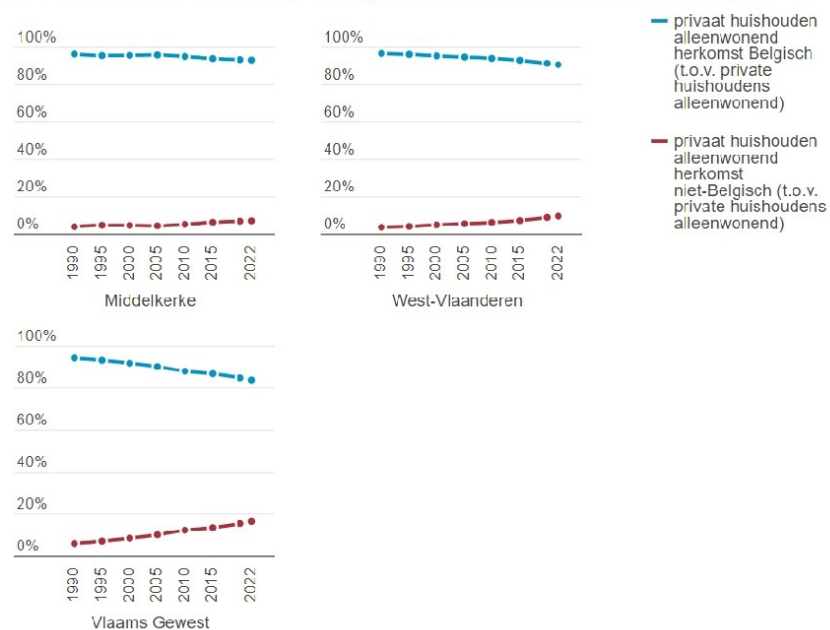
2.5 Herkomstheterogeniteit in private huishoudens

2.5.1 Alleenwonenden

Een privaat huishouden dat uit slechts één persoon bestaat (alleenwonend) is homogeen wat herkomstnationaliteit betreft: elk (= het enige) lid van het huishouden heeft uiteraard dezelfde herkomstnationaliteit.

- Privaat huishouden (alleenwonend) Belgische herkomst
- Privaat huishouden (alleenwonend) niet-Belgische herkomst

Grafiek 2.5 | Herkomst alleenwonenden, % t.o.v. private huishoudens alleenwonend (1990-2022)

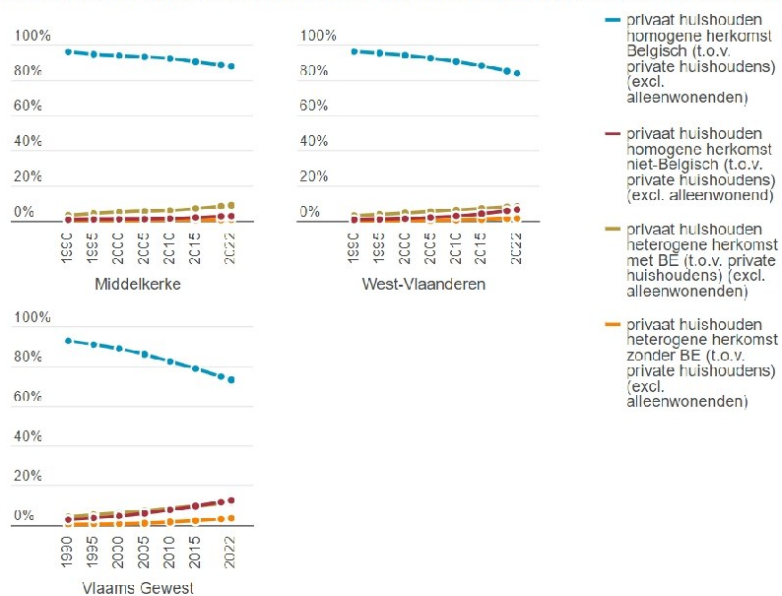
2.5.2 Herkomstheterogeniteit in meerpersoonshuishoudens

Private huishoudens met twee of meer personen kunnen homogeen of heterogeen zijn qua herkomstnationaliteit. In zowel homogene als heterogene private huishoudens (exclusief alleenwonenden) maken we verder nog onderscheid tussen huishoudens waar al dan niet minstens één persoon met Belgische herkomstnationaliteit aanwezig is.

- Privaat huishouden (excl. alleenwonend) homogene herkomst Belgisch
- Privaat huishouden (excl. alleenwonend) homogene herkomst niet-Belgisch
- Privaat huishouden (excl. alleenwonend) heterogene herkomst met BE
- Privaat huishouden (excl. alleenwonend) heterogene herkomst zonder BE

Grafiek 2.6 | Herkomst in meerpersoonshuishoudens, % t.o.v. private huishoudens excl. alleenwonend (1990-2022)

Hoofdstuk 3: Ruimtegebruik

3.1 Open ruimte en ruimtebeslag

In 2022 bedraagt de oppervlakte open ruimte in Middelkerke 6.488 ha. Dit betekent 82,1% open ruimte (t.o.v. de totale oppervlakte). Voor West-Vlaanderen bedraagt het aandeel open ruimte 73,4%, voor het Vlaams Gewest 67,6%. Kaart 3.1 toont de verschillen tussen de gemeenten van West-Vlaanderen op het vlak van aandeel open ruimte.

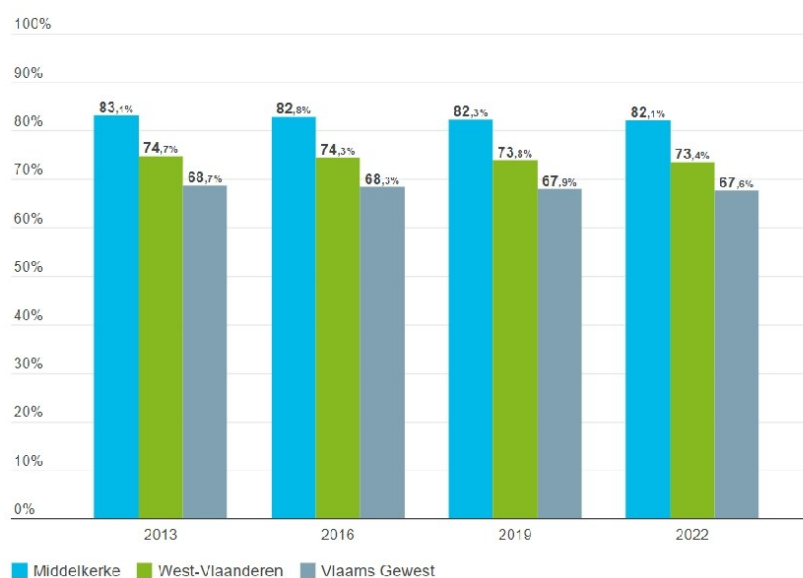
Legend:

- < 56
- 56 < 63
- 63 < 70
- 70 < 77
- >= 77
- Middelkerke: 82.1

Data over open ruimte en ruimtebeslag is pas recent beschikbaar (sinds 2013). In die periode is het aandeel oppervlakte open ruimte ten opzichte van de totale oppervlakte afgenomen (zie *grafiek 3.1*).

Grafiek 3.1 | Open ruimte, % t.o.v. totale oppervlakte, 2013-2022

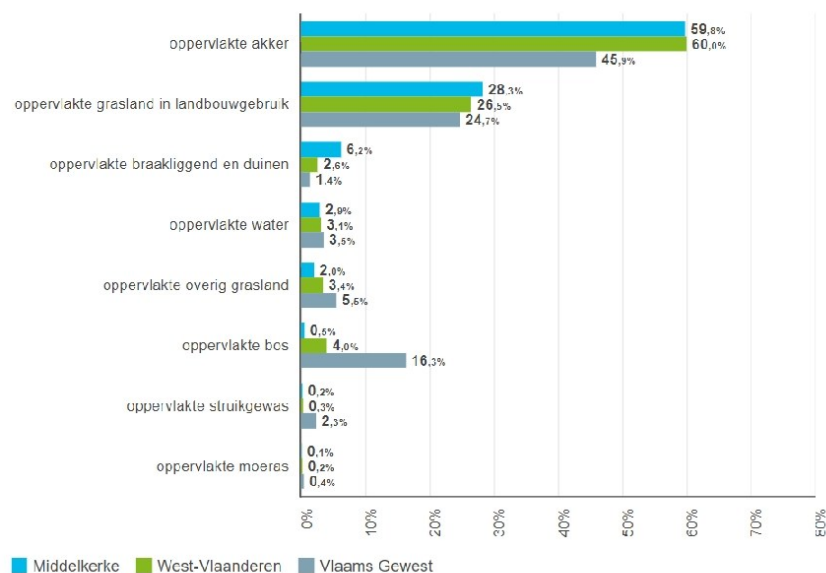

Open ruimte bestaat uit 7 categorieën: akker, bos, grasland, struikgewas, braakliggend en duinen, water en moeras. *Grafiek 3.2* geeft de verdeling weer per categorie.

Wanneer we de oppervlakte open ruimte bekijken, domineren oppervlakte akker (59,8%) en oppervlakte grasland in landbouwgebruik (28,3%) de invulling van de open ruimte in Middelkerke.

Grafiek 3.2 | Landgebruik binnen open ruimte naar categorie, % t.o.v. totale oppervlakte open ruimte (2022)

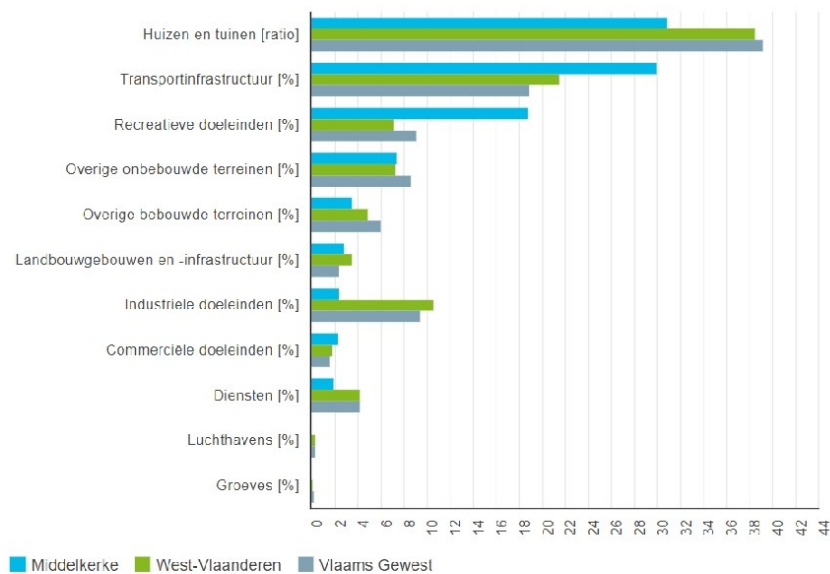
Ruimtebeslag behelst alle ruimte die ingenomen wordt voor menselijke activiteiten (huisvesting, werk, transport, ontspanning, ...). N.B. Ruimtebeslag bevat dus ook onbebouwde oppervlakte (bv. tuinen).

In 2022 bedraagt de oppervlakte ruimtebeslag in Middelkerke 1.393 ha. In absolute cijfers is er 77 ha ruimtebeslag bijgekomen t.o.v. 2013. Dat komt neer op een gemiddelde groei van 0,04 ha ruimtebeslag per dag in de periode 2013 t.e.m. 2022.

Huizen en tuinen [ratio] nemen met 30,9% het grootste deel in van het ruimtebeslag (zie *grafiek 3.3*).

Grafiek 3.3 | Landgebruik binnen ruimtebeslag, % t.o.v. totale oppervlakte ruimtebeslag (2022)

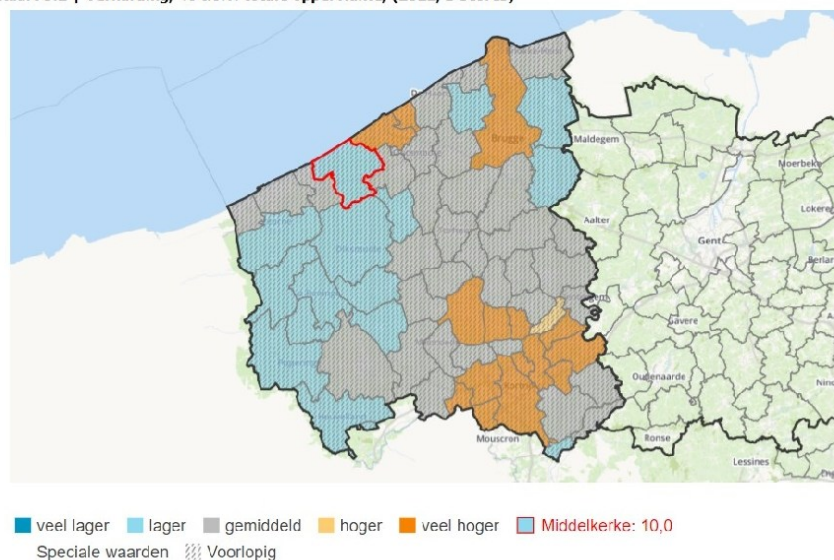
3.2 Verharding

Een belangrijk onderdeel van ruimtebeslag is verharding. Verharding staat gelijk aan afdekking van de bodem met kunstmatige materialen. Concreet gaat het voornamelijk over gebouwen, wegen, parkeerterreinen en terrassen. Vlaanderen is één van de meest verharde gebieden van Europa. Dit leidt onder meer tot een groter risico op overstromingen, minder waterinfiltratie en -berging, hitteproblemen in stads- en dorpskernen, minder CO₂-opslag door planten en de bodem, en een verlies aan biodiversiteit. Bovendien blijft de verharding toenemen.

Kaart 3.2 toont de gemeentelijke verschillen aan de hand van z-scores.

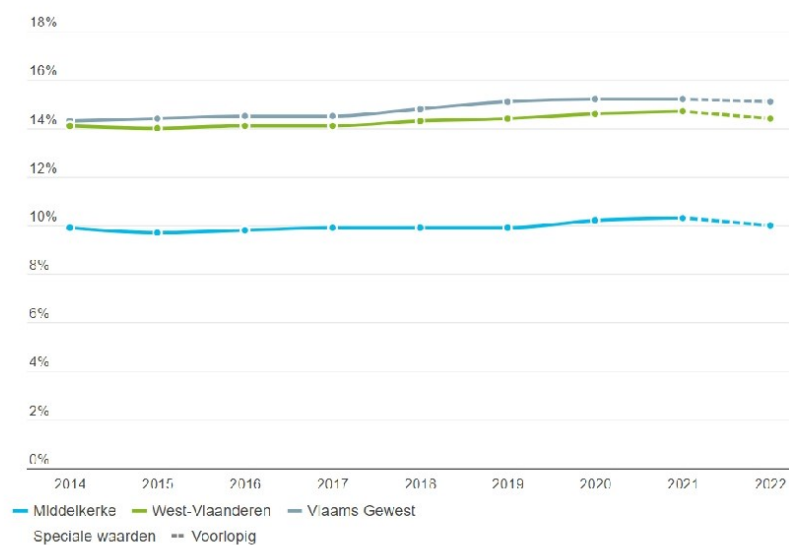

Kaart 3.2 | Verharding, % t.o.v. totale oppervlakte, (2022, z-scores)

In de periode 2014 t.e.m. 2022 is de verhardingsgraad gestegen. In Middelkerke komt het percentage verharding t.o.v. de totale oppervlakte uit op 10,0% in 2022. Dat is 4,4 procentpunten lager dan in West-Vlaanderen en 5,1 procentpunten lager dan in het Vlaams Gewest (zie *grafiek 3.4*).

Grafiek 3.4 | Evolutie verhardingsgraad (2014-2022)

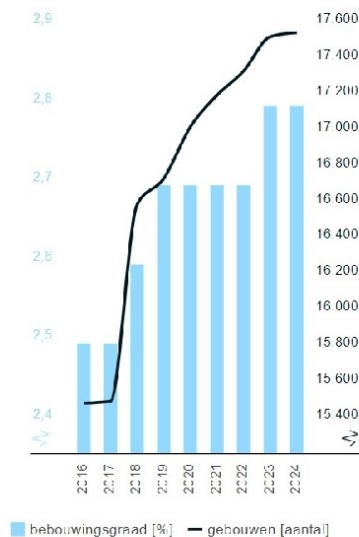

3.3 Bebouwing

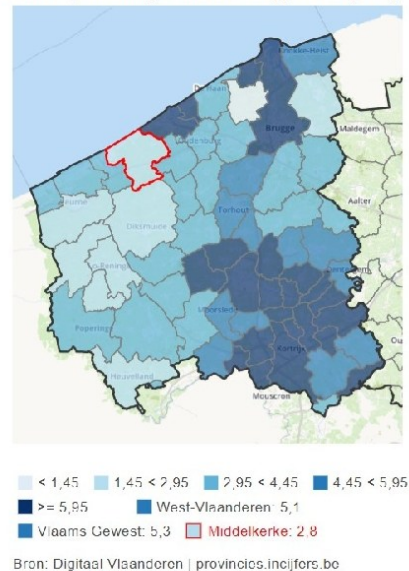
Binnen verharding kunnen we kijken naar de evolutie van bebouwing. De indicator bebouwingsgraad geeft specifiek zicht op grondoppervlakte ingenomen door gebouwen. Opgelet, er wordt geen rekening gehouden met de functie van die gebouwen, het kan dus zowel gaan om woongebouwen, commerciële gebouwen, of andere.

Middelkerke heeft een totale oppervlakte van 7.904,01 ha. Van deze oppervlakte is in 2024 217 ha (of 2,8%) ingenomen door gebouwen (zie *grafiek 3.5* en *kaart 3.3*).

Grafiek 3.5 | Evolutie oppervlakte bebouwing in Middelkerke (2016-2024)

Kaart 3.3 | Bebouwing, % t.o.v. totale oppervlakte (2024)

In de gemeente Middelkerke werden 3.636 gebouwen opgericht in de periode 2014-2024. Dit betekent dat het gebouwenbestand met 26,1% is toegenomen. Dit betekent een toename van 13.934 gebouwen in 2014 tot 17.570 gebouwen in 2024.

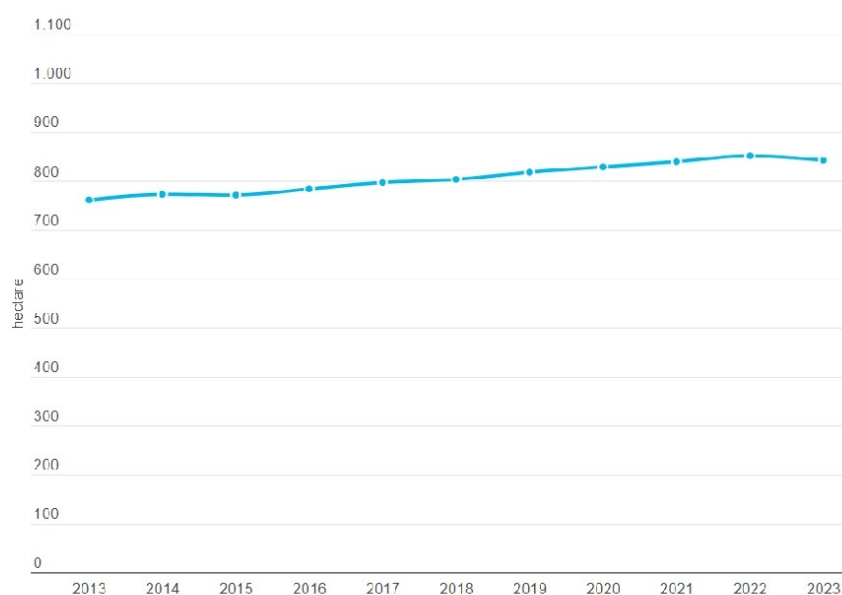
De bebouwingsgraad of grondoppervlakte ingenomen door gebouwen verschilt van de totale oppervlakte percelen met gebouwen. Concreet houdt dat in dat een perceel van 100 m² waar een woning op staat van 20 m²:

- in de indicator bebouwingsgraad (of grondoppervlakte ingenomen door gebouwen) 20 m² meegeteld wordt;
- in de indicator totale oppervlakte van percelen met gebouwen 100 m² meegeteld wordt. Bebouwde percelen omvatten dus vaak ook een niet onaanzienlijk onbebouwd gedeelte, zoals een tuin, weiland, ...

Grafiek 3.6 toont de evolutie van de oppervlakte van percelen met bebouwing in Middelkerke. In 2023 telde Middelkerke 842,04 ha bebouwde percelen. Dat is 12,3% meer dan 10 jaar eerder.

Grafiek 3.6 | Evolutie van de oppervlakte van percelen met gebouwen in Middelkerke (2013-2023)

3.4 Onbebouwde percelen

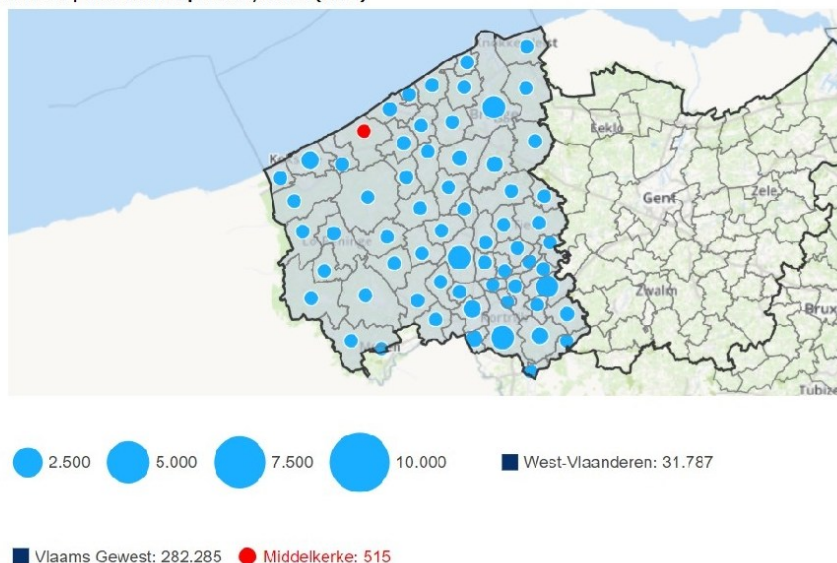
Om een kwalitatief ruimtelijk beleid uit te tekenen en in het bijzonder om een provinciaal woonbeleid vorm te geven is het belangrijk inzicht te hebben in de beschikbare ruimte. Het register van de onbebouwde percelen (ROP) is hierbij een belangrijk instrument.

In Middelkerke zijn er 515 onbebouwde percelen te vinden die woningen en aanverwante functies toelaat (zie *kaart 3.4*). Dat gaat om een totale oppervlakte van 72 ha. In die cijfers zijn ook de woonuitbreidingsgebieden inbegrepen. Woonuitbreidingsgebieden zijn reservegebieden, waarvoor de voorwaarden om deze aan te snijden strenger zijn dan die voor andere woongebieden.

Opgelet, dat betekent niet dat die gronden momenteel beschikbaar zijn op de markt of dat er een gelijkaardige woonbehoefte aanwezig is.

Kaart 3.4 | Onbebouwde percelen, aantal (2019)

3.5 Toegankelijk groen

Toegankelijke groene ruimte is belangrijk voor de leefbaarheid en het welzijn van de inwoners. Hoeveel ruimte is er voor gezinnen om te ontspannen in het groen en dit in de nabijheid van hun woonplaats?

Onderstaande indicatoren brengen de oppervlakte en de nabijheid van vrij toegankelijke groene ruimte in kaart. Dat wil zeggen dat zowel privétuinen, als groen op commerciële en industriële percelen zijn uitgesloten. Ook het groen op kerkhoven, golfterreinen, zoo en attractieparken, sportterreinen en campings wordt niet meegeteld, omdat dit niet als vrij toegankelijk groen beschouwd wordt, waar bv. kinderen vrij kunnen spelen, men de hond kan uitlaten e.d. Ook het groen op militaire domeinen is uitgesloten, omdat dit niet vrij toegankelijk is.

Op basis van de landgebruiksbestanden werden in eerste instantie alle groengebieden geselecteerd. Deze werden ingedeeld in types op basis van clustergroottes. Rekening houdend met die clustergroottes werd dan de totale oppervlakte van elk type van groen berekend.

Tabel 3.1 | Typologieën toegankelijke groenclusters

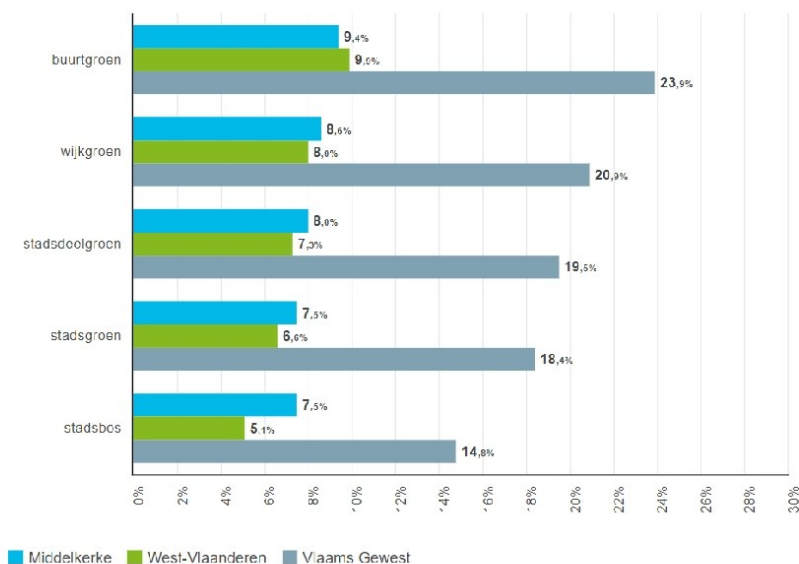
Buurtgroen	Groter dan 0,2 ha
Wijkgroen	Groter dan 10 ha
Stadsdeelgroen	Groter dan 30 ha
Stadsgroen	Groter dan 60 ha
Stadsbos	Groter dan 200 ha

In 2019 neemt buurtgroen in Middelkerke 9,4% van de oppervlakte in, in West-Vlaanderen 9,9% en in het Vlaams Gewest 23,9%. Wat het wijkgroen betreft, gaat het om 8,6% van de oppervlakte in Middelkerke versus 8,0% in West-Vlaanderen en 20,9% in het Vlaams Gewest. Het

stadsdeelgroen bestrijkt 8,0% van de totale oppervlakte in Middelkerke, t.o.v. 7,3% in West-Vlaanderen en 19,5% in het Vlaams Gewest. Stadsgroen is 7,5% van de totale oppervlakte in Middelkerke, 6,6% in West-Vlaanderen en 18,4% in het Vlaams Gewest. Stadsbos tenslotte maakt 7,5% van de totale oppervlakte uit in Middelkerke, t.o.v. 5,1% in West-Vlaanderen en 14,8% in het Vlaams Gewest (zie *grafiek 3.7*).

Grafiek 3.7 | Oppervlakte ingenomen door verschillende types van toegankelijk groen, % t.o.v. totale oppervlakte (2019)

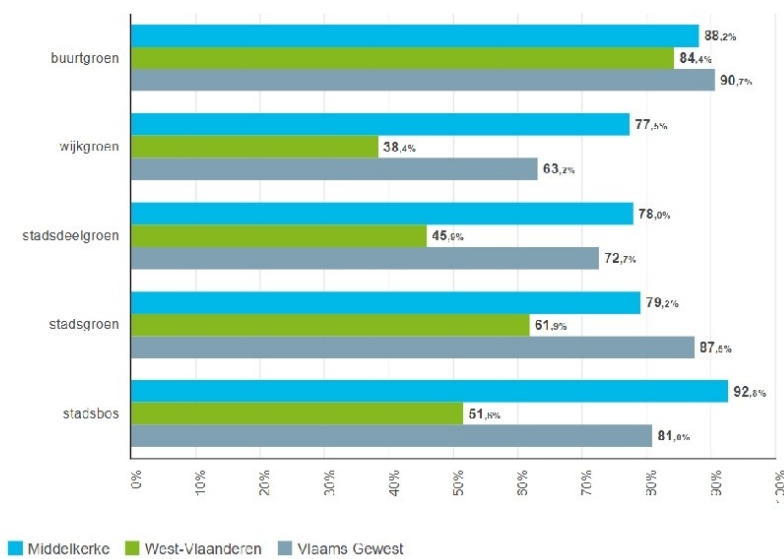

Vervolgens brengen we in kaart of deze groenclusters vlot bereikbaar zijn in afstand voor de inwoners van Middelkerke.

Voor buurtgroen hanteren we de grens van 400 meter afstand, voor wijkgroen 800 meter, voor stadsdeelgroen 1.600 meter, voor stadsgroen 3.200 meter en voor stadsbos minder dan 5.000 meter. Wanneer inwoners binnen deze bufferafstanden wonen, zeggen we dat ze in de nabijheid wonen van de betreffende groencluster (zie *grafiek 3.8*).

Grafiek 3.8 | Inwoners wonend in de nabijheid van verschillende types toegankelijk groen, % t.o.v. totale bevolking (2019)

Hoofdstuk 4: Wonen

In dit hoofdstuk bekijken we in een eerste deeltje het aantal wooneenheden en de evolutie ervan, het type en de bouwwijze. Vervolgens bekijken we de vastgoedprijzen en de eigendomssituatie. Als laatste werpen we een blik op de sociale huisvesting.

4.1 Wooneenheden

De cijfers over wooneenheden komen uit een eigen verwerking van provincies.incijfers.be van kadasterdata gecombineerd met rijksregisterdata.

Het kadaster houdt informatie bij over de percelen en wooneenheden. Voor het kadaster bestaat een perceel uit één of meerdere eigendommen. Deze eigendommen hebben eigenschappen zoals het aantal wooneenheden, aard (onbebouwd of bebouwd), het bouwjaar, het type bebouwing (gesloten, halfopen of open bebouwing), alsook gegevens over de eigenaar.

Het kadaster bevat evenwel geen informatie over bewoning: hiervoor wordt data van het Rijksregister toegevoegd. Zo kan bepaald worden of er op een bepaalde eigendom een huishouden is gedomicilieerd (= bewoond).

In de data hieronder wordt gewerkt met een zelf geconstrueerde teller door provincies.incijfers.be, genaamd wooneenheid. Ze houden hierbij niet enkel rekening met entiteiten waarin kan gewoond worden (op basis van de informatie uit het kadaster), maar ook met het feit of er een feitelijke bewoning is (informatie van het Rijksregister).

4.1.1 Evolutie van het aantal wooneenheden

Middelkerke telt op 1 januari 2023 26.210 wooneenheden.

Het aantal wooneenheden is in de periode 2019-2023 toegenomen met 4,1%. De evolutie in Middelkerke is gelijk aan de evolutie in West-Vlaanderen en gelijk aan die in het Vlaams Gewest.

Grafiek 4.1 | Evolutie wooneenheden (2019-2023, index 2019 = 100)

Het aantal wooneenheden is groter dan het aantal huishoudens. Dit betekent dat wooneenheden ook voor andere zaken dan permanente bewoning worden gebruikt, denk

maar aan het gebruik als vakantiewoning, tweede verblijf, handel of diensten. Tabel 4.1 toont de verschillen tussen woongelegenheden en huishoudens.

Tabel 4.1 | Woongelegenheden en huishoudens (2023)

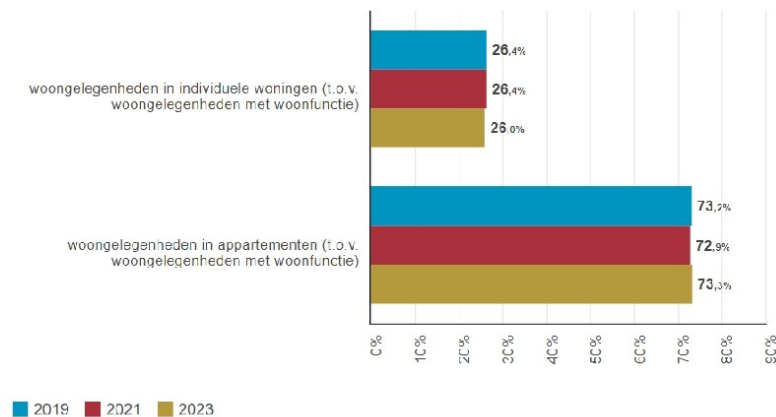
	private huishoudens	woongelegenheden
Middelkerke	10.334	26.210
West-Vlaanderen	548.117	709.878
Vlaams Gewest	2.920.830	3.370.161

4.1.2 Type van de woongelegenheden

26,0% van de woongelegenheden in Middelkerke is een individuele woning, 73,3% zijn appartementen, de rest zijn woongelegenheden in een collectieve woonvorm (0,7%).

Grafiek 4.2 toont de evolutie van het woningtype: het aandeel individuele woningen blijft gelijk, het aandeel appartementen blijft gelijk.

Grafiek 4.2 | Woongelegenheden naar type (2019-2023)

In vergelijking met West-Vlaanderen is het aandeel appartementen in Middelkerke hoger. In vergelijking met het Vlaams Gewest is het aandeel appartementen in Middelkerke eveneens hoger.

De provincies Antwerpen en West-Vlaanderen kennen het hoogste aandeel appartementen (>30% ten opzichte van alle woongelegenheden). De provincies Limburg, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant hebben een lager aandeel appartementen (<25%).

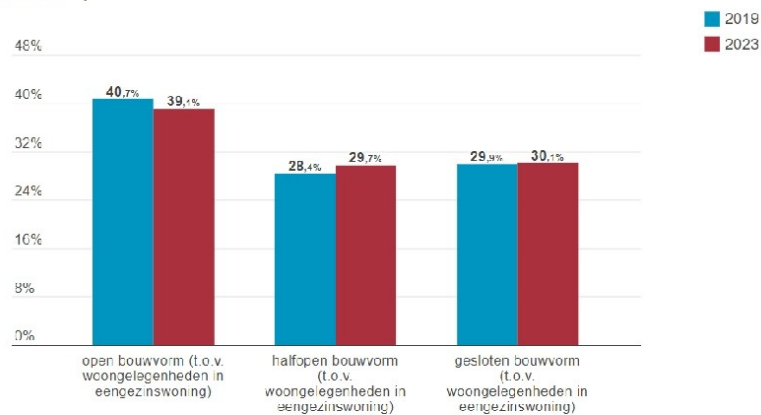
4.1.3 Eengezinswoningen naar gesloten, halfopen en open bebouwing

30,1% van de eengezinswoningen in Middelkerke is een gesloten bebouwing, 29,7% een halfopen bebouwing en 39,1% een open bebouwing. In vergelijking met West-Vlaanderen kent Middelkerke een kleiner aandeel gesloten bebouwing, een groter aandeel halfopen bebouwing en een groter aandeel open bebouwing. In vergelijking met het Vlaams Gewest kent Middelkerke een even groot aandeel gesloten bebouwing, een groter aandeel halfopen bebouwing en een kleiner aandeel open

bebouwing. *Grafiek 4.3* toont de evolutie van het aandeel eengezinswoningen in gesloten, halfopen en open bebouwing in Middelkerke tussen 2019 en 2023.

Grafiek 4.3 | Evolutie eengezinswoningen in gesloten, halfopen en open bebouwing, % t.o.v. totaal eengezinswoningen (2019 en 2023)

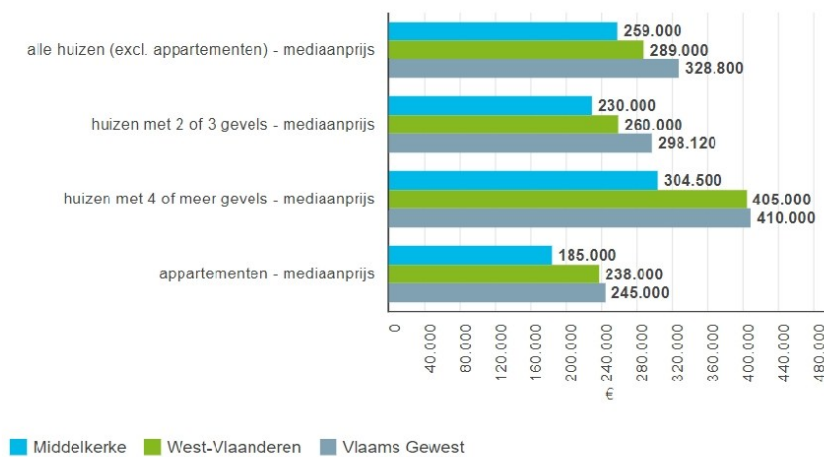
4.2 Vastgoedprijzen

De statistiek over vastgoedprijzen is gebaseerd op alle vastgoedtransacties waarvoor registratierechten worden betaald. Het gaat hierbij om openbare verkopen en verkopen uit de hand. De vermelde verkoopprijzen omvatten noch de registratierechten, noch de notariskosten.

In 2023 bedroeg de mediaanprijs voor een huis in gesloten of halfopen bebouwing in Middelkerke 230.000 euro. Voor een huis in open bebouwing betaalde men 304.500 euro. De mediaanprijs van een appartement bedroeg 185.000 euro. In West-Vlaanderen lag de mediaanprijs voor een huis in gesloten of halfopen bebouwing op 260.000 euro, terwijl de mediaanprijs van huizen in open bebouwing en appartementen respectievelijk 405.000 euro en 238.000 euro bedroeg. In het Vlaams Gewest waren de mediaanprijzen respectievelijk 298.120 euro, 410.000 euro en 245.000 euro.

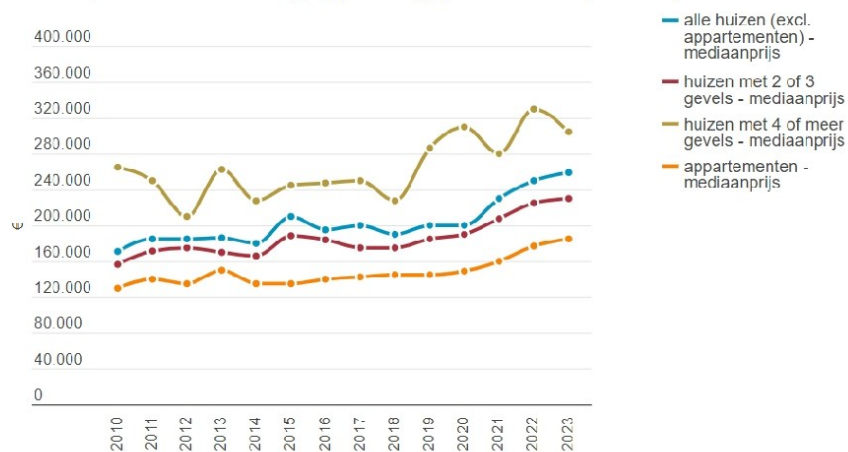

Grafiek 4.4 | Mediaan verkoopprijs per woningtype (2023)

De evolutie van de mediaan verkoopprijzen tussen 2010 en 2023 wordt weergegeven in *grafiek 4.4*. Wanneer alle woningtypes samengenomen worden, zien we een stijging van de mediaan verkoopprijs met 51,5%. Als we de woningtypes afzonderlijk bekijken, dan zien we een toename in de mediaan verkoopprijs van huizen in open bebouwing met 14,9%. Voor huizen in gesloten of halfopen bebouwing bedraagt de stijging 47,0%. Voor appartementen is de mediaan verkoopprijs toegenomen met 42,3%.

Grafiek 4.5 | Evolutie mediaan verkoopprijs per woningtype in Middelkerke (2010-2023)

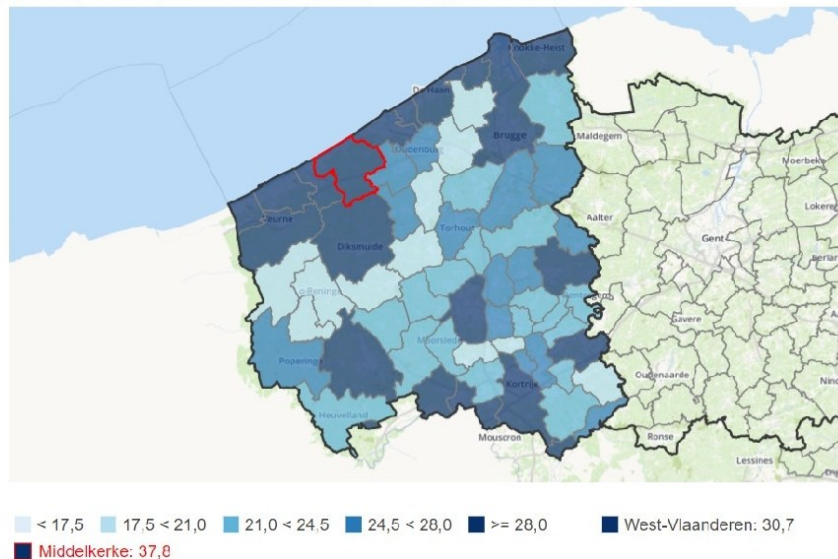
4.3 Eigenaars versus huurders

Middelkerke telt 10.229 huishoudens met een gekende eigendomstitel. Van deze huishoudens zijn er 3.867 huurder van hun woning (= 37,8%) en 6.362 eigenaar (= 62,2%).

In West-Vlaanderen is 69,3% eigenaar van zijn/haar woning, in het Vlaams Gewest is 69,0% eigenaar.

Kaart 4.1 toont het aandeel huurders in de verschillende gemeenten van West-Vlaanderen.

Kaart 4.1 | Huurders, % t.o.v. huishoudens met gekende eigendomstitel (2023)

4.4 Sociale huisvesting

4.4.1 Sociale huurwoningen

Het totaal aantal sociale huurwoningen is de optelsom van het totaal aantal woningen verhuurd door een sociale huisvestingsmaatschappij (SHM), enerzijds, en het aantal woningen verhuurd door een sociaal verhuurkantoor (SVK), anderzijds.

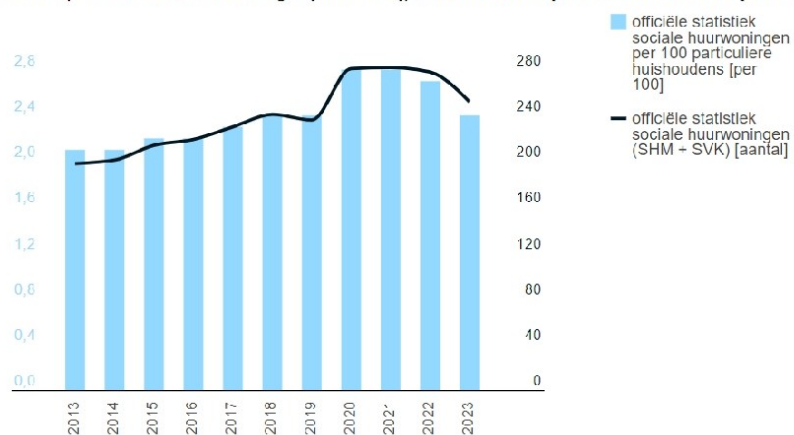
Op 1 januari 2023 telde Middelkerke 252 sociale huurwoningen. In West-Vlaanderen zijn er 36.468 sociale huurwoningen, in het Vlaams Gewest 174.147.

Tussen 2013 en 2023 is het aantal sociale huurwoningen in de gemeente Middelkerke met 27,3% gestegen. In West-Vlaanderen is het aantal sociale huurwoningen in dezelfde periode toegenomen met 19,5%, in het Vlaams Gewest met 14,0%.

De verhouding tussen het aantal sociale huurwoningen en het aantal huishoudens is 2,4%. Dit betekent dat 2,4% van de huishoudens in Middelkerke in een sociale huurwoning woont. Dit aandeel is lager dan het gemiddelde in West-Vlaanderen (6,7%) en lager dan het gemiddelde in het Vlaams Gewest (6,0%).

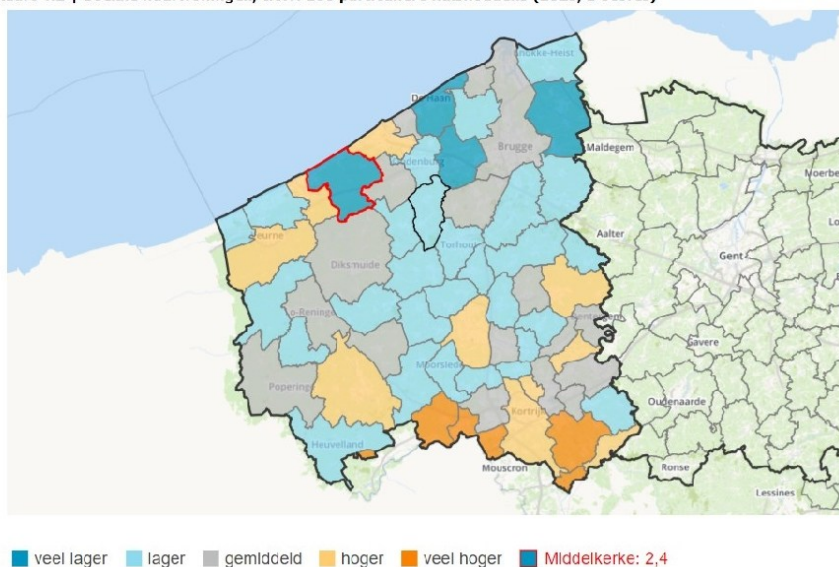
De evolutie van het aantal sociale huurwoningen, enerzijds, en het aandeel huurwoningen ten opzichte van het aantal huishoudens, anderzijds, is terug te vinden in *grafiek 4.5*.

Grafiek 4.6 | Evolutie sociale huurwoningen (SHM + SVK), aantal en % t.o.v. particuliere huishoudens (2013-2023)

Het aanbod van sociale huurwoningen is verschillend per gemeente. Kaart 4.2 toont de verschillen in het aandeel sociale huurwoningen ten opzichte van het gemiddelde van West-Vlaanderen in de vorm van z-scores, die een maat geven van hoeveel een gebied afwijkt van het gemiddelde in het vergelijkingsgebied.

Kaart 4.2 | Sociale huurwoningen, t.o.v. 100 particuliere huishoudens (2023, z-scores)

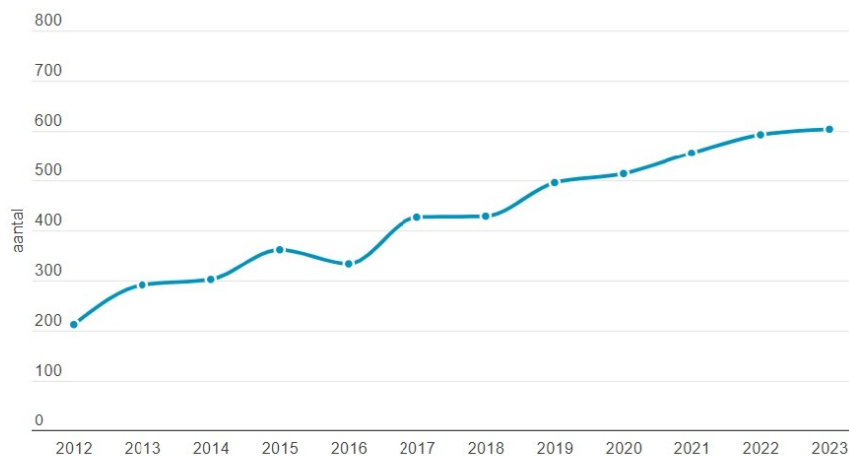

4.4.2 Kandidaat-huurders voor een sociale huurwoning

Het aantal kandidaat-huurders per domiciliegemeente is het aantal unieke gezinnen dat op de wachtlijst staat voor een sociale woning bij een sociale huisvestingsmaatschappij (SHM). Het betreft hier enkel de kandidaat-huurders die een domicilie-adres in Vlaanderen of Brussel hebben.

In 2023 stonden in de gemeente Middelkerke 603 unieke gezinnen op een wachtlijst van een sociale huisvestingsmaatschappij. Dit is 5,8% van het totaal aantal particuliere huishoudens. In de afgelopen jaren zien we een stijgende trend van het aantal gezinnen dat op een wachtlijst van een sociale huisvestingsmaatschappij staat.

Grafiek 4.7 | Evolutie kandidaat-huurders in Middelkerke (2012-2023)

4.5 Kwaliteit van de woningen

Zowel de Grondwet (art. 23) als de Vlaamse Wooncode (art. 3) stellen dat iedereen recht heeft op menswaardig wonen. Dit grondrecht wordt door de Vlaamse Overheid verder gespecificeerd als de beschikking over een aangepaste woning, van goede kwaliteit in een behoorlijke woonomgeving, tegen een betaalbare prijs en met woonzekerheid. Het gemeentebestuur dient met andere woorden diverse acties te ondernemen om dit grondrecht te realiseren, onder andere:

- het slapend aanbod (bebouwd en onbebouwd) aanpakken;
- de kwaliteit van het patrimonium verzekeren;
- betaalbaarheid van het wonen verzekeren;
-

Om het grondrecht te realiseren, wordt zowel een stimulerend beleid (premies, sociale leningen, sociale woningen, conformiteitsattesten, ...) als een sanctionerend beleid gevoerd. Het sanctionerend beleid valt uiteen in verschillende componenten: heffing leegstand en verwaarlozing, heffing verkrotting, heffing onbebouwde percelen (activeringsheffing), procedure kwaliteitsbewaking Vlaamse Wooncode.

Leegstand en verwaarlozing enerzijds en verkrotting anderzijds

Het gemeentelijk reglement op leegstand en verwaarlozing bestempelt een woning als leegstaand wanneer de woning gedurende minstens twaalf opeenvolgende, ononderbroken maanden niet

gebruikt wordt in overeenstemming met de woonfunctie. Verwaarlozing betreft het uiterlijk verval van een woning. De heffing verkrotting heeft betrekking op woningen waarop een besluit burgemeester rust. Tot oktober 2017 werd een gemeentelijke inventaris gebruikt. Vanaf oktober 2017 dient verplicht de Vlaamse inventaris (VIVOO) gebruikt te worden.

De inventarissen van leegstand en verwaarlozing enerzijds en VIVOO anderzijds zijn voortdurend in beweging. Bovendien bestaat de procedure uit verschillende fases:

1. opname in inventaris;
2. administratief beroep/verzoek vrijstelling: indien administratief beroep wordt toegekend, verdwijnt het pand uit de inventaris. Bij de toekenning van een vrijstelling staat het pand wel op de inventaris, maar is het niet heffingsplichtig;
3. kohier belastingen (= versturen van aanslagbiljetten): enkel de belastingplichtige panden zijn opgenomen;
4. fase fiscaal beroep: bij toekenning van een vrijstelling vervalt opnieuw de heffing, bij toekenning beroep verdwijnen ze uit de inventaris.

–Doordat er verschillende fases zijn, is er een groot verschil tussen het aantal panden dat initieel geïnventariseerd werd en het aantal panden dat uiteindelijk belast wordt.

–Onderstaande cijfers hebben betrekking op belastingplichtige panden (dus fase 3). Het gaat om cijfers exclusief latere rectificaties.

	2019	2020	2021	2022	2023
Leegstand en verwaarlozing	71	61	35	75	89
Ongeschiktheid/ onbewoonbaarheid	19	54	35	59	28
TOTAAL	90	115	70	134	117

Gemeentelijke activeringsheffing

De heffing is gericht op het aanpakken van het speculatief onbebouwd laten van bebouwbare kavels. De heffing baseert zich op het Register Onbebouwde percelen en voorziet in een vrijstelling van heffing voor percelen die ofwel technisch niet bebouwbaar zijn (bv te klein), ofwel reeds een omgevingsvergunning hebben (vrijstelling van 5j). Het aantal onbebouwde percelen fluctueert door onder andere afbraak van bestaande woningen, opsplitsing van percelen en het ontstaan van nieuwe verkavelingen.

In 2019 werd het heffingsreglement aangepast, waarbij het heffingsbedrag jaarlijks verhoogd wordt en gebaseerd is op de oppervlakte van het perceel.

Jaar	Aantal percelen op kohier (*)
2019	225
2020	236
2021	174
2022	140
2023	132

(*) het gaat om cijfers exclusief latere rectificaties.

Kwaliteitsbewaking Vlaamse Wooncode

De dienst huisvesting en wonen gaat om tal van redenen kwaliteitscontroles uitvoeren in woningen, bv. omwille van een klacht van een huurder, op verzoek van lokale politie of Welzijnshuis, de verhuurders wenst een conformiteitsattest, ...

Sinds 01/03/2015 is Middelkerke ontvoegd op het vlak van kwaliteitsbewaking. Dit houdt in dat de burgemeester zelfstandig, zonder hiertoe advies te hebben verkregen, na het uitvoeren van een conformiteitsonderzoek een woning ongeschikt en/of onbewoonbaar kan verklaren op basis van de Vlaamse Wooncode.

Er is een sterke stijging van het aantal onderzoeken sinds 2014. Dit komt door:

- de opstart van de werkgroep leefbaarheid, bestaande uit gemeentebestuur (huisvesting, ruimtelijke ordening en bevolking), politie en Welzijnshuis. De werkgroep is gericht op de aanpak van woonproblemen. De werkgroep zorgt voor een grotere samenwerking tussen de diverse diensten en het opstarten van een hoog aantal dossiers;
- het opstarten van de gebiedsgerichte actie Westende-Bad in 2019. Er werden 10 onderzoeksdagen gehouden in 2019 en 2020, waarna de actie tijdelijk werd stilgelegd wegens de Corona-pandemie. In 2023 werd de actie opnieuw opgestart. De actie heeft geleid tot een sterke stijging van het aantal kwaliteitsdossiers;
- het in voege treden van de gemeentelijke verordening conformiteitsattesten. De verordening stelt dat huurwoningen, afhankelijk van de ouderdom van het pand, tegen een bepaalde deadline over een conformiteitsattest dienen te beschikken. De eerste deadline was 01/06/2021 voor woningen vóór 1930, de 2e deadline was 01/06/2022 voor woningen uit de periode 1930-1959, de 3e deadline was 01/01/2024 voor woningen uit de jaren '60.

In de periode 2020-2021* dient rekening gehouden te worden met de Corona-pandemie: het uitvoeren van woningonderzoeken was moeilijker.

Niet alle onderzochte woningen voldoen aan de minimale normen. Wanneer een pand niet voldoet aan de minimale normen, wordt een procedure kwaliteitsbewaking opgestart, waarbij, afhankelijk van de vastgestelde gebreken, een advies tot ongeschiktverklaring of een advies tot ongeschikt- en onbewoonbaarverklaring wordt afgeleverd.

Een conformiteitsattest is een verklaring dat een woning aan de minimale normen van de Vlaamse Codex Wonen voldoet. Het wordt verstrekt door het gemeentebestuur of door de Vlaamse overheid. De invoering van de verordening conformiteitsattesten heeft gezorgd voor een sterke stijging van het aantal aanvragen conformiteitsattest. Daarnaast is er ook een stijging in het aantal aanvragen op vrijwillige basis (veelal op basis van het huurdecreet).

Jaar	Aantal kwaliteitsdossiers
2019	389
2020	213
2021	216
2022	234
2023	521

Bron: VLOK

–Aantal aangevraagde conformiteitsattesten

Jaartal	Aantal aangevraagd bij gemeentebestuur
2019	130
2020	173
2021	233
2022	425
2023	573
TOTAAL	1.534

Bron: VLOK

–Aantal uitgereikte conformiteitsattesten

Jaartal	Aantal uitgereikt door gemeentebestuur	Aantal uitgereikt door Vlaamse overheid
2019	126	7
2020	117	6
2021	150	7
2022	222	9
2023	171	7
TOTAAL	786	36

Bron: VLOK

Hoofdstuk 5: Klimaat

Klimaatbeleid bestaat uit klimaatmitigatiebeleid (het verminderen van de broeikasgasuitstoot) - en klimaatadaptatiebeleid (aanpassen aan de gevolgen van het veranderd klimaat).

Dit hoofdstuk bundelt de belangrijkste gegevens op gebied van mitigatie, het verminderen van de broeikasgasuitstoot. Het terugdringen van de CO₂-emissie³ kan gerealiseerd worden door een combinatie van het verminderen van het energieverbruik en de toename van de productie van hernieuwbare energie. Achtereenvolgens komen cijfers aan bod over de CO₂-emissie, het energieverbruik en de productie van hernieuwbare energie.

5.1 CO₂-emissie

Hieronder geven we een beeld van de energieregelateerde CO₂-emissie op het grondgebied van de gemeente. Het gaat enerzijds over directe CO₂-emissies door het verbruik van brandstof in gebouwen, door toestellen/voorzieningen/industriële installaties en door transport. Anderzijds gaat het over (indirecte) CO₂-emissies door de productie van elektriciteit, warmte of koude die wordt verbruikt in de gemeente.

Volgende uitstoot is niet opgenomen in deze cijfers:

- niet-energiegebonden CO₂-uitstoot,
- uitstoot andere broeikasgassen zoals lachgas en methaan en sterke fluorgassen,
- uitstoot van scheepvaart, luchtvaart en spoorverkeer,
- uitstoot van bedrijven, die stroom en aardgas afnemen via Elia en Fluxys. Dit gaat over grote bedrijven en ETS-bedrijven⁴ die onder het Europees Emissiehandelssysteem vallen en
- indirecte uitstoot via consumptie.

Volgende sectoren zijn opgenomen in de CO₂-data:

³ De berekening van de uitstoot is gebeurd op basis van verplichtingen inzake het Burgemeestersconvenant en de beschikbaarheid van data tot op gemeentelijk niveau; dit verklaart dan ook waarom bepaalde cijfers niet mee zijn opgenomen.

⁴ Met EU ETS-bedrijven bedoelen we de energie-intensieve industrie en de elektriciteitssector. Deze bedrijven zijn op basis van een aparte Europese wetgeving verplicht om hun CO₂-uitstoot te monitoren en te rapporteren aan de Vlaamse overheid. Daarnaast zijn ze ook verplicht om een hoeveelheid emissierechten in te leveren die overeenstemt met de hoeveelheid CO₂-uitstoot van het voorbije jaar. EU ETS-bedrijven maken hoofdzakelijk gebruik van het distributienet van Elia en Fluxys. Alleen de uitstoot van de bedrijven die gebruik maken van het distributienet van Fluvius is opgenomen. Het is echter uitzonderlijk toch mogelijk dat een ETS-bedrijf mee opgenomen is in de verbruiken.

- huishoudens (residentiële gebouwen),
- transport: particulier en commercieel transport (weg), openbaar vervoer (bus en tram),
- tertiaire sector (gemeentelijke gebouwen, zorginstellingen, scholen, KMO's, ...),
- industrie (niet-ETS),
- landbouw,
- gemeentelijke openbare verlichting,
- energieverbruik niet toegekend⁵.

In dit rapport werden de cijfers van het verbruik van gemeentebesturen zelf (gemeentelijk wagenpark en gemeentelijke gebouwen) niet afzonderlijk opgenomen. Het verbruik van deze gebouwen is meegeteld in de tertiaire sector en het verbruik van de gemeentelijke vloot in de transportsector.

Tabel 5.1 en grafiek 5.1 tonen de evolutie van de CO₂-emissies in ton, opgesplitst per sector.

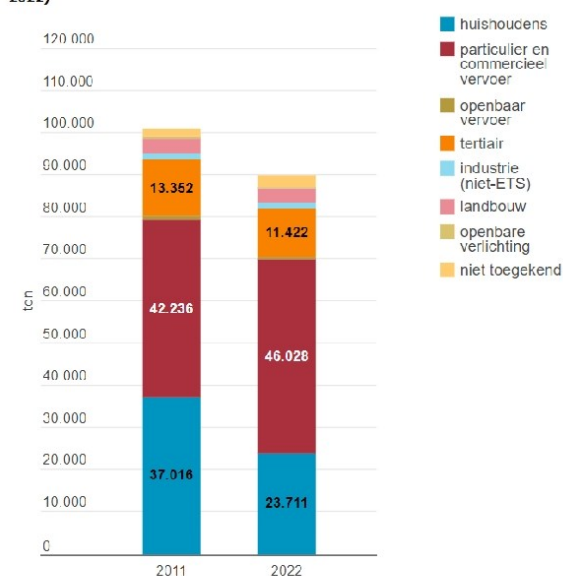
Tabel 5.1 | Evolutie CO₂-emissies in ton per sector in Middelkerke (2011 en 2022)

	2011	2022
huishoudens	37.016	23.711
particulier en commercieel vervoer	42.236	46.028
openbaar vervoer	801	674
tertiair	13.352	11.422
industrie (niet-ETS)	1.504	1.457
landbouw	3.505	3.343
openbare verlichting	495	287
niet toegekend	1.971	2.799
totaal	100.879	89.722

Bron: VEKA | provincies.incijfers.be

Grafiek 5.1 | Evolutie CO₂-emissies in ton per sector in Middelkerke (2011 en 2022)

Globaal gezien is er in Middelkerke in 2022 een daling van de CO₂-uitstoot met 11,1% (-11.157 ton) t.o.v. 2011: de grootste daling in absolute cijfers (-13.305 ton) in die periode gebeurt in de sector huishoudens (zie tabel 5.2). Globaal noteren we in West-Vlaanderen een daling met 14,0% en in het Vlaams Gewest een daling met 14,3% tussen 2011 en 2022. (Donker)oranje cijfers in tabel 5.3 staan voor een toename van de emissies. Er zijn vaak opvallende verschillen tussen de sectoren. Bij het procentueel weergeven van stijgingen en dalingen binnen een sector, is het

⁵ Aardgas- en elektriciteitsverbruik dat door Fluvius niet aan een sector kan toegekend worden, wordt gerapporteerd onder de sector 'niet toegekend'.

belangrijk ook naar de grootte van de sector (in absolute cijfers) te kijken om een juiste interpretatie te kunnen doen.

Tabel 5.2 | Evolutie CO₂-emissies in ton per sector in Middelkerke (absolute groei, 2022 t.o.v. 2011)

	2022
huishoudens	-13.305
particulier en commercieel vervoer	3.792
openbaar vervoer	-126
tertiair	-1.930
industrie (niet-ETS)	47
landbouw	-162
openbare verlichting	-207
niet toegekend	828
totaal	-11.157

Tabel 5.3 | Evolutie CO₂-emissies in ton per sector (procentuele groei, 2022 t.o.v. 2011)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
huishoudens	-35,9	-20,5	-28,3
particulier en commercieel vervoer	9,0	-1,0	-0,6
openbaar vervoer	-15,8	-20,8	-22,3
tertiair	14,5	15,6	16,2
industrie (niet-ETS)	-3,1	-11,9	-15,5
landbouw	-4,6	-1,8	6,8
openbare verlichting	-41,0	-41,4	-37,8
niet toegekend	42,0	30,6	43,9
totaal	-11,1	-14,0	-14,3

< -20,00
-20,00 < -10,00
-10,00 < 0,01
0,01 < 10,00
>= 10,00

Allerlei factoren kunnen een rol spelen in de CO₂-emissie (het weer, aantal bedrijven, aantal woningen, ...). Uiteraard speelt de COVID-19 pandemie ook een belangrijke rol (verplicht telewerk, sluiting en heropstart van sectoren,...). De CO₂-inventarissen zijn voornamelijk een boekhoudkundige oefening en bevatten onvoldoende informatie om éénduidig de impact van lokaal klimaatbeleid te meten. Om op korte termijn toch effecten van het beleid te kunnen zien, zijn andere indicatoren relevant om op te volgen.

Opgelet met de CO₂-cijfers van particulier en commercieel vervoer. De methodologie is verschillende keren aangepast en door gebrek aan betrouwbare tellingen op lokaal niveau werd het aantal vervoerskilometers sinds 2016 stabiel gehouden. In de nabije toekomst zou een nieuw verkeersmodel tot een betere inschatting van de klimaatimpact van lokaal transport moeten komen. Op Vlaams niveau kunnen we wel betrouwbare uitspraken doen over de evoluties in de transportsector. Ondanks beleidsmaatregelen zoals de strengere CO₂-emissienormen voor nieuwe voertuigen, de ondersteuning van alternatieve technologieën (vb. elektrificatie), de modal shift naar de fiets en de bijmenging van biobrandstoffen, daalde de emissie van broeikasgassen door transport nauwelijks omwille van verder toegenomen transportvolumes⁶.

⁶ De inschatting van het energieverbruik door transport gebeurt op basis van het aantal voertuigkilometers per voertuigtechnologie en de energieconsumptiefactor per voertuigtechnologie. De voertuigkilometers worden ingeschat met het mobiliteitsmodel PROMOVIA dat verkeerstellingen (voornamelijk op snelwegen) herschaalt op basis van lokale parameters (bv. werkgelegenheidsgraad). Op basis van dit model worden sinds 2018 geen doorrekeningen meer gedaan op lokaal niveau. In afwachting van een nieuwe gegevensbron worden de voertuigkilometers nu constant verondersteld vanaf inventaris 2016. De verdeling van de voertuigkilometers per voertuigtechnologie gaat uit van de samenstelling van de Vlaamse vloot. De voertuigkilometers van De Lijn per gemeente worden berekend op basis van de provinciale vervoerskilometers opgenomen in het jaarverslag van De Lijn.

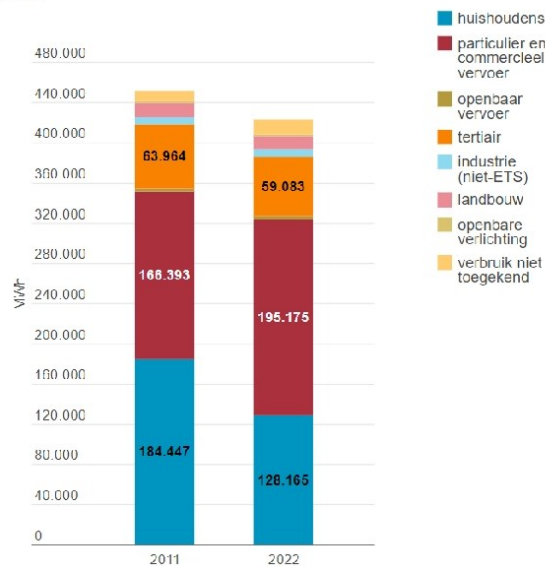
5.2 Energieverbruik

In *tabel 5.4* en de bijhorende *grafiek 5.2* tonen we de evolutie van het energieverbruik in absolute cijfers tussen 2011 en 2022.

Tabel 5.4 | Evolutie energieverbruik in MWh per sector in Middelkerke (2011 en 2022)

	2011	2022
huishoudens	184.447	128.165
particulier en commercieel vervoer	166.393	195.175
openbaar vervoer	3.440	3.232
tertiair	63.964	59.083
industrie (niet-ETS)	7.033	7.224
landbouw	13.687	13.550
openbare verlichting	2.386	1.571
verbruik niet toegerekend	9.631	14.392
totaal	450.980	422.393

Grafiek 5.2 | Evolutie energieverbruik in MWh per sector in Middelkerke (2011 en 2022)

Globaal gezien is er in Middelkerke in 2022 een daling van het energieverbruik met 6,3% (-28.587 MWh) t.o.v. 2011: de grootste daling in absolute cijfers (-56.281 MWh) in die periode gebeurt in de sector huishoudens (zie *tabel 5.5*). Globaal noteren we in West-Vlaanderen een daling met 6,7% en in het Vlaams Gewest een daling met 6,5% tussen 2011 en 2022. (Donker)oranje cijfers in staan voor een (grote) toename van de verbruiken. Er zijn vaak opvallende verschillen tussen de sectoren. Bij het procentueel weergeven van stijgingen en dalingen binnen een sector, is het belangrijk ook naar de grootte van de sector (in absolute cijfers) te kijken om een juiste interpretatie te kunnen doen.

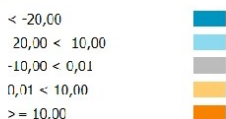

Tabel 5.5 | Evolutie energieverbruik in MWh per sector in Middelkerke (absolute groei, 2022 t.o.v. 2011)

	2022
huishoudens	56.281
particulier en commercieel vervoer	28.782
openbaar vervoer	-208
tertiair	4.881
industrie (niet-ETS)	192
landbouw	-137
openbare verlichting	-815
verbruik niet toegekend	4.751
totaal	28.587

Tabel 5.6 | Evolutie energieverbruik in MWh per sector (procentuele groei, 2022 t.o.v. 2011)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
huishoudens	-30,5	-21,4	-20,2
particulier en commercieel vervoer	17,3	6,7	7,7
openbaar vervoer	6,0	13,9	15,3
tertiair	-7,6	-4,9	-5,2
industrie (niet-ETS)	2,7	-3,8	-5,7
landbouw	-1,0	6,0	18,4
openbare verlichting	-34,2	-27,5	-20,8
verbruik niet toegekend	49,4	-17,6	-40,7
totaal	-6,3	-6,7	-6,5

5.3 Hernieuwbare energie

Op Europees niveau wil men tegen 2030 minimum 45% van de verbruikte energie hernieuwbaar produceren. We geven een overzicht van de productie van enerzijds groene stroom (elektriciteit) en anderzijds groene en duurzame warmte op het grondgebied van de gemeente.

5.3.1 Hernieuwbare elektriciteit

Grafiek 5.3 toont de geschatte lokale productie van groene stroom⁷ in 2011 en 2021. De volgende installaties zijn mee in rekening gebracht:

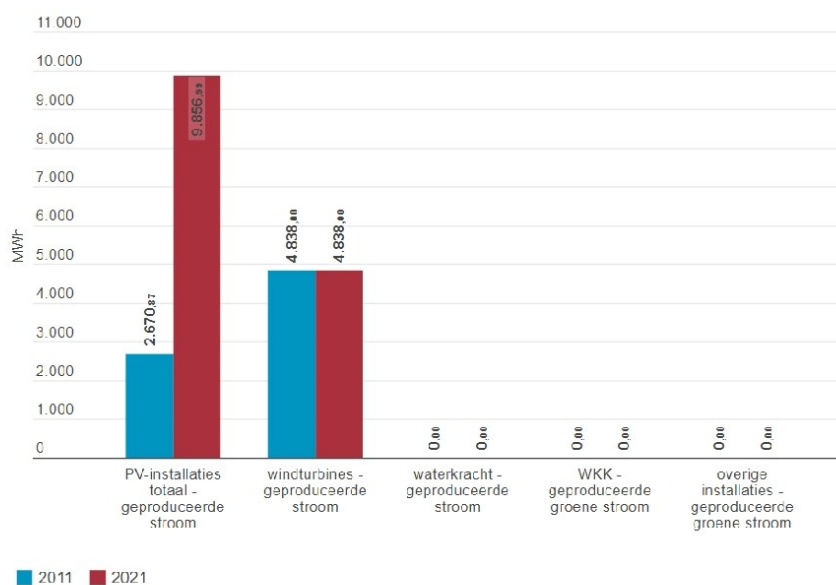
- fotovoltaïsche zonnepanelen, windturbines en installaties op waterkracht,
- warmtekraftkoppelingsinstallaties (WKK) die draaien op biomassa of biogas,
- overige installaties, niet WKK, op biomassa of biogas.

Opgelet! ETS-installaties, installaties groter dan 20 MW en elektriciteitsproductie bij afvalverbrandingsovens zijn niet meegenomen in deze cijfers.

⁷ Op basis van het geïnstalleerd vermogen van zonnepanelen, windmolens, installaties op biogas, biomassa en waterkracht in de gemeente werd een inschatting gemaakt van de lokaal geproduceerde hernieuwbare elektriciteit. Daarbij werd gerekend met 899 vollasturen voor PV-panelen en 2.050 vollasturen voor windmolens. Voor de installaties op biomassa, biogas en waterkracht (WKK en overige) werd de ingeschatte elektriciteitsproductie overgenomen uit de CO₂-inventarissen per gemeente die hier ter beschikking worden gesteld door de Vlaamse Overheid. Voor de omrekening naar een verminderde uitstoot werd gerekend met de gemiddelde Belgische emissiefactor voor 2011 of 0,221 ton CO₂/MWh (cfr. Burgemeestersconvenant).

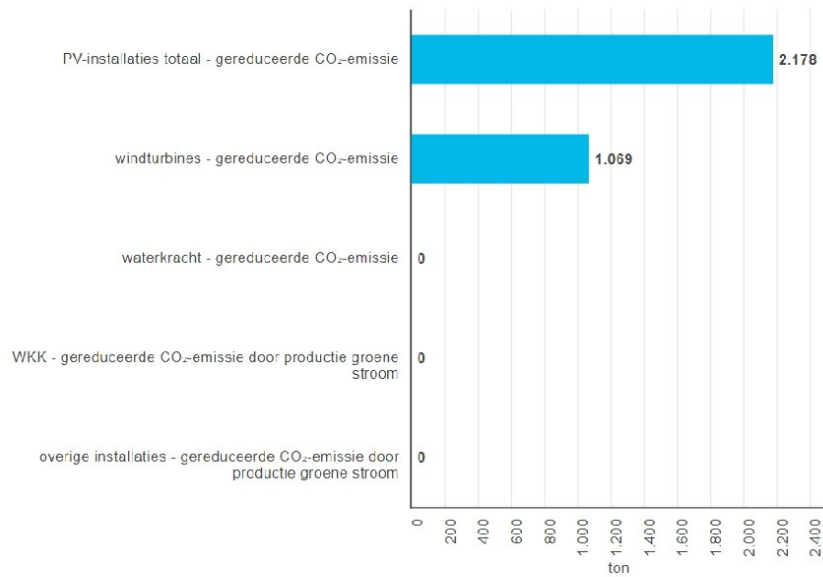
Grafiek 5.3 | Evolutie geschatte productie van hernieuwbare elektriciteit in MWh in Middelkerke (2011 en 2021)

De totale productie van hernieuwbare elektriciteit in 2022 op het grondgebied van Middelkerke wordt geschat op 14.695 MWh. Dit komt overeen met 15,6% van het totale elektriciteitsverbruik op het grondgebied in datzelfde jaar. Dankzij deze lokale groenestroomproductie werd een CO₂-emissie vermeden van 3.248 ton CO₂. Dit wordt per energiebron weergegeven in *grafiek 5.4*.

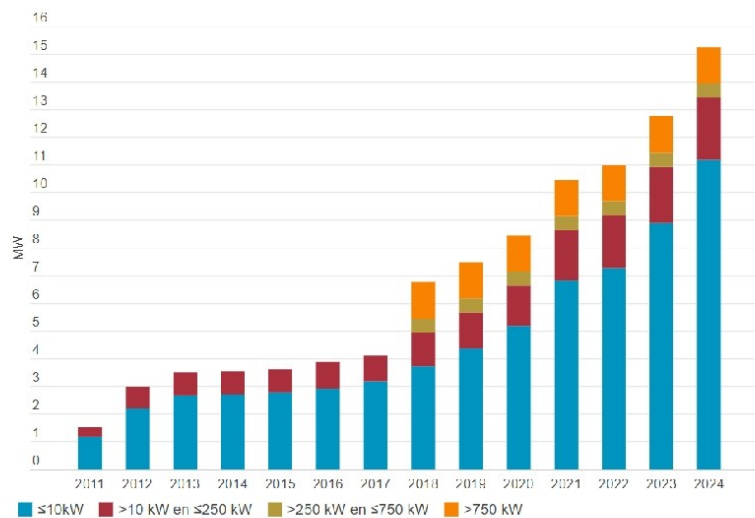

Grafiek 5.4 | Vermeden CO₂-uitstoot door productie van hernieuwbare elektriciteit in Middelkerke (2021)

Grafiek 5.5 toont de evolutie van het geïnstalleerd vermogen aan PV-installaties in de gemeente, opgesplitst in vier categorieën volgens het vermogen van de installatie. Het totaal geïnstalleerd vermogen bedraagt in Middelkerke 15,24 MW (1 januari 2024).

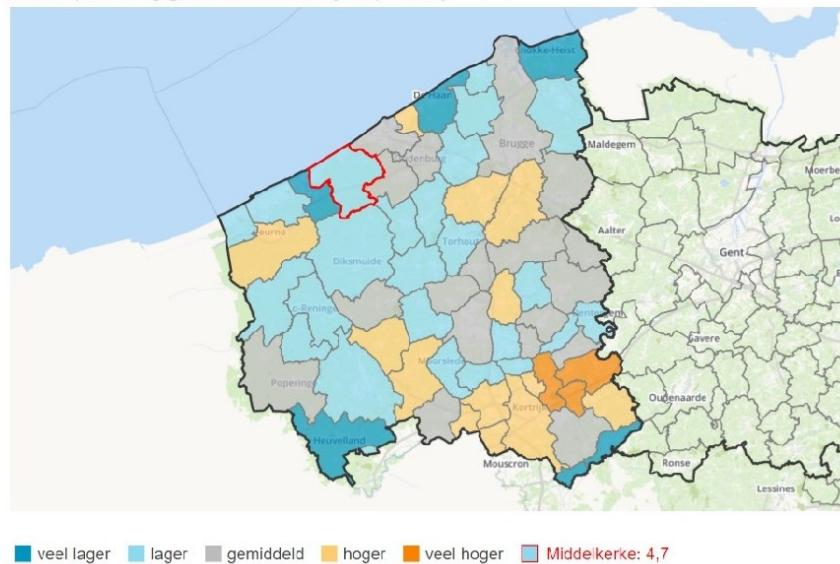
Grafiek 5.5 | Evolutie geïnstalleerd vermogen in Middelkerke (2011-2024)

Er is nog veel plaats voor zonnepanelen. In Middelkerke wordt geschat dat nog maar 4,7% van het zonnepotentieel van de daken benut is (1 januari 2022)⁸. Voor West-Vlaanderen is dit 6,5%. Voor het Vlaams Gewest gaat het om 7,4%. geeft het verschil in de benuttingsgraad van de daken tussen de verschillende gemeenten weer in z-scores, die een maat geven van hoeveel een gebied afwijkt van het gemiddelde in het vergelijkingsgebied.

Kaart 5.1 | Benuttingsgraad daken voor PV (2022, z-score)

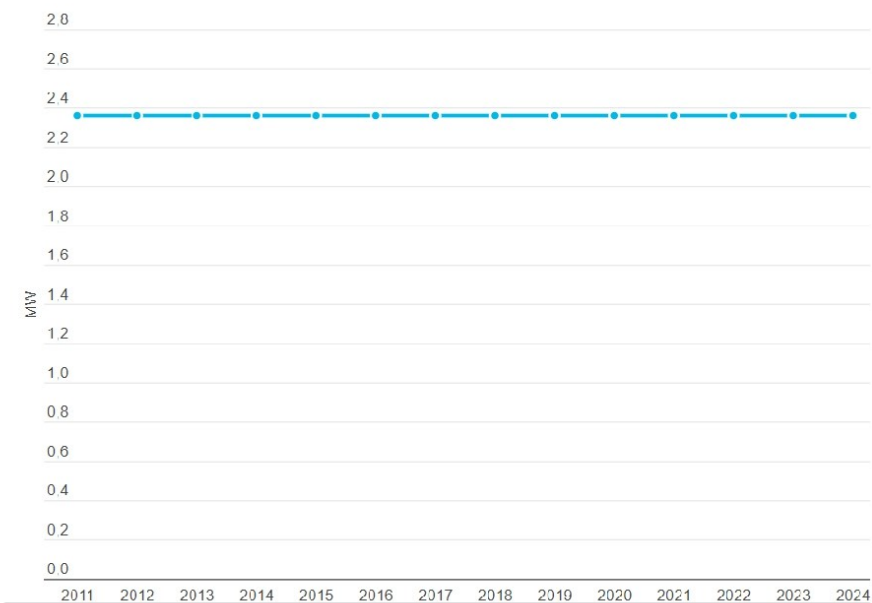

In Middelkerke tellen we 3 windturbines met een totaal vermogen van 2,36 MW (zie *grafiek 5.6*). In West-Vlaanderen zijn dat 119 grote windturbines, met een totaal vermogen van 281,86 MW. In het Vlaams Gewest zijn in totaal 698 grote windturbines geïnstalleerd, samen goed voor een totaal vermogen van 1.825,51 MW.

⁸ De benuttingsgraad geeft aan welk percentage van de bruikbare daken van het betreffende jaar effectief gebruikt werd voor PV-panelen. Het potentieel vermogen op daken werd ingeschat voor de dakdelen waar de opgemeten zonninstraling groter is dan 1.000 kWh/m²/jaar.

Grafiek 5.6 | Evolutie geïnstalleerd vermogen windturbines in Middelkerke (2011-2024)

5.3.2 Hernieuwbare warmte

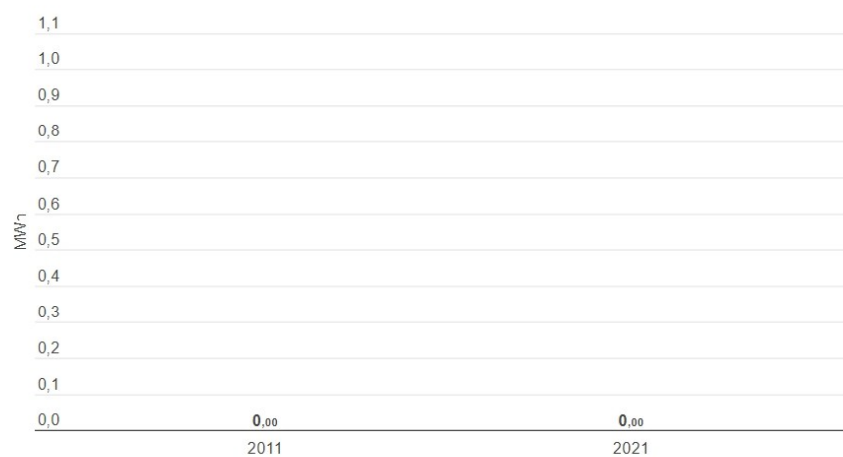
Groene en duurzame warmte kan op gebouwniveau opgewekt worden via bijvoorbeeld warmtepompen, zonneboilers, verwarmingsinstallaties op hout of pellets of via warmtekrachtkoppeling (WKK). Bij collectieve verwarmingsinstallaties wordt de warmte via een warmtenet verdeeld naar verschillende gebouwen. Bij gebrek aan betrouwbare cijfers, geven we hieronder enkel de productie van groene warmte via warmtekrachtkoppeling weer.

Grafiek 5.7 toont de ingeschatte lokale productie (en gebruik) van groene warmte via warmtekrachtkoppeling (WKK)⁹ in 2011 en 2022. De CO₂-emissie die hierdoor vermeden werd in 2022, bedraagt 0 ton CO₂.

⁹ De ingeschatte warmteproductie via WKK werd overgenomen uit de CO₂-inventarissen per gemeente die hier ter beschikking worden gesteld door de Vlaamse Overheid. Voor de omrekening naar een vermeden uitstoot werd gerekend met een emissiefactor van 0,229 ton CO₂/MWh. Dit is een gewogen emissiefactor op basis van de in 2011 gebruikte fossiele brandstoffen in de verschillende sectoren (exclusief elektriciteit) volgens de Energiebalans Vlaanderen.

Grafiek 5.7 | Evolutie productie van hernieuwbare warmte via WKK in Middelkerke (2011 en 2022)

Hoofdstuk 6: Natuur

Een voldoende uitgebreid, kwalitatief en sterk verbonden groenblauw netwerk is essentieel om planten- en diersoorten de kans te geven geschikt leefgebied te vinden. Zo'n groenblauw netwerk creëert linten natuur die er o.a. voor zorgen dat diersoorten zich kunnen verplaatsen tussen hun leefgebieden. Kleinere groene elementen, ook in de bebouwde omgeving, kunnen de verbindingen versterken en de nodige stapstenen vormen tussen grotere gehelen natuur. Voldoende kwalitatief bos, natuur, groenblauwe netwerken en lokaal groen zijn bovendien noodzakelijk voor de opslag van CO₂, luchtzuivering, het mentaal welzijn en de versterking van het sociaal weefsel.

In dit hoofdstuk bespreken we indicatoren van natuur en groen in Middelkerke.

6.1 Natuurlijke structuur

In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) wordt de planologische natuurlijke structuur bepaald als het samenhangende geheel van de rivier- en beekvalleien, de grotere natuurcomplexen en de andere gebieden waar de voor de natuur structuurbepalende elementen en processen tot uiting komen. De natuurlijke structuur omvat ook de lijn-, punt- en vlakvormige natuurelementen, kleinere natuur- en boscomplexen en parkgebieden, of samen de 'ecologische infrastructuur'. De juridische beschermingsstatus werd vormgegeven door de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), dat de eigenlijke kern vormt, en de Natuurverwevings- en Natuurverbindingsgebieden van het Integraal Verbindings- en Ondersteunend Netwerk (IVON). VEN en IVON zijn belangrijke instrumenten in het natuur- en bosbeleid die hun weerslag hebben in het natuurbeleid en het ruimtelijk beleid, bijvoorbeeld voor het al dan niet verlenen van vergunningen.

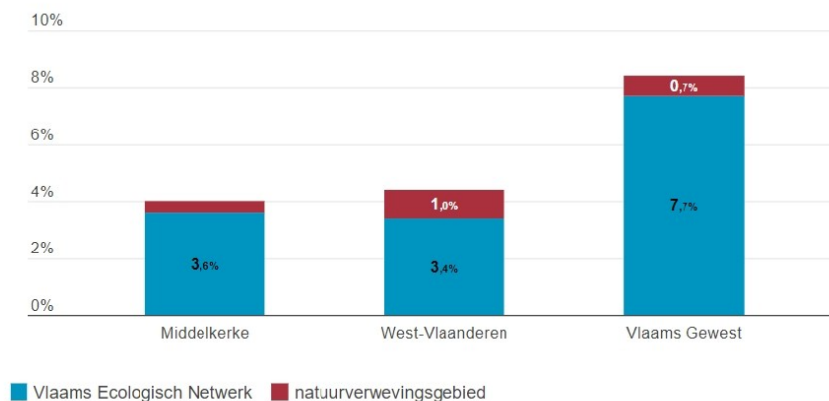
Met grote aaneengesloten gebieden vormt het VEN de ruggengraat van de toekomstige natuurlijke structuur(netwerken) in Vlaanderen. Het bestaat uit Grote Eenheden Natuur (GEN) en Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling (GENO), waar de natuur een hoofdrol heeft of krijgt. Voor de instandhouding, ondersteuning en versterking van de natuurskeden worden natuurverwevingsgebieden afgebakend. Zij vormen als het ware een beschermende jas voor de natuurskeden. De natuurverbindingsgebieden verbinden de natuurskeden met elkaar. Deze laatste gebieden worden door de provincies eerder schematisch aangeduid in hun provinciale ruimtelijke structuurplannen en zijn niet als oppervlakte weer te geven. De Natuurverwevingsgebieden worden ruimtelijk afgebakend in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Daarom zijn voor het IVON alleen de cijfers van de Natuurverwevingsgebieden beschikbaar.

In Middelkerke is 281,23 hectare van het grondgebied als VEN en 29,83 hectare als natuurverwevingsgebied afgebakend, dat is respectievelijk 3,6% en 0,4% van het totale grondgebied.

Grafiek 6.1 toont voor Middelkerke en de vergelijkingsgebieden welk percentage van het grondgebied als VEN of natuurverwevingsgebied afgebakend is.

Grafiek 6.1 | Oppervlakte natuurlijke structuur, % t.o.v. totale oppervlakte (2024)

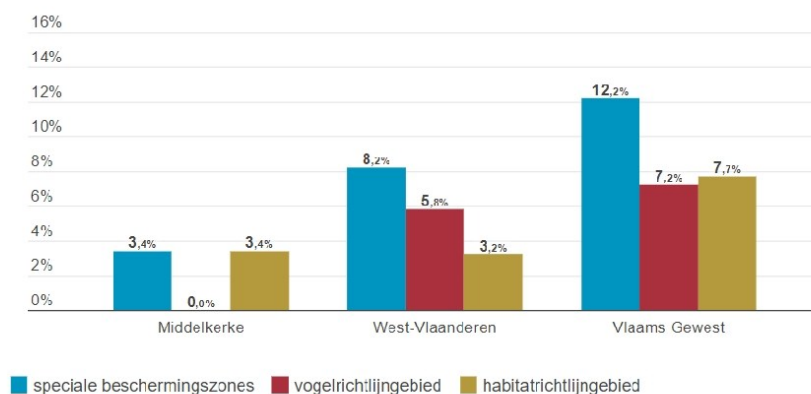

6.2 Speciale beschermingszones

Om de meest kwetsbare natuur te beschermen en planten en dieren in hun leefgebieden de ruimte te geven om zich te ontwikkelen en te herstellen worden, naast VEN en IVON, ook Europese Natura 2000-gebieden afgebakend. Vlaanderen zet in op de Europese natuurdoelen door de afbakening van speciale beschermingszones (SBZ). Er bestaan twee typen, namelijk speciale beschermingszones voor vogels (SBZ-V) en habitats (SBZ-H). Deze gebieden zijn beter bekend onder hun benamingen vogelrichtlijn- en habitatrichtlijngebieden. De vogelrichtlijn uit 1979 en de habitatrichtlijn uit 1992 liggen hieraan ten grondslag.

Grafiek 6.2 toont de verhouding van de oppervlakte afgebakend als speciale beschermingszone (SBZ), van het vogelrichtlijngebied en van het habitatrichtlijngebied, telkens tegenover de totale oppervlakte. In Middelkerke is 271,89 hectare of 3,4% van de totale oppervlakte afgebakend als speciale beschermingszone (SBZ). Bij de berekening van de totale oppervlakte SBZ werden eventuele overlappings van SBZ-V en SBZ-H buiten beschouwing gelaten, waardoor het geen optelling is van de twee typen SBZ. Het gaat meer bepaald om 0 hectare vogelrichtlijngebied (SBZ-V) en 271,89 hectare habitatrichtlijngebied (SBZ-H).

Grafiek 6.2 | Oppervlakte speciale beschermingsgebieden, % t.o.v. totale oppervlakte (2022)

6.3 Biologische kartering

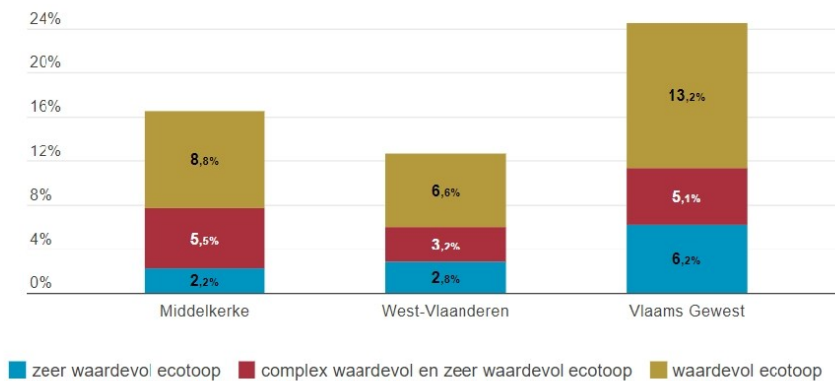
De biologische kartering geeft een stand van zaken van gebieden met waardevolle en zeer waardevolle vegetaties. De cijfers zijn gebaseerd op de Biologische Waarderingskaart (BWK).

De BWK is een wetenschappelijke kartering van vegetaties, bodembedekking en kleine landschapselementen (lijn- en puntvormige elementen) op het gehele Vlaamse grondgebied. De basis vormt de karteringseenheid, een min of meer uniforme vegetatie die op kaart vastgelegd werd. De biologische waarde wordt toegekend op basis van een combinatie van de zeldzaamheid, kwetsbaarheid, natuurlijkheid en vervangbaarheid van de biotoop en wordt uitgedrukt in drie categorieën: biologisch zeer waardevol, biologisch waardevol en biologisch minder waardevol. Wanneer een perceel meerdere elementen bevat wordt de waardering uitgedrukt in een combinatie van de eerdergenoemde categorieën.

Middelkerke telt, volgens dit waarderingssysteem, 172,74 hectare zeer waardevol ecotoop, 438,28 hectare complex waardevol en zeer waardevol ecotoop en 692,41 hectare waardevol ecotoop. Dit betekent dat ongeveer 17% van het totale grondgebied van Middelkerke onder de labels 'biologisch waardevol', 'biologisch zeer waardevol' of een complex van beide valt.

Grafiek 6.3 toont de verhouding van de biologisch (zeer) waardevolle gebieden ten opzichte van de totale oppervlakte.

Grafiek 6.3 | Oppervlakte biologisch (zeer) waardevol gebied, % t.o.v. totale oppervlakte (2024)

Op basis van de habitatkaart, die een afgeleide is van de BWK, is voor elke biotoop eveneens bepaald of deze overeenkomt met een habitatype uit bijlage I van de Habitatrichtlijn. De Habitatrichtlijn stelt dat elke Europese lidstaat maatregelen moet nemen om ervoor te zorgen dat deze habitatypes in 'gunstige staat' blijven of komen. Het doel hiervan is het waarborgen van de biologische diversiteit door het instandhouden van de natuurlijke habitats en wilde flora en fauna. In Middelkerke is 360,16 hectare volledig habitatwaardig. Daarnaast bevat 14,37 hectare zowel habitatwaardige, als niet habitatwaardige delen en is het voor 39,66 hectare onzeker of er een Natura 2000-habitatype aanwezig is (zie tabel 6.1).

Tabel 6.1 | Oppervlakte Natura 2000-habitatype (2024)

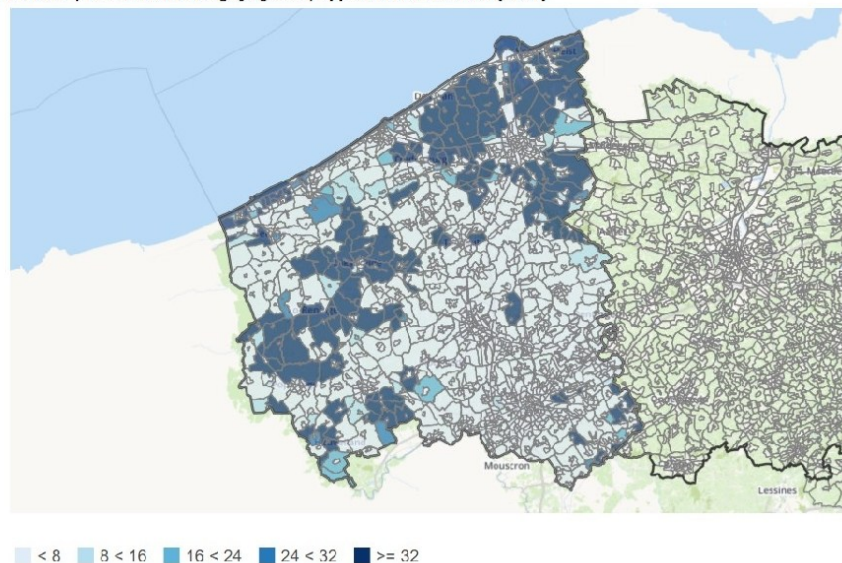
	vlakdekkend	gedeeltelijk vlakdekkend	onzeker
Middelkerke	360,16	14,37	39,66

Ten slotte kan de BWK gebruikt worden om specifieke gebieden omwille van de aanwezige fauna als 'faunistisch belangrijk gebied' aan te duiden. Een gebied wordt als faunistisch belangrijk omschreven wanneer er verschillende fauna voorkomt die op Vlaams regionaal niveau van belang is of wanneer deze fauna in hoge aantallen voorkomt. Het gaat dan voornamelijk om soorten die 'met uitsterven bedreigd', 'bedreigd' of 'kwetsbaar' zijn, soorten die vermeld worden in de bijlagen van de Europese Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn of soorten waarvoor Vlaanderen internationaal van belang is. In Middelkerke is 3,5% van de totale oppervlakte geklasseerd als 'faunistisch belangrijk gebied'; in West-Vlaanderen is dit 9,4%.

Kaart 6.1 toont hoe de oppervlakte faunistisch belangrijk gebied verspreid is over West-Vlaanderen.

Kaart 6.1 | Faunistisch belangrijk gebied, oppervlakte in hectare (2024)

6.4 Natuurbeheerplannen

Sinds 2014 maakt Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) werk van de integratie van het Bos- en het Natuurdecreet. De voormalige bosbeheerplannen en de natuurreservaten komen hierdoor te vervallen en zullen in principe tegen 2024 omgezet worden naar het nieuwe Natuurbeheerplan. Momenteel is een deel van de oude beheerplannen omgezet naar het nieuwe Natuurbeheerplan, maar dit geldt nog niet voor alle beheerplannen. Voorlopig bestaan de acht types van oude beheerplannen daarom nog naast de vier types van het nieuwe Natuurbeheerplan. Het overzicht van alle types beheerplannen vind je hieronder.

In de oude beheerplannen werden de volgende acht types onderscheiden:

- BABR: beheerplan aangewezen bosreservaat (eigendom van de Vlaamse overheid)
- BANR: beheerplan aangewezen natuurreservaat (eigendom van de Vlaamse overheid; 'Vlaams Natuurreservaat')
- BBBP: beperkt bosbeheerplan
- BEBR: beheerplan erkend bosreservaat (eigendom van besturen of private personen)

- BENR: beheerplan erkend natuurreservaat (eigendom van terreinbeherende verenigingen, besturen of private personen; 'Erkend Natuurreservaat')
- BPMD: beheerplan militair domein
- HPGB: beheerplan harmonisch park- en groenbeheer
- UBBP: uitgebreid bosbeheerplan

Afhankelijk van het ambitieniveau voor de ecologische functie worden er in het nieuwe Natuurbeheerplan vier types onderscheiden:

- Type 1: behoud van de aanwezige natuurkwaliteit
- Type 2: hogere natuurkwaliteit
- Type 3: hoogste natuurkwaliteit
- Type 4: natuurreservaat

Tabel 6.2 toont voor Middelkerke zowel voor de vier types van het nieuwe Natuurbeheerplan, als voor de oude beheerplannen hoeveel hectare elk type beheerplan inneemt binnen het totaal van beheerplannen.

In Middelkerke heeft in 2023 0,00 hectare een Natuurbeheerplan type 1, 0,00 hectare een Natuurbeheerplan type 2, 32,61 hectare een Natuurbeheerplan type 3 en 71,00 hectare een Natuurbeheerplan type 4.

Wanneer we kijken naar de oude beheerplannen, neemt in Middelkerke erkend natuurreservaat de grootste oppervlakte in met 11,23 hectare, gevolgd door andere beheerplannen met 0,00 hectare en uitgebreid bosbeheerplan met 0,00 hectare.

Tabel 6.2 | Oppervlakte natuurbeheerplannen naar type in Middelkerke (2023)

	2023
aangewezen natuurreservaat	0,00
aangewezen bosreservaat	0,00
beperkt bosbeheerplan	0,00
erkend bosreservaat	0,00
erkend natuurreservaat	11,23
militair domein	0,00
harmonisch park- en groenbeheer	0,00
uitgebreid bosbeheerplan	0,00
andere beheerplannen	0,00
natuurbeheerplan type 1	0,00
natuurbeheerplan type 2	0,00
natuurbeheerplan type 3	32,61
natuurbeheerplan type 4	71,00

In grafiek 6.4 vind je welk percentage van het grondgebied van Middelkerke ingenomen wordt door elk type beheerplan en hoe dit zich verhoudt tot de vergelijkingsgebieden. De bovenste helft toont de oude natuurbeheerplannen, de onderste helft de nieuwe natuurbeheerplannen.

Grafiek 6.4 | Oppervlakte natuurbeheerplannen naar type, % t.o.v. totale oppervlakte (2023)

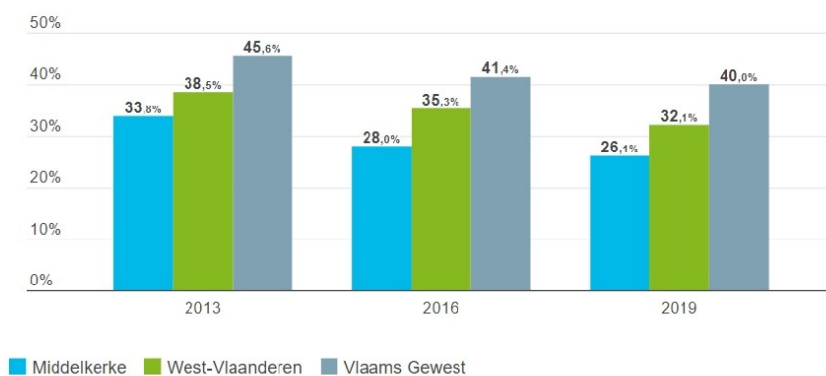
6.5 Aanwezigheid van groen en bomen

De indicator 'oppervlakte niet bebouwde ruimte binnen het ruimtebeslag' geeft een beeld van onder andere tuinen en ingesloten stukjes groen of onbebouwde ruimte binnen het ruimtebeslag. Deze niet bebouwde ruimte wordt vaak als belangrijk ervaren voor de leefkwaliteit. Op plaatsen waar het aandeel aan niet bebouwde ruimte binnen het ruimtebeslag hoog is, is deze ruimte mogelijk al ingevuld met kwalitatief groen dat behouden en versterkt kan worden. Op plaatsen waar het aandeel niet bebouwde ruimte binnen het ruimtebeslag laag is, kan ontharding ervoor zorgen dat er meer ruimte komt voor groen en water.

In 2013 telde Middelkerke 4.450.527 m² niet bebouwde ruimte of 33,8% van het ruimtebeslag. In 2019 was dit 3.599.463 m² of 26,1%. De evolutie van het aandeel niet bebouwde ruimte binnen het ruimtebeslag is te zien in *grafiek 6.5*.

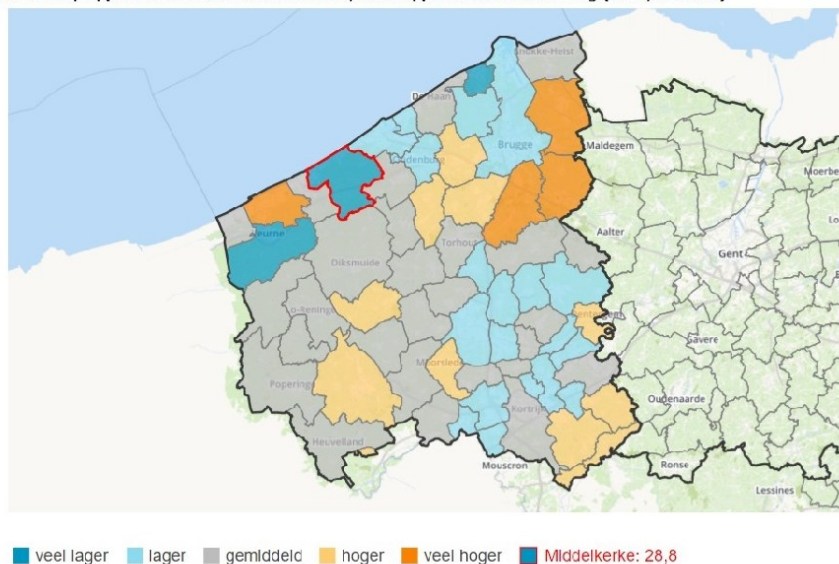

Grafiek 6.5 | Evolutie oppervlakte niet bebouwde ruimte, % t.o.v oppervlakte ruimtebeslag (2013-2019)

Kaart 6.2 toont de verschillen in het aandeel niet bebouwde ruimte binnen het ruimtebeslag voor de gemeenten van West-Vlaanderen ten opzichte van het provinciale gemiddelde in de vorm van z-scores, die een maat geven van hoeveel een gebied afwijkt van het gemiddelde in het vergelijkingsgebied.

Kaart 6.2 | Oppervlakte niet bebouwde ruimte, t.o.v. oppervlakte ruimtebeslag (2022, z-scores)

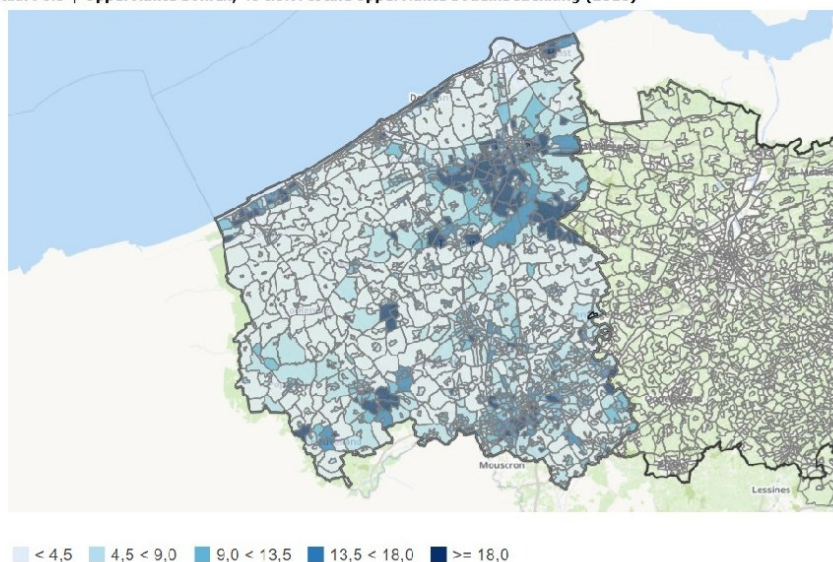
Daarnaast kunnen we uit de bodembedekkingskaart (BBK) de verspreiding van bomen, gras en struiken in Vlaanderen afleiden. In Middelkerke vinden we 151,71 hectare bomen en 885,21

hectare gras en struiken (niet-landbouw). Dit betekent dat ongeveer 13% van de totale oppervlakte van Middelkerke bedekt is met bomen, gras en struiken.

De spreiding van de oppervlakte bomen binnen West-Vlaanderen vind je in *kaart 6.3*.

Kaart 6.3 | Oppervlakte bomen, % t.o.v. totale oppervlakte bodembedekking (2018)

Hoofdstuk 7: Water

Waterbeleid streeft de goede toestand van de waterlichamen na, wat neerkomt op de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater te blijven verbeteren en de waterketen (het geheel van riolerings- en zuiveringsinfrastructuur en het drinkwaternetwerk) duurzaam te beheren.

Waterbeleid streeft ook waterveiligheid en droogterisicobeheer na (preventie, protectie en paraatheid) met als grote krachtlijnen de overstromingsrisico's duurzaam verminderen en waterschaarste beperken en de gevolgen van droogte tot een minimum beperken.

Het gros van de gegevens in dit thema zijn wel op gemeentelijk niveau beschikbaar, maar kunnen niet geaggregeerd worden naar bv. provinciaal niveau. Indien dit het geval is geven we enkel de cijfers van het Vlaams Gewest.

7.1 Waterkwaliteit

In Vlaanderen geldt een verplichting om huishoudelijk afvalwater te zuiveren. Het zoneringsplan¹⁰ geeft aan welke maatregelen de burger en de gemeente moeten treffen om het water te zuiveren.

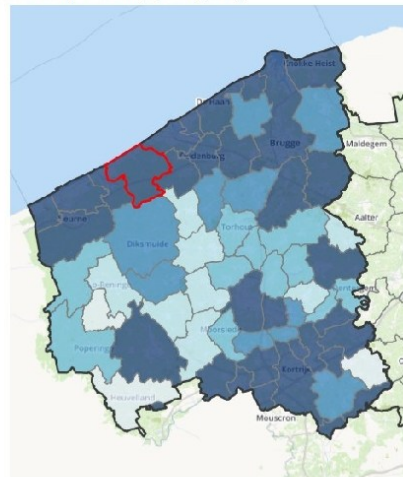
Het meeste afvalwater wordt afgevoerd via riolen en collectoren naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie, waar het water wordt gezuiverd. Voor bepaalde woningen in het buitengebied wordt geen riolering gepland en moet het afvalwater individueel gezuiverd worden met een IBA (Individueel Behandelingsinstallatie Afvalwater). *Kaart 7.1* geeft het verschil in zuiveringsgraad (of de verhouding van het totaal aantal op een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) aangesloten inwoners t.o.v. het totaal aantal inwoners van de gemeente) tussen de verschillende gemeenten weer. toont de rioleringsgraad (of de verhouding van het aantal gerioleerde inwoners t.o.v. het totaal aantal inwoners van een gemeente).

In 2022 bedraagt de zuiveringsgraad 84,2% in Middelkerke. Volgens cijfers van de VMM van 2018 zijn er in de gemeente 411 woningen niet aansluitbaar op de riolering. Hiervan moeten nog 333 woningen, of 81,0%, een IBA plaatsen.

¹⁰ Zoneringsplan (Vlaamse Milieumaatschappij); dit plan geeft weer waar riolering aanwezig is of nog riolering wordt aangelegd en waar het afvalwater individueel wordt gezuiverd. Het plan omvat 4 zones. Centraal gebied: er is reeds geruime tijd riolering aanwezig en die is aangesloten op een waterzuivering; Collectief geoptimaliseerd buitengebied: er is recent riolering aangelegd en die is aangesloten op een waterzuivering; Collectief te optimaliseren buitengebied: er is riolering gepland of er is riolering aanwezig maar die is nog niet aangesloten op een waterzuivering en Individueel te optimaliseren buitengebied: er is geen riolering voorzien. Het afvalwater moet individueel gezuiverd worden met een IBA (Individueel Behandelingsinstallatie Afvalwater).

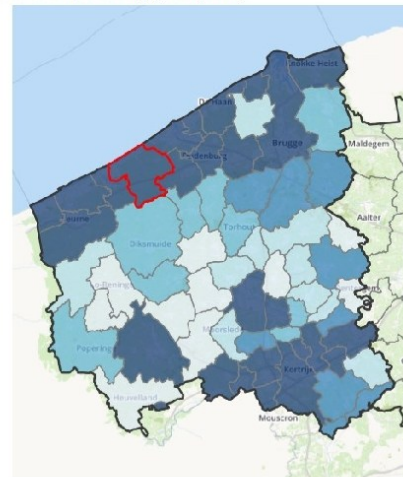

Kaart 7.1 | Zuiveringsgraad (2022)

< 56 56 < 63 63 < 70 70 < 77 ≥ 77
Middelkerke 84,2

Kaart 7.2 | Rioleringsgraad (2022)

< 66 66 < 72 72 < 78 78 < 84 ≥ 84
Middelkerke 85,0

7.2 Waterverbruik

7.2.1 Grondwater

Grondwater is kwalitatief hoogwaardig water met een veel stabielere samenstelling dan oppervlaktewater. Grondwater wordt aangevuld door hemelwater dat traag infiltreert in de bodem. Voldoende hemelwater moet elk jaar opnieuw in de bodem kunnen dringen om de gebruikte hoeveelheid water en de evapotranspiratie (of verdamping) te compenseren en om de uitstroom vanuit grondwater naar rivieren in stand te houden.

De impact van droogte op het grondwatersysteem is traag. Pas na weken, maanden tot zelfs jaren later voor de diepe, gespannen grondwaterlagen zijn de effecten merkbaar, maar ook het herstel is een werk van maanden tot jaren. Naast het zorgen voor maximale aanvulling van het grondwater is het belangrijk om zuinig en efficiënt om te gaan met het beschikbare water, en dit niet alleen in periodes van droogte.

Via vergunningen en meldingen wordt het gebruik van grondwater opgevolgd en gereguleerd. Naast dit gekende grondwatergebruik zijn er vermoedelijk nog veel niet gekende winningen. Experts schatten dat tot 20% van de grondwaterwinning door bedrijven en landbouwers illegaal is. Ook bij particulieren blijft oppompen dikwijls onder de radar.

7.2.1.1 Vergunde grondwaterwinningen bij bedrijven

Bedrijven die meer dan 500 m³ grondwater/jaar willen oppompen, hebben een omgevingsvergunning nodig. Bij het verlenen van vergunningen wordt o.a. rekening gehouden met de evolutie van het peil van de betreffende grondwaterlaag, of de winning zich in de nabijheid van een natuurgebied bevindt, de historiek van de winning, de verhouding van het reëel opgepompte debiet tot het vergunde debiet en de toestand van het grondwaterlichaam. Daarnaast wordt toegezien op het efficiënte gebruik van grondwater, zowel wat betreft de vereiste kwaliteit als de hoeveelheid. Daarbij wordt ook het gebruik van alternatieve bronnen en hergebruik gestimuleerd.

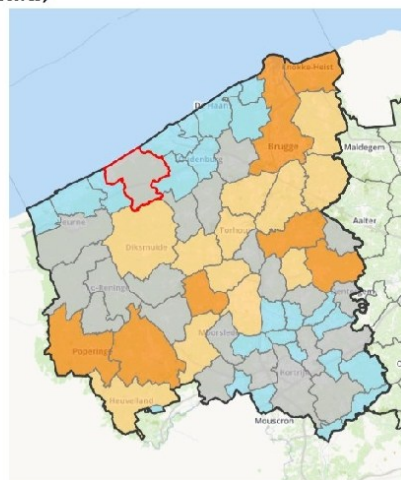
In de gemeente Middelkerke zijn er 113 vergunde grondwaterwinningen voor een totaal van 1.178.379 m³/jaar of gemiddeld 10.428 m³/bedrijf/jaar. Het jaarlijks vergund debiet per bedrijf ligt in de gemeente lager dan in West-Vlaanderen. Kaart 7.3 geeft de grondwatervergunningen weer in z-

scores, die een maat geven van hoeveel een gebied afwijkt van het gemiddelde in het vergelijkingsgebied, toont het jaardebiet grondwatervergunningen.

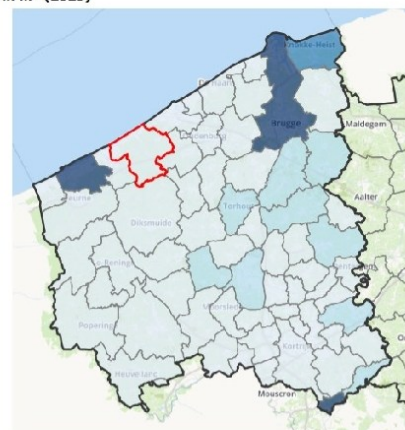
Doorgaans ligt het effectief opgepompte debiet door de bedrijven lager dan het vergunde debiet. Bij de hervergunning kan dat verschil rechtgetrokken worden.

Kaart 7.3 | Grondwatervergunningen bedrijven (2023, z-scores)

■ veel lager ■ lager ■ gemiddeld ■ hoger
■ veel hoger ■ Middelkerke: 113

Kaart 7.4 | Jaardebiet grondwatervergunningen bedrijven, in m³ (2023)

■ < 1.500.000 ■ 1.500.000 < 3.000.000
■ 3.000.000 < 4.500.000 ■ 4.500.000 < 6.000.000
■ >= 6.000.000 ■ West-Vlaanderen: 112.275.111
■ Middelkerke: 1.178.379

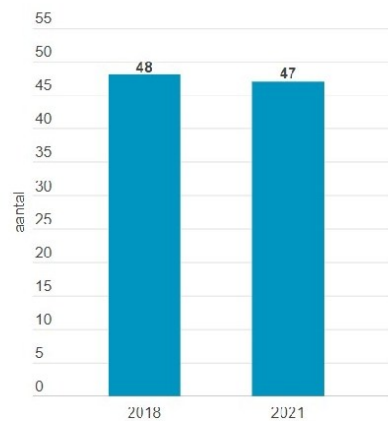
7.2.1.2 Meldingen grondwaterwinningen voor huishoudelijk gebruik

Voor winningen waarbij uitsluitend met handpomp wordt opgepompt en winningen van minder dan 500 m³/jaar voor uitsluitend huishoudelijke toepassingen geldt enkel een meldingsplicht.

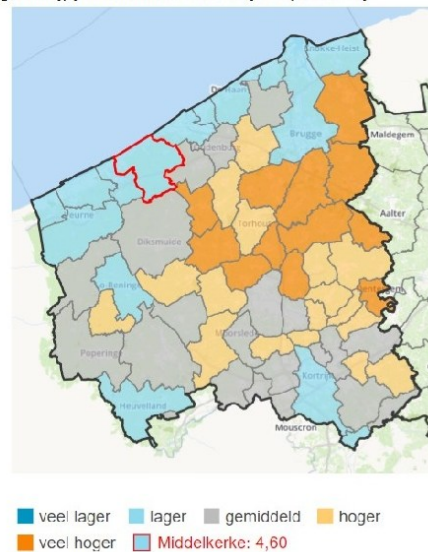
In de gemeente Middelkerke zijn er 47 gekende grondwatergebruikers (zie *grafiek 7.1*) in 2021. Hiervan zijn 42 woningen wel aansluitbaar op het leidingwaternetwerk en 5 grondwatergebruikers niet aansluitbaar.

Met 4,60 gekende grondwatergebruikers per 1.000 huishoudens in 2021 ligt dit voor de gemeente Middelkerke lager dan het gemiddelde in West-Vlaanderen (26,29) (zie *kaart 7.5*). Het aantal vergunningen is gedaald t.o.v. 2018. Gemeenten met een hoog huishoudelijk grondwatergebruik hebben vaak een lager leidingwatergebruik.

Grafiek 7.1 | Evolutie gekende huishoudelijke grondwatergebruikers in Middelkerke (2018 en 2021)

Kaart 7.5 | Gekende grondwatergebruikers (huishoudelijk gebruik), per 1.000 huishoudens (2021, z-scores)

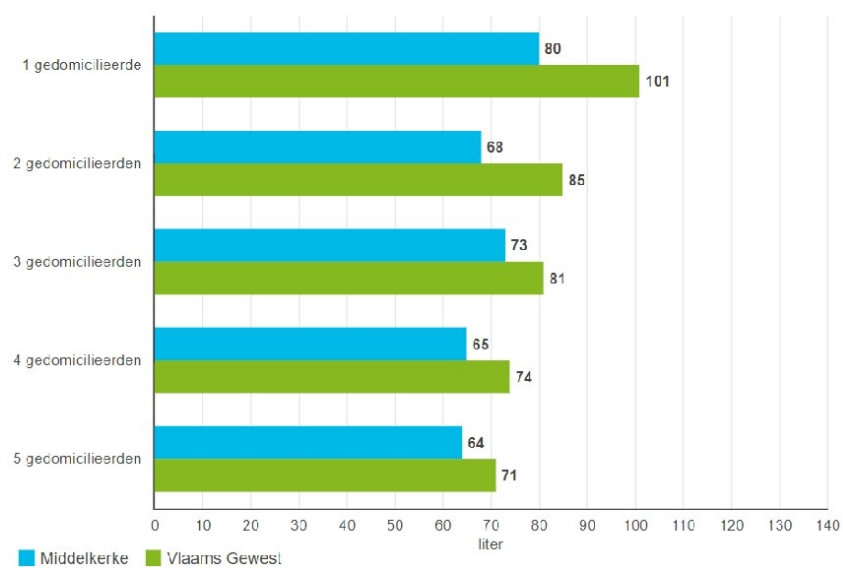
7.2.2 Leidingwater

In Vlaanderen wordt leidingwater voor de helft uit grondwater gewonnen en voor de helft uit oppervlaktewater (water uit rivieren, kanalen, bronnen, stuwweren, spaarbekkens, ...). Wanneer meer leidingwater wordt gebruikt dan er grond- of oppervlaktewater beschikbaar is in het bevoorradingsgebied (bronbeschikbaarheid), dreigen bevoorradingsproblemen. Zuinig en efficiënt omspringen met leidingwater is daarom van levensnoodzakelijk belang.

Uit *grafiek 7.2* kunnen we afleiden dat in 2022 een alleenstaande gemiddeld 80 liter leidingwater per dag verbruikt in gemeente Middelkerke. Dit is lager dan in het Vlaams Gewest (101 liter). De minimum waterbehoefte voor een alleenstaande in Vlaanderen wordt geschat op 90 liter per dag. Een 4-persoonsgezin verbruikt gemiddeld 65 liter leidingwater per gezinslid per dag in gemeente Middelkerke. Dit is lager dan in het Vlaams Gewest (74 liter). De minimum waterbehoefte voor een 4-persoonsgezin in Vlaanderen wordt geschat op 70 liter water per persoon per dag.

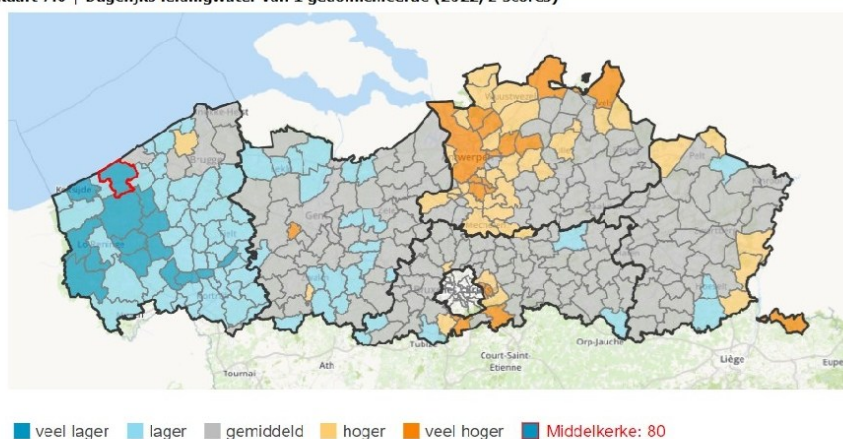

Grafiek 7.2 | Gemiddeld dagelijks leidingwaterverbruik per gezinslid (2022)

Kaart 7.6 toont het dagelijks leidingwaterverbruik van 1 gedomicilieerde in 2022 in Vlaanderen in vergelijking met de andere gemeenten in Vlaanderen.

Kaart 7.6 | Dagelijks leidingwater van 1 gedomicilieerde (2022, z scores)

7.3 Wateroverlast

7.3.1 Effectief overstromingsgevoelig gebied

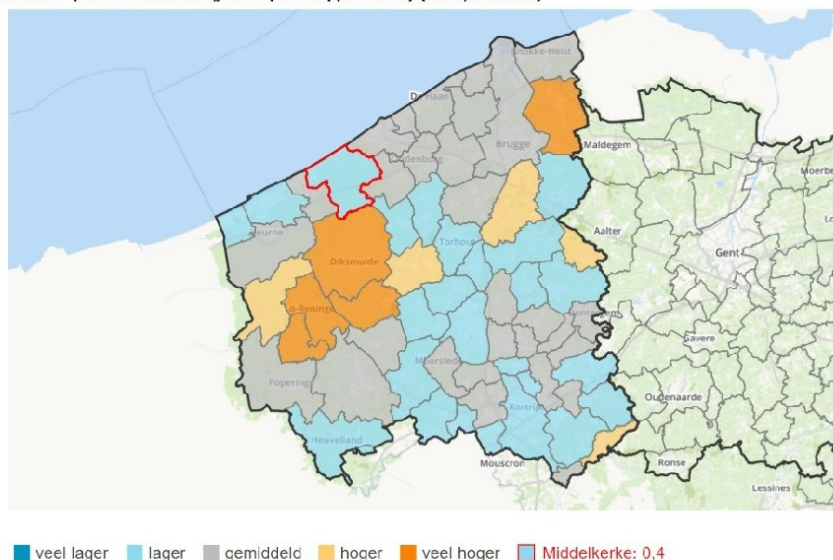
De watertoets is een instrument waarmee de overheid die beslist over een vergunning of een plan inschat wat de impact ervan is op het watersysteem. Voor projecten gelegen in overstromingsgevoelig gebied moet de overheid advies aanvragen bij de waterbeheerder, die aanbevelingen kan formuleren om de verwachte schade aan het watersysteem te vermijden, te beperken, te herstellen of te compenseren.

Verkopers en huurders van panden of gronden zijn verplicht om kandidaat-kopers of huurders erover te informeren als hun goed in overstromingsgevoelig gebied ligt. De kaart 'Overstromingsgevoelige gebieden' (2017) - opgedeeld in effectief, mogelijk en niet-overstromingsgevoelige gebieden - vormt hiervoor de basis. In de toekomst wordt deze kaart vervangen door een nieuwe advieskaart en gevaarkaarten met de overstromingsgevoelige gebieden voor pluviale, fluviale en kustoverstroming, beter afgestemd op de inmiddels gekende klimaatproblematiek.

Plaatsen aangeduid als 'effectief overstromingsgevoelig gebied' kennen in het huidige klimaat al een middelgrote kans op overstroming of hebben in het verleden al te maken gekregen met overstromingen.

Kaart 7.7 toont (op basis van de huidige informatie) per gemeente het aandeel overstroombaar gebied t.o.v. de oppervlakte van de gemeente, en dit in vergelijking met de andere gemeenten in West-Vlaanderen.

Kaart 7.7 | Overstroombaar gebied (t.o.v. oppervlakte) (2019, z-scores)

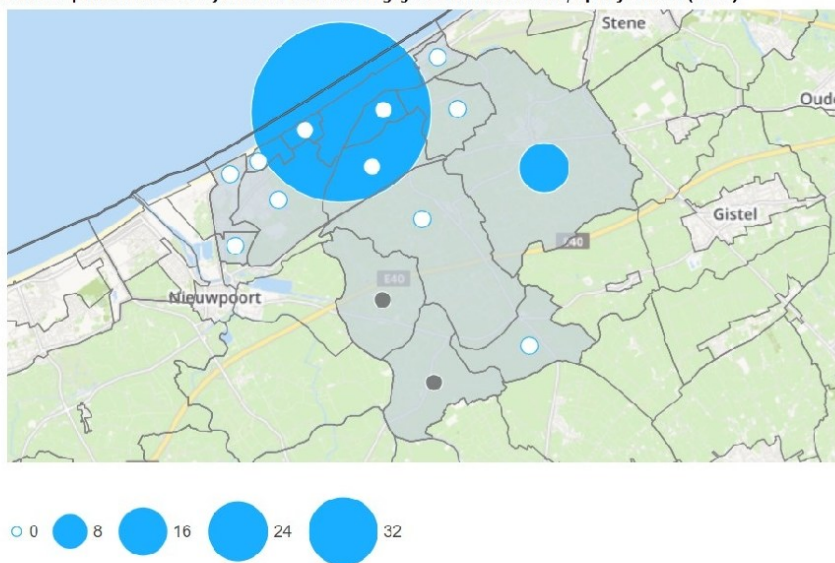

De gemeente Middelkerke heeft 0,4% effectief overstroombaar gebied (2019). Dit gaat over 297.514 m² met mogelijke schade aan landbouw, natuur en infrastructuur.

In de gemeente Middelkerke woont 1,2% van de inwoners in of bij effectief overstromingsgevoelig gebied. Dit is lager dan in West-Vlaanderen (2,8%) en lager dan in het Vlaams Gewest (5,1%). Voor meer details zoomen we in kaart 7.8 in op wijkniveau in Middelkerke.

m

Kaart 7.8 | Inwoners in of bij effectief overstromingsgebied in Middelkerke, op wijkniveau (2021)

Hoofdstuk 8: Land- en tuinbouw

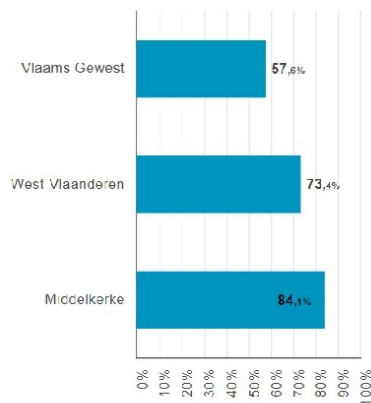
In dit hoofdstuk bekijken we het gebruik van grond voor landbouw, het aantal land- en tuinbouwbedrijven, de typering van de landbouw, alsook de landbouwverbreding voor Middelkerke.

8.1 Oppervlakte landbouwgebied

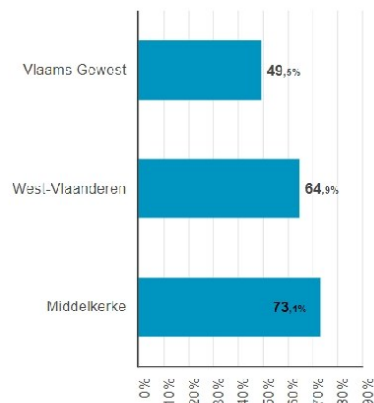
Middelkerke heeft 6.395 ha met bestemming landbouw (agrarisch gebied) (2023). In datzelfde jaar telde West-Vlaanderen 232.409 ha bestemming agrarisch gebied. Om te bepalen welk aandeel van Middelkerke een agrarische bestemming heeft, werd de oppervlakte agrarisch gebied uit de ruimteboekhouding gedeeld door de totale oppervlakte van Middelkerke. In 2023 heeft in Middelkerke 84,1% van de oppervlakte een bestemming agrarisch gebied. Ter vergelijking: in West-Vlaanderen heeft 73,4% van de oppervlakte een bestemming agrarisch gebied (zie *grafiek 8.1*).

Op basis van de gegevens over de landbouwgebruikspercelen heeft Middelkerke 5.778 ha geregistreerd landbouwgebruik (2022). In West-Vlaanderen was er in 2022 in totaal 207.387 ha landbouwgebruik. In percentage t.o.v. de totale oppervlakte geeft dit volgende cijfers voor 2022: 73,1% landbouwgebruik voor Middelkerke, 64,9% landbouwgebruik voor West-Vlaanderen en 49,5% voor het Vlaams Gewest. In *grafiek 8.2* wordt het percentage landbouwgebruik t.o.v. de totale oppervlakte weergegeven in vergelijking tot de vergelijkingsgebieden.

Grafiek 8.1 | Oppervlakte bestemd voor landbouw, % t.o.v. totale oppervlakte bestemmingen (2023)

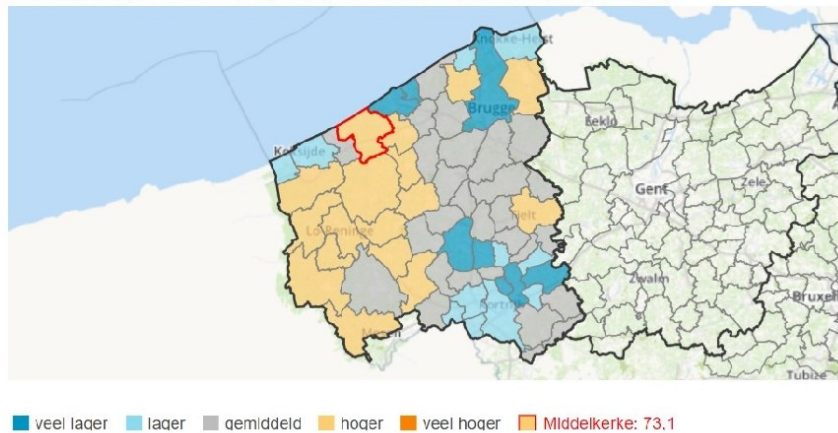

Grafiek 8.2 | Geregistreerd landbouwgebruik, % t.o.v. totale oppervlakte (2022)

Kaart 8.1 toont de verschillen tussen de gemeenten in aandeel geregistreerde oppervlakte landbouwgebruik. De inkleuring van "veel lager" tot "veel hoger" is gebaseerd op z-scores, die een maat geven van hoeveel de gemeenten afwijken van het gemiddelde in West-Vlaanderen.

Kaart 8.1 | Geregistreerd landbouwgebruik, % t.o.v. totale oppervlakte (2022, z-scores)

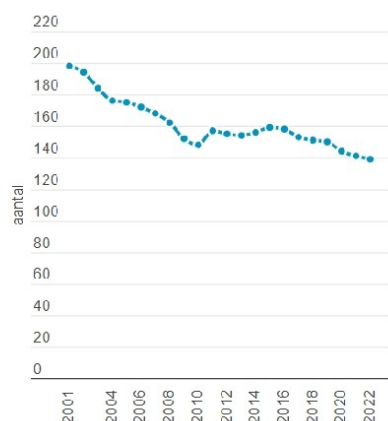

8.2 Land- en tuinbouwbedrijven

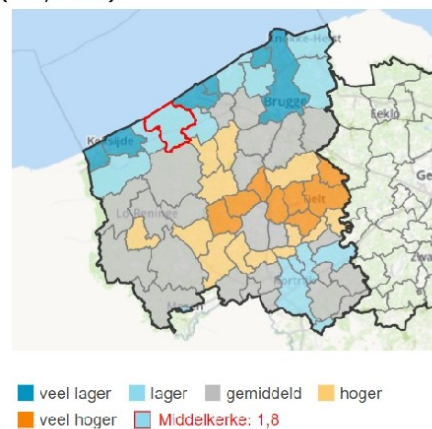
8.2.1 Bedrijven met landbouwproductie

Vlaanderen kende in de periode 2001-2010 een sterke afname van het aantal landbouwbedrijven: een daling van 28% op deze 9 jaar. De periode die daarop volgt (2011-2022) kenmerkt zich door een daling met 7,4%. Specifiek voor Middelkerke waren er in 2001 nog 198 bedrijven, wat evolueerde naar 139 in 2022 (zie *grafiek 8.3*). *Kaart 8.2* geeft per gemeente weer of het aantal bedrijven per km² in 2022 hoger of lager is in vergelijking met de andere gemeenten binnen West-Vlaanderen.

Grafiek 8.3 | Bedrijven met landbouwproductie in Middelkerke (2001-2022)

Kaart 8.2 | Bedrijven met landbouwproductie per km² (2022, z-score)

8.2.2 Beroepsmatige en kleine bedrijven

Beroepsmatige landbouwbedrijven zijn land- en tuinbouwbedrijven met een standaard opbrengst (SO) van minstens 25.000 €. De grens van 25.000 € werd door de Europese Commissie bepaald als grens voor beroepslandbouwbedrijven in België. Bij een SO van minder dan 25.000 € spreken we van kleine landbouwbedrijven.

In 2022 zijn er in Middelkerke 107 beroepsmatige landbouwbedrijven en 32 kleine landbouwbedrijven (*tabel 8.1*). Dit betekent dat 77,0% van de bedrijven gespecialiseerd is, in West-Vlaanderen is 75,1% van de bedrijven een beroepsmatig landbouwbedrijf.

Tabel 8.1 | Beroepsmatige en kleine landbouwbedrijven (2022)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
beroepsmatige landbouwbedrijven (standaard opbrengst ≥ 25.000 €)	107	5.758	16.251
kleine landbouwbedrijven (standaard opbrengst < 25.000 €)	32	1.912	6.198

8.2.3 Biobedrijven

Er is in Middelkerke 1 biolandbouwbedrijf of 0,65% op een totaal van 154 biolandbouwbedrijven in West-Vlaanderen (*tabel 8.2*). Dit biolandbouwbedrijf vertegenwoordigt 0,72% van alle landbouwbedrijven in Middelkerke.

Tabel 8.2 | Evolutie biologische landbouwbedrijven (2015-2022)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
2015	0	80	341
2016	0	89	369
2017	1	107	430
2018	1	115	468
2019	1	129	514
2020	1	140	562
2021	1	146	593
2022	1	154	621

8.2.4 Bedrijven binnen het agrobusinesscomplex

Het volledige agrobusinesscomplex (ABC) bestaat zowel uit land- en tuinbouwbedrijven als industriële en dienstenbedrijven die verbonden zijn aan de land- en tuinbouwsector. In *tabel 8.3* staat per provincie het aantal bedrijven. Cijfers op gemeenteniveau zijn niet beschikbaar.

Tabel 8.3 | Bedrijven in het agrobusinesscomplex (2017 en 2022)

	Antwerpen (Prov.)	Limburg	Oost Vlaanderen	Vlaams Brabant	West Vlaanderen
ABC industriële - en dienstenbedrijven [2017]	2.261	1.137	2.627	1.251	2.937
beroepsmatige landbouwbedrijven (standaard opbrengst ≥ 25.000 €) [2022]	2.594	2.072	3.917	1.810	5.758

De industriële en dienstenbedrijven binnen het ABC zijn de verwerkende en toeleverende bedrijven en diensten. *Grafiek 8.4* geeft het aantal weer in 2017. De deelsector 'vervaardiging van voedingsmiddelen' uit het ABC, is de belangrijkste sector. Dit is een grote en diverse sector.

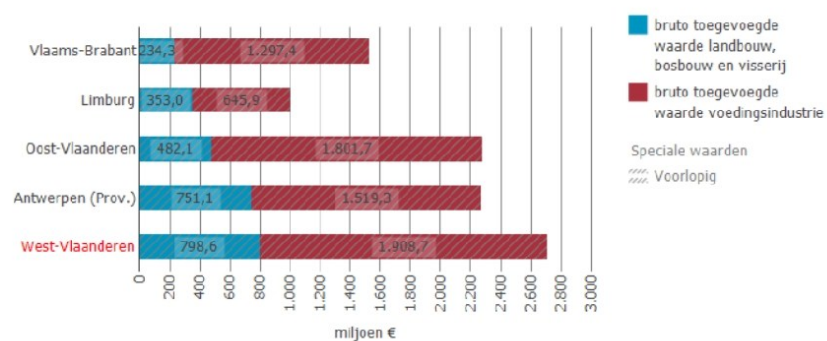

Grafiek 8.4 | Industriële en dienstenbedrijven ABC per type in West-Vlaanderen (2017)

De bruto toegevoegde waarde geeft een beeld van het algehele economische belang van het ABC in onze economie. *Grafiek 8.5* toont de toegevoegde waarde in 2022 per provincie voor de landbouw-, bosbouw- en visserijsector evenals de industriële sectoren voeding, dranken en tabak uit het ABC.

Grafiek 8.5 | Toegevoegde waarde per sector van het ABC, in miljoen € (2022)

De totale tewerkstelling in het ABC bedraagt in 2023 in Middelkerke 311 loontrekkenden en zelfstandigen, ten opzichte van 341 loontrekkenden en zelfstandigen in 2019 (zie *tabel 8.4*). Hiervan zijn 221 loontrekkende werknemers tewerkgesteld in industrie en diensten, 16 loontrekkenden tewerkgesteld in land- en tuinbouw en 74 personen tewerkgesteld als zelfstandige.

Tabel 8.4 | Evolutie van de totale tewerkstelling in het ABC, uitgezonderd zelfstandige tewerkstelling in industrie en diensten (2019-2023)

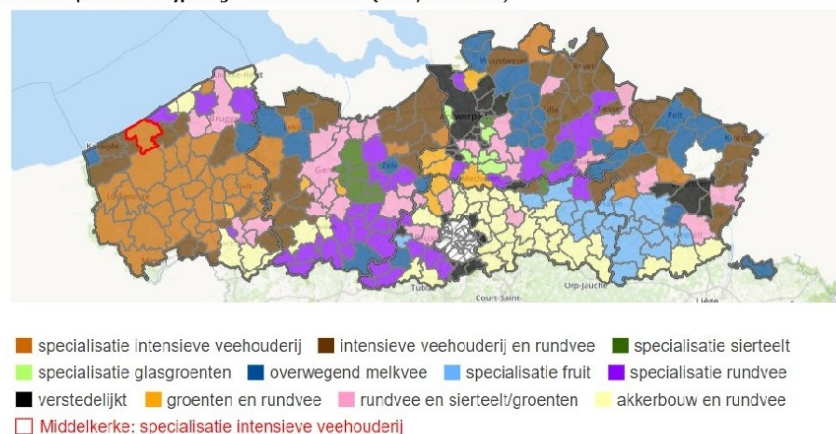
	Middelkerke		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
	2019	2023	2019	2023	2019	2023
loontrekende tewerkstelling in ABC land- en tuinbouw	22	16	2.852	3.213	12.178	13.520
loontrekende tewerkstelling in ABC Industrie en diensten	108	74	31.409	33.866	112.507	119.742
zelfstandigen in land- en tuinbouw	211	221	16.833	17.118	61.801	64.444
Totaal	341	311	51.104	54.227	186.786	197.715

8.3 Typeringen van de landbouw

Om zicht te krijgen op welk bedrijfstype het meest voorkomt in een gemeente, maakt men gebruik van de landbouwtyperingskaart. De landbouwtyperingskaart geeft per gemeente de meest typerende sector uit land- en tuinbouw aan, bijvoorbeeld de specialisatie intensieve veehouderij (varkens en pluimvee) of fruit. Soms is dat een combinatie van twee sectoren, zoals 'akkerbouw en rundvee'. Rundvee omvat de categorieën melkvee en vleesvee.

Op kaart 8.3 is te zien dat er in Vlaanderen een grote ruimtelijke spreiding is met soms ruimtelijke concentraties. Zo ziet men bijvoorbeeld een concentratie van het type 'specialisatie intensieve veehouderij' in West-Vlaanderen, het type 'akkerbouw en rundvee' in Vlaams-Brabant en een kleine cluster 'specialisatie sierteelt' ten oosten van Gent. Een dergelijke clustering heeft vaak historische wortels en is vaak gelinkt aan de locaties van veilingen, slachthuizen en andere agrarisch-logistieke knooppunten.

Kaart 8.3 | Landbouwtyperingskaart Vlaanderen (2018, data 2016)

De oppervlakte landbouwgrond wordt ingedeeld in vier grote teeltgroepen: akkerbouw, grasland, tuinbouw en overige.

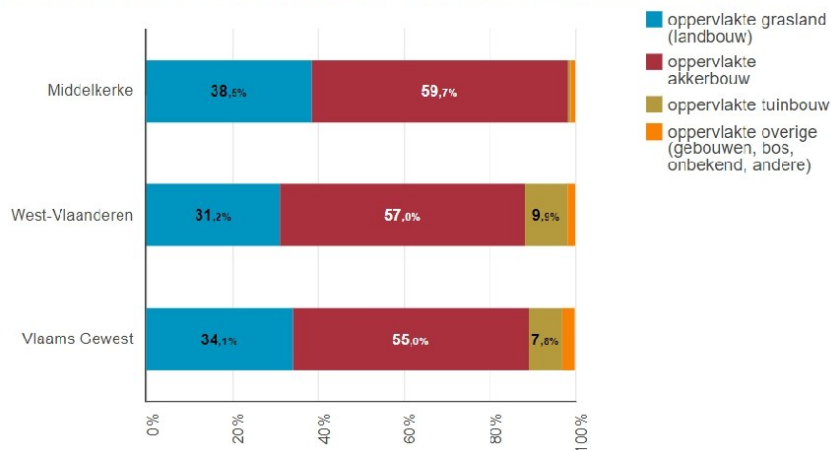
- Onder akkerbouw worden volgende teelten geklasseerd: aardappelen, granen zonder korrelmaïs, maïs (silo- en korrelmaïs), nijverheidsgewassen en andere voedergewassen dan silomaïs en grasland. De categorie nijverheidsgewassen bestaat uit suikerbieten, vlas, oliehoudende gewassen en andere nijverheidsgewassen.
- Grasland wordt onderverdeeld in regulier grasland en alternatieve graslanden.

- Tuinbouw kan de volgende teelten betreffen: fruit, groenten en kruiden en sierteelt en boomkwekerij.
- Het braakland, groenbedekkers, houtachtige gewassen, infrastructuur, geen gewasinfo en andere vormen samen de overige bestemmingen.

Grafiek 8.6 geeft een overzicht van de verhoudingen tussen de verschillende teelten in 2022.

Grafiek 8.6 | Oppervlakte 4 hoofdteeltgroepen, % t.o.v. totale oppervlakte landbouwgebruik (2022)

De gemiddelde rundveebezetting in Middelkerke werd in 2012 vastgelegd op 8.979 runderen. In 2022 gaat het om 8.728 runderen. Sinds 2012 zien we een afname met 2,8%, terwijl er in West-Vlaanderen in deze periode een afname was met 5,4% (van 407.188 naar 385.282 runderen). In het Vlaams Gewest is er in deze periode een afname met 2,7% (van 1.289.815 naar 1.254.967 runderen) (zie tabel 8.5 en tabel 8.6).

Tabel 8.5 | Evolutie gemiddelde rundveebezetting (2012 en 2022)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
2012	8.979	407.188	1.289.815
2022	8.728	385.282	1.254.967

Tabel 8.6 | Evolutie rundvee (procentuele groei, 2022 t.o.v. 2012)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
2022	-2,8	-5,4	-2,7

Bron: VLM | provincies.incijfers.be

Het gemiddeld aantal varkens in Middelkerke bedroeg in het jaar 2012 43.520 varkens en in 2022 39.684 varkens. Sinds 2012 zien we dus een afname met 8,8%, terwijl er in West-Vlaanderen een afname is met 12,8% (van 3.492.487 naar 3.046.106 varkens), en in het Vlaams Gewest een afname met 14,1% (van 6.270.612 naar 5.388.022 varkens) (zie tabel 8.7 en tabel 8.8).

Tabel 8.7 | Evolutie gemiddelde bezetting van varkens (2012 en 2022)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
2012	43.520	3.492.487	6.270.612
2022	39.684	3.046.106	5.388.022

Tabel 8.8 | Evolutie varkens (procentuele groei, 2022 t.o.v. 2012)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
2022	-8,8	-12,8	-14,1

Bron: VLM | provincies.incijfers.be

Het gemiddeld aantal kippen in Middelkerke bedroeg in het jaar 2012 27.457 kippen en in 2022 100.061 kippen. Sinds 2012 zien we dus een toename met 264,4%, terwijl er in West-Vlaanderen een toename is met 48,5% (van 9.824.385 naar 14.591.353 kippen), en in het Vlaams Gewest een toename met 40,3% (van 28.256.989 naar 39.633.586 kippen) (zie *tabel 8.9* en *tabel 8.10*).

Tabel 8.9 | Evolutie aanwezigheid van kippen (2012 en 2022)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
2012	27.457	9.824.385	28.256.989
2022	100.061	14.591.353	39.633.586

Tabel 8.10 | Evolutie kippen (procentuele groei, 2022 t.o.v. 2012)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
2022	264,4	48,5	40,3

Bron: VLM | provincies.incijfers.be

8.4 Verbreding

Landbouwbedrijven die ervoor kiezen om hun producten eerst te bewerken of te verwerken alvorens ze rechtstreeks aan de consument te verkopen, worden hoeveproducenten genoemd.

In totaal zijn er 7 hoeveproducenten in Middelkerke (2023), terwijl dit er in West-Vlaanderen 296 en in het Vlaams Gewest 1.049 zijn. *Tabel 8.11* toont de evolutie ten opzichte van 2014. Toen waren er in Middelkerke 5, in West-Vlaanderen 247 en in het Vlaams Gewest 654 hoeveproducenten.

Een zorgboerderij is een bedrijf, vereniging of particulier initiatief waar activiteiten van land- of tuinbouwproductie of andere activiteiten die betrekking hebben op de omgang met planten of dieren, benut worden bij het aanbod van Groene Zorg. Onder Groene Zorg vallen alle mogelijke activiteiten voor een brede waaier van kwetsbare groepen waarbij, in een vrijwillig kader en onder begeleiding, een groene werkomgeving wordt benut met het oog op beleving, dagbesteding, time-out of begeleiding tot een arbeidstraject.

In totaal zijn er 3 zorgboerderijen in Middelkerke (2023), terwijl dit er in West-Vlaanderen 196 en in het Vlaams Gewest 990 zijn. *Tabel 8.12* toont de evolutie ten opzichte van 2019. Toen waren er in Middelkerke 5, in West-Vlaanderen 221 en in het Vlaams Gewest 965 zorgboerderijen.

Tabel 8.11 | Evolutie van de hoeveproducenten (2014 en 2024)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
2014	5	247	654
2024	7	296	1.049

Tabel 8.12 | Evolutie zorgboerderijen (2019 en 2023)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
2019	5	221	965
2023	3	196	990

Bron: Steunpunt Groene Zorg | provincies.incijfers.be

Hoofdstuk 9: Mobiliteit en verkeersveiligheid

In dit hoofdstuk brengen we mobiliteit in kaart. We kijken naar het vervoermiddelengebruik en -bezit in Middelkerke, naar de beschikbare mobiliteitsinfrastructuur en de verkeersveiligheid.

Vlaanderen streeft in haar nieuwe Regeerakkoord (2024 – 2029) naar een modal shift inzake personenvervoer met 50% duurzame verplaatsingen tegen 2030 en 60% duurzame verplaatsingen tegen 2040. Tegen 2040 zou 30% van de verplaatsingen met de fiets moeten verlopen.

Vlaanderen heeft specifiek ook aandacht voor de verduurzaming van de vrijetijdsverplaatsingen. Hoppinpunten, fietsinvesteringen en deelmobiliteit en openbaar vervoer staan hierbij voorop.

Vlaanderen onderschrijft ook Vision Zero. Nul dodelijke verkeersslachtoffers is het doel. Het aantal verkeersslachtoffers moet naar beneden. Voor de gedeelde doelstelling richting Vision Zero wil Vlaanderen met de lokale besturen en stakeholders een doortastend verkeersveiligheidspact sluiten. Focus ligt hierbij onder meer op het veiliger maken van schoolroutes, schoolomgevingen en andere kwetsbare omgevingen voor actieve weggebruikers, de actualisatie van het Vademecum Voetgangersvoorzieningen, verkeersveiligheidsaudits bij grote infrastructuurwerken...

9.1 Vervoermiddelengebruik

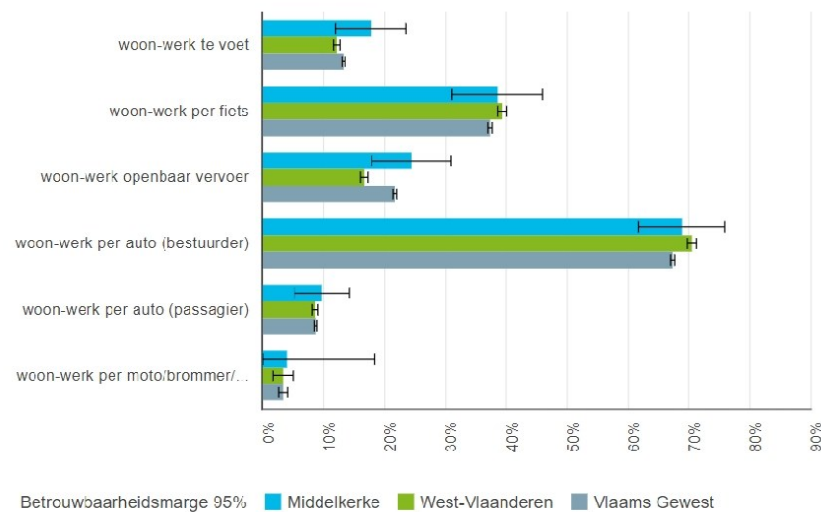
9.1.1 Woon-werkverkeer en woon-schoolverkeer

Woon-werkverkeer en woon-schoolverkeer zijn belangrijke onderdelen van de algemene mobiliteit, en dit vooral tijdens de piekmomenten. In het licht van de modal shift (term voor verschuiving van de verdeling van de verplaatsingen over de vervoerswijzen) bekijken we daarom in de eerste plaats welke vervoersmiddelen men gebruikt om de woon-werk en woon-schoolafstand af te leggen. In de Gemeente- en Stadsmonitor¹¹ werd de vraag als volgt gesteld: 'Welke verschillende vervoersmiddelen gebruik je meestal om de rit van thuis naar je werk, school of opleiding af te leggen?'. De respondent kreeg hier de volgende antwoordmogelijkheden aangeboden: 'te voet', 'fiets', 'elektrische fiets, speed pedelec', 'brom-/snorfiets', 'motorrijder/-passagier', 'bus (De Lijn, MIVB of TEC), tram of metro', 'trein', 'auto als autobestuurder', 'auto als passagier', 'andere, namelijk ...'. *Grafiek 9.1* geeft de antwoorden weer voor Middelkerke.

¹¹ De Gemeente- en Stadsmonitor is een driejaarlijkse enquête georganiseerd door het Agentschap Binnenlands Bestuur bij een 100.000-tal burgers uit alle Vlaamse gemeenten. Enquêtedata zijn per definitie schattingen, op basis van een representatieve steekproef. Daarom raden we aan om, voor een correcte interpretatie, steeds het gebied tussen de betrouwbaarheidsintervallen te bekijken en niet louter het percentage dat uit de enquête naar voor komt. De meest 'veilige' interpretatie is om pas van significante verschillen te spreken wanneer er geen overlap is tussen deze betrouwbaarheidsintervallen. De betrouwbaarheidsintervallen in deze omgevingsanalyse kunnen ietwat verschillen van de intervallen die door het Agentschap Binnenlands Bestuur worden gepubliceerd. Dit komt door een verschil in berekeningswijze.

Grafiek 9.1 | Vervoersmiddelgebruik woon-werkpendel, % uit bevraging (2020)

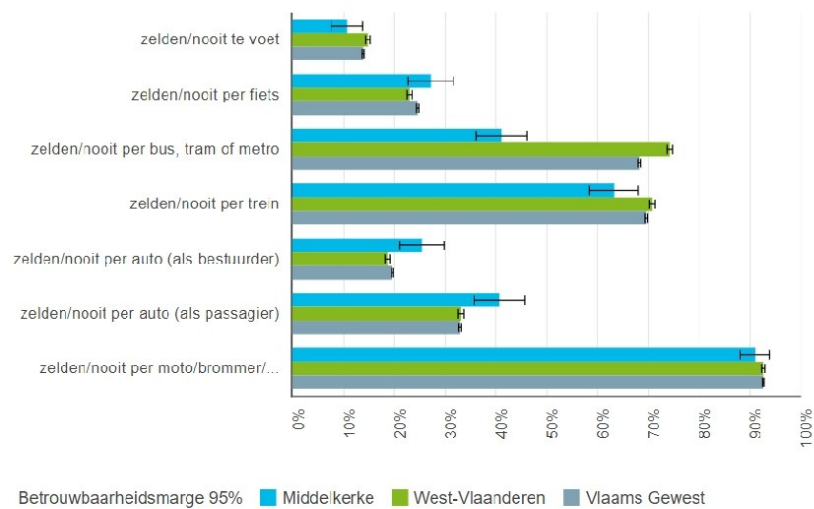
Algemeen toont de enquête dat de wagen in de meerderheid van de Vlaamse steden en gemeenten nog steeds het meest gebruikte vervoersmiddel is voor woon-werkpendel, ook in Middelkerke. Meer mensen in Middelkerke gaan te voet naar het werk.

9.1.2 Vrije tijd

Hoewel minder geconcentreerd tijdens de piekmomenten, maakt ook verkeer in het kader van de vrije tijd een belangrijk onderdeel uit van de algemene mobiliteit. Ook vervoersmiddelengebruik tijdens de vrije tijd wordt bevraagd in de Gemeente- en Stadsmonitor, via de volgende vraagstelling: 'Vul bij elk vervoersmiddel in hoe vaak je je daarmee verplaatst in je vrije tijd. Met vrije tijd bedoelen we de tijd die je hebt los van werk, school, huishoudelijke taken, zorg voor kinderen en/of ouderen en nachtrust'. De respondent kreeg hier de volgende antwoordmogelijkheden aangeboden: 'Te voet', 'Fiets', 'Elektrische fiets, speed pedelec', 'Brom-/snorfiets', 'Motorrijder/-passagier', 'Bus (De Lijn, MIVB of TEC), tram of metro', 'Trein', 'Auto als autobestuurder', 'Auto als passagier', 'Andere, namelijk ...'. Als antwoordmogelijkheden konden de respondenten kiezen uit 'nooit', 'zelden', 'af en toe', 'vaak', 'zeer vaak/altijd'. Grafiek 9.2 toont voor Middelkerke per vervoersmiddel het aandeel respondenten dat aankruiste dat ze hier zelden of nooit van gebruik maken.

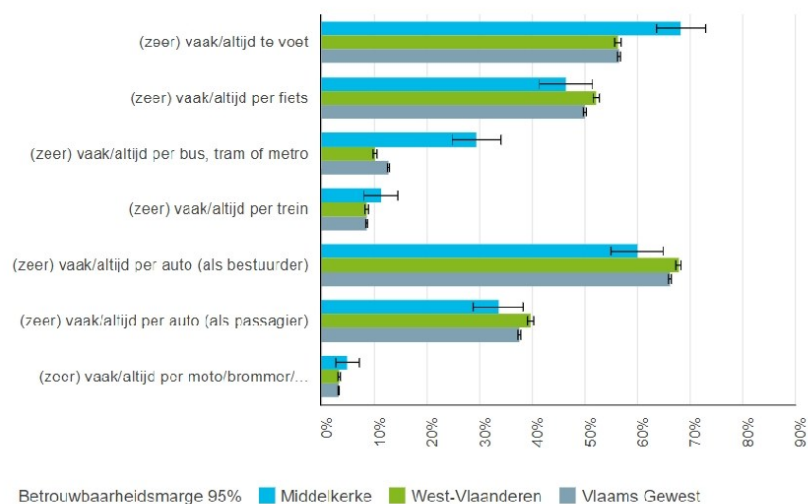

Grafiek 9.2 | Vervoersmiddelengebruik vrije tijd, % 'zelden of nooit' (2020)

Grafiek 9.3 toont voor Middelkerke per vervoersmiddel het aandeel respondenten dat aankruiste dat ze hier vaak, zeer vaak of altijd gebruik van maken.

Grafiek 9.3 | Vervoersmiddelengebruik vrije tijd, % '(zeer) vaak of altijd' (2020)

Als algemene tendens komt uit de enquête naar voor dat men voor verplaatsingen tijdens de vrije tijd vaker kiest voor te voet of per fiets, dan wanneer het om woon-werk/schoolverplaatsingen gaat. In Middelkerke springt met name te voet er als modus uit. Meer mensen kiezen te voet gaan als

modus dan het nemen van de weten in Middelkerke. Het percentage gebruikers van de fiets ligt dan weer stuk lager dan in West-Vlaanderen of het Vlaams Gewest.

9.2 Vervoermiddelenbezit

9.2.1 Wagenbezit huishoudens

Om het wagenbezit in kaart te brengen, wordt onderscheid gemaakt tussen het aantal wagens en het aantal wagens per huishouden. *Tabel 9.1* toont het aantal wagens, het aantal huishoudens en het aantal wagens per 100 huishoudens in Middelkerke (2017-2022).

Tabel 9.1 | Evolutie wagens, huishoudens en wagens per 100 huishoudens (2017 en 2022)

	Middelkerke		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
	2017	2022	2017	2022	2017	2022
wagens [aantal]	9.100	9.620	582.091	604.027	3.155.457	3.291.982
huishoudens (telling voor wagenbezit) [aantal]	9.861	10.358	523.188	515.039	2.773.615	2.805.122
wagens per 100 huishoudens [per 100]	92,3	92,9	111,3	110,8	114,1	113,4

In *tabel 9.2* wordt de evolutie tussen 2017-2022 van het aantal wagens in relatie tot het aantal huishoudens voor Middelkerke in groeipercentages weergegeven.

Tabel 9.2 | Evolutie wagens, huishoudens en wagens per 100 huishoudens (procentuele groei, 2022 t.o.v. 2017)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
wagens [aantal (Groeipercentage)]	5,7	3,8	3,7
huishoudens (telling voor wagenbezit) [aantal (Groeipercentage)]	5,0	4,2	4,4
wagens per 100 huishoudens [per 100 (Groeipercentage)]	0,6	-0,4	-0,7

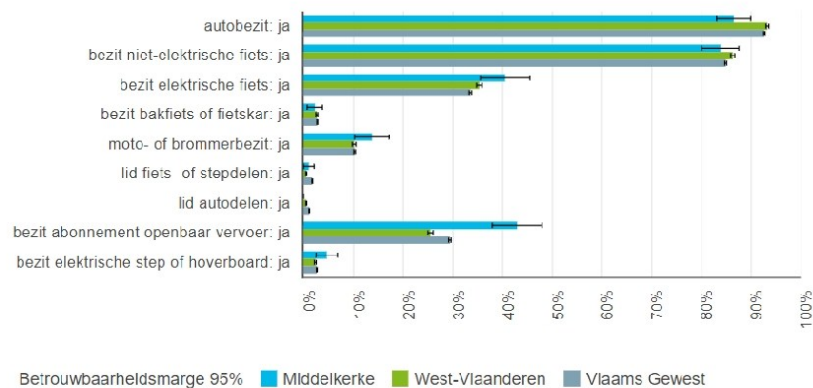
9.2.2 Vervoersmiddelenbezit gezin

Als aanvulling bij de registratiegegevens, kijken we naar de enquêteresultaten van de Gemeente- en Stadsmonitor, specifiek naar de vervoersmiddelen waarover gezinnen beschikken. Dit werd als volgt bevraagd: 'Over hoeveel vervoersmiddelen beschikt het gezin waar je deel van uitmaakt? Met gezin bedoelen we alle personen met wie je samen een huishouden vormt en onder hetzelfde dak woont.' De respondenten konden de volgende mogelijkheden aanvinken: 'auto', 'bestelwagen', 'lidmaatschap autodelen', 'fiets', 'kinderfiets', 'elektrische fiets (max. 25km/u)', 'speed pedelec (max. 45 km/u)', 'elektrische step', 'monowheel', 'elektrisch hoverboard', 'snorfiets (max. 25 km/u)', 'bromfiets (max. 40 km/u)', 'moto (> 40 km/u)', 'bakfiets', 'fietskar', 'abonnement openbaar vervoer (NMBS, De Lijn, ...)', 'lidmaatschap fietsdelen, stepdelen', 'andere'. Hieronder wordt het aandeel van de belangrijkste vervoersmiddelen weergegeven uit de meest recente bevraging.

Grafiek 9.4 geeft per vervoersmiddel een overzicht van het aandeel van de inwoners van Middelkerke dat zegt hier in het gezin minstens één exemplaar van te hebben.

Grafiek 9.4 | Vervoersmiddelenbezit, % uit bevraging (2020)

9.3 Infrastructuur

Voor een vlotte en efficiënte mobiliteit is een degelijke infrastructuur van groot belang. De beschikbare registratiecijfers over mobiliteitsinfrastructuur zijn tot op heden beperkt. Enkel over het aantal laadpalen, het aantal meter fietssnelweg (en de kwaliteit ervan) en de nabijheid van mobiliteitsmogelijkheden beschikken we over cijfers, die we hier bespreken.

9.3.1 Laadpalen elektrische voertuigen

Gemeenten, netbeheerders en ondernemingen kunnen het gebruik van elektrische wagens faciliteren door laadinfrastructuur te voorzien. Tabel 9.3 toont het aantal laadpalen in Middelkerke voor elektrische voertuigen die bij de Vlaamse overheid zijn gemeld. We geven enkel de publieke laadpalen weer die voor iedereen te allen tijde toegankelijk zijn. De semipublieke of private laadpalen zijn niet opgenomen in de cijfers. Ook andere criteria zoals het type stekker of de oplaadsnelheid zijn niet meegenomen.

Tabel 9.3 | Evolutie publieke laadpalen (2020-2024)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
2020	22	791	3.865
2021	22	844	4.317
2022	22	1.267	5.937
2023	30	1.527	7.623
2024	31	1.969	9.868

9.3.2 Fietssnelwegen

Fietssnelwegen of 'fietsostrades' zijn fietsroutes tussen steden die tot 15 à 20 km van elkaar liggen. Deze fietssnelwegen zijn een initiatief van de provincies, in samenwerking met de gemeenten en de Vlaamse overheid. De fietssnelwegen vormen samen met andere fietsroutes een 'bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk': een gemeente-overschrijdend netwerk dat belangrijke punten met elkaar verbindt (scholen, bedrijventerreinen, ziekenhuizen, stations, winkels, ...). Op termijn zullen de fietssnelwegen alle Vlaamse steden vlot met elkaar verbinden, goed voor een netwerk van 2700 kilometer. Aangezien meer dan 30% van de Vlamingen op minder dan 7,5 kilometer van het werk woont en de meeste verplaatsingen korter dan 15 kilometer zijn, wordt

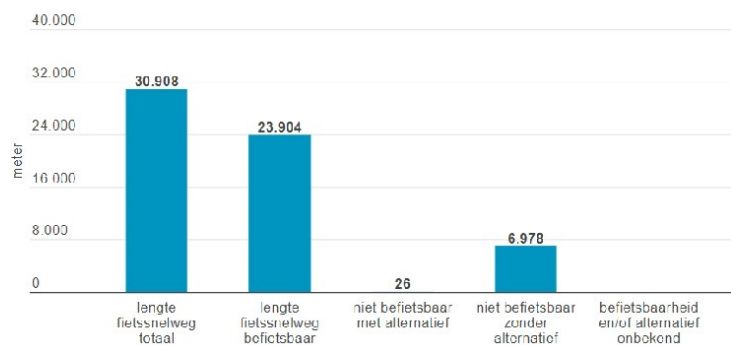

gehoopt dat pendelaars de auto thuis laten en regelmatig voor de fiets zullen kiezen. Bij zulke afstanden is men met de fiets vaak sneller dan met de auto of het openbaar vervoer.

Een belangrijke parameter van deze fietssnelwegen is de kwaliteit ervan. Als een fietssnelweg veilig en efficiënt is ingericht, zal men meer geneigd zijn deze ook effectief te gebruiken. Daarom wordt op provincies.incijfers.be de afstand van de verschillende fietssnelwegen in kaart gebracht (op basis van fietssnelwegen.be), met verschillende kwaliteiten: befietsbaarheid, befietsbaar alternatief, verlichting, autoluw karakter en bewegwijzering. Let op: per provincie is er een persoon verantwoordelijk voor het categoriseren van de segmenten op deze criteria. De figuren die hier volgen, zijn met andere woorden niet op strikt objectieve registratiedata gebaseerd. De data kunnen potentieel persoonsgebonden verschillen in de registratiewijze reflecteren.

Grafiek 9.5 toont voor Middelkerke de totale lengte van het fietssnelwegennetwerk (eerste staaf), de lengte die befietsbaar is en de eventuele lengte die niet befietsbaar is met of zonder alternatief.

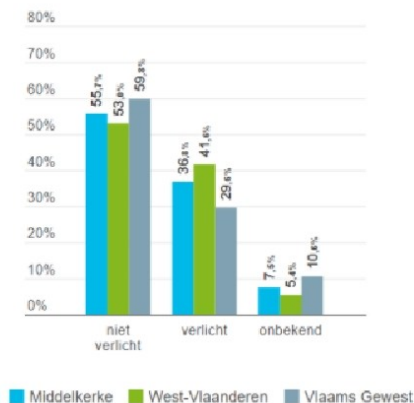
Grafiek 9.5 | Lengte fietssnelwegen in Middelkerke, totaal, befietsbaar en befietsbaar alternatief, in aantal meter (2022)

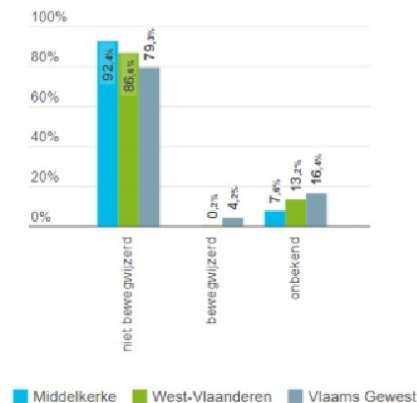
Naast de befietsbaarheid, en de aanwezigheid van een befietsbaar alternatief indien de snelweg zelf niet befietsbaar is, wordt ook gekeken naar verlichting, bewegwijzering en autoluw karakter. Deze kwaliteiten worden getoond in respectievelijk grafiek 9.6, grafiek 9.7 en grafiek 9.8.

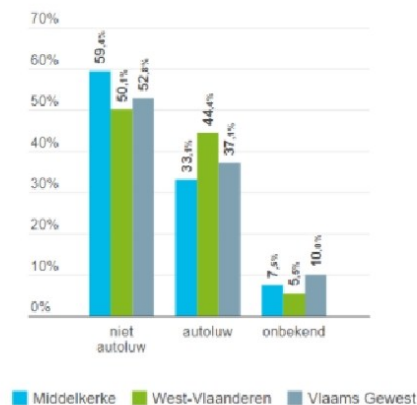
Grafiek 9.6 | Verlichte en onverlichte lengte fietssnelweg, % t.o.v. totaal aantal meter fietssnelweg (2022)

Grafiek 9.7 | Bewegwijzerde en onbewegwijzerde lengte fietssnelweg, % t.o.v. totaal aantal meter fietssnelweg (2022)

Grafiek 9.8 | Autoluwe en niet-autoluwe lengte fietssnelweg, % t.o.v. totaal aantal meter fietssnelweg (2022)

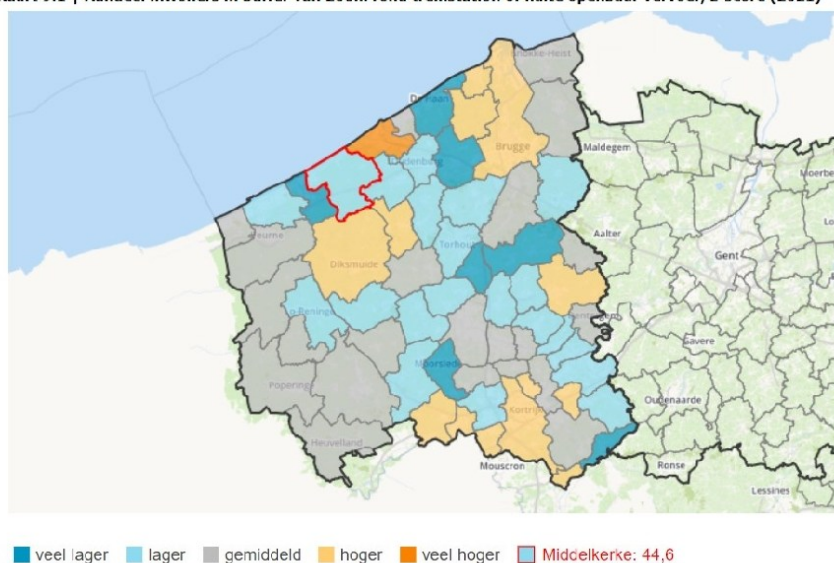
9.3.3 Nabijheid openbaar vervoer

De data over de nabijheid van toegang tot mobiliteit (stations, haltes openbaar vervoer en opritten van snelwegen) worden voorzien door Statbel. Meer bepaald wordt gekeken hoeveel personen er wonen nabij deze punten.

Kaart 9.1 geeft de verschillen in het aandeel inwoners dat binnen een buffer van 200m rond treinstation of een halte van het openbaar vervoer woont. Om vergelijking te vergemakkelijken, worden de cijfers omgezet in z-scores die een maat geven van hoeveel een gebied afwijkt van het gemiddelde in het vergelijkingsgebied.

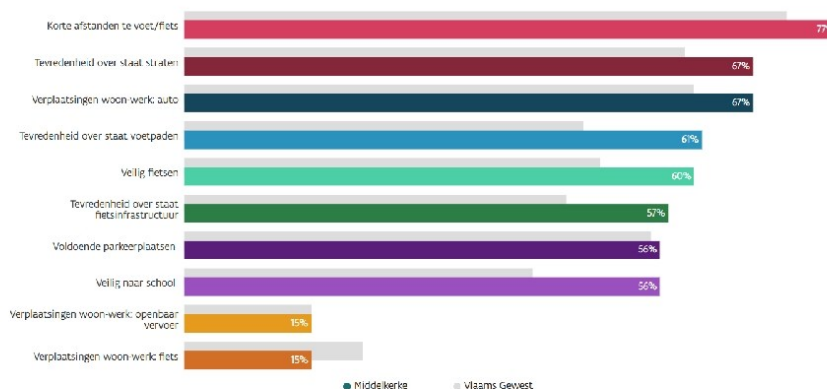

Kaart 9.1 | Aandeel inwoners in buffer van 200m rond treinstation of halte openbaar vervoer, z-score (2021)

9.3.4 Tevredenheid inwoners uit Middelkerke over Mobiliteit in hun gemeente

Benchmark t.o.v. Vlaams Gewest. <https://gemeente-stadsmonitor.vlaanderen.be/gemeente-vogelvlucht?gemeente=Middelkerke>

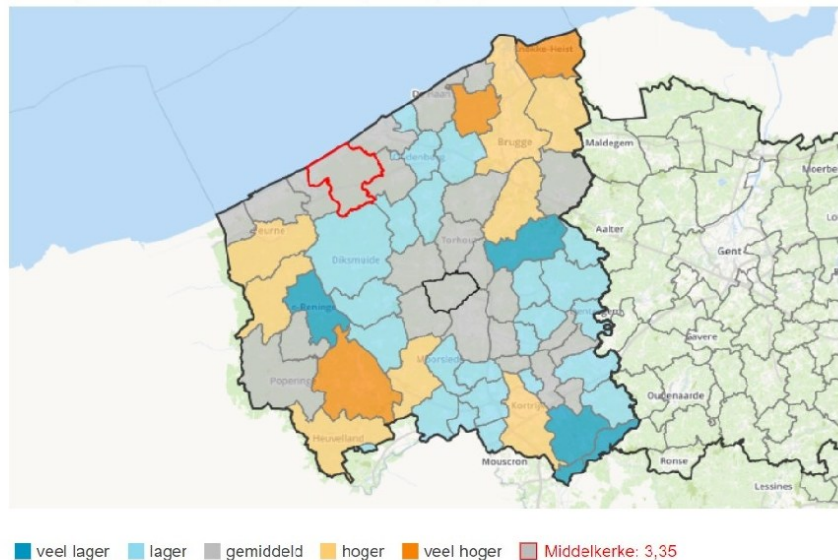
Inwoners van Middelkerke gaan meer te voet of nemen meer de fiets voor korte afstanden dan andere Vlamingen. Ook de tevredenheid over de staat van de straten, voetpaden, fietsinfrastructuur, voldoende aantal parkeerplaatsen en veilig naar school kunnen gaan is hoog. Het relatief hoog aandeel Middelkerkenaren legt het grootste deel van de afstand naar werk, school of opleiding af met de wagen (67% t.o.v. 60% Vlaams Gewest). Het aandeel Middelkerkenaren dat het grootste deel van de afstand naar werk, school of opleiding aflegt per fiets is dan weer een stuk lager (15% t.o.v. 21% in Vlaams Gewest).

9.4 Verkeersveiligheid

Wanneer verschillende mensen zich op hetzelfde moment en in dezelfde ruimte verplaatsen, kunnen zich conflicten, onduidelijkheden of ongevallen voordoen. De belangrijkste reden voor het analyseren van data over verkeersveiligheid is zonder twijfel de preventie van verkeersongevallen en het komen tot een zo veilig mogelijke verkeerssituatie. Daarnaast kan de mate waarin men zich veilig voelt in het verkeer iemands mobiliteit beïnvloeden en een rol spelen in de vervoersmiddelenkeuze die men maakt. Daarom worden de data over verkeersveiligheid ook in deze omgevingsanalyse toegelicht. Hoe meer mensen, des te groter de kans dat een ongeval zich zal voordoen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in een stedelijke omgeving meer verkeersongevallen worden geregistreerd dan in een landelijke omgeving. Om hiervoor te corrigeren voorzien we ook in relatieve cijfers, nl. het aantal verkeersongevallen per 1.000 inwoners. Deze cijfers worden voor Middelkerke getoond in *kaart 9.2*. Het gaat om verkeersongevallen die zich voordeden in de publieke ruimte en waarbij één of meerdere personen verwond werden. Verkeersongevallen op privé domein en ongevallen met louter bliksschade worden met andere woorden niet meegeteld. Om vergelijking te vergemakkelijken, worden de cijfers opnieuw omgezet in z-scores.

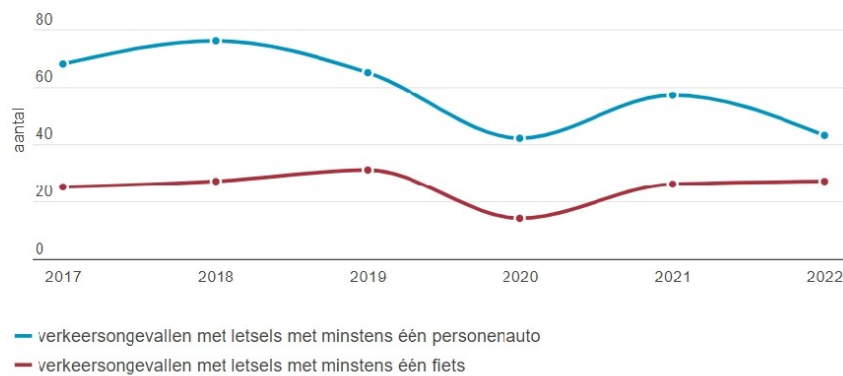
Kaart 9.2 | Letselongevallen per 1.000 inwoners, z-score (2022)

Met het oog op mobiliteit kunnen we nagaan welke modi voornamelijk betrokken zijn bij deze letselongevallen. We beschikken over cijfers van uiteenlopende vervoersmodi, maar *grafiek 9.9* toont enkel de auto- en fietsongevallen in Middelkerke. Wanneer in een letselongeval zowel wagen als fiets betrokken zijn, wordt dit zowel als een auto- en als een fietsongeval geteld. We zien een gestage daling van het aantal letselongevallen waarin een auto betrokken is. Het aantal letselongevallen waarin een fiets betrokken is, stagneert en neemt de laatste jaren toe.

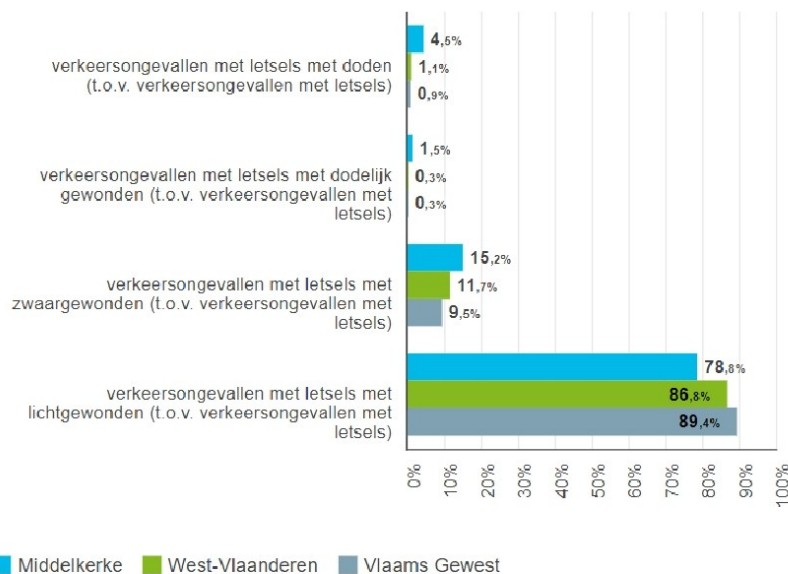

Grafiek 9.9 | Evolutie letselongevallen naar type voertuig in Middelkerke (2017-2022)

Letselongevallen vertellen iets over het aantal ongevallen. Maar elk van die ongevallen heeft ook verkeersslachtoffers tot gevolg. *Grafiek 9.10* toont voor Middelkerke het aantal verkeersslachtoffers naar zwaarte van de letsels (%). 'Doden' geeft aan dat er slachtoffers betrokken waren die ter plaatse overleden. 'Dodelijk gewonden' wil zeggen dat het slachtoffer binnen de 30 dagen na het ongeval overleed. Gezien de onderregistratie van actieve weggebruikers (voetganger en fiets) in het bijzonder en lichtgewonde slachtoffers in het algemeen, kijken we met name naar de verkeersongevallen met zwaargewonde en dodelijke slachtoffers. Het aandeel slachtoffers met een hoge verwondingsgraad is in Middelkerke hoger dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Grafiek 9.10 | Verkeersslachtoffers naar verwondingsgraad (%) (2022)

9.5 Recht en veiligheid

9.5.1 Politiezone Middelkerke (PZ Middelkerke)

Visie

De PZ Middelkerke wenst zich in een sfeer van openheid (verder) te ontwikkelen tot een professionele, transparante, zichtbare en aanspreekbare politiedienst met flexibele, loyale en betrokken medewerkers die, door borg te staan voor een optimale samenwerking met interne en externe partners, bijdragen tot een verhoogd veiligheidsgevoel.

Missie

De PZ Middelkerke wil bijdragen tot een verhoging van de veiligheid in het algemeen en een verhoogde verkeersveiligheid en verminderde maatschappelijke overlast in het bijzonder. De PZ Middelkerke zal dit doen door:

- het efficiënt uitvoeren van haar wettelijke opdrachten,
- het leveren van een kwaliteitsvolle dienstverlening,
- het samenwerken in een geest van wederzijds vertrouwen en betrokkenheid,
- het uitbouwen van een goede communicatie.

Waarden

Bij het concreet tot uitvoering brengen van de visie en missie zal iedereen onder de PZ Middelkerke doordrongen zijn van onderstaande waarden die zijn/haar optreden zullen kenmerken:

- snel en adequaat optreden;
- integriteit en loyaliteit;
- respect tonen en bekomen;
- externe gerichtheid, waarbij een goede communicatie essentieel is;
- nastreven van een positieve werksfeer, waarbij collegialiteit centraal staat;
- empowerment: bekwame betrokkenheid die zich vertaalt in een betere dienstverlening en een grotere flexibiliteit zonder het sociaal aspect te verwaarlozen.

Beleidsorganen

- Politieraad = gemeenteraad, gezien in een eengemeentezone de bevoegdheden van de politieraad op het gebied van de organisatie en het beheer van het lokaal politiekorps uitgeoefend worden door de gemeenteraad. Tot de bevoegdheden behoren o.a. het vaststellen van de begroting en begrotingswijzigingen, de personeelsformatie, de jaarrekening, de aanbestedingsdossiers en het Zonaal veiligheidsplan.
- Politiecollege: de burgemeester oefent de bevoegdheden van het politiecollege uit.

Zonaal veiligheidsplan (ZVP)

Elke politiezone is wettelijke verplicht om zesjaarlijks een ZVP op te stellen. Een ZVP is een hefboom naar een optimale bedrijfsvoering. Het ZVP wordt opgemaakt door de Zonale Veiligheidsraad (ZVR). De samenstelling van de ZVR is bepaald in de Wet op de geïntegreerde politie. Voor de PZ Middelkerke geeft dit de volgende samenstelling: burgemeester als voorzitter, procureur des konings, referentiemagistraat substituut, korpschef, bestuurlijk directeur-coördinator, directeur van de federale gerechtelijke politie van het arrondissement Brugge, en een secretaris.

In het ZVP 2020-2025 werden volgende prioriteiten en aandachtspunten geformuleerd.

- Prioriteit: verkeer
 - Er werd een actieplan verkeer ontwikkeld en er werd extra capaciteit voorzien buiten de reguliere werking van de dienst.

–Aandachtspunten (= voorzien binnen de reguliere werking, hiervoor wordt geen extra capaciteit voorzien):

- ICT-criminaliteit;
- transmigratie;
- domiciliefraude;
- maatschappelijke overlast en lawaaihinder.

Organogram

Politiezone Middelkerke stelde op 12/11/2024 in totaal 84 personen tewerk, waarvan 1 contractueel, 2 gedetacheerd naar een andere zone of federale dienst van de politie, 0 in NAVAP, 1 via TBS van de gemeente (VVF contract) en 1 persoon die halftijds ook voor de gemeente werkt.

9.5.2 Politiewerk in cijfers

Onderstaande gegevens komen uit de politieke criminaliteitsstatistieken van de Federale Politie:
<https://www.politie.be/statistieken/nl/criminaliteitsstatistieken>

Deel 1: gerechtelijke inbreuken

Soort misdrijf	2019	2020	2021	2022	2023
Diefstal en afpersing	506	360	359	318	364
Beschadigen van eigendom	210	183	193	183	154
Bedrog	166	206	230	222	250
Misdrijf tegen de lichamelijke integriteit	156	136	134	146	151
Bevolkingsregister	116	89	106	99	125
Dronkenschap en alcohol	74	84	86	102	98
Drugs	72	70	83	108	115
Vreemdelingenwetgeving	81	50	42	47	53
Informatiecriminaliteit	59	142	106	166	140
Misdrijf tegen andere morele waarden en gevoelens	50	56	62	45	83
Misdrijf tegen de openbare veiligheid	44	45	60	41	54
Jeugdbescherming	46	35	66	77	87
Volksgezondheid		225	155	4	1
Milieu	34	33	22	23	29
Wapens en springstoffen	22	31	14	32	34
Misdrijf tegen de openbare trouw	30	28	17	29	29
Zedenmisdrijven	23	44		32	33
Misdrijf tegen gezag van de overheid	21	30	48	26	34
Misdrijf tegen de familie	9	10	23	15	18
Andere bijzondere wetten	7	6	11	5	11
Sociaal strafwetboek	6	15	7	4	8
Handelspraktijken	3	4	7	2	6
Bescherming personen	2	1	5		4
Bescherming van de openbare inkomsten	2	1	3	1	1

Overtreding Strafwetboek					1
Arbeid					1
Misdrijf tegen de persoonlijke vrijheid		1	2	1	
Onwettige uitoefening van het openbaar gezag	3	2	1	1	
Mensenhandel	2				2
Identiteitskaart		3			1
Misdrijf tegen het juridisch statuut van het kind			1		
Hormonen en doping	3	1		1	
Economische wetgeving					1
Andere inbreuken Strafwetboek	1				1
Huisjesmelkerij					1
Militair strafrecht en milite			1		
Subtotaal	1.748	1.891	1.844	1.730	1.890
Overtreding lokaal politiereglement	95	73	82	182	180
Totaal	1.843	1.964	1.926	1.912	2.070

Deel 2: criminele figuren/fenomenen

	2019	2020	2021	2022	2023
Diefstal vervoermiddel	76	75	68	50	45
Inbraak	83	53	50	27	44
Intrafamiliaal geweld	77	81	75	71	77
Drugs	11	6	8	21	15
Geweld in de publieke ruimte	114	107	126	135	146

9.5.3 De gemeentelijke administratieve sancties

De gemeentelijke administratieve sancties zijn opgesplitst in vier groepen.

–301/.... = andere (wildplassen, afval, geluidsoverlast, sluikstorten...)

–401/.... = inbreuken op stilstaan en parkeren

–501/.... = ANPR camera's Zeedijk -> Artikel 24: niet in acht nemen van het verkeersbord F103, wanneer deze inbreuken worden vastgesteld door automatisch werkende toestellen.

–601/.... = GAS 5 -> beperkte snelheidsovertredingen

Deel 3: Wat typeert leren, werken en verdienen in Middelkerke?

Deel 3 van de omgevingsanalyse belicht een aantal sociaaleconomische thema's: onderwijs, arbeidsmarkt, inkomens en armoede, toerisme, detailhandel en economische bedrijvigheid.

Hoofdstuk 10: Onderwijs

In dit hoofdstuk kijken we naar het opleidingsniveau van de bevolking, alsook naar de leerlingen, studenten hoger onderwijs en cursisten volwassenenonderwijs die in Middelkerke wonen.

10.1 Onderwijsniveau van de bevolking

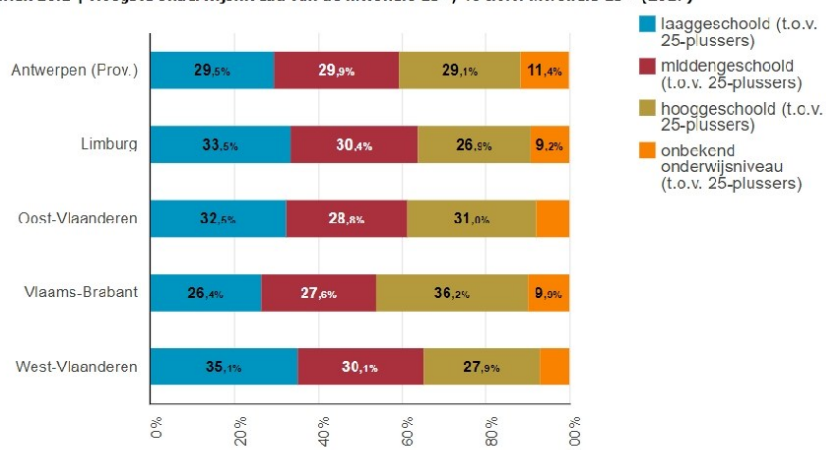
Door het samenbrengen van verschillende administratieve diplomadatabanken maakt Statbel een inschatting van het onderwijsniveau van de bevolking van 25 jaar of ouder.

Het hoogst behaalde onderwijsniveau wordt als volgt ingedeeld:

- laaggeschoold: geen diploma secundair onderwijs;
- middengeschoold: diploma secundair onderwijs;
- hooggeschoold: diploma hoger onderwijs;
- onbekend: personen waarvoor geen hoogste onderwijsniveau bepaald kan worden.

De cijfers van 2017 zijn momenteel de meest recente. In Middelkerke bedraagt het aandeel laaggeschoolden 41,9%, het aandeel middengeschoolden 31,2% en het aandeel hooggeschoolden 20,0%. Van 6,9% van de 25-plussers is het onderwijsniveau niet gekend. In West-Vlaanderen bedraagt het aandeel laaggeschoolden 35,1%, het aandeel middengeschoolden 30,1% en het aandeel hooggeschoolden 27,9%. Van 7,0% van de 25-plussers is het onderwijsniveau niet gekend. *Grafiek 10.1* toont de verschillen per provincie.

Grafiek 10.1 | Hoogste onderwijsniveau van de inwoners 25+, % t.o.v. inwoners 25+ (2017)

10.2 Basisonderwijs en secundair onderwijs

In Middelkerke zijn er negen scholen die basis- en kleuteronderwijs verschaffen: vier gemeentescholen en vijf scholen binnen het vrij onderwijs. Daarnaast zijn er twee scholen voor buitengewoon secundair onderwijs en één school voor buitengewoon lager onderwijs.

- Gemeentescholen
 - Gemeenteschool De Zandloper in Middelkerke
 - Gemeenteschool De Duinpieper in Westende
 - Gemeenteschool De Bonte Pier in Leffinge
 - Gemeenteschool 't Slijpertje in Slijpe
- Vrij onderwijs
 - Vrije school Sint-Jozef in Middelkerke
 - Vrije basisschool Sint-Lutgardis in Westende
 - Vrije basisschool Sint-Jozef in Lombardsijde
 - Vrije basisschool Sint-Jozef in Slijpe
 - Vrije basisschool Sint-Jozef in Leffinge
- Buitengewoon Lager Onderwijs
 - Vrije lagere school voor buitengewoon onderwijs De Rietzang in Middelkerke
- Buitengewoon Secundair Onderwijs
 - BuSO Ter Strepe in Middelkerke
 - Gemeenschapsschool De Zeeparel in Middelkerke

In het schooljaar 2024-2025 start GO!Middenschool in Middelkerke met 17 leerlingen.

Leerlingenaantallen schooljaar 2024 - 2025											
	Sint-Jozef Mid 350 30 19 39	S. Jozef Slijpe 059 30 55 37	Sint-Jozef Leffinge 350 30 05 17	Sint-Jozef Lomb. 256 23 55 35	Sint-Lutgardis Westende 656 23 35 34	Zandloper Mid	Duinpieper Westende	Bonte Pier Leffinge	't Slijpertje Slijpe	Rietzang Mid	Totaal
peuter	10					9	3	3			
1ste Kleuter	10	7	15	10	9		22	14			
2de Kleuter	25	8	15	11	12	11	15	9			
3de Kleuter	10	9	25	12	11	13	19	13			
Totaal	55	24	54	34	32	33	59	36			327
1ste leerjaar	22	7	15	12	16	17	12	14			
2de leerjaar	20	5	10	14	11	11	22	18		13	
3de leerjaar	17		20	14	13	15	14	11	7	onderbouw	
4de leerjaar	17		15	12	10	11	16	12	7	54	
5de leerjaar	10		20	16	11	8	8	11	1	middlebouw	
6de leerjaar	15		12	10	7	10	19	11	12	10	
Totaal	106	12	101	78	68	78	91	77	33	167	750
Alg Totaal	160	36	155	112	100	111	150	113	33	107	1077

Middelkerke	271
Westende	250
Leffinge	268
Slijpe	69
Lombardsijde	112

Bron: dienst kinderopvang en onderwijs gemeente Middelkerke

Gegevens over leerlingen in leerplichtonderwijs worden op de eerste schooldag van februari door het departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap verzameld. In principe zijn in de leerlingendatabank alle leerlingen opgenomen die bij de februaritelling ingeschreven zijn in een school die gefinancierd of gesubsidieerd wordt door de Vlaamse Gemeenschap.

10.2.1 Aantal leerlingen in het basis- en het secundair onderwijs

In Middelkerke tellen we in het schooljaar 2022-2023 2.131 inwoners die schoollopen in een school die gefinancierd of gesubsidieerd wordt door de Vlaamse overheid; 1.224 in het basisonderwijs en 907 in het secundair onderwijs.

Tabel 10.1 geeft achtereenvolgens het aantal en aandeel leerlingen, ingedeeld volgens de structuur van het onderwijs. Het basisonderwijs wordt opgesplitst in gewoon kleuteronderwijs (GKO), buitengewoon kleuteronderwijs (BKO), gewoon lager onderwijs (GLO) en buitengewoon lager onderwijs (BLO). Het secundair onderwijs bestaat uit drie onderdelen, met name het gewoon voltijds secundair onderwijs (GVSO), het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO) en het buitengewoon secundair onderwijs (BuSO).

Tabel 10.1 | Leerlingen volgens woonplaats, aantal en % t.o.v. alle leerlingen (2022-2023)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
leerlingen gewoon kleuteronderwijs - WP	421	40.977	240.317
leerlingen buitengewoon kleuteronderwijs - WP	9	555	2.668
leerlingen gewoon lager onderwijs - WP	732	69.288	415.321
leerlingen buitengewoon lager onderwijs - WP	62	5.236	26.309
leerlingen gewoon voltijds SO - WP	821	75.597	439.357
leerlingen deeltijds beroepssecundair onderwijs - WP	28	1.435	7.932
leerlingen BuSO - WP	58	4.738	22.997
Totaal	2.131	197.826	1.154.901

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
leerlingen gewoon kleuteronderwijs - WP	19,8	20,7	20,8
leerlingen buitengewoon kleuteronderwijs - WP	0,4	0,3	0,2
leerlingen gewoon lager onderwijs - WP	34,4	35,0	36,0
leerlingen buitengewoon lager onderwijs - WP	2,9	2,6	2,3
leerlingen gewoon voltijds SO - WP	38,5	38,2	38,0
leerlingen deeltijds beroepssecundair onderwijs - WP	1,3	0,7	0,7
leerlingen BuSO - WP	2,7	2,4	2,0

Het buitengewoon onderwijs wordt ingericht voor kinderen die, permanent of tijdelijk, specifieke ondersteuning nodig hebben omwille van een lichamelijke of geestelijke handicap, ernstige emotionele problemen of gedragsproblemen en/of ernstige leerstoornissen. Het buitengewoon kleuteronderwijs laat kleuters van 2,5 tot 6 jaar toe, het buitengewoon lager onderwijs kinderen tussen 6 en 13 jaar en het buitengewoon secundair jongeren tussen 13 en 21 jaar.

In Middelkerke wonen 71 kinderen die ingeschreven zijn in het buitengewoon basisonderwijs en 58 jongeren die ingeschreven zijn in buitengewoon secundair onderwijs. Ze vertegenwoordigen 5,8% van de leerlingen basisonderwijs en 6,4% van de leerlingen secundair onderwijs.

De leerlingen die gewoon voltijds secundair onderwijs (GVSO) volgen, worden verder opgedeeld in graden en onderwijsvormen. De 1ste graad, dit zijn de eerste twee leerjaren, wordt gezien als algemene vorming. Deze graad bestaat dus maar uit één onderwijsvorm: het gemeenschappelijk secundair onderwijs (GSO). Er wordt wel een onderscheid gemaakt tussen de A-stroom en de B-stroom. Leerlingen die de eerste graad A-stroom succesvol beëindigen kunnen doorstromen naar

elke onderwijsvorm. De B-stroom is gericht op doorstroom naar het beroepssecundair onderwijs. De 2de en 3de graad zijn ingedeeld in vier onderwijsvormen: algemeen secundair onderwijs (ASO), beroepssecundair onderwijs (BSO), kunstsecundair onderwijs (KSO) en technisch secundair onderwijs (TSO).

In het secundair onderwijs worden daarnaast ook klassen ingericht die zich richten op anderstalige nieuwkomers, OKAN (onthaalklas anderstalige nieuwkomers). De voornaamste doelstelling van deze onthaalklassen is de leerlingen zo snel mogelijk Nederlands te leren.

Tabel 10.2 geeft het aantal en aandeel leerlingen die gewoon voltijds secundair onderwijs volgen, ingedeeld naar de verschillende onderwijsvormen.

Tabel 10.2 | Leerlingen binnen het gewoon voltijds secundair onderwijs volgens woonplaats, aantal en % t.o.v. alle leerlingen GVSO (2022-2023)

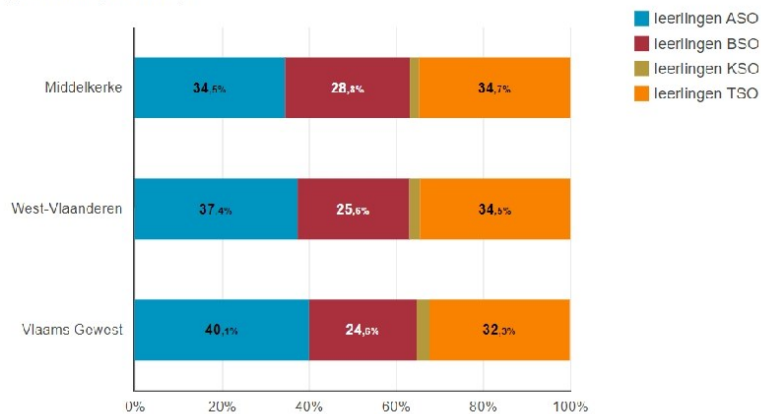
	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
leerlingen OKAN - WP	14	1.588	7.997
leerlingen GSO A-stroom - WP	194	20.465	120.941
leerlingen GSO B-stroom - WP	54	3.965	22.885
leerlingen ASO - WP	193	18.553	115.434
leerlingen BSO - WP	161	12.673	70.730
leerlingen KSO - WP	11	1.243	8.455
leerlingen TSO - WP	194	17.110	92.915
Totaal	821	75.597	439.357

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
leerlingen OKAN - WP	1,7	2,1	1,8
leerlingen GSO A-stroom - WP	23,6	27,1	27,5
leerlingen GSO B-stroom - WP	6,6	5,2	5,2
leerlingen ASO - WP	23,5	24,5	26,3
leerlingen BSO - WP	19,6	16,8	16,1
leerlingen KSO - WP	1,3	1,6	1,9
leerlingen TSO - WP	23,6	22,6	21,1

Het aandeel leerlingen uit de tweede en derde graad gewoon voltijds secundair onderwijs dat ASO, BSO, KSO dan wel TSO volgt, wordt weergegeven in *grafiek 10.2*.

Grafiek 10.2 | Leerlingen naar onderwijsvorm in de 2de en 3de graad volgens woonplaats, % t.o.v. alle leerlingen 2de en 3de graad GVSO (2022-2023)

10.2.2 Risicokenmerken voor kansarmoede in het basis- en het secundair onderwijs

In het kader van het Gelijke Onderwijskansenbeleid worden gegevens over de thuissituatie van kinderen en jongeren verzameld. Om kinderen zoveel mogelijk gelijke kansen te geven, krijgen de scholen een extra pakket lestijden/lesuren en extra werkingsmiddelen voor kinderen die aan bepaalde gelijke kansenindicatoren voldoen. Voor het toekennen van extra werkingsmiddelen in het gewoon onderwijs houdt men rekening met opleidingsniveau moeder, schooltoelage, thuistaal en een buurtindicator. Deze buurtindicator wordt niet gebruikt voor de toekenning van de extra lestijden.

- **Laagopgeleide moeder.** Dit is het geval wanneer de moeder niet in het bezit is van een diploma of getuigschrift van het hoger secundair onderwijs.
- **Schooltoelage/schooltoeslag.** Tot het schooljaar 2018-2019 scoort de leerling op deze indicator als hij in aanmerking komt voor een schooltoelage én deze aangevraagd heeft. Een leerling blijft scoren op deze indicator als hij het recht op schooltoelage verliest (bijvoorbeeld door veelvuldig spijbelen). Vanaf schooljaar 2019-2020 wordt de schooltoeslag uitbetaald als deel van het groeipakket. De toeslag moet niet langer aangevraagd worden, maar de toekenning gebeurt voortaan automatisch. De inkomensgrenzen worden daarenboven ook verruimd. Dit maakt dat het aantal leerlingen met een schooltoeslag sterk stijgt tussen 2018-2019 en 2019-2020.
- **Andere thuistaal.** De taal die de leerling in het gezin spreekt is niet de onderwijstaal. De taal die de leerling in het gezin spreekt is niet de onderwijstaal indien de leerling in het gezin met niemand of in een gezin met drie gezinsleden met maximum één gezinslid de onderwijstaal spreekt. Broers en zussen worden steeds als één gezinslid beschouwd.
- **Wonend in een buurt met veel schoolse vertraging.** De leerlingen worden onderverdeeld volgens de buurt waarin ze wonen. Op basis van deze indicator wil men een kwart van de leerlingen extra financiering toekennen. Het gaat hierbij om de 25% leerlingen die in buurten met het hoogste percentage schoolse vertraging wonen. Bij de berekening van dit percentage gaat men uit van het aantal 15-jarigen van de zes afgelopen jaren, die minstens twee jaar schoolse vertraging hadden. Leerlingen die behoren tot de trekkende bevolking en thuislozen scoren steeds op deze indicator.

Grafiek 10.3 en grafiek 10.4 tonen het aandeel leerlingen dat aantikt op deze risicokenmerken voor kansarmoede voor de leerlingen gewoon basisonderwijs, respectievelijk voor de leerlingen gewoon voltijds secundair onderwijs.

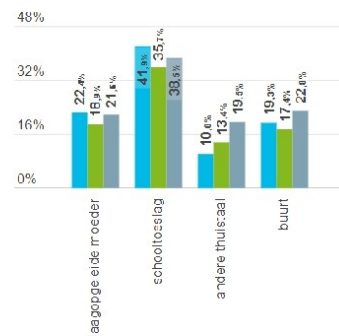

Grafiek 10.3 | Risicokenmerken leerlingen gewoon basisonderwijs volgens woonplaats, % t.o.v. alle leerlingen GBO (2022-2023)

■ Middelkerke ■ West-Vlaanderen ■ Vlaams Gewest

Grafiek 10.4 | Risicokenmerken leerlingen gewoon voltijds secundair onderwijs volgens woonplaats, % t.o.v. alle leerlingen GVSO (2022-2023)

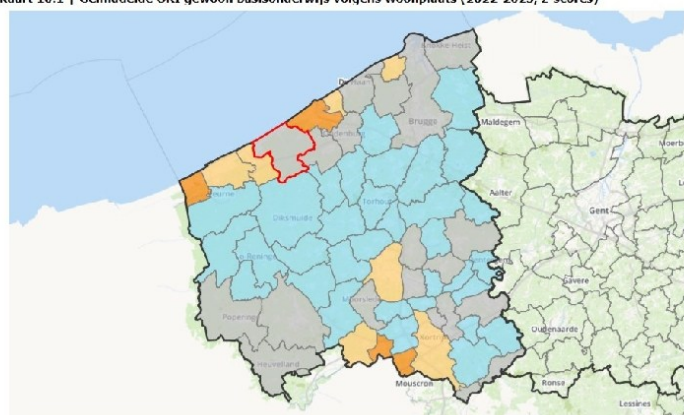
■ Middelkerke ■ West-Vlaanderen ■ Vlaams Gewest

Als samenvattende indicator wordt vaak de onderwijs kansarmoede-indicator (OKI) berekend. Deze maakt een optelsom van de vier hoger beschreven risicokenmerken gedeeld door het aantal leerlingen en ligt bijgevolg tussen 0 en 4. Hoe hoger de OKI-waarde, hoe groter de kans op kansarmoede. De OKI wordt vaak gebruikt om een vergelijking te maken doorheen de tijd, tussen verschillende gebieden of onderwijsvormen. Door de veranderde definitie van de schooltoeslag zien we ook bij de gemiddelde OKI een significante stijging tussen 2018-2019 en 2019-2020. Onderstaande kaart toont OKI in de vorm van z-scores, die een maat geven van hoeveel een gebied afwijkt van het gemiddelde in het vergelijkingsgebied.

De OKI van de inwoners van Middelkerke die gewoon basisonderwijs volgen is 0,86, die in West-Vlaanderen is 0,83.

Kaart 10.1 geeft de spreiding van de OKI van de leerlingen gewoon basisonderwijs in vergelijking met de gemeenten van West-Vlaanderen, op basis van een z-score.

Kaart 10.1 | Gemiddelde OKI gewoon basisonderwijs volgens woonplaats (2022-2023, z-scores)

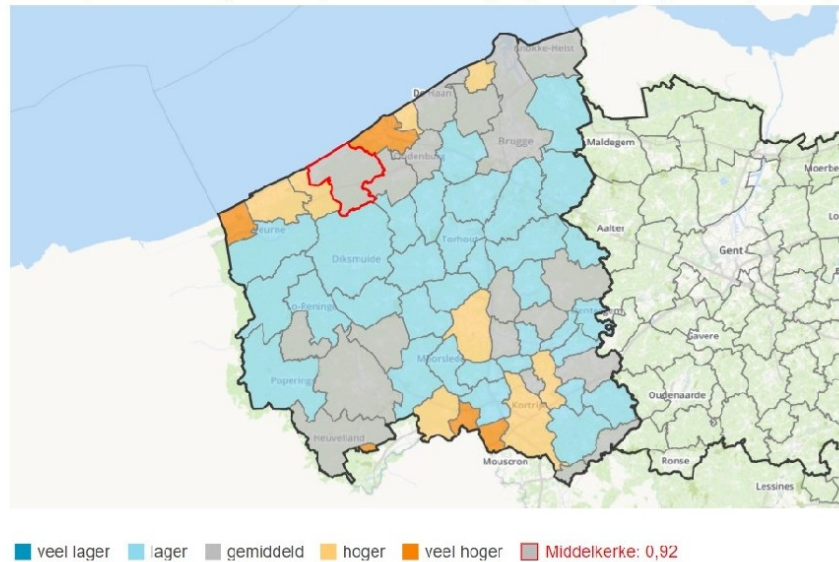
■ veel lager ■ lager ■ gemiddeld ■ hoger ■ veel hoger ■ Middelkerke: 0,86

De OKI van de inwoners van Middelkerke die gewoon voltijds secundair onderwijs volgen is 0,92, die in West-Vlaanderen is 0,84.

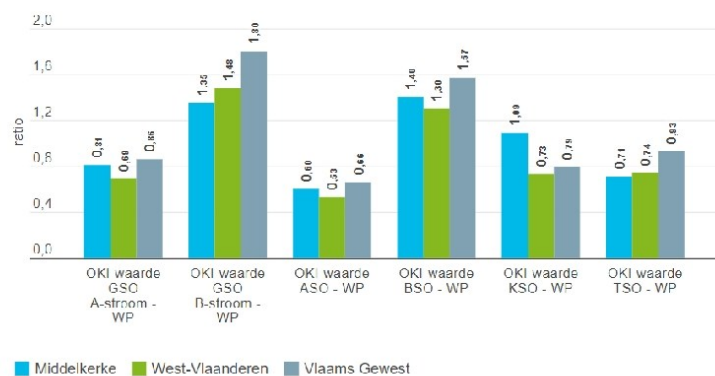
Kaart 10.2 geeft een overzicht van de spreiding van OKI van de leerlingen gewoon voltijds secundair onderwijs in de gemeenten van West-Vlaanderen, op basis van een z-score.

Kaart 10.2 | Gemiddelde OKI gewoon voltijds secundair onderwijs volgens woonplaats (2022-2023, z-scores)

De OKI varieert doorgaans sterk tussen de verschillende onderwijsvormen (*grafiek 10.5*). In de B-stroom en het BSO is er vaak een hogere gemiddelde kansarmoede.

Grafiek 10.5 | Gemiddelde OKI naar onderwijsvorm volgens woonplaats (2022-2023)

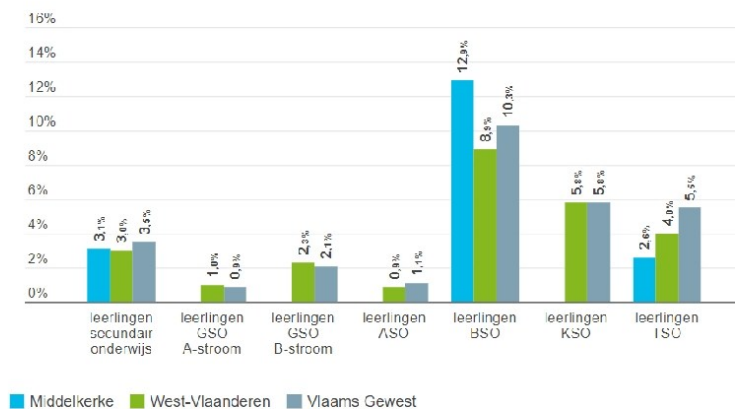

10.2.3 Schoolse vertraging en zittenblijven

De schoolse vordering wordt berekend als het verschil tussen het leerjaar waarin de leerling zich effectief bevindt, ten opzichte van het leerjaar waarin de leerling zich normaal gezien zou bevinden op basis van zijn geboortjaar. Een leerling kan zo schoolse vertraging of voorsprong oplopen, dan wel normaal gevorderd zijn. We bekijken hier enkel de leerlingen die schoolse vertraging hebben. Vaak gaat het hier om een achterstand opgelopen door zittenblijven, maar ook andere zaken kunnen hier spelen. Zo kunnen leerlingen ook later ingestapt zijn in het secundair onderwijs of een atypische schoolloopbaan hebben (bijvoorbeeld 1ste jaar B-stroom → 1ste jaar A-stroom → 2de jaar ...).

In Middelkerke hebben in het schooljaar 2022-2023 24 leerlingen van het gewoon voltijds secundair onderwijs een vertraging van twee of meer jaar. Het gaat om 3,1% van de leerlingen. In West-Vlaanderen is dit 3,0%. Zoals aangeeft, blijken er vaak grote verschillen te zijn naargelang de gevolgde onderwijsvorm. Hierbij moet wel in het achterhoofd gehouden worden dat leerlingen ASO, BSO, KSO en TSO in de 2de en 3de graad zitten, ouder zijn en dus meer kans gehad hebben om twee of meer jaar schoolse vertraging op te lopen dan de leerlingen GSO die in de 1ste graad zitten.

Grafiek 10.6 | Leerlingen met twee jaar of meer schoolse vertraging in het gewoon voltijds secundair onderwijs volgens woonplaats, % t.o.v. alle leerlingen GVSO (2022-2023)

Zittenblijven is een belangrijke reden waardoor een leerling schoolse achterstand kan oplopen. Een zittenblijver is een leerling die in februari van het huidige schooljaar in hetzelfde leerjaar was ingeschreven als in februari van het vorige schooljaar. Over bepaalde leerlingen kan geen uitspraak gedaan worden, omdat ze bijvoorbeeld het voorgaande jaar niet ingeschreven waren in het Vlaams onderwijs of omdat ze ingeschreven waren in het buitengewoon onderwijs, deeltijds beroepssecundair onderwijs, OKAN of modulair onderwijs. Bij de berekening van het percentage wordt geen rekening gehouden met deze leerlingen in de noemer. Tabel 10.3 geeft het aantal en aandeel zittenblijvers in het secundair onderwijs¹².

¹² De lagere cijfers in schooljaar 2020-2021 zijn te wijten aan de gevolgen van de coronacrisis. Omwille van schoolsluitingen en afstandsonderwijs verliepen deliberaties in dat jaar minder streng dan in andere jaren.

Tabel 10.3 | Zittenblijvers in het secundair onderwijs volgens woonplaats, aantal en % t.o.v. alle leerlingen SO

	Middelkerke		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
	zittenblijvers secundair onderwijs - WP [aantal]	zittenblijvers secundair onderwijs (t.o.v. leerlingen secundair onderwijs) - WP [%]	zittenblijvers secundair onderwijs - WP [aantal]	zittenblijvers secundair onderwijs (t.o.v. leerlingen secundair onderwijs) - WP [%]	zittenblijvers secundair onderwijs - WP [aantal]	zittenblijvers secundair onderwijs (t.o.v. leerlingen secundair onderwijs) - WP [%]
2020-2021	16	2,0	1.140	1,7	8.772	2,2
2021-2022	34	4,2	2.249	3,2	17.037	4,2
2022-2023	26	3,3	2.121	3,0	16.916	4,1

Hoe meer schoolse achterstand een leerling oploopt, hoe meer kans hij heeft om de school vroegtijdig te verlaten. Onderwijs Vlaanderen geeft aan dat leerlingen die twee of meer jaren gedubbeld hebben, 90% meer kans hebben om zonder diploma het onderwijs te verlaten dan leeftijdsgenoten die normaal doorstroomden.

10.2.4 Vroegtijdig schoolverlaten

Een vroegtijdige schoolverlater is een leerling die niet langer leerplichtig is en die het Vlaams secundair onderwijs verlaat zonder kwalificatie met een beroepsfinaliteit of een finaliteit doorstroom hoger onderwijs. Concreet gaat het dan om:

- een diploma secundair onderwijs;
- een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs (BSO);
- een eindgetuigschrift behaald in het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO);
- een certificaat behaald in de leertijd (Syntra);
- een getuigschrift behaald in de opleidingsvorm 3 (OV3) van het buitengewoon secundair onderwijs (BuSO);
- een certificaat behaald in het modulair stelsel van het BSO, het DBSO en BuSO OV3.

Tabel 10.4 geeft enerzijds het aantal vroegtijdige schoolverlaters. Anderzijds wordt hun aandeel ook binnen de groep van alle schoolverlaters bekeken.

Tabel 10.4 | Vroegtijdige schoolverlaters volgens woonplaats, aantal en % t.o.v. alle schoolverlaters

	Middelkerke		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
	vroegtijdige schoolverlaters - WP [aantal]	vroegtijdige schoolverlaters (t.o.v. schoolverlaters) - WP [%]	vroegtijdige schoolverlaters - WP [aantal]	vroegtijdige schoolverlaters (t.o.v. schoolverlaters) - WP [%]	vroegtijdige schoolverlaters - WP [aantal]	vroegtijdige schoolverlaters (t.o.v. schoolverlaters) - WP [%]
2019-2020	12	7,7	841	7,5	5.665	9,1
2020-2021	14	8,8	1.127	9,8	7.710	11,7
2021-2022	14	10,4	1.315	11,3	9.085	13,7

10.3 Hoger onderwijs

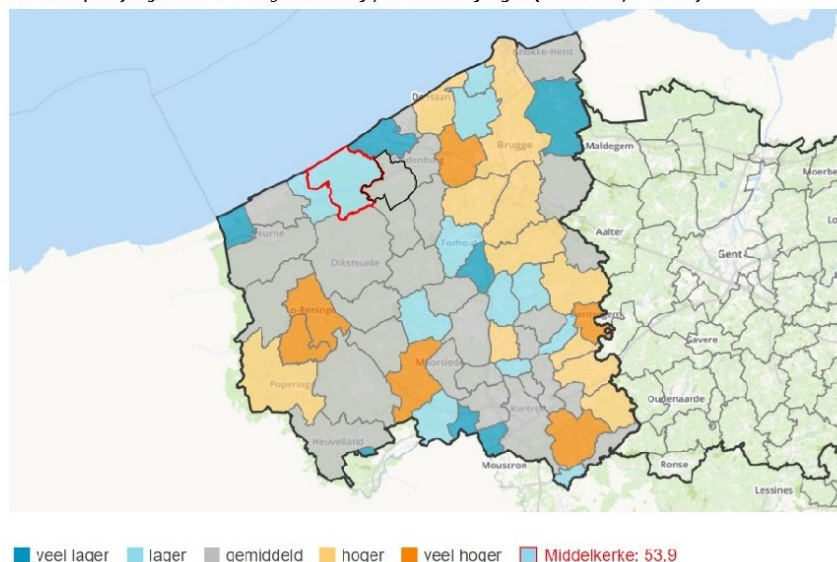
In academiejaar 2022-2023 waren 499 inwoners van Middelkerke als student ingeschreven voor een opleiding in het Vlaams hoger onderwijs. Dit zijn alle opleidingen aan een universiteit of een hogeschool en de HBO5 verpleegkunde opleidingen die georganiseerd worden door het secundair onderwijs. 100 van de studenten schreven zich voor het eerst in voor een professionele of

academische bachelor. Dit zijn de generatiestudenten. Een student kan zich inschrijven voor verschillende opleidingen in het hoger onderwijs. In hetzelfde academiejaar tellen we in Middelkerke dan ook 521 inschrijvingen. In Middelkerke is 38,0% van deze inschrijvingen een inschrijving aan een universiteit, in West-Vlaanderen is dit 43,5%.

Om het aandeel inwoners dat verder studeert in te schatten, lichten we er één leeftijd uit, met name de 20-jarigen. Op die leeftijd zijn immers de meeste studenten ingeschreven in het hoger onderwijs. In Middelkerke is 53,9% van de 20-jarige inwoners ingeschreven als student in het hoger onderwijs. Ter vergelijking, in West-Vlaanderen is dit 58,1% van de 20-jarigen. *Kaart 10.3* toont een overzicht voor alle gemeenten van West-Vlaanderen.

Kaart 10.3 | 20 jarige studenten hoger onderwijs, % t.o.v. 20 jarigen (2022-2023, z-scores)

10.4 Volwassenenonderwijs

In Middelkerke waren er, in het schooljaar 2021-2022, 535 inschrijvingen in het volwassenenonderwijs. Dat zijn er 27,15 per 1.000 inwoners. In het West-Vlaanderen waren er dat 53.655, of 44,30 per 1.000 inwoners. Cursisten die in de loop van het schooljaar in verschillende opleidingen zijn ingeschreven, worden per opleiding één keer geteld.

De opleidingen in het volwassenenonderwijs worden door Onderwijs Vlaanderen gegroepeerd in twee opleidingstypes.

- **Basiseducatie.** De opleidingen binnen basiseducatie richten zich tot personen die weinig schoolopleiding hebben gehad en problemen hebben met lezen, schrijven of rekenen. De cursussen zijn op het niveau lager onderwijs en 1ste graad secundair onderwijs.
- **Secundair volwassenenonderwijs.** Het secundair volwassenenonderwijs bestaat uit opleidingen binnen het studiegebied algemene vorming (het vroegere tweedekansonderwijs) en verschillende beroepsgerichte opleidingen op het niveau van het secundair onderwijs.

Tabel 10.5 geeft het aantal en aandeel inschrijvingen in het volwassenenonderwijs, ingedeeld naar de twee opleidingstypes.

Tabel 10.5 | Inschrijvingen in het volwassenenonderwijs naar type volgens woonplaats, aantal en % t.o.v. totaal inschrijvingen (2021-2022)

	inschrijvingen VWO basiseducatie volwassenenonderwijs - WP [aantal]	inschrijvingen VWO secundair volwassenenonderwijs - WP [aantal]	inschrijvingen VWO basiseducatie volwassenenonderwijs (t.o.v. inschrijvingen VWO) - WP [%]	inschrijvingen VWO secundair volwassenenonderwijs (t.o.v. inschrijvingen VWO) - WP [%]
Middelkerke	115	420	21,5	78,5
West-Vlaanderen	10.409	43.246	19,4	80,6
Vlaams Gewest	59.073	223.374	20,9	79,1

Hoofdstuk 11: Werk

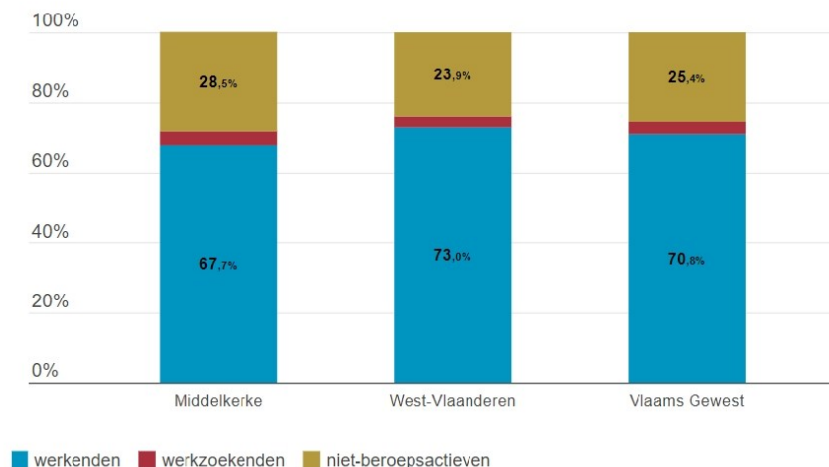
Dit hoofdstuk focust op het aanbod op de arbeidsmarkt en bekijkt enkele demografische indicatoren zoals leeftijd en geslacht voor de inwoners op beroepsactieve leeftijd. Vervolgens wordt ingegaan op de arbeidsmarktpositie en op de vraag op de arbeidsmarkt, meer bepaald op de loontrekkende tewerkstelling, de zelfstandigen en vacatures in Middelkerke.

11.1. Het aanbod op de arbeidsmarkt: inwoners op beroepsactieve leeftijd

Aan de hand van de Vlaamse Arbeidsrekening (VAR) kunnen we een overzicht geven van de arbeidsmarktpositie van de bevolking op beroepsactieve leeftijd. De inwoners van 15 tot 64 jaar worden hierbij opgesplitst in twee groepen: de beroepsbevolking en de niet-beroepsactieve bevolking. De beroepsbevolking is de som van de werkenden en werkzoekenden (degenen die niet werken, maar beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk). De niet-beroepsactieve bevolking bestaat uit die personen die niet werken en ook niet beschikbaar zijn voor een job en/of niet actief op zoek zijn naar een job. De groep van de niet-beroepsactieven wordt berekend als het verschil tussen de bevolking op beroepsactieve leeftijd en de beroepsbevolking.

In Middelkerke telde men in 2022 gemiddeld doorheen het jaar 10.875 inwoners op beroepsactieve leeftijd (15 tot 64 jaar); 7.781 onder hen behoren tot de beroepsbevolking, 3.095 tot de niet-beroepsactieve bevolking. *Grafiek 11.1* toont het relatieve belang van de verschillende arbeidsmarktposities: de twee groepen die de beroepsbevolking uitmaken, enerzijds de werkenden en niet-werkende werkzoekenden en anderzijds de niet-beroepsactieven.

Grafiek 11.1 | Arbeidsmarktposities, % t.o.v. inwoners 15-64 jaar (2022)

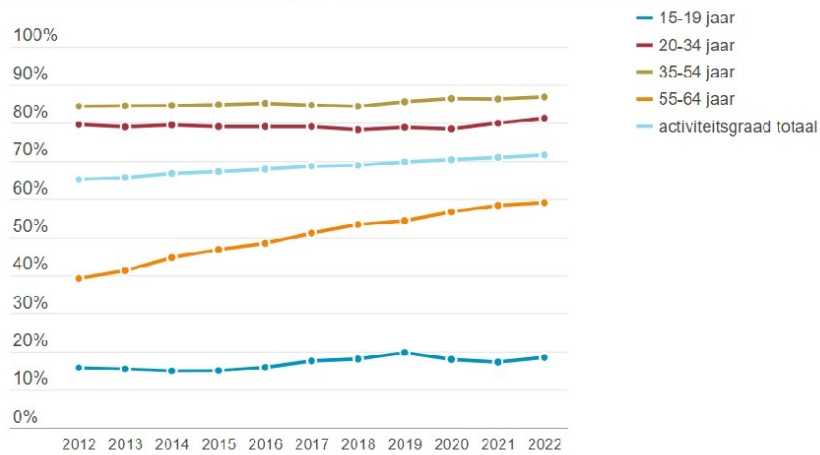

De activiteitsgraad geeft aan in welke mate de bevolking op beroepsactieve leeftijd actief is op de arbeidsmarkt als werkende of werkzoekende. Deze graad wordt berekend door de beroepsbevolking te delen door de inwoners op beroepsactieve leeftijd.

De activiteitsgraad bedraagt in 2022 71,5% in Middelkerke, 76,1% in West-Vlaanderen en 74,6% in het Vlaams Gewest. De voorbije decennia bleven mensen steeds langer actief op de arbeidsmarkt (55-64 jaar), tegelijkertijd studeren jongeren (20-24 jaar) gemiddeld langer. Het is daarom interessant de evolutie van de activiteitsgraad naar leeftijd te bekijken (*grafiek 11.2*).

Grafiek 11.2 | Evolutie van de activiteitsgraad naar leeftijd in Middelkerke (2012-2022)

In de volgende paragrafen bekijken we de verschillende arbeidsmarktposities (werkend, niet-werkend werkzoekend en niet-beroepsactief) meer in detail.

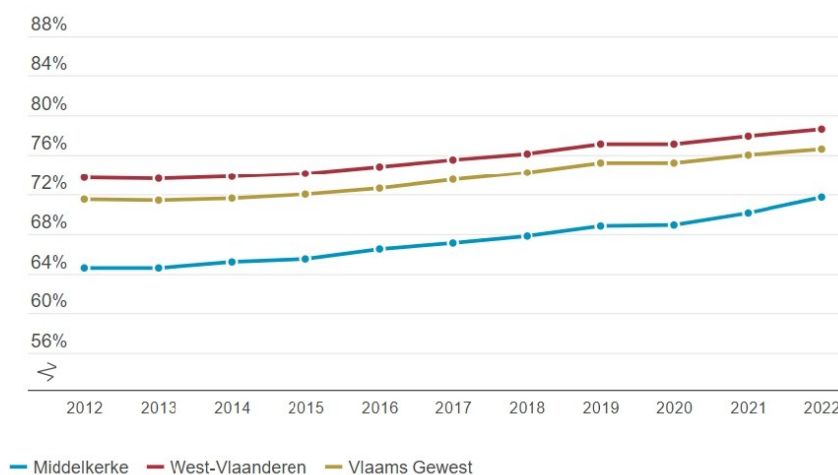
11.1.1 Werkenden

We omschrijven het werkende deel van de beroepsbevolking als alle 15 tot 64-jarigen die in de loop van het jaar betaalde arbeid verricht hebben. Deze groep is samengesteld uit loontrekkenden en zelfstandigen (incl. helpers). Middelkerke telt 7.360 werkende inwoners; 5.529 onder hen zijn (voornamelijk) loontrekkend, 1.558 (voornamelijk) zelfstandig.

De werkzaamheidsgraad wordt vaak gebruikt als verfijning van de activiteitsgraad en is de verhouding tussen het aantal werkenden van 20 tot 64 jaar en het aantal inwoners in diezelfde leeftijdsklasse. In Middelkerke is de werkzaamheidsgraad 71,7% en in West-Vlaanderen is dit 78,6% en in het Vlaams Gewest is dit 76,6%. *Grafiek 11.3* biedt een overzicht van de werkzaamheidsgraden, vergeleken met de gemiddelde werkzaamheidsgraad in West-Vlaanderen en in het Vlaams Gewest.

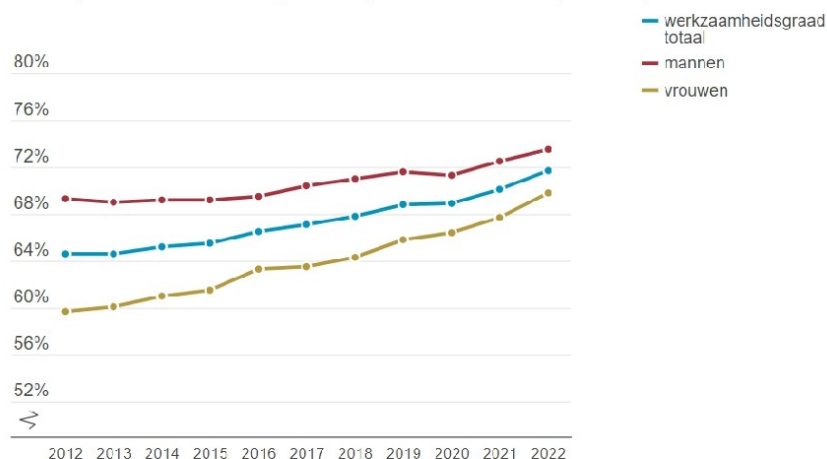

Grafiek 11.3 | Evolutie van de werkzaamheidsgraad, % t.o.v. 20 tot 64-jarigen (2012-2022)

In de afgelopen jaren steeg de werkzaamheidsgraad. Doorgaans was deze stijging iets sterker voor vrouwen dan voor mannen. *Grafiek 11.4* toont de evolutie van de algemene werkzaamheidsgraad, en de evoluties van de werkzaamheidsgraden voor mannen en vrouwen afzonderlijk.

Grafiek 11.4 | Evolutie werkzaamheidsgraad naar geslacht in Middelkerke (2012-2022)

11.1.2 Werkzoekenden

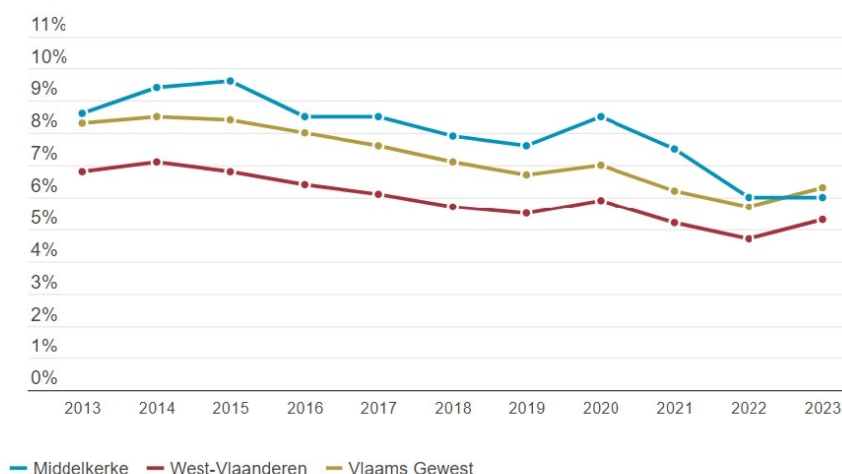
De Vlaamse Arbeidsrekening (VAR) die we tot nu toe gebruikten, deelde in 2022 gemiddeld doorheen het jaar 421 personen in als niet-werkend, maar op zoek naar werk én beschikbaar voor de arbeidsmarkt.

Om deze groep meer in detail te kunnen beschrijven, gebruiken we bijkomende en meer recente cijfers van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). Zij tellen op 1/1/2023 441 werkzoekenden zonder werk (WZW) in Middelkerke. Deze vertegenwoordigen 4,3% van de inwoners tussen 18 en 64 jaar. In West-Vlaanderen is dit 3,8%. Deze cijfers verschillen van die van de VAR gezien het hier niet langer gaat om een jaargemiddelde, maar om een momentopname op 1 januari. Bovendien wordt hier ook een andere leeftijdsklasse afgebakend, met name de 18 tot 64-jarigen, in plaats van de 15 tot 64-jarigen.

De werkzoekendengraad geeft het aandeel werkzoekenden zonder werk ten opzichte van de beroepsbevolking. In tegenstelling tot de activiteits- en werkzaamheidsgraad die we eerder zagen, wordt de werkzoekendengraad bekeken voor de 18 tot 64-jarigen. In Middelkerke bedraagt de werkzoekendengraad 6,0% in 2023. In West-Vlaanderen is dit 5,3%. Net als bij de activiteits- en de werkzaamheidsgraad, tonen we ook hier de evolutie (*grafiek 11.5*).

Grafiek 11.5 | Evolutie werkzoekendengraad (2013-2023)

11.1.3 Niet-beroepsactieven

In tijden van krapte op de arbeidsmarkt kijkt men meer en meer naar de niet-beroepsactieven. In de VAR wordt deze groep louter becijferd als de 15 tot 64-jarigen verminderd met de werkenden en de werkzoekenden. Middelkerke telt in 2022 zo 3.095 personen die niet aan het werk zijn, noch op zoek zijn naar werk. Deze maken 28,5% uit van de 15 tot 64-jarigen. Ter vergelijking, in West-Vlaanderen is dit 23,9%.

Om de niet-beroepsactieven wat meer te kaderen, kunnen we gebruik maken van gegevens van het Datawarehouse Arbeidsmarkt & Sociale Bescherming van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (DWH AM&SB, KSZ). In deze databank worden gegevens van verschillende Belgische sociale zekerheidsinstellingen aan elkaar gekoppeld. Op basis van deze koppeling wordt de 'nomenclatuur van de socio-economische positie' aangemaakt. Deze variabele geeft voor elk individu één socio-economische positie. Personen die aan meer dan één socio-economische positie beantwoorden, worden toegewezen aan de positie die het dichtst aansluit bij de arbeidsmarkt. Zo worden gepensioneerden met een kleine deeltijdse job bij de werkenden ingedeeld en niet bij de gepensioneerden of niet-beroepsactieven. De niet-beroepsactieven uit het DWH AM&SB, zijn als dusdanig gekend bij de KSZ, omdat ze doorgaans een uitkering (bv. pensioen, kinderbijslag,

leefloon, ...) krijgen. Op deze manier tellen we in Middelkerke 10.699 niet-beroepsactieven. *Tabel 11.1* lijst de niet-beroepsactieve statuten op.

Tabel 11.1 | Niet-beroepsactieven in Middelkerke (2021)

	Middelkerke
(brug)gepensioneerden	6.782
kinderen met kinderbijslag	2.956
volledig arbeidsongeschikten	686
personen met tegemoetkoming aan personen met een handicap	127
personen met leefloon / financiële hulp	93
vrijgestelde werkzoekenden	48
personen in volledige loopbaanonderbreking	7
Totaal	10.699

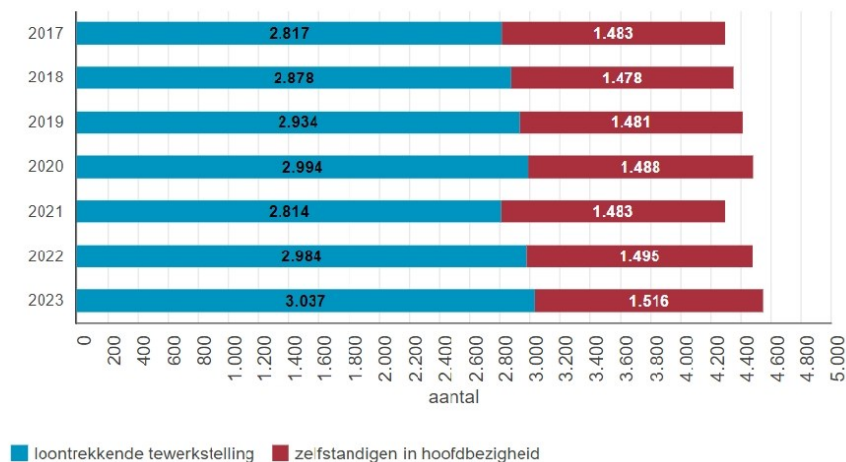
11.2 De vraag op de arbeidsmarkt: arbeidsplaatsen en vacatures

In dit tweede deel verleggen we onze focus van de arbeidsmarktpositie van de inwoners van Middelkerke naar de werkgelegenheid die zich binnen Middelkerke situeert.

11.2.1 Arbeidsplaatsen

De arbeidsplaatsen omvatten de totale werkgelegenheid, namelijk de som van de jobs in loondienst bij RSZ (Rijksdienst voor Sociale Zekerheid) en de zelfstandigen bij RSVZ (Rijksdienst voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen). Om dubbeltellingen zo veel mogelijk te vermijden, wordt, voor deze laatste, enkel de zelfstandige activiteit in hoofdbezigheid meegeteld. Op 1/1/2023 telde Middelkerke 4.553 arbeidsplaatsen: 3.037 jobs in loondienst en 1.516 zelfstandigen in hoofdbezigheid. *Grafiek 11.6* toont de opdeling tussen jobs in loondienst en zelfstandige activiteit in hoofdbezigheid vanaf 2017 voor Middelkerke.

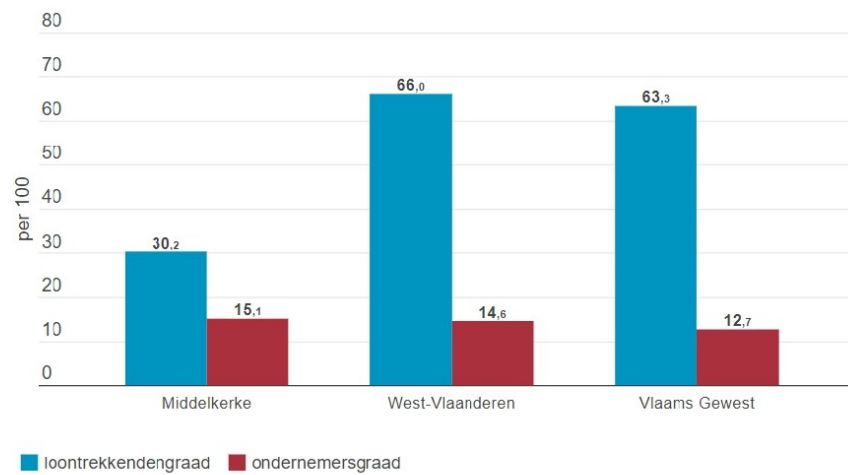
Grafiek 11.6 | Evolutie van het aantal arbeidsplaatsen in Middelkerke, aantal (2017-2023)

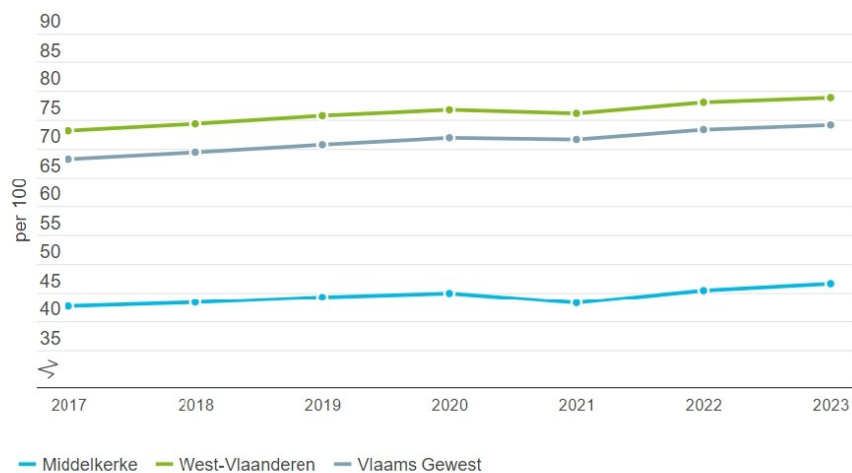
De loontrekkendengraad en de ondernemersgraad worden berekend als de loontrekkende tewerkstelling, respectievelijk zelfstandigen in hoofdbezigheid, per 100 20 tot 64-jarige inwoners (grafiek 11.7).

Grafiek 11.7 | Loontrekkenden- en ondernemersgraad, per 100 20 tot 64-jarige inwoners (2023)

De jobratio linkt de vraagzijde van de arbeidsmarkt met de aanbodzijde. In de Vlaamse Arbeidsrekening (VAR) wordt deze ratio berekend als het gemiddeld aantal arbeidsplaatsen per 100 inwoners van 15 tot 64 jaar (jaargemiddelde). De evolutie van deze ratio in Middelkerke en de vergelijkingsgebied(en) vind je in grafiek 11.8.

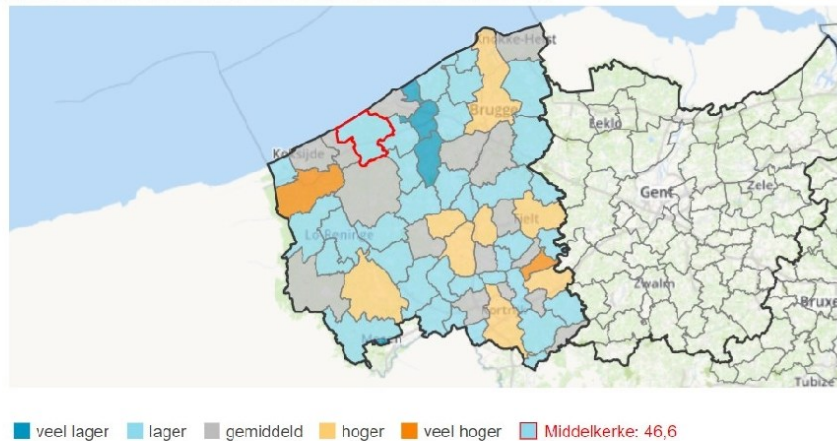
Grafiek 11.8 | Jobratio, per 100 15 tot 64-jarige inwoners (2017-2023)

Kaart 11.1 toont de verschillen in jobratio voor alle gemeenten binnen West-Vlaanderen, op basis van z-scores, die een maat geven van hoeveel een gebied afwijkt van het gemiddelde in het vergelijkingsgebied.

Kaart 11.1 | Jobratio, per 100 15 tot 64 jarige inwoners (2023, z scores)

11.2.1.1 Loontrekkende tewerkstelling

Middelkerke telt in 2023 3.037 loontrekkende jobs in 532 vestigingen. Mannen voeren 1.375 van deze jobs uit, vrouwen 1.662. De jobs in loondienst kunnen ingedeeld worden volgens arbeidsregime: 1.699 zijn voltijdse jobs, 1.108 deeltijds. Het arbeidsregime van de overige jobs wordt omschreven als 'speciaal' (bv. interimjobs en seizoensarbeid) of als onbepaald. *Grafiek 11.9* geeft aan dat er een samenhang is tussen deze twee kenmerken; vrouwen zijn oververtegenwoordigd bij de deeltijdse banen.

De gegevens van RSZ laten verder toe een indeling te maken naar vestigingsgrootte. We onderscheiden in *grafiek 11.10* vestigingen met minder dan 10 werknemers, van 10 tot 49 werknemers, van 50 tot 199 werknemers en 200 of meer werknemers. De eerste staat telt het aandeel vestigingen in een bepaalde categorie, de tweede geeft het aandeel jobs in deze vestigingen.

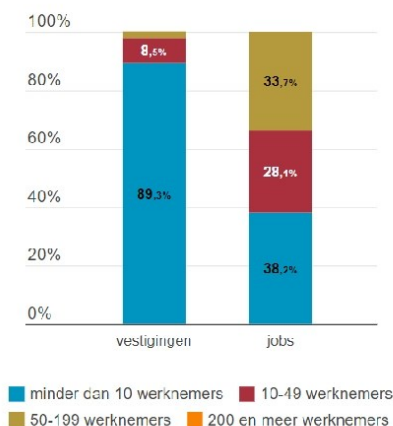
Grafiek 11.11 toont de relatieve verdeling over de verschillende hoofdsectoren: de land- en mijnbouw, industrie, bouw, commerciële diensten en niet-commerciële diensten voor Middelkerke en vergelijkingsgebieden.

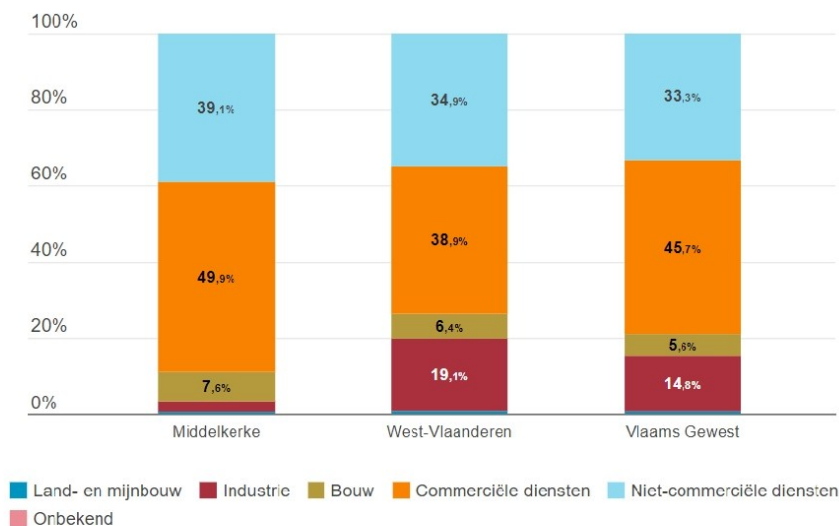
Grafiek 11.9 | Arbeidsregime, % t.o.v. loontrekkende tewerkstelling naar geslacht in Middelkerke (2023)

Grafiek 11.10 | Vestigingen en loontrekkende tewerkstelling naar vestigingsgrootte in Middelkerke, % t.o.v. totaal (2023)

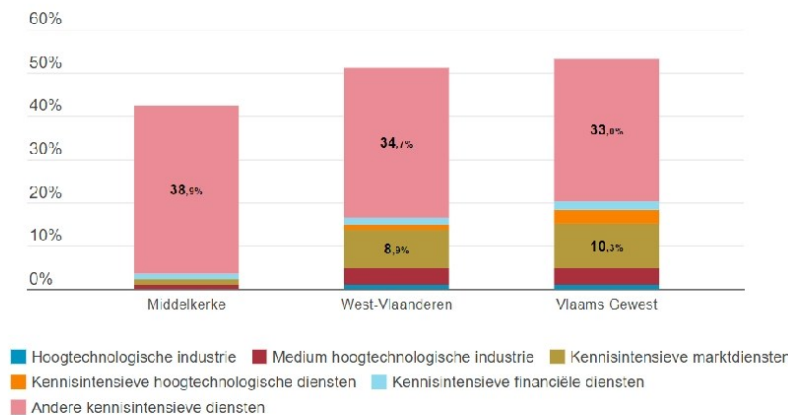
Grafiek 11.11 | Loontrekkende tewerkstelling naar hoofdsector, % t.o.v. totaal jobs (2023)

Eurostat gebruikt de NACE-indeling ook om tewerkstelling in te delen naar intensiteit van technologie en kennis. In 2023 zijn in Middelkerke 30 jobs ingedeeld bij de (medium) hoogtechnologische industrie en 1.256 jobs bij de kennisintensieve dienstensector. Een gedetailleerdere indeling en het aandeel binnen de volledige werkgelegenheid vind je in *grafiek 11.12*. Een categorie die doorgaans zeer sterk vertegenwoordigd is in deze indeling zijn de 'andere kennisintensieve diensten'. Deze omvat dan ook onder meer de sectoren openbaar bestuur, onderwijs en menselijke gezondheidszorg.

Grafiek 11.12 | Jobs in (medium) hoogtechnologische industrie of kennisintensieve diensten, % t.o.v. totaal jobs (2023)

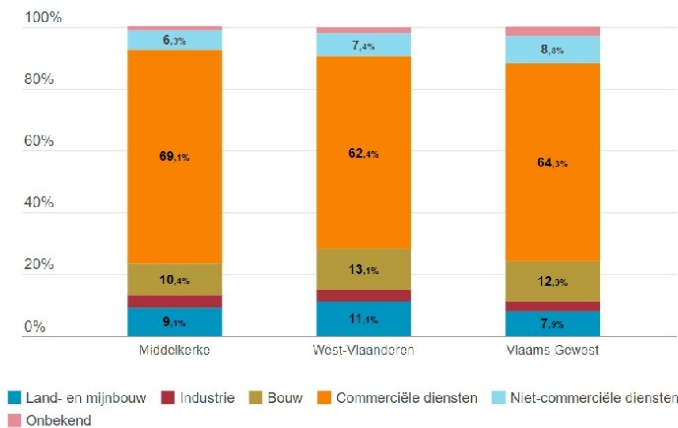

11.2.1.2 Zelfstandigen

Middelkerke telt 2.376 personen die als zelfstandige of helper (hierna steeds samen omschreven als 'zelfstandigen') geregistreerd zijn bij de RSVZ. 1.516 onder hen zijn zelfstandigen in hoofdbezigheid. Daarnaast zijn er 488 die een zelfstandige activiteit als nevenbezigheid combineren met een job in loondienst en 372 zelfstandigen actief na pensioen. 899 van de zelfstandigen in hoofdbezigheid zijn mannen, 617 vrouwen.

Net als de RSZ voor de jobs in loondienst, deelt ook de RSVZ de zelfstandigen in volgens hun voornaamste economische activiteit. Hiervoor wordt dezelfde NACE-indeling gebruikt. In de databank vind je gegevens die de zelfstandigen indelen tot op het niveau van 88 'afdelingen' of 'nace 2 digits'. Voor de zelfstandigen in hoofdbezigheid toont *grafiek 11.13* het relatieve belang van de 5 hoofdsectoren (land- en mijnbouw, industrie, bouw, commerciële en niet-commerciële diensten) voor de gekozen gebieden.

Grafiek 11.13 | Zelfstandigen in hoofdbezigheid naar hoofdsector, % t.o.v. totaal zelfstandigen in hoofdbezigheid (2023)

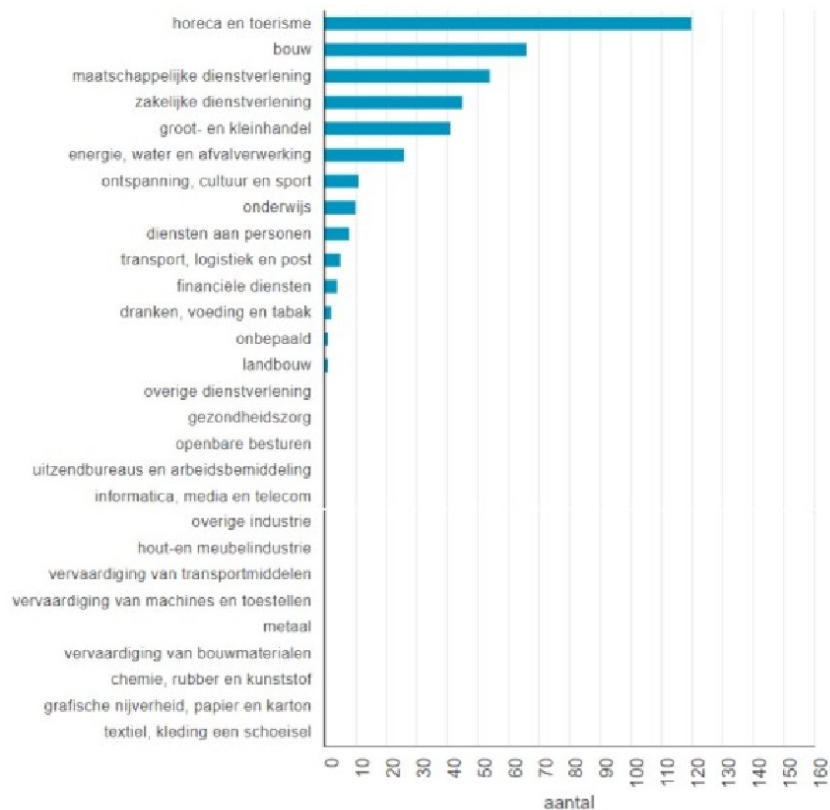

11.2.2 Vacatures en krapte op de arbeidsmarkt

Om de situatie van de vraagzijde van de arbeidsmarkt weer te geven, rapporteert de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) over de vacatures. Dit zijn niet alle vacatures, maar de vacatures uit het normaal economisch circuit die rechtstreeks bij de VDAB gemeld worden. Vacatures voor uitzendopdrachten worden hierbij niet opgenomen. We onderscheiden twee verschillende indicatoren: enerzijds de ontvangen vacatures, anderzijds de openstaande vacatures.

De ontvangen vacatures vormen de optelsom van alle vacatures die doorheen het jaar bij de VDAB werden gemeld. Voor Middelkerke ontving de VDAB in de loop van 2023 394 vacatures. Een vacature wordt echter niet steeds dadelijk ingevuld. De indicator openstaande vacatures telt de vacatures die bij het begin van het jaar nog niet afgehandeld zijn en dus nog openstaan. Bij het begin van 2024 waren 126 vacatures nog niet ingevuld. Zowel de ontvangen als de openstaande vacatures kunnen ingedeeld worden naar het gevraagde opleidingsniveau, de gevraagde ervaring en sector. *Grafiek 11.4* telt het aantal ontvangen vacatures doorheen het jaar naar sector.

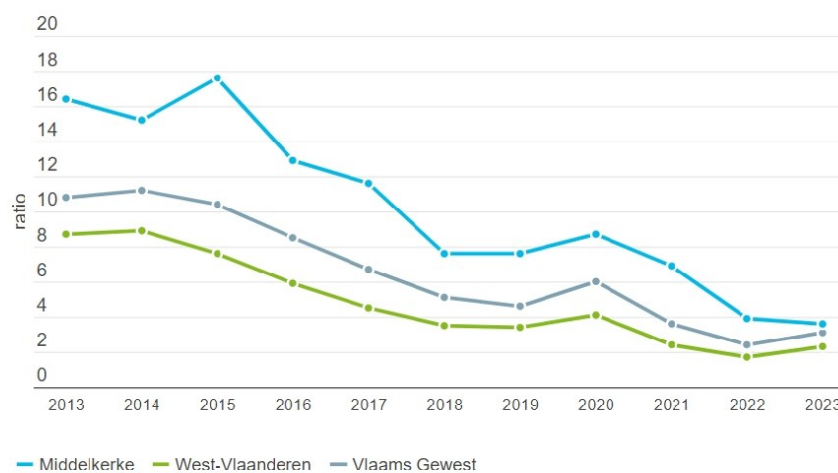
Grafiek 11.14 | Ontvangen vacatures naar sector in Middelkerke, aantal (2023)

De afgelopen jaren werd met regelmaat gewaarschuwd voor een krappere wordende arbeidsmarkt. Een maatstaf om die krapte uit te drukken is de spanningsratio: die geeft het aantal werkzoekenden zonder werk ten opzichte van het aantal openstaande vacatures. Wanneer deze ratio daalt, neemt de krapte op de arbeidsmarkt toe. *Grafiek 11.15* geeft de evolutie van deze ratio weer voor de periode van 2013 tot 2023.

Grafiek 11.15 | Evolutie van de spanningsratio (2013-2023)

Hoofdstuk 12: Verdienen

In dit hoofdstuk bekijken we in eerste instantie de inkomens. Vervolgens brengen we armoede in Middelkerke in beeld.

12.1 Inkomens

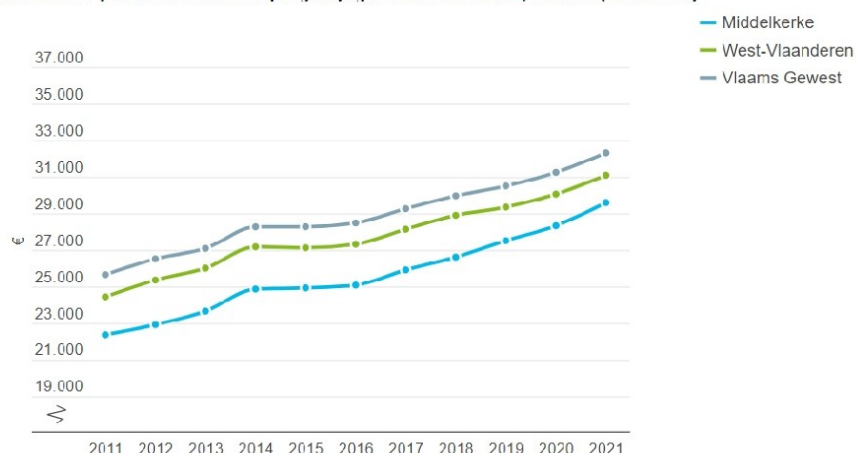
Informatie over het inkomen van personen en huishoudens is beschikbaar op basis van de jaarlijkse fiscale aangifte. Op basis hiervan krijgen we een beeld van het inkomen dat gezinnen ter beschikking hebben (verdiende welvaart). Het gaat natuurlijk alleen om de inkomens die aan de fiscus worden doorgegeven. Zo ontbreken vaak de inkomsten uit roerend goed, zoals spaarboekjes en beleggingen.

Een goede indicator om het beschikbaar inkomen per huishouden te bespreken, is het gemiddeld netto belastbaar inkomen per gewijzigde verbruikseenheid. Bij de omrekening naar gewijzigde verbruikseenheid gaat men ervan uit dat elk lid van het huishouden niet even zwaar op het gezinsbudget weegt. Zo kost het bijvoorbeeld niet 5 maal meer om een huis te verwarmen voor 5 personen dan voor 1 persoon. Daarom kent men de leden van het huishouden een verschillend gewicht toe: de referentiepersoon telt voor 1, de andere volwassenen in het huishouden voor 0,5 en de kinderen (van 13 jaar of minder) voor 0,3.

Onderstaande grafieken tonen de evolutie van het gemiddeld netto belastbaar inkomen per gewijzigde gebruikseenheid (*grafiek 12.1*), enerzijds, en het mediaan inkomen per aangifte (*grafiek 12.2*), anderzijds. Het mediaan inkomen is de waarde van de aangifte waarvoor geldt dat de helft van de inkomens lager ligt, en de helft hoger. Dit is dus de 'doorsnee aangifte'. Dit geeft een betere maatstaf dan het gemiddelde omdat die waarde sterk beïnvloed kan worden door slechts enkele extreem hoge of extreem lage inkomens.

In 2021 (aanslagjaar 2022) bedroeg het gemiddeld inkomen per gewijzigde verbruikseenheid in Middelkerke 29.592 euro. Dit is lager dan het gemiddeld inkomen per gewijzigde verbruikseenheid in West-Vlaanderen, waar het gemiddeld inkomen per gewijzigde verbruikseenheid 31.090 euro bedroeg, en lager dan dat in het Vlaams Gewest (32.313 euro).

Grafiek 12.1 | Gemiddeld inkomen per gewijzigde verbruikseenheid, evolutie (2011-2021)

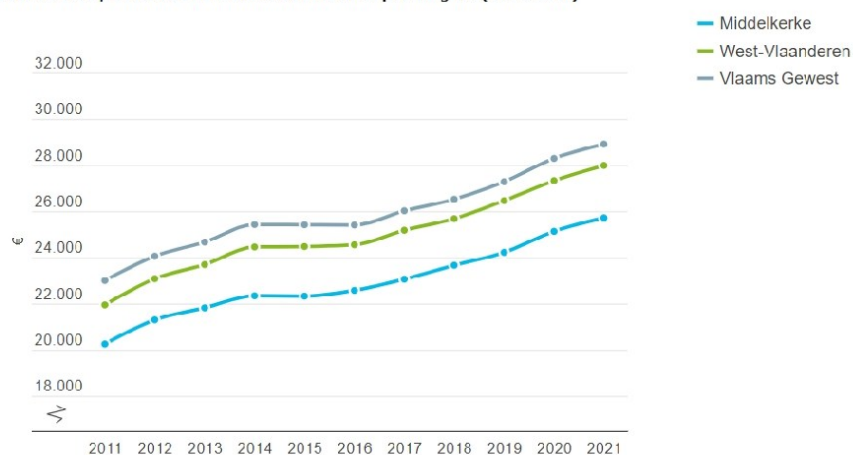

In 2021 (aanslagjaar 2022) bedroeg het mediaan inkomen per aangifte in Middelkerke 25.714 euro. In West-Vlaanderen bedroeg het mediaan inkomen per aangifte 27.983 euro. In het Vlaams Gewest bedroeg het mediaan inkomen per aangifte 28.909 euro. Ter vergelijking: in 2011

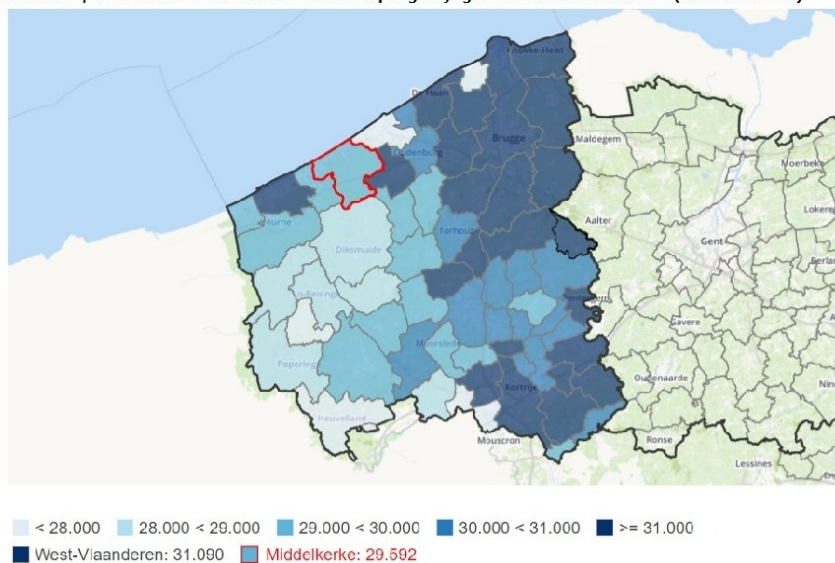
(aanslagjaar 2012) ging het in de betreffende gebieden om respectievelijk 20.248 euro, 21.942 euro en 22.999 euro.

Grafiek 12.2 | Evolutie van het mediaan inkomen per aangifte (2011-2021)

Kaart 12.1 toont per gemeente het gemiddeld netto belastbaar inkomen per gewijzigde verbruikseenheid. Hoe donkerder de kaart, hoe hoger dat gemiddeld netto belastbaar inkomen is.

Kaart 12.1 | Gemiddeld netto belastbaar inkomen per gewijzigde verbruikseenheid 2021 (inkomens 2022)

12.2 Armoede

12.2.1 *Risico op armoede of sociale uitsluiting*

Binnen het Europese beleid¹³ worden drie indicatoren naar voren geschoven om armoede te meten:

- armoederisico op basis van inkomen;
- ernstige materiële en sociale deprivatie;
- huishoudens met zeer lage werkintensiteit.

De drie indicatoren samen vormen de Europese armoede-indicator 'risico op armoede of sociale uitsluiting (AROPE)'.

Volgens de EU-SILC 2021-enquête behoorde in 2021 7,8% van de Vlaamse bevolking (12,7% van de Belgische bevolking) tot de groep met een armoederisico op basis van het inkomen (inkomen lager dan 1.293 euro per maand voor een alleenstaande, 2.715 euro voor een huishouden van 2 volwassenen en 2 kinderen), 4,4% van de Vlaamse bevolking (6,3% van de Belgische bevolking) leeft in ernstige materiële en sociale deprivatie en 6,8% van de Vlaamse bevolking (11,9% van de Belgische bevolking) jonger dan 60 jaar leeft in een huishouden met een zeer lage werkintensiteit. Mensen die te maken krijgen met minstens één van de drie bovenstaande situaties, worden beschouwd als risicogroep voor armoede of sociale uitsluiting. Voor 2021 ging het om 12,4% van de Vlaamse en 18,8% van de Belgische bevolking.

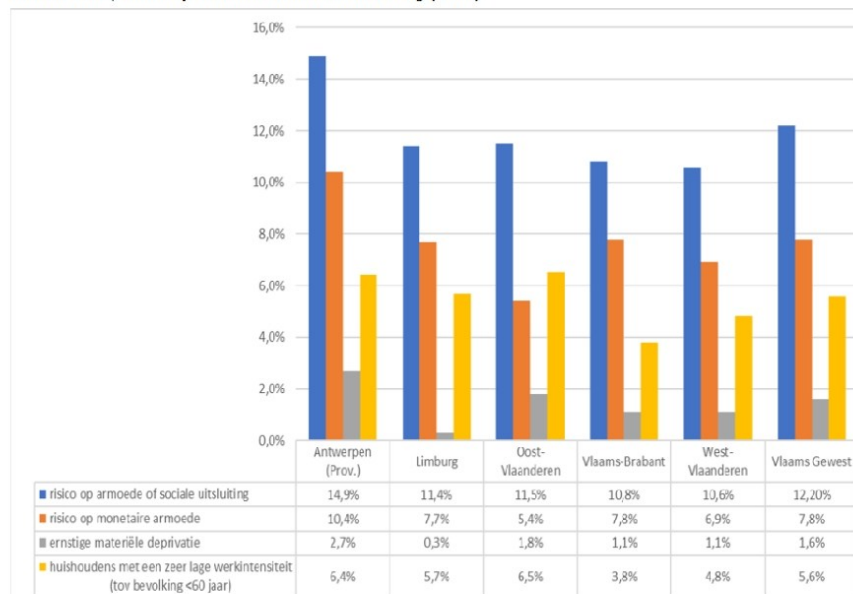
De EU-SILC leert ons welke groepen een verhoogd risico op armoede hebben. Werklozen zijn een stuk kwetsbaarder dan de werkende bevolking. Leden van eenoudergezinnen lopen vier keer meer risico dan bijvoorbeeld een gezin met twee volwassenen en twee kinderen. Huurders lopen meer risico in vergelijking met zij die eigenaar zijn van hun woning. Ook bij de laagst opgeleiden (hoogstens een diploma lager secundair onderwijs) ligt het risico op armoede vier keer hoger dan bij de hoogst opgeleiden.

Grafiek 12.3 toont hoe groot het risico op armoede en sociale uitsluiting is in de verschillende Vlaamse provincies. Deze gegevens zitten niet in de databank van provincies.incijfers.be.

¹³ Binnen het Europees beleid rond armoede wordt veel gebruik gemaakt van de European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC). De hier gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de SILC 2021.

Grafiek 12.3 | Risico op armoede en sociale uitsluiting (2023)

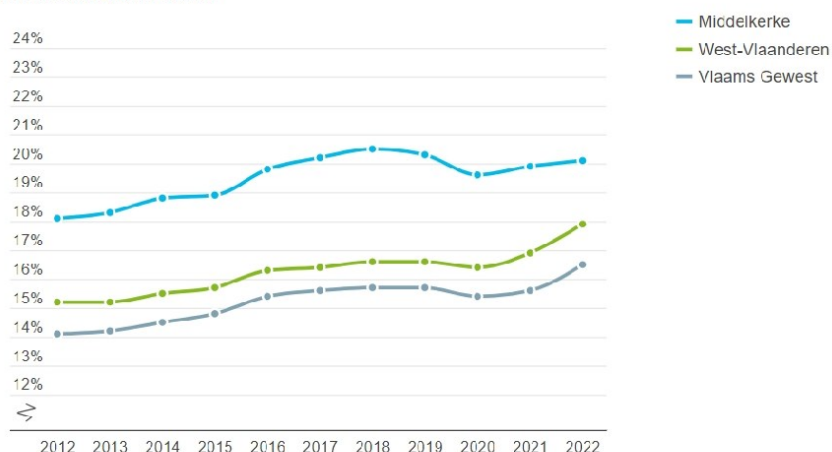
12.2.2 Verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering

De cijfers van de EU-SILC zijn enquêteresultaten, dus bovengenoemde cijfers zijn gebaseerd op slechts een deel van de bevolking. Deze cijfers zijn niet beschikbaar op gemeenteniveau. Om een inschatting te kunnen maken van de armoede op basis van administratieve data wordt vaak de verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering gebruikt. Deze tegemoetkoming maakt de gezondheidszorg goedkoper voor bepaalde personen met een laag inkomen, wat de indicator geschikt maakt om een inschatting te maken van de bevolking met een laag inkomen.

In 2022 genoten 3.998 inwoners van Middelkerke van een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering. Dit is 20,1% van het aantal verzekerden.

In vergelijking met 2012 is dit een stijging van het aandeel verzekerden met een verhoogde tegemoetkoming. Wanneer we de cijfers van Middelkerke vergelijken met de cijfers van West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest zien we dat het percentage van de bevolking met een verhoogde tegemoetkoming in Middelkerke hoger is dan dat in West-Vlaanderen en hoger dan dat in het Vlaams Gewest.

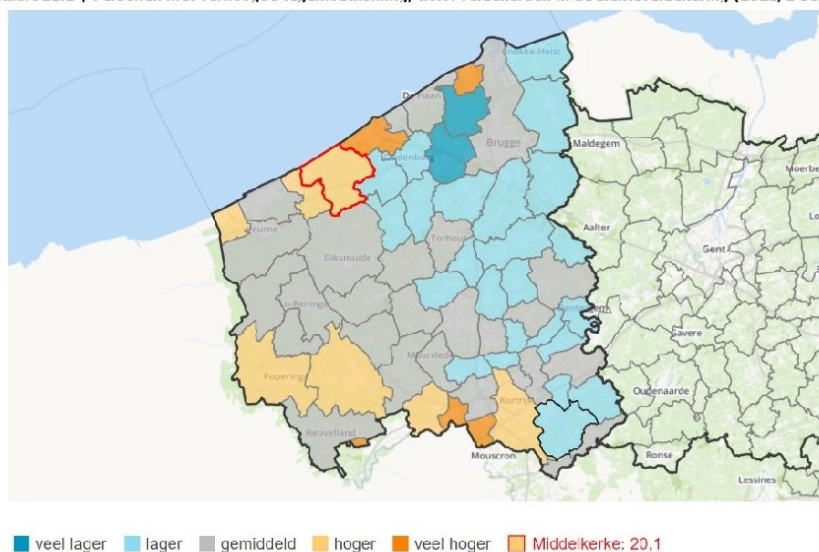
Grafiek 12.4 | Personen met een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering, % t.o.v. personen in de ziekteverzekering (2012-2022)

Kaart 12.2 toont de spreiding van het aandeel van de bevolking met een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering ten opzichte van het aantal verzekerden in de gemeenten van West-Vlaanderen aan de hand van z-scores, die een maat geven van hoeveel een gebied afwijkt van het gemiddelde in het vergelijkingsgebied.

De gemeenten met het grootste aandeel personen met een verhoogde tegemoetkoming in West-Vlaanderen zijn: Mesen (28,6%), Oostende (26,1%), Menen (25,0%), Blankenberge (23,7%) en Wervik (22,6%).

Kaart 12.2 | Personen met verhoogde tegemoetkoming, t.o.v. verzekerden in de ziekteverzekering (2022, z-scores)

12.2.3 Recht op maatschappelijke integratie (leefloon)

Onderstaande tabel toont het aantal leefloners per 1.000 inwoners (%).

Aantal leefloners per 1.000 inwoners (%)					
	2019	2020	2021	2022	2023
Oostende	25,64	25,44	25,38	26,47	27,18
Oudenburg	6,29	6,10	6,72	7,62	9,99
Bredene	9,12	8,99	8,90	7,43	8,30
Gistel	5,83	6,90	6,44	7,19	8,56
Middelkerke	11,43	10,62	9,10	7,30	7,95
De Haan	6,95	6,85	6,41	5,42	5,16
Ichtegem	5,27	4,99	5,69	4,88	5,22

Bron: stat.mi-is.be – gegevens van 07/2024

Hoofdstuk 13: Verblijfstoerisme

Binnen dit thema brengen we de verblijfstoeristische vraag in kaart aan de hand van de overnachtingen en aankomsten in Middelkerke. Er is sprake van een aankomst als een persoon in een collectief logiesverstrekkend verblijf aankomt en daar minstens 1 nacht verblijft. Een overnachting is iedere nacht die een gast in een collectief logiesverstrekkend bedrijf doorbrengt of is geregistreerd. Het aantal overnachtingen wordt dus berekend door het aantal aankomsten (personen) te vermenigvuldigen met het aantal nachten dat het gezelschap verblijft.

De cijfers geven een inzicht in het aantal aankomsten en overnachtingen per maand (exclusief de directe verhuur aan de kust). We maken voor het totaal aantal overnachtingen en aankomsten binnen een bepaald jaar een onderscheid naar de herkomst van de toerist en het logiestype waarin de bezoeker verbleven heeft. Voor de interpretatie van de cijfers van 2020 en 2021 is het van belang om rekening te houden met de lockdowns als gevolg van de coronapandemie¹⁴.

13.1 Toerisme in Middelkerke

Het toerisme is de belangrijkste economische activiteit in Middelkerke. Een groot deel van de bevolking is rechtstreeks of onrechtstreeks afhankelijk van deze 'industrie' voor zijn inkomen. Toerisme is daarom een bijzonder belangrijk aandachtspunt.

De voornaamste toeristische troeven van Middelkerke zijn:

- 2 gezellige badcentra, Middelkerke en Westende, met een uitgebreid horeca- en winkelaanbod en 6 kilometer wandeldijken;
- de natuur. De zee en de 9,48 kilometer zandstranden zijn zonder twijfel de grootste troeven van Middelkerke. Daarnaast beschikt de gemeente over enkele smalle duinengordels en een 3-tal natuurgebieden;
- een uitgestrekt polderlandschap met pittoreske dorpjes en heel wat verkeersluwe landbouwwegen die ideaal zijn om te wandelen en te fietsen;
- meerdere bezienswaardigheden, waaronder 2 musea;
- een ruime waaier aan evenementen het jaar rond.

Middelkerke en Westende beschikken over een zeer grote logiescapaciteit voor verblijfstoeristen. De meeste toeristen die Middelkerke bezoeken, komen uit België en dan nog hoofdzakelijk uit Vlaanderen. Zij bestaan hoofdzakelijk uit gezinnen met (jonge) kinderen, medioren en senioren. Middelkerke wordt als een gezellige democratische badplaats ervaren.

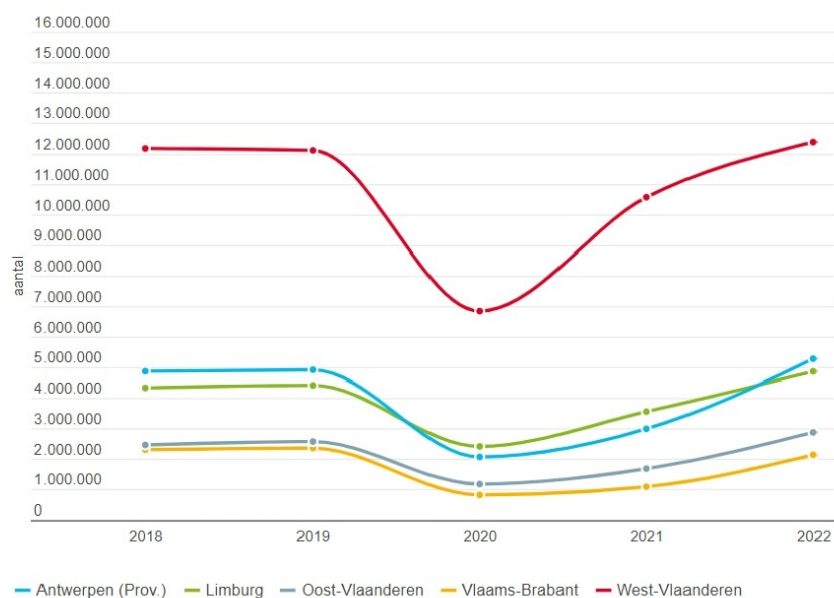
13.2 Verblijfstoeristische vraag: overnachtingen

Grafiek 13.1 toont per provincie het aantal overnachtingen op jaarbasis. Deze grafiek toont zeer goed de impact van de coronacrisis op het verblijfstoerisme.

¹⁴ Van 3 november 2020 tot 7 februari 2021 moesten de vakantieparken en campings sluiten. Hotels en B&B's mochten open blijven, maar de restaurants en bars moesten dicht. Maaltijden moesten dus genuttigd worden op de kamer. Vanaf 8 februari mochten vakantieparken en campings heropenen, maar hun zwembaden, gemeenschappelijke binnenruimtes en faciliteiten zoals restaurants en bars moesten gesloten blijven. Op 8 mei 2021 mochten ook de zwembaden weer open. In praktijk was dit in de vakantieparken vaak (nog) niet het geval door de 1,5 meter-richtlijn. Kampen en schooluitstappen met overnachtingen waren tot en met juni 2021 niet toegelaten. De indoor speeltuinen, de subtropische zwembaden en de recreatieve delen van de zwembaden moesten sluiten van 26 december 2021 tot 27 januari 2022. Dit heeft gevolgen gehad voor de vakantieparken. Vanaf 26 december 2021 mochten sportkampen alleen nog zonder overnachting plaatsvinden.

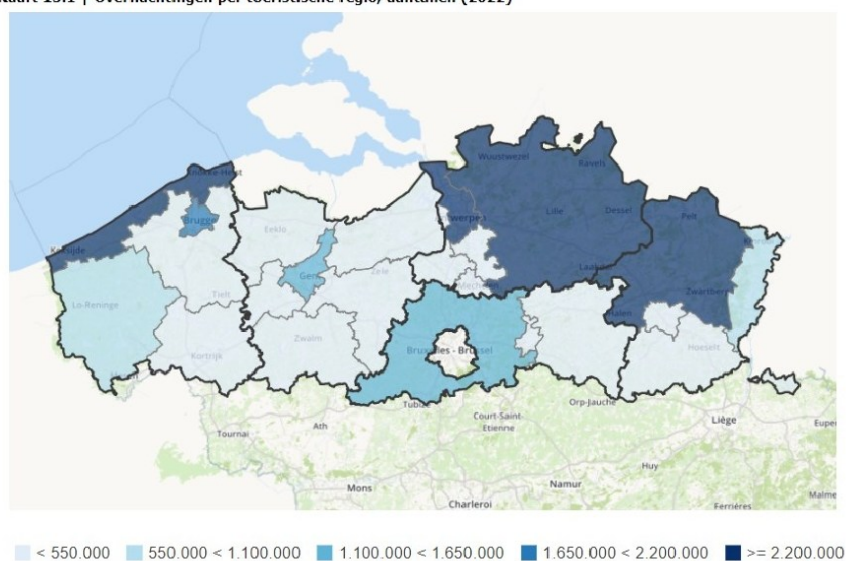

Grafiek 13.1 | Overnachtingen op jaarbasis, per provincie (2018-2022)

De verschillende toeristische regio's kennen een verschillend aantal overnachtingen. Dat wordt getoond in *kaart 13.1*.

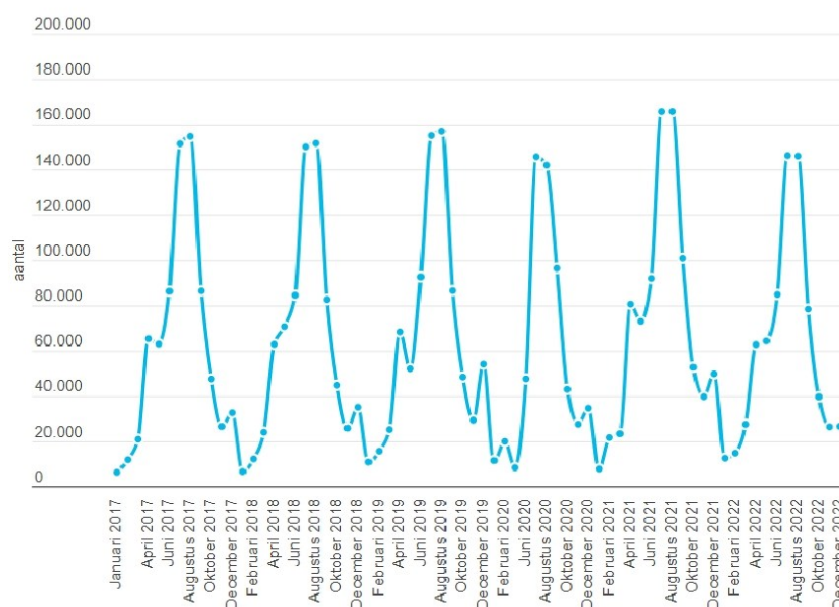
Kaart 13.1 | Overnachtingen per toeristische regio, aantallen (2022)

In *grafiek 13.2* zien we per maand het aantal overnachtingen in Middelkerke. Deze figuur toont niet alleen de evolutie van het aantal overnachtingen over de jaren, maar ook hoe het aantal overnachtingen varieert doorheen het jaar. In de voorbije jaren lag het hoogste aantal overnachtingen in een maand tijd op 165.629 overnachtingen, dit was in augustus 2021. Het kleinste aantal overnachtingen stellen we vast in januari 2017 (6.207 overnachtingen).

Grafiek 13.2 | Evolutie van het aantal overnachtingen in Middelkerke (januari 2017-december 2022)

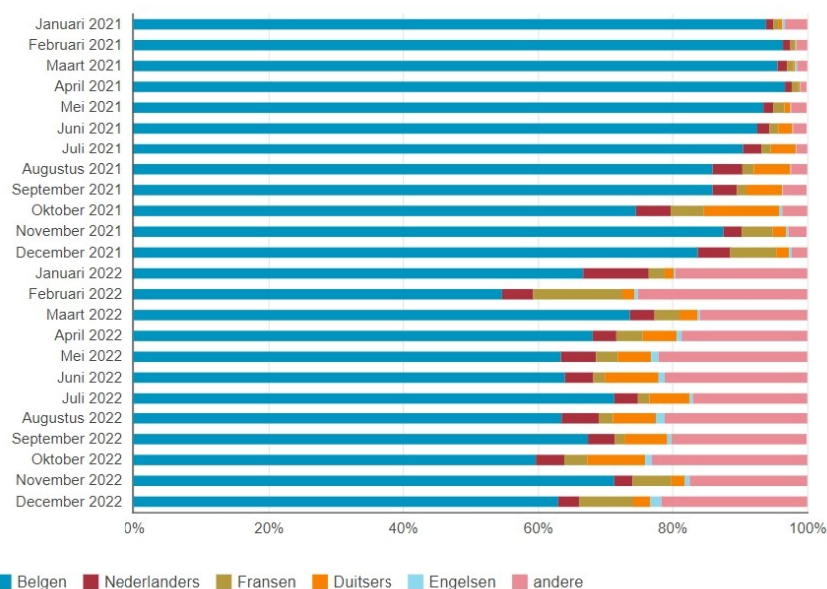

Overnachtingen kunnen opgesplitst worden naar herkomstland. Deze info is niet beschikbaar op gemeenteniveau, wel op niveau van de toeristische regio. Middelkerke behoort tot toeristische regio Kust.

Grafiek 13.3 toont het aantal overnachtingen naar herkomstland voor toeristische regio Kust. In juli 2021 zijn de Belgen goed voor 90,5% van de overnachtingen, 9,5% is een overnachting door niet-Belgen. De overnachtingen door niet-Belgen kunnen nog meer gedetailleerd bekeken worden. Van het totaal aantal overnachtingen in Kust waren er in juli 2021 2,7% overnachtingen door Nederlanders. Daarnaast ging het om 1,4% overnachtingen door Fransen, 3,7% overnachtingen door Duitsers en 0,1% overnachtingen door Engelsen. In 1,6% van de overnachtingen betrof het overnachtingen vanuit andere landen. Zoals volgt uit volgende grafiek varieert het aandeel van elk van de herkomstlanden door het jaar heen.

Grafiek 13.3 | Overnachtingen naar herkomstland in Kust, % t.o.v. totaal aantal overnachtingen (januari 2021-december 2022)

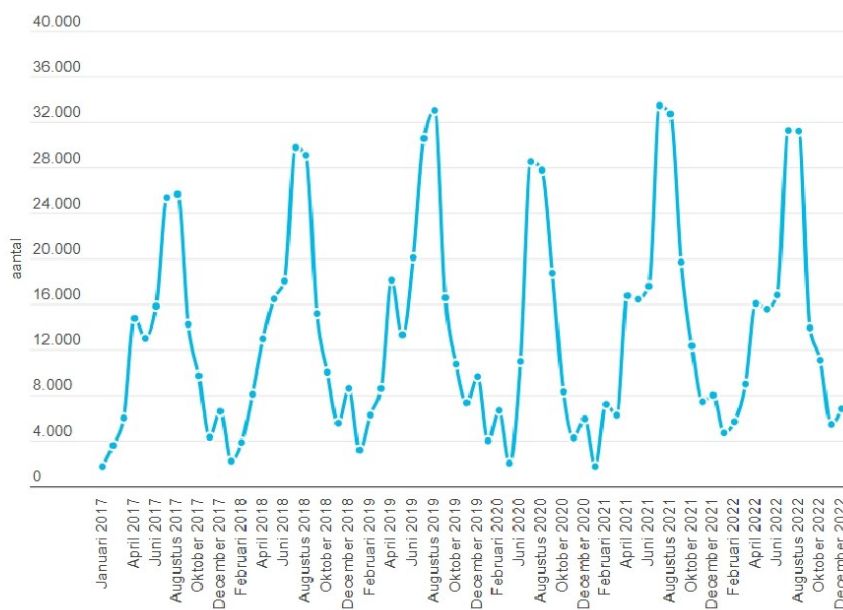

13.3 Verblijfstoeristische vraag: aankomsten

In *grafiek 13.4* zien we de evolutie van het aantal aankomsten in Middelkerke tussen Januari 2017 en December 2022. De meeste aankomsten zien we in juli 2021 (33.448 aankomsten), augustus 2019 (33.036 aankomsten) en augustus 2021 (32.712 aankomsten). Middelkerke telde de minste aankomsten in januari 2017, toen ging het om 1.698 aankomsten. Ook in januari 2021 (1.711 aankomsten) en maart 2020 (1.992 aankomsten) waren er zeer weinig aankomsten.

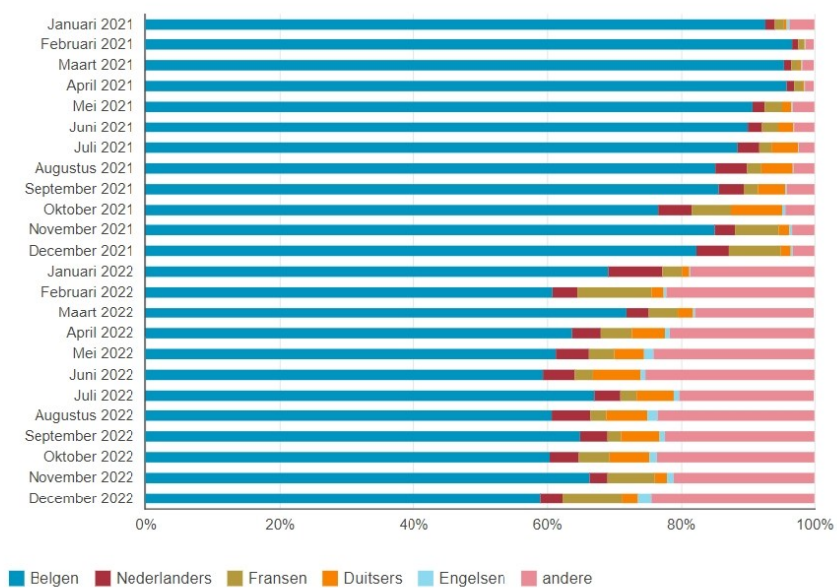
Grafiek 13.4 | Evolutie van het aantal aankomsten in Middelkerke (januari 2017-december 2022)

Net als de overnachtingen kunnen we ook de aankomsten opsplitsen naar herkomstland en logiestype. Zoals blijkt uit *grafiek 13.5* waren de aankomsten in juli 2021 als volgt verdeeld naar land van herkomst: 88,5% aankomsten door Belgen, 3,2% aankomsten door Nederlanders, 1,8% aankomsten door Fransen, 4,1% aankomsten door Duitsers en 0,1% aankomsten door Engelsen. In 2,3% van de aankomsten betrof het aankomsten uit andere landen.

Grafiek 13.5 | Aankomsten naar herkomstland in Kust (januari 2021-december 2022)

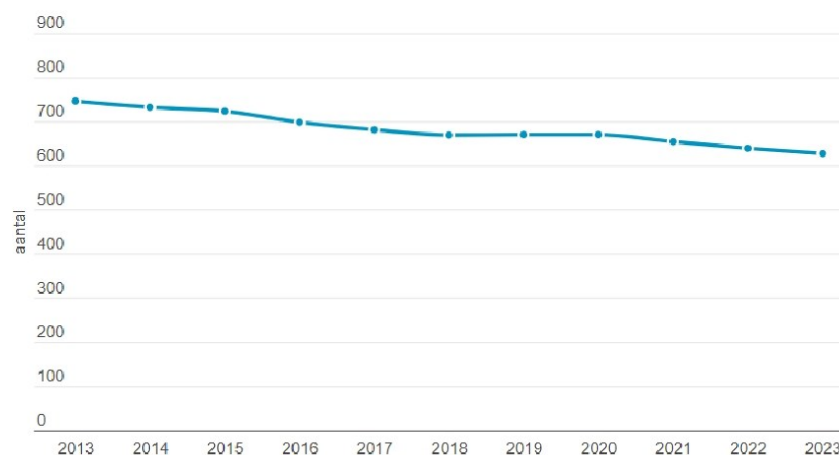
Hoofdstuk 14: Detailhandel

Dit hoofdstuk geeft een inzicht in de evolutie op het gebied van het handelsaanbod in Middelkerke. Naast de evolutie van het aantal handelspanden wordt gekeken naar de evolutie van de winkelvloeroppervlakte en leegstand van handelspanden, maar ook naar hoe het handelsaanbod zich verhoudt tot het aantal inwoners en hoe het handelsaanbod is samengesteld.

14.1 Aantal handelspanden en winkelvloeroppervlakte

Momenteel telt Middelkerke 627 handelspanden. In 2013 waren er in de gemeente Middelkerke 746 handelspanden. Zoals volgt uit deze cijfers en de *grafiek 14.1* is het aantal handelspanden tussen 2013 en 2023 gedaald met 16,0%. In West-Vlaanderen is het aantal handelspanden in dezelfde periode gedaald (-11,8%).

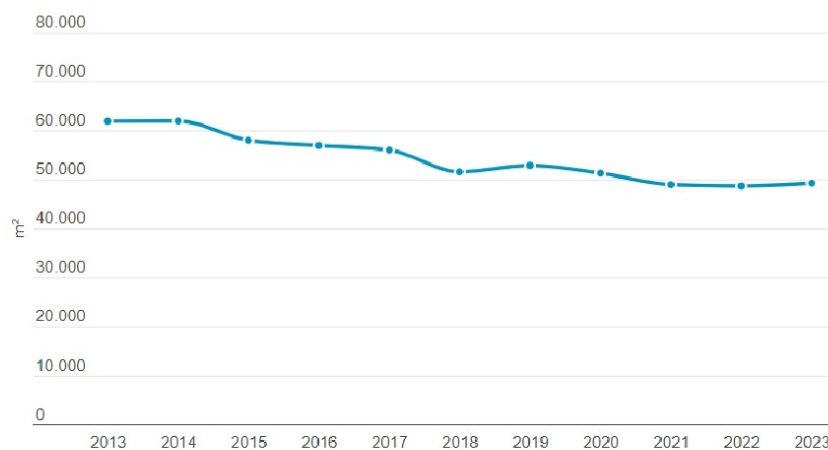
Grafiek 14.1 | Evolutie van het aantal handelspanden in Middelkerke (2013-2023)

Naast het aantal handelspanden is de evolutie van de winkelvloeroppervlakte in *grafiek 14.2* een belangrijke indicator om de evolutie van het handelsaanbod in kaart te brengen. In 2013 omvatte de totale winkelvloeroppervlakte in Middelkerke 61.882 m², terwijl dit in 2023 49.216 m² was. In Middelkerke is er dus, ten opzichte van 2013, sprake van een afname van de winkelvloeroppervlakte van 20,5%. In West-Vlaanderen is de winkelvloeroppervlakte in 2023 hoger dan in 2013. Het gaat hier om een afname van 4,4%.

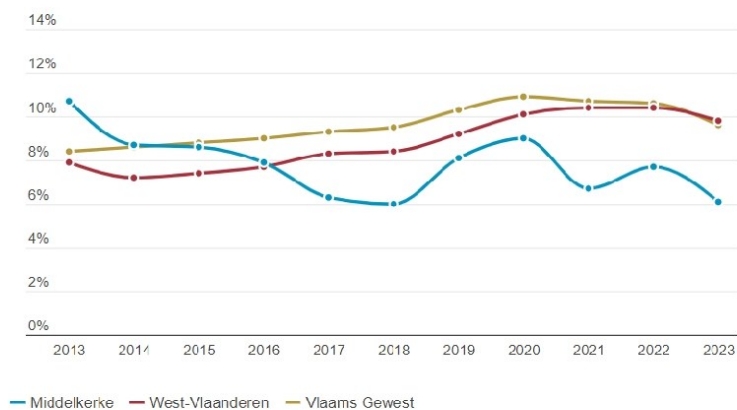

Grafiek 14.2 | Evolutie van de winkelvloeroppervlakte in Middelkerke (in m²) (2013-2023)

Van alle handelspanden staat er altijd een deel leeg. In 2023 staat in Middelkerke 6,1% van alle handelspanden leeg. In vergelijking met 2013 stellen we een afname van de leegstand vast (grafiek 14.3). In 2013 stond namelijk 10,7% van de handelspanden leeg. Van alle handelspanden in West-Vlaanderen staat in 2023 9,8% leeg. Dit is een toename in vergelijking met 2013 (7,9%).

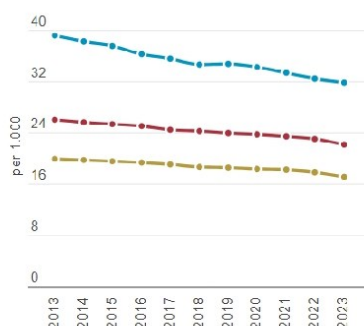
Grafiek 14.3 | Evolutie van het percentage leegstaande handelspanden (t.o.v. totaal aantal handelspanden) (2013-2023)

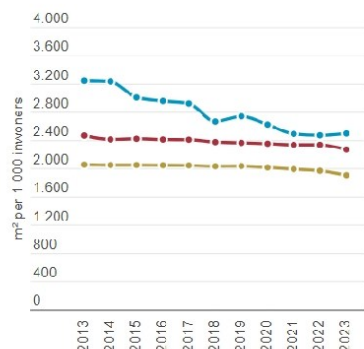
14.2 Handelsaanbod per 1.000 inwoners

Per 1.000 inwoners zijn er in Middelkerke 31,8 handelspanden en is er 2.492,7 m² winkelvloeroppervlakte. In West-Vlaanderen ligt het aantal handelspanden op 22,1 en is er 2.266,3 m² winkelvloeroppervlakte beschikbaar per 1.000 inwoners. Uit onderstaande grafieken volgt de evolutie van het aantal handelspanden per 1.000 inwoners (grafiek 14.4) en de winkelvloeroppervlakte per 1.000 inwoners (grafiek 14.5) over het voorbije decennium.

Grafiek 14.4 | Evolutie van het aantal handelspanden per 1.000 inwoners (2013-2023)

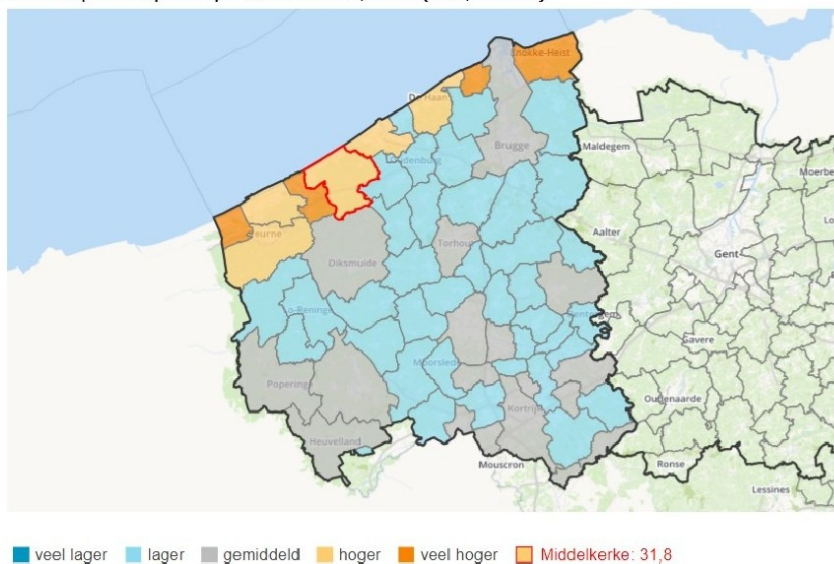
Grafiek 14.5 | Evolutie van de winkelvloeroppervlakte per 1.000 inwoners (2013-2023)

— Middelkerke — West-Vlaanderen — Vlaams Gewest — Middelkerke — West-Vlaanderen — Vlaams Gewest

Kaart 14.1 toont de verschillen in het detailhandelaanbod in de gemeenten van West-Vlaanderen op basis van z-scores, die een maat geven van hoeveel een gebied afwijkt van het gemiddelde in het vergelijkingsgebied.

Kaart 14.1 | Handelspanden per 1.000 inwoners, aantal (2023, z-scores)

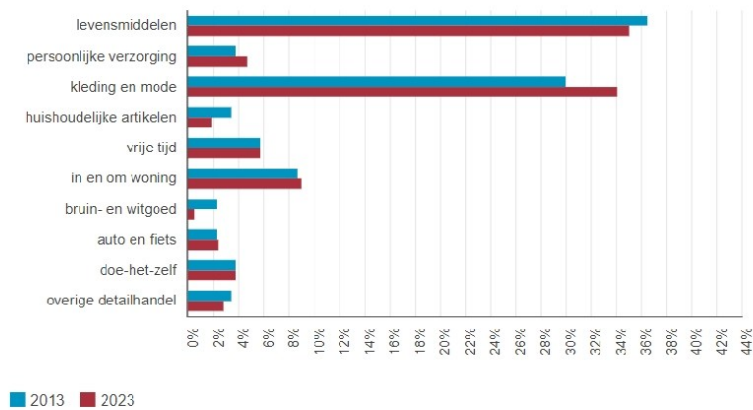

14.3 Samenstelling van het handelsaanbod

In Middelkerke bestaat in 2023 33,7% van de handelspanden uit winkels (35,3% in 2013), 34,8% uit horeca (31,5% in 2013), 25,5% uit consumentgerichte diensten (22,5% in 2013) en 6,1% staat leeg (10,7% in 2013).

In *grafiek 14.6* wordt de samenstelling van het winkelaanbod weergegeven en vergeleken tussen 2013 en 2022. In 2013 telde Middelkerke in totaal 263 winkels, in 2022 zijn dat 207 winkels. In de grafiek zien we dat in 2023 'levensmiddelen' 35,1% van het totaal aantal winkels vertegenwoordigt, 'kleding en mode' 34,1% en 'in en om woning' een aandeel van 9,0%. Gezamenlijk gaat het om 78,2%, daarmee nemen deze drie sectoren een belangrijk aandeel van het totaal aantal winkels voor hun rekening in Middelkerke.

Grafiek 14.6 | Evolutie van het aandeel van de verschillende branches in Middelkerke (t.o.v. totaal aantal winkels), 2023

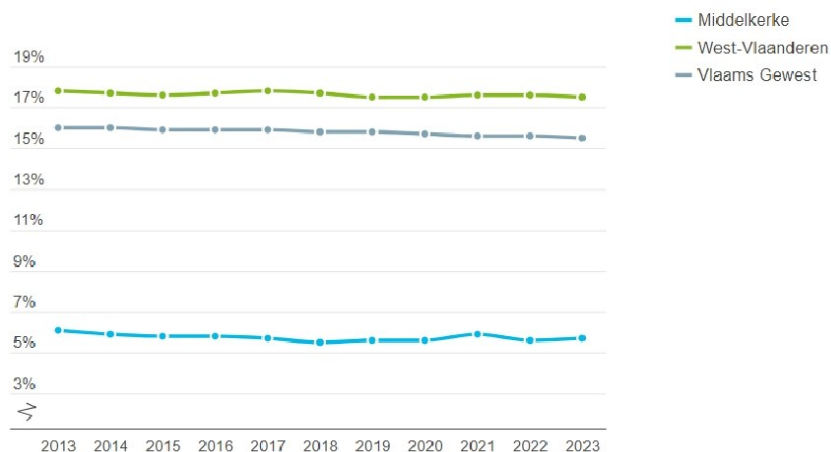
Hoofdstuk 15: Economische bedrijvigheid

In dit hoofdstuk focussen we op de economische bedrijvigheid. We bekijken de ruimte voor bedrijvigheid, het ondernemerschap, macro-economische indicatoren en de sectoren met de grootste tewerkstelling in Middelkerke.

15.1 Ruimte voor bedrijvigheid

Wanneer we inzoomen op bebouwde oppervlakte, dan stellen we vast dat in 2023 in Middelkerke 842,04 ha of 10,7% van de gekadastrateerde oppervlakte bebouwd is. In West-Vlaanderen is dat 17,9%, in het Vlaams Gewest 19,9%. Van die bebouwde oppervlakte, wordt in Middelkerke 5,7% gebruikt voor bedrijvigheid. In West-Vlaanderen is dat 17,5%, in het Vlaams Gewest 15,5%. *Grafiek 15.1* toont hoe de oppervlakte voor bedrijvigheid binnen het totaal van de bebouwde oppervlakte evolueert.

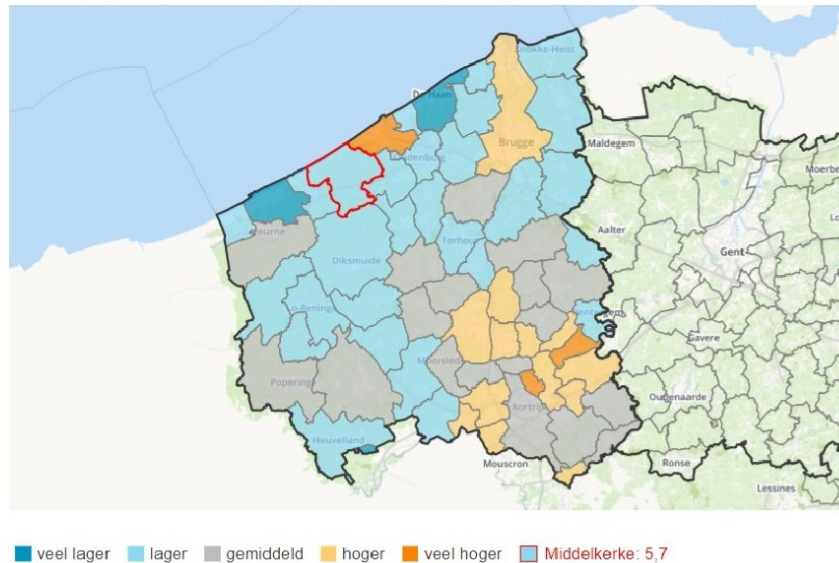
Grafiek 15.1 | Evolutie van de oppervlakte voor bedrijvigheid, % t.o.v. bebouwde oppervlakte (2013-2023)

Kaart 15.1 toont de verschillen in het percentage oppervlakte voor bedrijvigheid in de gemeenten van West-Vlaanderen op basis van z-scores, die een maat geven van hoeveel een gebied afwijkt van het gemiddelde in West-Vlaanderen.

Kaart 15.1 | Oppervlakte voor bedrijvigheid, % t.o.v. bebouwde oppervlakte (2023, z-scores)

15.2 Ondernemerschap

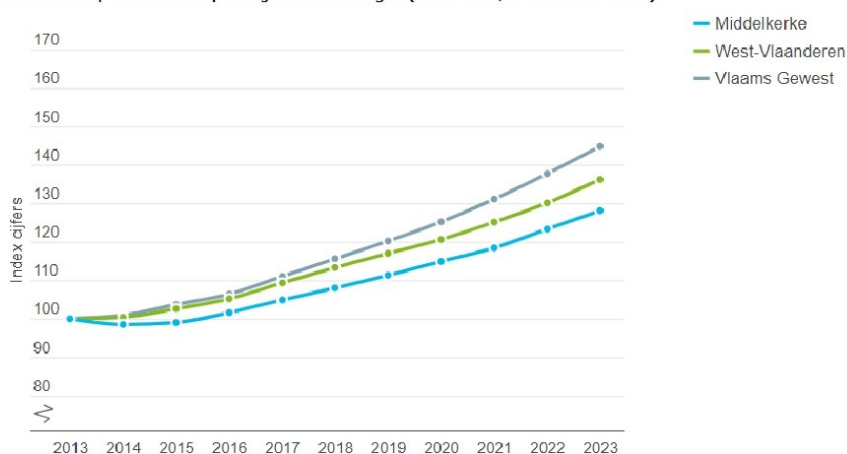
15.2.1 Btw-plichtige ondernemingen

Het aantal ondernemingen geeft een indicatie van het economische weefsel van de gemeente. De populatie btw-plichtigen omvat alle ondernemingen opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) waarvoor de administratie van de btw heeft bevestigd dat ze bekend zijn als zijnde btw-plichtig.

In 2023 heeft Middelkerke 2.010 btw-plichtige ondernemingen. In 2013 waren dat er 1.569. *Grafiek 15.2* toont de evolutie van het aantal btw-plichtige ondernemingen sinds 2013. Het getoonde cijfer is een indexcijfer, waarbij de waarde van 2013 gelijkgesteld wordt aan 100.

Grafiek 15.2 | Evolutie btw-plichtige ondernemingen (2013-2023, index 2013 = 100)

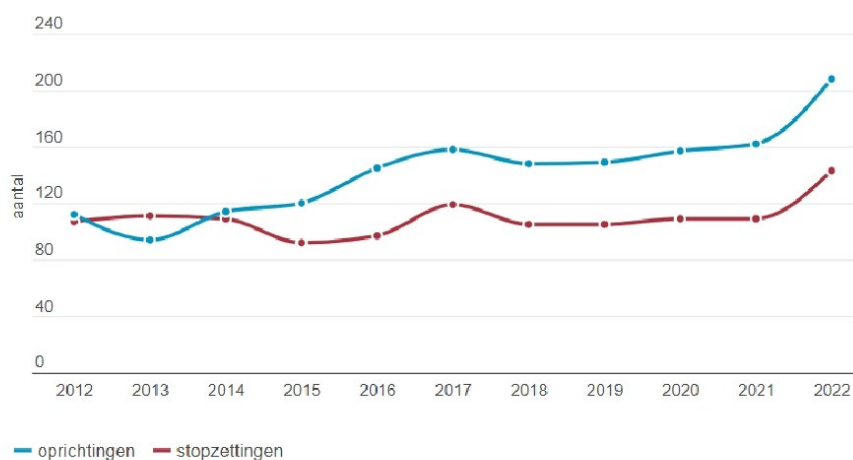

15.2.2 Oprichtingen, stopzettingen en faillissementen

Om de dynamiek van het economisch weefsel te bekijken, werpen we een blik op de oprichtingen, stopzettingen en faillissementen.

Het aantal oprichtingen omvat het aantal nieuwe btw-plichtigen in een bepaald jaar. In de loop van 2022 werden er in Middelkerke 208 nieuwe entiteiten opgericht. Dit kunnen zowel nieuwe oprichtingen als wederoprichtingen zijn. Alle btw-plichtigen die tijdens het jaar uit de btw-registers worden geschrapt, vormen de stopzettingen. Het kan hierbij gaan om btw-plichtigen die hun activiteiten tijdelijk, dan wel definitief stopzetten. In 2022 werden in Middelkerke 143 entiteiten stopgezet. *Grafiek 15.3* geeft een overzicht van het aantal oprichtingen en stopzettingen tussen 2012 en 2022.

Grafiek 15.3 | Evolutie van oprichtingen en stopzettingen in Middelkerke (2012-2022)

De faillissementen, ten slotte, worden meegeteld in de stopzettingen en betreffen de ondernemingen of zelfstandigen die hun rekeningen structureel niet meer betalen en waarvoor de leningen zijn stopgezet. In 2023 sprak de ondernemingsrechtbank voor 15 entiteiten in Middelkerke een faillissement uit.

15.2.3 Ondernemingsdynamiek

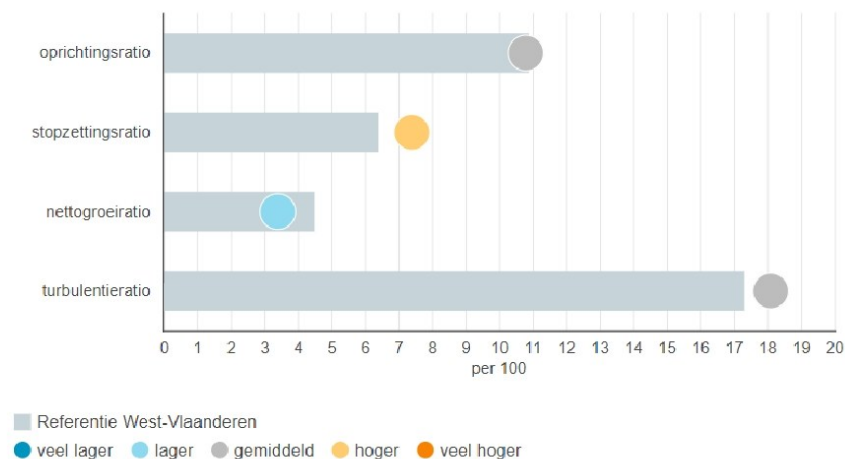
De oprichtingsratio geeft het aandeel nieuw opgerichte bedrijven in het totale aantal actieve ondernemingen bij het begin van het jaar weer. In 2022 bedroeg de oprichtingsratio in Middelkerke 10,8 per 100 ondernemingen. In West-Vlaanderen waren dat er 10,9 en in het Vlaams Gewest 12,1.

De stopzettingsratio in Middelkerke was 7,4. Dit wil zeggen dat voor elke 100 ondernemingen bij het begin van 2022 er 7,4 werden stopgezet in dat jaar. Ter vergelijking: in West-Vlaanderen waren dat er 6,4, in het Vlaams Gewest 7,1.

De nettogroeiratio geeft het verschil tussen de oprichtingsratio en de stopzettingsratio. Deze was 3,4 in Middelkerke, 4,5 in West-Vlaanderen en 5,1 in het Vlaams Gewest. De turbulentieratio maakt de optelsom van de oprichtingsratio en de stopzettingsratio en geeft weer in welke mate het economisch weefsel in het gebied zich vernieuwde. In Middelkerke bedroeg deze 18,1, in West-Vlaanderen 17,3 en in het Vlaams Gewest 19,2.

In *grafiek 15.4* worden de ratio's van Middelkerke en West-Vlaanderen vergeleken door middel van profielstaven. Scoort Middelkerke gemiddeld in vergelijking met West-Vlaanderen dan kleurt de bol grijs. Een blauwe bol wijst op een lagere waarde en een oranje gekleurde bol op een hogere waarde dan het gemiddelde.

Grafiek 15.4 | Ondernemingsdynamiek in Middelkerke en West-Vlaanderen (2022)

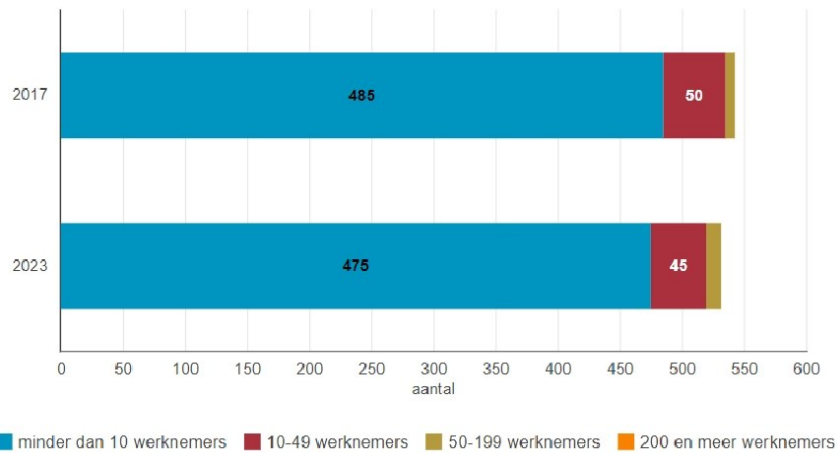

15.2.4 Vestigingen met personeel

Middelkerke telde in 2023 in totaal 532 vestigingseenheden met personeel. Dat kan een lokale vestiging zijn van een bedrijf met meerdere vestigingen of de hoofdzetel van een bedrijf. Middelkerke is daarmee goed voor 1% van alle vestigingen met personeel in West-Vlaanderen. Het gaat in deze paragraaf louter om het aantal vestigingen. *Grafiek 15.5* geeft de evolutie van de vestigingen met personeel naar grootteklasse.

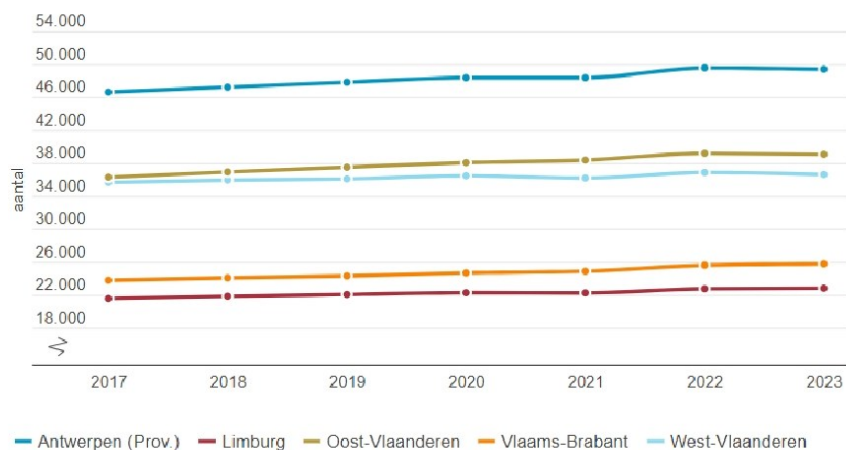

Grafiek 15.5 | Evolutie vestigingen met personeel naar grootteklasse in Middelkerke (2017 en 2023)

In 2023 bedroeg het groeipercentage (t.o.v. 2017) van het aantal vestigingen met personeel -2,0% in Middelkerke, 2,8% in West-Vlaanderen en 6,3% in het Vlaams Gewest. *Grafiek 15.6* toont de evolutie van het aantal vestigingen met personeel in de verschillende Vlaamse provincies.

Grafiek 15.6 | Evolutie vestigingen met personeel (2017-2023)

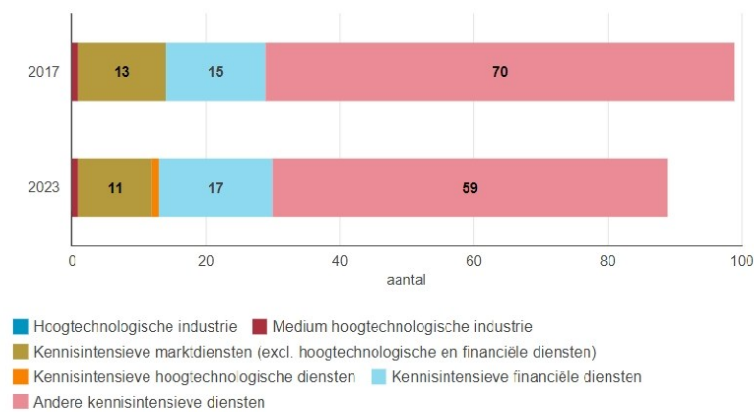

In 2023 telde Middelkerke 89 vestigingen in de (medium) hoogtechnologische industrie of kennisintensieve diensten. Deze vestigingen vertegenwoordigen 16,7% van het totale aantal vestigingen in Middelkerke. Dit percentage is 28,6% in West-Vlaanderen en 32,1% in het Vlaams

Gewest. In *grafiek 15.7* wordt het aantal vestigingen in (medium) hoogtechnologische industrie en kennisintensieve diensten vergeleken tussen 2017 en 2023.

Grafiek 15.7 | Evolutie vestigingen met personeel in (medium) hoogtechnologische industrie of kennisintensieve diensten in Middelkerke (2017 en 2023)

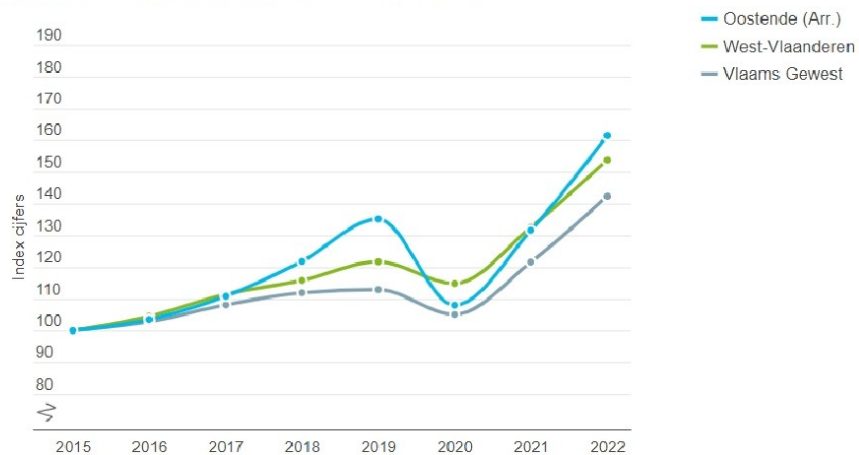
15.2.5 Omzet

Deze omzetcijfers zijn niet beschikbaar op gemeenteniveau, het laagst beschikbare niveau is het arrondissementale niveau. In deze paragraaf gebruiken we de cijfers van het arrondissement Oostende (Arr.), waartoe Middelkerke behoort.

De omzet omvat alle bedragen aan inkomsten uit de verkoop van producten en diensten in een bepaalde periode. In 2022 realiseerden de ondernemingen in Oostende (Arr.) 14.788 miljoen euro, in West-Vlaanderen was dat 131.627 miljoen euro en in het Vlaams Gewest 814.745 miljoen euro. *Grafiek 15.8* toont hoe deze omzet geëvolueerd is in de periode 2015-2022 in Oostende (Arr.), West-Vlaanderen het Vlaams Gewest.

Grafiek 15.8 | Evolutie omzet (2015-2022, index 2015 = 100)

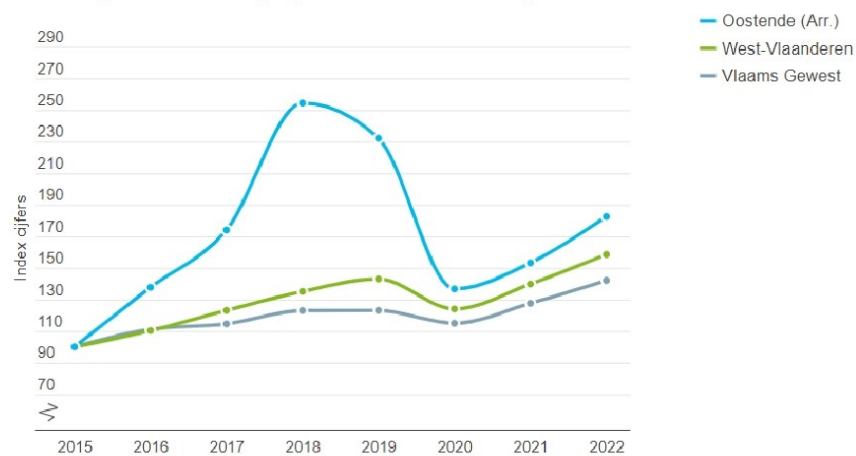

15.2.6 Investerings

De investeringen zijn niet beschikbaar op gemeenteniveau, het laagst beschikbare niveau is het arrondissementele niveau. In deze paragraaf gebruiken we de cijfers van het arrondissement Oostende (Arr.), waartoe Middelkerke behoort.

Investerings zijn uitgaven voor o.a. immateriële vaste activa, terreinen en gebouwen, installaties, machines en uitrusting, meubilair en rollend materieel. In 2022 investeerden ondernemingen in Oostende (Arr.) 465 miljoen euro, in West-Vlaanderen was dat 5.423 miljoen euro en in het Vlaams Gewest 28.533 miljoen euro. Grafiek 15.9 toont hoe deze investeringen evolueerden in de periode 2015-2022 in Oostende (Arr.), West-Vlaanderen het Vlaams Gewest.

Grafiek 15.9 | Evolutie investeringen (2015-2022, index 2015 = 100)

15.3 Macro-economische indicatoren

Macro-economische indicatoren worden gebruikt om het economisch systeem in zijn totaliteit te meten en evalueren.

Deze macro-economische indicatoren zijn niet beschikbaar op gemeenteniveau, het laagst beschikbare niveau is het arrondissementele niveau. In deze paragraaf gebruiken we de cijfers van het arrondissement Oostende (Arr.), waartoe Middelkerke behoort.

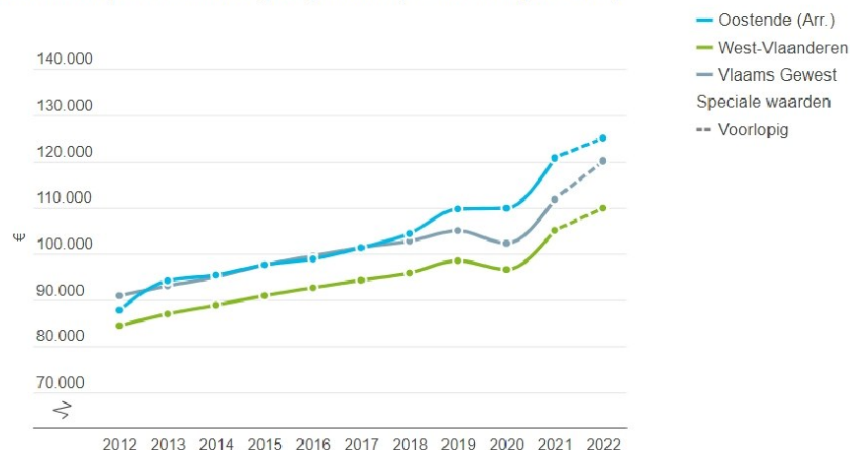
15.3.1 Bruto toegevoegde waarde

De bruto toegevoegde waarde wordt gedefinieerd als het verschil tussen de marktwaarde van de in 1 jaar geproduceerde goederen en diensten en de marktwaarde van de in het productieproces verbruikte goederen en diensten. Dit is dus de waarde die de productiefactoren arbeid en kapitaal toevoegen aan de verbruikte goederen en diensten. Het is een maatstaf om de economische meerwaarde die gegenereerd wordt in een regio weer te geven. De bruto toegevoegde waarde wordt uitgedrukt in lopende prijzen. Dit zijn de prijzen van het betrokken jaar, niet gecorrigeerd voor de inflatie. Een toename van de waarde is te wijten aan een toename van het volume en/of van de prijs per eenheid.

De bruto toegevoegde waarde bedroeg in 2022 in Oostende (Arr.) 5.402,3 miljoen euro. Tussen 2010 en 2022 groeide de bruto toegevoegde waarde in Oostende (Arr.) met 59,4%. In West-Vlaanderen bedroeg de groei 53,5%, in het Vlaams Gewest 59,5%.

Drukken we de bruto toegevoegde waarde uit per werknemer, dan is dit een indicatie voor de arbeidsproductiviteit. In 2022 bedroeg de bruto toegevoegde waarde per werknemer 125.047 euro in Oostende (Arr.), 109.914 euro in West-Vlaanderen en 120.106 euro in het Vlaams Gewest. Sinds 2010 groeide de bruto toegevoegde waarde per werknemer met 45,2% in Oostende (Arr.), met 36,7% in West-Vlaanderen en met 39,3% in het Vlaams Gewest. *Grafiek 15.10* toont de evolutie van de bruto toegevoegde waarde per werknemer. De daling in 2020 ten opzichte van 2019 kan vooral worden toegeschreven aan een afname van de bruto toegevoegde waarde als gevolg van de coronapandemie. Het aantal werknemers kende in de periode 2019-2020 slechts een minieme afname.

Grafiek 15.10 | Evolutie bruto toegevoegde waarde per werknemer (2012-2022)

15.3.2 Bruto binnenlands product

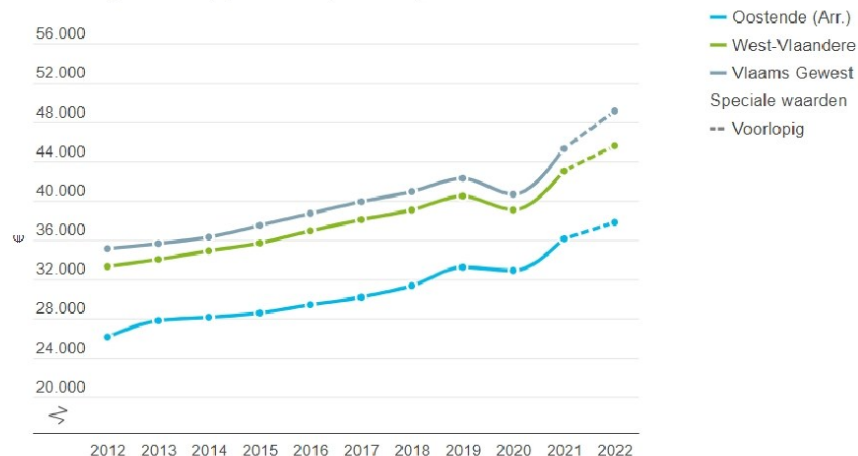
Het bruto binnenlands product (bbp) is een maatstaf voor de geproduceerde of voortgebrachte welvaart in een regio.

Het bbp bedroeg in 2022 in Oostende (Arr.) 5.998,9 miljoen euro. Tussen 2011 en 2022 groeide het bbp met 55,3% in Oostende (Arr.). In West-Vlaanderen bedroeg de groei 46,4%, in het Vlaams Gewest 52,8%.

In 2022 was het bruto binnenlands product per inwoner in Oostende (Arr.) 37.792 euro, in West-Vlaanderen 45.602 euro, tegenover 49.122 euro in het Vlaams Gewest.

Grafiek 15.11 toont de evolutie van het bbp per inwoner voor Oostende (Arr.), West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. In de periode 2012-2022 zien we een stijging van het bbp per inwoner. De dip in 2020 werd veroorzaakt door de coronapandemie.

Grafiek 15.11 | Evolutie bbp per inwoner (2012-2022)

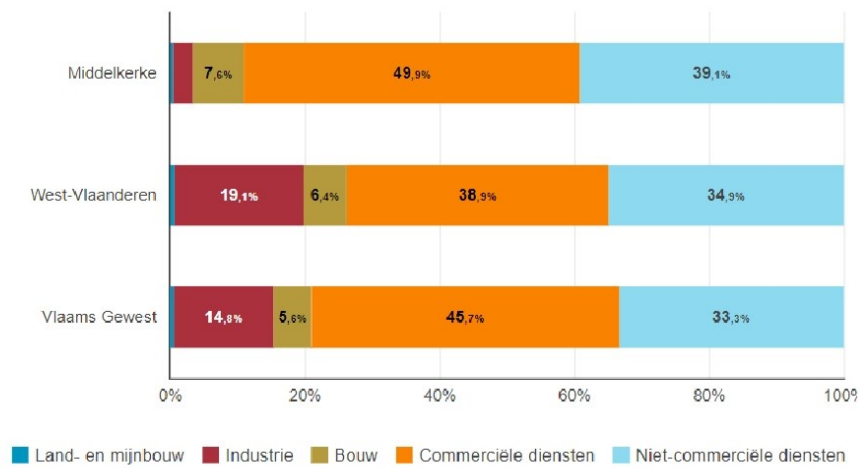

15.4 Sectoren met de grootste tewerkstelling

Deze paragraaf gaat dieper in op de economische sectoren in Middelkerke. Grafiek 15.12 geeft het relatieve belang van de hoofdsectoren in termen van tewerkstelling.

Grafiek 15.12 | Loontrekkende tewerkstelling naar sector, % t.o.v loontrekkende tewerkstelling (2023)

We bekijken verder de subsectoren (nace 2-digits) die de meeste tewerkstelling genereren. Deze rangschikking maken we apart voor enerzijds industrie en bouw en anderzijds commerciële en niet-commerciële diensten.

15.4.1 Industrie en bouw

Tabel 15.1 toont welke subsectoren binnen de industrie en de bouw de meeste loontrekkende tewerkstelling genereren in Middelkerke. Deze rangschikking is gebaseerd op de indeling van de activiteiten op nace 2-digitniveau binnen de industrie en de bouw. We beperken ons hierbij tot maximaal 10 subsectoren. Tabel 15.2 geeft dan het relatieve aandeel van deze sectoren in Middelkerke en de vergelijkingsgebieden weer.

Tabel 15.1 | Loontrekkende tewerkstelling in industrie en bouw (2023)

	loontrekkende tewerkstelling
43 Gespecialiseerde bouwwerkzaamheden	213
10 Vervaardiging van voedingsmiddelen	42
20 Vervaardiging van chemische producten	30
41 Bouw van gebouwen; ontwikkeling van bouwprojecten	19
35 Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	5
25 Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	5
13 Vervaardiging van textiel	4
14 Vervaardiging van kleding	1

Tabel 15.2 | Loontrekkende tewerkstelling in industrie en bouw, % t.o.v. totale loontrekkende tewerkstelling (2023)

	Middelkerke	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
43 Gespecialiseerde bouwwerkzaamheden	7,0	4,1	3,4
10 Vervaardiging van voedingsmiddelen	1,4	4,2	2,6
20 Vervaardiging van chemische producten	1,0	0,5	1,4
41 Bouw van gebouwen; ontwikkeling van bouwprojecten	0,6	1,5	1,2
35 Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	0,2	0,3	0,4
25 Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	0,2	2,3	1,6
13 Vervaardiging van textiel	0,1	2,1	0,6
14 Vervaardiging van kleding	0,0	0,2	0,1

15.4.2 Commerciële en niet-commerciële diensten

Tabel 15.3 toont welke subsectoren binnen de diensten de meeste loontrekkende tewerkstelling genereren in Middelkerke. Deze rangschikking is gebaseerd op de indeling van de activiteiten op nace 2-digitniveau binnen handel en diensten. We beperken ons hierbij tot maximaal 10 subsectoren. Tabel 15.4 geeft dan het relatieve aandeel van deze sectoren in Middelkerke en de vergelijkingsgebieden weer.

Tabel 15.3 | Top 10 loontrekkende tewerkstelling in diensten (2023)

	loontrekkende tewerkstelling
47 Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen	492
84 Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	462
56 Eet- en drinkgelegenheden	349
87 Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	269
85 Onderwijs	219
81 Diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging	157
55 Verschaffen van accommodatie	137
68 Exploitatie van en handel in onroerend goed	122
88 Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting	95
92 Loterijen en kansspelen	65

Samenvatting externe omgevingsanalyse

Deel 1: Wie leeft, groeit op en wordt ouder in Middelkerke?

Hoofdstuk 1: Bevolking

1.1 Totale bevolking

- Middelkerke telt op 1 januari 2023 officieel 19.755 inwoners. Er is een verschil in de statistieken, met een alternatieve telling van 19.744 inwoners, die ook asielzoekers en EU-burgers zonder woonstcontrole omvat.
- De bevolkingsgroei wordt geprojecteerd tot 2035, waarbij een lichte toename wordt verwacht.

1.2 Bevolkingsdichtheid

In 2023 is de bevolkingsdichtheid in Middelkerke 250 inwoners per km², een stijging ten opzichte van 2003 (224 inwoners per km²). Dit is lager dan de gemiddelde dichtheid in West-Vlaanderen (382/km²) en het Vlaams Gewest (498/km²).

1.3 Leeftijdsverdeling

- De bevolking van Middelkerke vergrijst: 11,8% van de inwoners is minderjarig, terwijl 35,7% 65 jaar of ouder is. Dit is hoger dan de cijfers in West-Vlaanderen (24,2% 65+) en het Vlaams Gewest (21,1% 65+).
- Er is een aanzienlijke toename in het aantal ouderen, terwijl het aantal jongeren relatief gelijk blijft.

1.4 Nationaliteit en herkomst

- Het aandeel inwoners met een niet-Belgische huidige nationaliteit is gestegen van 1,4% in 1990 naar 4,0% in 2023. Het aandeel met een niet-Belgische geboortenationaliteit is van 2,3% in 1990 naar 7,2% in 2023 gestegen.
- Er zijn 95 verschillende herkomstnationaliteiten in Middelkerke, met de meest voorkomende afkomstig uit EU-landen en enkele niet-EU-landen.

1.5 Loop van de bevolking

- In 2022 waren er 104 geboorten en 271 sterfgevallen in Middelkerke, resulterend in een negatief natuurlijk saldo van -167.
- Het migratiesaldo met het buitenland was positief (+98), wat betekent dat meer mensen naar Middelkerke verhuisden dan er vertrokken. Het saldo met andere Belgische gemeenten was ook positief (+97).
- De totale bevolkingsgroei in 2022 was 28 inwoners.

1.6 Woonstabiliteit

90,1% van de Middelkerke-inwoners had op 1 januari 2023 hetzelfde adres als het jaar ervoor, wat hoger is dan het gemiddelde in West-Vlaanderen (9,2%) en het Vlaams Gewest (9,4%). Dit duidt op een relatief stabiele bevolking wat betreft interne verhuizingen.

Samengevat laat Middelkerke een vergrijzende en migrerende bevolking zien, met een sterke woonstabiliteit, hoewel het aantal inwoners langzaam toeneemt. De bevolkingsdichtheid is lager dan in andere delen van West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest.

Hoofdstuk 2: Huishoudens

2.1 Totaal aantal huishoudens

Middelkerke had op 1 januari 2024 10.334 huishoudens volgens een interne verwerking van het Rijksregister. De officiële telling van Statbel is 10.508 huishoudens. Er wordt verwacht dat dit aantal in 2035 zal stijgen naar 11.296 huishoudens.

2.2 Gemiddelde huishoudensgrootte

De gemiddelde huishoudensgrootte in Middelkerke is gedaald van 2,43 personen in 1990 tot 1,89 in 2023. Dit is lager dan in West-Vlaanderen (2,20) en het Vlaams Gewest (2,30).

2.3 Aantal personen per huishouden

In 2023 bestaat 44,1% van de huishoudens in Middelkerke uit één persoon, 37,1% uit twee personen, 9,2% uit drie, 6,8% uit vier en 2,8% uit vijf of meer personen. De grootte van huishoudens is in de afgelopen jaren afgenomen.

2.4 Type huishouden

Huishoudens worden verdeeld in twee hoofdgroepen: zonder kinderen (alleenwonenden en paren zonder kinderen) en met kinderen (onderverdeeld in gezinnen met minderjarige of meerderjarige kinderen, en andere types zoals grootouders met kleinkinderen).

2.5 Eenoudergezinnen

Een specifiek type huishouden is het eenoudergezin met minderjarige kinderen. Het aandeel eenoudergezinnen ten opzichte van gezinnen met kinderen is tussen 1990 en 2023 toegenomen, maar varieert sterk binnen de provincie, met verschillen zichtbaar in de kaart.

2.6 Herkomstdiversiteit in huishoudens

–Alleenwonenden: deze huishoudens zijn homogeen qua herkomst, aangezien elk huishouden uit één persoon bestaat.

–Meerpersoonshuishoudens: huishoudens met twee of meer personen kunnen homogeen zijn (alle leden hebben dezelfde herkomstnationaliteit) of heterogeen (ten minste één lid heeft een andere herkomstnationaliteit). Er wordt onderscheid gemaakt tussen huishoudens met uitsluitend Belgische herkomst, uitsluitend niet-Belgische herkomst, en gemengde herkomst (met of zonder een Belgisch lid).

Samengevat laat Middelkerke een afname zien in de gemiddelde huishoudensgrootte en een toename van het aantal eenoudergezinnen. Daarnaast is er een groeiende diversiteit in de herkomst van de huishoudens, vooral in meerpersoonshuishoudens.

Deel 2: Ruimtegebruik, woon- en leefklimaat in Middelkerke

Hoofdstuk 3: Ruimtegebruik

3.1 Open Ruimte en ruimtebeslag

In 2022 beslaat open ruimte 82,1% van Middelkerke (6.488 ha), aanzienlijk hoger dan het West-Vlaamse (73,4%) en Vlaamse gemiddelde (67,6%). Open ruimte bestaat voornamelijk uit akkers (59,8%) en grasland (28,3%). Ruimtebeslag, dat alle menselijke activiteiten omvat (wonen, industrie, infrastructuur), beslaat 1.393 ha in Middelkerke, met een jaarlijkse groei van 0,04 ha per dag sinds 2013.

3.2 Verharding

Verharding, de afdekking van de bodem met kunstmatige materialen, neemt toe, wat leidt tot risico's zoals overstromingen en verlies van biodiversiteit. In Middelkerke was de verharding in 2022 10,0%, lager dan in West-Vlaanderen (14,4%) en Vlaanderen (15,1%).

3.3 Bebouwing

Van de totale oppervlakte van Middelkerke (7.904 ha) is 2,8% bebouwd, wat overeenkomt met 217 ha in 2024. Het aantal gebouwen steeg met 26,1% van 2014 tot 2024. De totale oppervlakte van bebouwde percelen nam met 12,3% toe in de afgelopen 10 jaar, wat duidt op een uitbreiding van bebouwde gebieden.

3.4 Onbebouwde percelen

Middelkerke heeft 515 onbebouwde percelen geschikt voor woningen, met een totale oppervlakte van 72 ha. Deze percelen omvatten ook woonuitbreidingsgebieden, maar zijn niet noodzakelijk direct beschikbaar voor woningbouw.

3.5 Toegankelijk groen

Toegankelijke groene ruimte is belangrijk voor de leefbaarheid. In 2019 besloeg buurtgroen 9,4% van de Middelkerkse oppervlakte, lager dan het Vlaamse gemiddelde (23,9%). De nabijheid van groen varieert, met buurtgroen op 400 meter en stadsbos tot 5.000 meter van de woningen. De bereikbaarheid van groen is een belangrijke indicator voor het welzijn van de inwoners.

Samenvattend toont het hoofdstuk dat Middelkerke relatief veel open ruimte heeft, maar dat het ruimtebeslag en de verharding toenemen. De bebouwing en het gebruik van ruimte voor menselijke activiteiten breiden zich uit, terwijl de toegankelijkheid van groen beperkt is in vergelijking met andere regio's in Vlaanderen.

Hoofdstuk 4: Wonen

4.1 Woongelegenheden

- Aantal en evolutie: Middelkerke telde op 1 januari 2023 26.210 woongelegenheden, wat een stijging van 4,1% is van 2019-2023, gelijk aan de trend in West-Vlaanderen en Vlaanderen.
- Type woongelegenheden: 26% zijn individuele woningen, 73% appartementen, en de rest zijn collectieve woonvormen. Middelkerke heeft een hoger aandeel appartementen dan andere regio's.
- Eengezinswoningen: 30% is gesloten bebouwing, 29,7% halfopen bebouwing, en 39,1% open bebouwing. Middelkerke heeft meer open bebouwing dan de regio's in vergelijking.

4.2 Vastgoedprijzen

- De mediaanprijs van woningen in Middelkerke in 2023 varieerde van 185.000 euro voor appartementen tot 304.500 euro voor huizen in open bebouwing.
- Tussen 2010 en 2023 stegen de vastgoedprijzen met gemiddeld 51,5%, met de grootste stijging voor huizen in open bebouwing (14,9%) en appartementen (42,3%).

4.3 Eigenaars versus huurders

Van de 10.229 huishoudens in Middelkerke, is 62,2% eigenaar en 37,8% huurder. Dit is lager dan het provinciale en regionale gemiddelde, waar 69% van de huishoudens eigenaar is.

4.4 Sociale huisvesting

- Sociale huurwoningen: Middelkerke had op 1 januari 2023 252 sociale huurwoningen, wat 2,4% van de huishoudens betreft (minder dan het provinciale en regionale gemiddelde).
- Kandidaat-huurders: in 2023 stonden 603 gezinnen op de wachtlijst voor sociale huurwoningen, wat 5,8% van de huishoudens betreft.

4.5 Kwaliteit van de woningen

- Er is een toenemend beleid gericht op het verbeteren van de kwaliteit van woningen en het aanpakken van leegstand en verwaarlozing. Dit omvat belastingheffingen en kwaliteitscontrole volgens de Vlaamse Wooncode.
- Leegstand en verwaarlozing: het aantal leegstaande of verwaarloosde woningen varieerde tussen 61 en 134 per jaar van 2019-2023.
- Kwaliteitsbewaking: aantal kwaliteitsdossiers steeg van 389 in 2019 naar 521 in 2023. Er werden in deze periode 1.534 conformiteitsattesten aangevraagd, en 786 werden uitgegeven.

In dit hoofdstuk wordt dus zowel de groei van het woningbestand als de prijsontwikkeling en de zorg voor de kwaliteit van woningen behandeld. De nadruk ligt op het verbeteren van de woonomstandigheden en het bevorderen van betaalbaarheid en sociale huisvesting.

Hoofdstuk 5: Klimaat

5.1 CO₂-emissie

De CO₂-emissie wordt opgesplitst in **directe** emissies (door verbruik van brandstof in gebouwen, voertuigen, en industriële installaties) en **indirecte** emissies (door het verbruik van elektriciteit, warmte, of koude). De gegevens omvatten sectoren zoals huishoudens, transport, de tertiaire sector, industrie, landbouw, en gemeentelijke verlichting.

Tussen 2011 en 2022 daalde de CO₂-uitstoot in Middelkerke met **11,1%** (-11.157 ton), vooral door een sterke afname in de huishoudenssector. De COVID-19-pandemie beïnvloedde de cijfers door veranderingen in gedrag en productie. Het transport liet weinig daling zien ondanks beleidsmaatregelen, vanwege een toename in transportvolumes.

5.2 Energieverbruik

Tussen 2011 en 2022 daalde het energieverbruik in Middelkerke met **6,3%** (-28.587 MWh). De huishoudenssector vertoonde de grootste afname in absolute cijfers. Vergelijkbare dalingen werden gezien in West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest.

5.3 Hernieuwbare energie

Op Europees niveau is het doel om **45% van de verbruikte energie** hernieuwbaar te produceren tegen 2030. De productie van **groene stroom** (zoals zonne-energie, windenergie en biomassa) in Middelkerke werd geschat op **14.695 MWh** in 2022, wat 15,6% van het totale elektriciteitsverbruik is. Dit vermijdt **3.248 ton CO₂-uitstoot**. Er is echter nog veel ruimte voor uitbreiding van zonnepanelen in de gemeente, waar slechts **4,7%** van het zonnepotentieel wordt benut.

In Middelkerke zijn **3 windturbines** geïnstalleerd met een totaal vermogen van 2,36 MW. Vergelijking met de grotere regio's toont aan dat er nog aanzienlijk meer windturbines en zonnepanelen nodig zijn om de hernieuwbare energieproductie te verhogen.

5.3.2 Hernieuwbare warmte

Groene warmte, opgewekt via technieken zoals warmtepompen of warmtekrachtkoppeling, wordt in dit rapport alleen weergegeven voor **warmtekrachtkoppeling (WKK)**. In 2022 werd **geen CO₂-uitstoot vermeden** door de lokale WKK-productie.

Dit hoofdstuk benadrukt de noodzaak van verdere maatregelen om de CO₂-uitstoot te reduceren en de inzet van hernieuwbare energiebronnen te vergroten, zowel in elektriciteit als warmte.

Hoofdstuk 6: Natuur

6.1 Natuurlijke structuur

De natuurlijke structuur van Vlaanderen bestaat uit ecologische netwerken, waaronder het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en natuurverwevingsgebieden (IVON), die essentieel zijn voor het behoud van natuur. In Middelkerke is 3,6% van het grondgebied als VEN afgebakend en 0,4% als natuurverwevingsgebied.

6.2 Speciale beschermingszones

Naast het VEN en IVON zijn er speciale beschermingszones (SBZ) volgens de Europese Natura 2000-regels. Middelkerke heeft 3,4% van zijn grondgebied als SBZ, met 271,89 hectare als habitatrichtlijngebied.

6.3 Biologische kartering

De biologische kartering van Middelkerke toont dat 17% van het grondgebied als biologisch waardevol of zeer waardevol wordt geclassificeerd. Het gebied bevat 360,16 hectare habitatwaardige grond, essentieel voor de bescherming van natuurlijke habitats.

6.4 Natuurbeheerplannen

Er zijn verschillende typen natuurbeheerplannen die de kwaliteit van natuur beschermen en verbeteren. In Middelkerke zijn er 32,61 hectare beheerd volgens het type 3 plan (hoogste natuurkwaliteit) en 71,00 hectare volgens type 4 (natuureservaat).

6.5 Aanwezigheid van groen en bomen

Middelkerke heeft een aanzienlijke hoeveelheid groen en bomen. In 2019 was 26,1% van het ruimtebeslag niet bebouwd, wat ruimte biedt voor natuur. Het grondgebied bevat 151,71 hectare bomen en 885,21 hectare gras en struiken, wat ongeveer 13% van het totale gebied beslaat.

Het hoofdstuk legt de nadruk op het belang van natuurbeheer en de bescherming van natuurgebieden voor het behoud van de biodiversiteit en het milieu.

Hoofdstuk 7: Water

7.1 Waterkwaliteit

In Vlaanderen geldt de verplichting om huishoudelijk afvalwater te zuiveren. Middelkerke heeft een zuiveringsgraad van 84,2% in 2022. Ongeveer 411 woningen zijn niet aangesloten op de riolering, waarvan 81% nog een Individuele Behandelingsinstallatie (IBA) moet plaatsen.

7.2 Waterverbruik

– Grondwater is een stabiele waterbron die traag wordt aangevuld. In Middelkerke zijn 113 vergunde grondwaterwinningen, met een totaal van 1.178.379 m³ per jaar. Er zijn ook 47 meldingen voor huishoudelijk gebruik van grondwater, waarvan het gebruik in Middelkerke lager is dan het provinciale gemiddelde.

– In 2022 verbruikte een alleenstaande gemiddeld 80 liter per dag in Middelkerke, minder dan het Vlaams Gewest gemiddelde (101 liter). Een 4-persoonsgezin verbruikt 65 liter per persoon per dag, ook lager dan het Vlaamse gemiddelde van 74 liter.

7.3 Wateroverlast

Middelkerke heeft 0,4% van haar oppervlakte als effectief overstromingsgevoelig gebied, wat lager is dan het gemiddelde in West-Vlaanderen (2,8%) en Vlaanderen (5,1%). Dit betreft een gebied van 297.514 m², wat risico's voor landbouw, natuur en infrastructuur meebrengt. 1,2% van de inwoners woont in overstromingsgevoelig gebied.

In dit hoofdstuk wordt benadrukt dat Middelkerke zich richt op het duurzaam beheer van waterbronnen, het verbruik van grondwater en leidingwater, en het beperken van de risico's van wateroverlast.

Hoofdstuk 8: Land- en tuinbouw

8.1 Oppervlakte landbouwgebied

In 2023 heeft Middelkerke 6.395 hectare landbouwgrond, wat 84,1% van de totale oppervlakte van de gemeente uitmaakt. Dit is hoger dan het percentage voor West-Vlaanderen (73,4%) en het Vlaams Gewest (49,5%).

8.2 Land- en tuinbouwbedrijven

– Het aantal landbouwbedrijven in Middelkerke daalde van 198 in 2001 naar 139 in 2022, een trend die zich ook in Vlaanderen voordoet.

- In 2022 zijn er 107 beroepsmatige landbouwbedrijven (77% van het totaal) en 32 kleine bedrijven in Middelkerke, wat overeenkomt met de landelijke tendensen.
- Middelkerke heeft 1 biolandbouwbedrijf, wat 0,65% van de West-Vlaamse biobedrijven vertegenwoordigt.
- Agrobusinesscomplex: dit complex omvat zowel landbouwbedrijven als industriële en dienstverlenende bedrijven, met 311 werkenden in 2023, een daling ten opzichte van 341 in 2019.

8.3 Typering van de landbouw

De landbouw in Middelkerke omvat voornamelijk veehouderij en akkerbouw. Er is een duidelijke afname in het aantal runderen (-2,8%) en varkens (-8,8%) sinds 2012, maar een sterke toename van het aantal kippen (+264,4%) in dezelfde periode. De landbouwtyperingskaart toont een variëteit in landbouwsectoren, met een concentratie van intensieve veehouderij in West-Vlaanderen.

8.4 Verbreding van de landbouw

- Middelkerke heeft 7 hoeveproducenten in 2023, een stijging ten opzichte van 2014 (5). Hoeveproducenten verwerken producten voor directe verkoop aan consumenten.
- Er zijn 3 zorgboerderijen in Middelkerke, een daling ten opzichte van 2019, waar er 5 waren. Zorgboerderijen bieden activiteiten aan kwetsbare groepen in een groene werkomgeving.

Samenvattend, Middelkerke vertoont een afname in traditionele landbouwbedrijven, maar er is een stijging in de verbreding van landbouwactiviteiten, zoals hoeveproductie en zorgboerderijen.

Hoofdstuk 9: Mobiliteit en verkeersveiligheid

9.1 Vervoersmiddelengebruik

- De auto is het meest gebruikte vervoermiddel voor woon-werk en woon-schoolverkeer in Middelkerke, hoewel er een trend is naar alternatieven zoals de fiets of elektrische fietsen.
- Voor vrije tijd wordt vaker gekozen voor te voet gaan of fietsen. Echter, ook gemotoriseerd vervoer blijft populair ondanks de toenemende filedruk.

9.2 Vervoersmiddelenbezit

- Het aantal wagens per huishouden in Middelkerke wordt gedetailleerd beschreven, evenals de evolutie van wagenbezit tussen 2017-2022.
- Er wordt ook gekeken naar de vervoersmiddelen die gezinnen bezitten, waaronder auto's, fietsen en abonnementen op openbaar vervoer.

9.3 Infrastructuur

- Middelkerke heeft publieke laadpalen voor elektrische voertuigen, hoewel gegevens over semipublieke en private laadpalen ontbreken.
- Er is een netwerk van fietssnelwegen in de regio, en de kwaliteit van deze routes wordt beoordeeld op veiligheid en efficiëntie.
- De nabijheid van stations en haltes wordt gemeten om te zien hoe toegankelijk openbaar vervoer is voor de inwoners.

9.4 Verkeersveiligheid

- Verkeersongevallen worden geregistreerd, en er wordt onderscheid gemaakt tussen letselongevallen met auto's en fietsen. Het aantal verkeersongevallen per 1.000 inwoners wordt weergegeven, evenals het aantal verkeersslachtoffers per zwaarte van de verwondingen.
- De politiezone Middelkerke richt zich op het verhogen van de verkeersveiligheid en vermindering van maatschappelijke overlast. Er zijn specifieke actieplannen voor verkeersveiligheid.

9.5 Criminaliteit en sancties

- Gegevens over misdrijven, zoals diefstal en geweld in de publieke ruimte, worden gepresenteerd, met een overzicht van criminele trends tussen 2019 en 2023.
- Er worden gemeentelijke administratieve sancties opgelegd voor overtredingen zoals wildplassen, verkeerd parkeren en snelheidsovertredingen.

Samenvattend wordt in dit hoofdstuk een gedetailleerd overzicht gegeven van de mobiliteit en verkeersveiligheid in Middelkerke, met aandacht voor het gebruik en bezit van vervoermiddelen, de beschikbare infrastructuur en de relevante veiligheidscijfers.

Deel 3: Wat typeert leren, werken en verdienen in Middelkerke?

Hoofdstuk 10: Onderwijs

10.1 Onderwijsniveau van de bevolking

In Middelkerke heeft 41,9% van de bevolking van 25 jaar of ouder een laag opleidingsniveau (geen diploma secundair onderwijs), 31,2% heeft een middelbaar diploma, en 20,0% heeft een hoger onderwijsdiploma. Dit is lager dan het provinciale gemiddelde van West-Vlaanderen.

10.2 Basisonderwijs en secundair onderwijs

Middelkerke heeft 9 basisscholen en 2 scholen voor buitengewoon onderwijs. In het schooljaar 2022-2023 waren er 2.131 leerlingen ingeschreven, waarvan 1.224 in het basisonderwijs en 907 in het secundair onderwijs. Er zijn 71 leerlingen in buitengewoon basisonderwijs en 58 in buitengewoon secundair onderwijs. In het secundair onderwijs zijn er verschillende onderwijsvormen, zoals algemeen, technisch, kunst en beroepsonderwijs.

10.2.1 Risicokenmerken voor kansarmoede

Scholen krijgen extra middelen voor leerlingen met risicokenmerken zoals een laagopgeleide moeder, schooltoeslag, andere thuistaal of wonen in een buurt met veel schoolse vertraging. De kansarmoede-indicator (OKI) voor Middelkerke is respectievelijk 0,86 in het basisonderwijs en 0,92 in het secundair onderwijs, wat iets hoger is dan het provinciale gemiddelde.

10.2.2 Schoolse vertraging en zittenblijven

In Middelkerke hadden 24 leerlingen in het secundair onderwijs schoolse vertraging van twee jaar of meer, wat 3,1% van de leerlingen betreft, wat vergelijkbaar is met het provinciale percentage.

10.2.3 Vroegtijdig schoolverlaten

Het percentage vroegtijdige schoolverlaters in Middelkerke is gemeten, en het gaat om leerlingen die het onderwijs verlaten zonder een diploma of kwalificatie.

10.3 Hoger onderwijs

In het academiejaar 2022-2023 waren er 499 inschrijvingen van Middelkerke-inwoners in het hoger onderwijs, met 38% ingeschreven aan een universiteit. Van de 20-jarigen is 53,9% ingeschreven in het hoger onderwijs, wat lager is dan het provinciale gemiddelde van 58,1%.

10.4 Volwassenenonderwijs

In 2021-2022 waren er 535 inschrijvingen in het volwassenenonderwijs in Middelkerke. Dit is 27,15 per 1.000 inwoners, aanzienlijk lager dan het provinciale gemiddelde van 44,30 per 1.000 inwoners. Het volwassenenonderwijs bestaat uit basiseducatie en secundair volwassenenonderwijs, gericht op volwassenen met beperkte scholing of die hun secundaire opleiding willen afronden.

Hoofdstuk 11: Werk

11.1 Het aanbod op de arbeidsmarkt

- In 2022 telde Middelkerke 10.875 inwoners tussen de 15 en 64 jaar, waarvan 7.781 werkenden of werkzoekenden waren en 3.095 niet-beroepsactief.
- De activiteitsgraad in Middelkerke was 71,5%, lager dan in West-Vlaanderen (76,1%) en het Vlaams Gewest (74,6%).
- Van de 7.360 werkenden in Middelkerke waren 5.529 loontrekkend en 1.558 zelfstandige. De werkzaamheidsgraad was 71,7%.
- In 2023 waren er 441 werkzoekenden (4,3% van de 18-64-jarigen), met een werkzoekendengraad van 6,0%.
- 3.095 inwoners in Middelkerke waren niet actief op de arbeidsmarkt (28,5% van de beroepsbevolking).

11.2 De vraag op de arbeidsmarkt

- Middelkerke had 4.553 arbeidsplaatsen in 2023, verdeeld over 3.037 loontrekkende jobs en 1.516 zelfstandigen in hoofdbezigheid.
- Er waren 3.037 loontrekkende jobs in Middelkerke, waarvan 1.375 door mannen en 1.662 door vrouwen. De meeste jobs waren voltijds, maar deeltijdse banen waren vaker voor vrouwen.
- Middelkerke telde 2.376 zelfstandigen, waarvan 1.516 in hoofdbezigheid. De zelfstandigen werkten vooral in de dienstensector.
- In 2023 ontving de VDAB 394 vacatures voor Middelkerke. Aan het begin van 2024 stonden er nog 126 open. De spanningsratio, die de krapte op de arbeidsmarkt aangeeft, daalde, wat duidt op een toenemende krapte.

Samenvattend is de arbeidsmarkt in Middelkerke relatief actief, met een hogere werkgelegenheid dan het Vlaamse gemiddelde. Echter, er is sprake van een toenemende krapte, zoals blijkt uit het aantal openstaande vacatures en de dalende spanningsratio.

Hoofdstuk 12: Verdienen

12.1 Inkomens

Het inkomen wordt geanalyseerd aan de hand van het gemiddeld netto belastbaar inkomen per gewijzigde verbruikseenheid, wat een correctie is voor de gezinsgrootte. In 2021 was het gemiddeld inkomen per gewijzigde verbruikseenheid in Middelkerke €29.592, lager dan het gemiddelde in West-Vlaanderen (€31.090) en het Vlaams Gewest (€32.313). Het mediaan inkomen in Middelkerke was €25.714, wat lager is dan in de andere gebieden. Dit laat zien dat de inkomens in Middelkerke lager zijn dan in de omliggende regio's.

12.2 Armoede

Er worden drie hoofdindicatoren voor armoede gebruikt: armoederisico op basis van inkomen, ernstige materiële deprivatie, en lage werkintensiteit. In 2021 had 7,8% van de Vlaamse bevolking een armoederisico. De risicogroep voor armoede is vaak te vinden bij werklozen, eenoudergezinnen, huurders, en laagopgeleiden. In Middelkerke is het percentage mensen met een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering in 2022 20,1%, wat een indicator is voor lage inkomens. Dit percentage is hoger dan het gemiddelde in West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest.

Recht op maatschappelijke integratie (leefloon)

In Middelkerke is het aantal leefloners in 2023 7,95 per 1.000 inwoners, een lichte stijging ten opzichte van eerdere jaren. Dit geeft een indicatie van het aantal mensen die in armoede leven en financieel ondersteund worden door de overheid.

Het hoofdstuk biedt dus een gedetailleerd overzicht van de inkomens in Middelkerke en de armoedesituatie, waarbij de gemeente relatief lagere inkomens en een hoger percentage mensen met een laag inkomen of sociale bijstand vertoont in vergelijking met omliggende regio's.

Hoofdstuk 13: Verblijfstoerisme

13.1 Toerisme in Middelkerke

Toerisme is de belangrijkste economische activiteit in Middelkerke. De gemeente heeft veel te bieden, zoals gezellige badcentra (Middelkerke en Westende), 6 kilometer wandeldijken, natuurgebieden, stranden, duinen en een uitgestrekt polderlandschap ideaal voor wandel- en fietstochten. Daarnaast biedt Middelkerke een breed scala aan evenementen en bezienswaardigheden, waaronder twee musea. Het toerisme in Middelkerke wordt vooral gedreven door Belgische gezinnen, vooral uit Vlaanderen, met veel gezinnen met kinderen, medioren en senioren. De gemeente wordt als een gezellige, toegankelijke badplaats gezien.

13.2 Verblijfstoeristische vraag: overnachtingen

De overnachtingen in Middelkerke vertonen grote variaties door het jaar heen. In 2021 was het aantal overnachtingen het hoogst in augustus (165.629), en het laagst in januari 2017 (6.207). De coronacrisis had een significante impact op het verblijfstoerisme. Wat betreft herkomst, waren de meeste overnachtingen in de Kustregio in juli 2021 van Belgische toeristen (90,5%), gevolgd door Duitsers (3,7%), Nederlanders (2,7%) en Fransen (1,4%).

13.3 Verblijfstoeristische vraag: aankomsten

De aankomsten in Middelkerke vertoonden een vergelijkbaar patroon als de overnachtingen. Het hoogste aantal aankomsten werd genoteerd in juli en augustus van 2021 en 2019, met respectievelijk 33.448 en 33.036 aankomsten. De laagste aankomsten waren in januari 2017 en januari 2021. Net als bij overnachtingen waren de meeste bezoekers in juli 2021 afkomstig uit België (88,5%), met kleinere percentages uit Nederland (3,2%), Frankrijk (1,8%), Duitsland (4,1%), en andere landen (2,3%).

Samenvattend toont het hoofdstuk dat het verblijfstoerisme in Middelkerke sterk afhankelijk is van het seizoen, met een dominantie van Belgische toeristen. De coronamaatregelen hadden invloed op de toeristische cijfers, maar de gemeente blijft een populaire bestemming voor gezinnen en andere doelgroepen.

Hoofdstuk 14: Detailhandel

14.1 Aantal handelspanden en winkelvloeroppervlakte

In Middelkerke zijn er momenteel 627 handelspanden, wat een afname is van 16% ten opzichte van 746 handelspanden in 2013. De winkelvloeroppervlakte is van 61.882 m² in 2013 gedaald naar 49.216 m² in 2023, een afname van 20,5%. In West-Vlaanderen is de afname van de winkelvloeroppervlakte kleiner, namelijk 4,4%. Wat betreft leegstand, was in 2023 6,1% van de handelspanden in Middelkerke leeg, wat een verbetering is ten opzichte van 10,7% in 2013. In West-Vlaanderen is de leegstand toegenomen van 7,9% naar 9,8%.

14.2 Handelsaanbod per 1.000 inwoners

Per 1.000 inwoners heeft Middelkerke 31,8 handelspanden en 2.492,7 m² winkelvloeroppervlakte. Dit is hoger dan in West-Vlaanderen, waar per 1.000 inwoners 22,1 handelspanden en 2.266,3 m² winkelvloeroppervlakte beschikbaar zijn. De evolutie van het aantal handelspanden en de winkelvloeroppervlakte per 1.000 inwoners is over de jaren heen geanalyseerd.

14.3 Samenstelling van het handelsaanbod

In 2023 bestaat het handelsaanbod in Middelkerke voor 33,7% uit winkels, 34,8% uit horeca, en 25,5% uit consumentgerichte diensten. De leegstand is 6,1%. Het aantal winkels is gedaald van 263 in 2013 naar 207 in 2022. De meeste winkels in Middelkerke zijn gericht op 'levensmiddelen'

(35,1%), 'kleding en mode' (34,1%) en 'in en om woning' (9,0%), samen goed voor 78,2% van het totaal aantal winkels.

Samenvattend is het aantal handelspanden in Middelkerke afgenomen, maar de winkelvloeroppervlakte per inwoner blijft relatief hoog. Er is een verschuiving te zien in de samenstelling van het handelsaanbod, met een groei in horeca en consumentgerichte diensten ten koste van winkels.

Hoofdstuk 15: Economische bedrijvigheid

15.1 Ruimte voor bedrijvigheid

In Middelkerke is 10,7% van de gekadastreerde oppervlakte bebouwd, waarvan 5,7% wordt gebruikt voor bedrijvigheid. Dit is lager dan het gemiddelde in West-Vlaanderen (17,9%) en het Vlaams Gewest (19,9%). De kaart in het hoofdstuk toont de variatie in bedrijvigheid tussen gemeenten in West-Vlaanderen.

15.2 Ondernemerschap

- In 2023 waren er 2.010 btw-plichtige ondernemingen in Middelkerke, een stijging ten opzichte van 1.569 in 2013.
- In 2022 werden 208 nieuwe ondernemingen opgericht, maar ook 143 stopgezet, waarvan 15 failliet verklaard in 2023.
- De oprichtingsratio in Middelkerke was 10,8 per 100 ondernemingen, met een stopzettingsratio van 7,4. De nettogroeiratio was 3,4, wat aangeeft dat de ondernemingsdynamiek in Middelkerke lager is dan in West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest.
- Middelkerke had in 2023 532 vestigingen met personeel, maar het groeipercentage (-2,0%) lag lager dan het gemiddelde in West-Vlaanderen (2,8%).
- De omzet en investeringen in Oostende (arrondissement) waren respectievelijk 14,8 miljard euro en 465 miljoen euro in 2022, maar deze cijfers zijn niet beschikbaar op gemeentelijk niveau.

15.3 Macro-economische indicatoren

- In 2022 was de bruto toegevoegde waarde in Oostende 5,4 miljard euro, een stijging van 59,4% sinds 2010. De waarde per werknemer was 125.047 euro.
- Het bbp in Oostende (arrondissement) was 5,99 miljard euro in 2022, met een groei van 55,3% sinds 2011. Het bbp per inwoner in 2022 was 37.792 euro in Oostende, lager dan het Vlaams Gewest (49.122 euro).

15.4 Sectoren met de grootste tewerkstelling

- De belangrijkste subsectoren in Middelkerke worden in tabellen 15.1 en 15.2 weergegeven, met een focus op de industrie en bouw.
- In Middelkerke zijn er subsectoren in de commerciële en niet-commerciële diensten die de meeste loontrekkende tewerkstelling genereren, weergegeven in tabellen 15.3 en 15.4.

Samenvattend toont het hoofdstuk de dynamiek van de economie in Middelkerke, met groei in ondernemingen, maar relatief lage cijfers voor investeringen en economische groei in vergelijking met het bredere West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest.

Kansen en bedreigingen voor de gemeente Middelkerke

Bevolking

Kansen

Bevolkingsgroei en vergrijzing

- De verwachte toename van de bevolking biedt kansen voor economische en infrastructuurontwikkeling. Dit kan de vraag naar woningen, diensten en lokale voorzieningen stimuleren.
- De vergrijzing kan leiden tot een grotere vraag naar zorgdiensten, seniorenwoningen en diensten voor ouderen. Dit biedt kansen voor bedrijven en ondernemers in de zorgsector en ouderenvoorzieningen.

Diversiteit in nationaliteit en herkomst

De toename van de culturele diversiteit kan kansen bieden voor het bevorderen van internationale samenwerking, toerisme en culturele evenementen. Het kan ook nieuwe markten voor lokale bedrijven openen.

Positief migratiesaldo

Het positieve migratiesaldo kan de bevolkingsomvang verder versterken, wat voordelen heeft voor de lokale economie. Nieuwe bewoners kunnen bijdragen aan de arbeidsmarkt, zowel in loondienst als via ondernemerschap.

Relatief stabiele bevolking (woonstabiliteit)

De hoge mate van woonstabiliteit suggereert dat Middelkerke een aantrekkelijke en leefbare gemeente is voor zijn inwoners, wat een sterk sociaal weefsel en een loyale bevolking kan bevorderen. Dit kan lokale initiatieven en gemeenschapsondersteunende projecten versterken.

Bedreigingen

Vergrijzing van de bevolking

Het grote aandeel van ouderen in de bevolking (35,7%) kan druk leggen op de lokale zorginfrastructuur en diensten, vooral gezien de beperkte groei van de jongerenpopulatie. Dit kan ook de druk op de arbeidsmarkt verhogen, aangezien er minder werkenden zijn om de pensioenlasten en zorgbehoeften van ouderen te ondersteunen.

Lagere bevolkingsdichtheid

Middelkerke heeft een lagere bevolkingsdichtheid dan andere delen van West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. Dit kan uitdagingen opleveren voor het behoud van economische dynamiek, want er is mogelijk minder vraag naar bepaalde commerciële en openbare diensten, wat de lokale economie kan beperken.

Negatief natuurlijk saldo

Het negatieve natuurlijke saldo van -167, waarbij het aantal sterfgevallen het aantal geboorten overschrijdt, kan de demografische vergrijzing verergeren en kan op de lange termijn een daling van het aantal werkende inwoners betekenen. Dit kan leiden tot een vermindering van de economische activiteit en een hogere druk op lokale diensten en infrastructuur.

Migratie en integratie

Hoewel migratie een positief effect heeft op de bevolkingsomvang, kan het een uitdaging zijn om nieuwkomers effectief te integreren in de lokale gemeenschap en arbeidsmarkt. Dit kan leiden tot sociale spanningen en druk op sociale voorzieningen.

Samenvattend biedt Middelkerke zowel kansen als bedreigingen op basis van de demografische trends. De bevolkingsgroei, diversiteit en migratie kunnen de lokale economie versterken, maar de vergrijzing, het negatieve geboortesaldo en de lagere bevolkingsdichtheid vormen mogelijke uitdagingen die proactief moeten worden aangepakt om duurzame ontwikkeling te waarborgen.

Huishoudens

Kansen

Toename van het aantal huishoudens

De verwachte groei van het aantal huishoudens biedt kansen voor de woningmarkt, de bouwsector en lokale voorzieningen. Dit kan leiden tot een grotere vraag naar woningen, zowel voor koop als huur, en nieuwe ontwikkelingen op het gebied van infrastructuur en stadsplanning.

Verandering in huishoudensgrootte

De daling in het aantal mensen per huishouden kan de vraag naar kleinere woningen stimuleren, zoals appartementen of seniorenwoningen, wat kansen biedt voor woningontwikkelaars en de vastgoedsector om in te spelen op deze veranderende woonbehoeften.

Toename van eenpersoonshuishoudens

De groei van eenpersoonshuishoudens (44,1% in 2023) kan de vraag naar kleinere woningen of betaalbare huisvesting voor alleenstaanden bevorderen. Dit biedt kansen voor specifieke woningbouwprojecten gericht op deze doelgroep.

Verandering in de gezinsstructuren

De toename van eenoudergezinnen biedt mogelijkheden voor de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke diensten, zoals opvoedingsondersteuning, kinderopvang en sociale woningen. Gemeentelijke beleidsmaatregelen en initiatieven kunnen gericht zijn op het ondersteunen van eenoudergezinnen.

Diversiteit in herkomst binnen huishoudens

De groei van huishoudens met verschillende herkomstnationaliteiten kan leiden tot culturele diversiteit, wat kansen biedt voor internationale bedrijven, culturele evenementen en sociaal-maatschappelijke initiatieven die de integratie bevorderen. Dit kan ook nieuwe markten openen voor lokale ondernemingen die zich richten op diverse doelgroepen.

Bedreigingen

Afname van de gezinsgrootte

De trend van kleinere huishoudens kan leiden tot een grotere spreiding van de bevolking over verschillende woonlocaties, wat de druk op bepaalde buurten kan verhogen. Dit kan het moeilijk maken om voorzieningen efficiënt te organiseren en kan leiden tot een toename van de leegstand in grotere woningen.

Toename van eenpersoonshuishoudens

Hoewel de stijging van eenpersoonshuishoudens kansen biedt voor kleinere woningen, kan het ook een uitdaging zijn op het gebied van sociale isolatie, vooral voor ouderen. Er kunnen extra middelen nodig zijn om deze groep te ondersteunen op sociaal en zorgvlak.

Vergrijzing van eenoudergezinnen

De toename van eenoudergezinnen kan de druk op de sociale voorzieningen en hulpbronnen verhogen, vooral als het aantal eenoudergezinnen met ouderen of kwetsbare leden toeneemt. Dit kan leiden tot een groeiende vraag naar ondersteunende diensten en sociale woningen.

Herkomstdiversiteit en integratie

De groei van huishoudens met een diverse herkomst kan uitdagingen met zich meebrengen op het gebied van integratie en sociale cohesie. Er kunnen spanningen ontstaan als er onvoldoende ondersteuning wordt geboden voor culturele integratie of als er beperkte toegang is tot arbeidsmarkt en onderwijs voor bepaalde groepen.

Samenvattend biedt de demografische situatie in Middelkerke kansen voor woningbouw, de vastgoedmarkt en de ontwikkeling van sociale diensten, maar ook potentiële bedreigingen door de
--

veranderende gezinsstructuren en de noodzaak om de integratie en sociale ondersteuning voor diverse huishoudens effectief te organiseren.

Ruimtegebruik

Kansen

Bescherming van open ruimte

Hoog percentage open ruimte (82,1%) biedt de kans om de natuurlijke landschappen te behouden en te benutten voor recreatie, toerisme en landbouw. Het beschermen van deze open ruimte kan bijdragen aan het behoud van de ecologische waarde en het versterken van de groene identiteit van de regio.

Duurzame stadsontwikkeling

De aanwezigheid van onbebouwde percelen (515 percelen geschikt voor woningbouw) biedt kansen voor gerichte en duurzame ontwikkeling van woonwijken. Het kan ook een kans zijn om slimme, groene woningbouw te integreren, met het oog op duurzaamheid, groene energie en circulaire economie.

Groene initiatieven en recreatie

Toegankelijk groen biedt mogelijkheden om de leefbaarheid te verbeteren door de aanleg van meer openbare parken, wandel- en fietspaden. Het creëren van groene zones dicht bij woonwijken kan de gezondheid van bewoners bevorderen en bijdragen aan een beter sociaal weefsel.

Herbestemming van verharding

De toename van verharding kan kansen bieden voor herbestemming en vergroening van verharde gebieden, bijvoorbeeld door het aanleggen van groene daken, waterdoorlatende bestratingen of het vergroenen van parkeerplaatsen, wat kan helpen om de negatieve gevolgen van verharding (zoals overstromingen en hitte-eilanden) te verminderen.

Bevordering van ecotoerisme

De uitgebreide open ruimte en natuurlijke landschappen bieden mogelijkheden voor de ontwikkeling van ecotoerisme. Middelkerke kan zichzelf profileren als bestemming voor natuurliefhebbers, wandel- en fietstoeristen, en zo de lokale economie versterken.

Bedreigingen

Toenemend ruimtebeslag

De groei van ruimtebeslag (0,04 ha per dag sinds 2013) kan leiden tot verdere verstedelijking en druk op de open ruimte. Dit vergroot de kans op verlies van landbouwgrond en natuur, en kan de ecologische balans verstoren.

Verharding en overstromingsrisico's

De toename van verharding (nu 10,0%) brengt het risico met zich mee van verhoogde overstromingsgevoeligheid, vooral tijdens extreme regenval. De afname van waterdoorlatende oppervlakken vergroot de kans op wateroverlast, wat extra investeringen in waterbeheer en infrastructuur vereist.

Biodiversiteitsverlies door verstedelijking

Verlies van biodiversiteit door de uitbreiding van bebouwing en verharding vormt een belangrijke bedreiging. De verschraving van groene gebieden kan de habitats van lokale flora en fauna verminderen, wat schadelijk is voor de ecologische gezondheid van Middelkerke.

Te geringe nabijheid van groen

Beperkte toegankelijkheid van groen (slechts 9,4% van de oppervlakte is buurtgroen) kan leiden tot een verminderde leefkwaliteit voor inwoners, vooral in dichtbevolkte gebieden. Dit kan de fysieke en mentale gezondheid van bewoners negatief beïnvloeden, en het verlangen naar groene ruimte kan toenemen, wat druk legt op de beschikbare ruimte.

Verlies van landbouwgrond

De groei van bebouwing en verharding kan leiden tot verlies van landbouwgrond. Dit kan negatieve effecten hebben op de lokale voedselproductie en de ecologische waarde van het landschap. Bovendien kan het het behoud van de agrarische identiteit van de regio bedreigen.

Samenvattend biedt Middelkerke kansen voor duurzame ontwikkeling, vergroening en het behoud van natuurlijke ruimte, maar de toename van verharding en ruimtebeslag vormt een bedreiging voor de ecologie, het klimaat en de leefbaarheid van de regio.

Wonen

Kansen

Groeiende woningmarkt

Stijging van het aantal wooneenheden met 4,1% tussen 2019 en 2023 biedt kansen voor de bouwsector. De groei in het aantal woningen maakt het mogelijk om in te spelen op de toenemende vraag naar woonruimte, zowel voor bewoners als voor investeerders.

Focus op appartementenbouw

Hoger aandeel appartementen (73%) biedt kansen voor de bouw van meer appartementen, vooral gericht op alleenstaanden, ouderen en kleinere huishoudens. Dit sluit aan bij de trend van kleinere huishoudens en de toenemende vraag naar stedelijke woonruimte.

Verbetering van de woningkwaliteit

Beleid gericht op kwaliteitsverbetering van woningen kan de algehele woonkwaliteit verbeteren, wat aantrekkelijk is voor bewoners en kan leiden tot een toename van vastgoedwaarde. Het aanpakken van leegstand en verwaarlozing biedt ook kansen voor renovatie en herbestemming van verouderde gebouwen.

Toename van het aantal sociale huurwoningen

Wachttijd voor sociale huurwoningen biedt een kans om het aanbod van sociale huisvesting uit te breiden, wat kan helpen om de woningnood te verlichten en tegemoet te komen aan de behoeften van lagere inkomensgroepen. Dit kan de sociale samenhang verbeteren en de regionale integratie bevorderen.

Stabiele vastgoedprijzen

De stijgende vastgoedprijzen bieden mogelijkheden voor vastgoedbeleggers, waardoor Middelkerke aantrekkelijker kan worden voor investeringen in de vastgoedmarkt. De stijging van vastgoedprijzen kan ook de belastinginkomsten verhogen, wat ten goede komt aan de lokale economie.

Bedreigingen

Hogere vastgoedprijzen

De stijgende vastgoedprijzen, met name voor huizen in open bebouwing en appartementen, kunnen de toegankelijkheid van de woningmarkt voor starters en middeninkomensgroepen bemoeilijken. Dit vergroot de kloof tussen eigenaren en huurders en kan leiden tot meer sociale ongelijkheid.

Beperkt aanbod van sociale huurwoningen

Het beperkte aantal sociale huurwoningen (slechts 2,4% van de huishoudens) en de grote wachttijd van 603 gezinnen voor sociale woningen vormen een ernstige bedreiging voor de toegankelijkheid van huisvesting voor lagere inkomensgroepen. De wachttijden voor sociale huurwoningen kunnen leiden tot sociale ontevredenheid en verhoogde druk op de lokale overheid.

Ongelijkheid tussen eigenaren en huurders

Lager percentage eigenaars in vergelijking met het regionale gemiddelde kan wijzen op een relatief grotere afhankelijkheid van huurwoningen. Dit kan het moeilijk maken voor gezinnen om vermogen

op te bouwen en verhoogt de druk op de huurmarkt, wat leidt tot stijgende huren en onzekerheid voor huurders.

Leegstand en verwaarlozing van woningen

Leegstand en verwaarlozing van woningen vormen een bedreiging voor de leefomgeving en de esthetiek van de gemeente. Leegstaande woningen kunnen leiden tot achteruitgang van buurten en onveilige situaties. Het aanpakken van leegstand vereist aanzienlijke investeringen in renovatie en herbestemming.

Woningmarkt gericht op appartementen

Het hoge aandeel appartementen kan leiden tot een onevenwichtige woningvoorraad, vooral als de vraag naar eengezinswoningen toeneemt, bijvoorbeeld door het verouderende bevolkingsprofiel. Dit kan druk zetten op het aanbod van gezinswoningen en leiden tot een grotere vraag naar dit type woning, wat de prijzen kan opstuwten.

Samenvattend bieden de recente ontwikkelingen in de woningmarkt van Middelkerke kansen voor woningbouw en verbetering van de woningkwaliteit, maar de stijgende vastgoedprijzen, het beperkte aanbod van sociale huurwoningen en de toenemende leegstand vormen aanzienlijke bedreigingen voor de betaalbaarheid en toegankelijkheid van de woningmarkt.

Klimaat

Kansen

Uitbreiding van hernieuwbare energieproductie

De huidige productie van hernieuwbare energie in Middelkerke (15,6% van het totale elektriciteitsverbruik) biedt ruimte voor verdere uitbreiding, vooral in zonne-energie. Met slechts 4,7% van het zonnepotentieel benut, is er een aanzienlijk potentieel voor uitbreiding van zonnepanelen op zowel woningen als openbare en commerciële gebouwen. Dit biedt kansen voor investeringen in duurzame energie-infrastructuur en kan de CO₂-uitstoot verder verlagen.

Versnelde transitie naar hernieuwbare energiebronnen

De doelen op Europees niveau om 45% van de verbruikte energie hernieuwbaar te produceren tegen 2030, creëren mogelijkheden voor Middelkerke om zichzelf te positioneren als een duurzame gemeente. Het verhogen van het aantal windturbines (waar er nu 3 zijn met een totaal vermogen van 2,36 MW) kan bijdragen aan het behalen van deze doelen en tegelijkertijd de lokale energieproductie verduurzamen.

Daling in energieverbruik als kans voor verduurzaming

De afname in energieverbruik in de afgelopen jaren biedt een solide basis voor verdere verduurzaming van de energie-infrastructuur. Verdere verbeteringen in energie-efficiëntie, zowel in de huishoudens- als de tertiaire sector, kunnen leiden tot lagere kosten voor bewoners en bedrijven, terwijl de energieafhankelijkheid van fossiele brandstoffen wordt verminderd.

Stimuleringsmaatregelen voor groene energie

Er bestaan kansen voor de gemeente om stimuleringsmaatregelen te ontwikkelen, zoals subsidies of belastingvoordelen, voor het installeren van hernieuwbare energiebronnen (zonnepanelen, windturbines) en energiebesparende technologieën (zoals warmtepompen). Dit zou kunnen bijdragen aan het behalen van de klimaatdoelen en de CO₂-uitstoot verder reduceren.

Innovatie in groene warmteproductie

De lage CO₂-uitstoot vanuit groene warmte (warmtekrachtkoppeling) biedt kansen voor innovaties in deze technologieën. Door nieuwe technieken zoals warmtepompen of andere vormen van hernieuwbare warmteproductie te verkennen, kan Middelkerke haar bijdrage aan de verduurzaming van de regio vergroten.

Bedreigingen

Stagnatie in transportsector en CO₂-uitstoot

De weinig afname in de CO₂-uitstoot van de transportsector, ondanks beleidsmaatregelen, vormt een bedreiging voor de klimaatinspanningen van Middelkerke. De toename in transportvolumes maakt het moeilijk om de CO₂-uitstoot uit deze sector substantieel te verminderen. Dit kan de overall reductiedoelen belemmeren en de luchtkwaliteit negatief beïnvloeden.

Beperkte toepassing van hernieuwbare energie

De lage benutting van het zonnepotentieel (slechts 4,7%) vormt een bedreiging voor het behalen van de lokale en Europese klimaatdoelen. Als de gemeente niet in staat is om haar zonne-energiecapaciteit aanzienlijk uit te breiden, kan het moeilijk zijn om de doelstellingen voor hernieuwbare energieproductie en CO₂-reductie te behalen.

Afhankelijkheid van fossiele brandstoffen in de energievoorziening

Ondanks de daling in energieverbruik blijft de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen voor zowel energieverbruik als transport een grote bedreiging voor de duurzaamheid van Middelkerke. Het vastzitten aan conventionele energiebronnen vertraagt de noodzakelijke overgang naar hernieuwbare en schone energie.

Onvoldoende ondersteuning voor hernieuwbare warmteproductie

De afwezigheid van CO₂-uitstootreductie door lokale WKK-productie in 2022 suggereert dat er mogelijk onvoldoende inzet is voor groene warmteoplossingen. Zonder verdere investeringen in deze technologieën, zoals warmtepompen en warmtekrachtkoppeling, kan de gemeente haar klimaatdoelen niet bereiken, vooral op het gebied van duurzame verwarming.

Impact van externe factoren op energie- en CO₂-cijfers

De COVID-19-pandemie had een tijdelijke invloed op de CO₂-uitstoot en het energieverbruik, maar de herstelfase kan leiden tot een stijging van deze cijfers, vooral in de transportsector. Externe economische of wereldwijde schommelingen kunnen de voortgang in de vermindering van energieverbruik en CO₂-uitstoot verder belemmeren.

Samenvattend biedt de uitbreiding van hernieuwbare energieproductie, de daling van energieverbruik en de stimulering van groene warmte productiesystemen veel kansen voor verduurzaming in Middelkerke. Tegelijkertijd vormt de stagnatie van de CO₂-reductie in de transportsector, de beperkte toepassing van hernieuwbare energie en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen bedreigingen voor het behalen van de klimaatdoelen.

Natuur

Kansen

Uitbreiding van ecologische netwerken

Middelkerke heeft een beperkte oppervlakte van 3,6% als VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk) en 0,4% als natuurverwevingsgebied. Er is echter ruimte voor uitbreiding van ecologische netwerken, wat kan bijdragen aan het behoud van biodiversiteit en de bescherming van natuurgebieden. Door meer gebieden te integreren in het VEN en IVON kan de ecologische connectiviteit worden versterkt.

Versterken van Natura 2000-bescherming

Met 3,4% van het grondgebied als speciale beschermingszone (SBZ) onder Natura 2000-regels, is er een kans om de bescherming van waardevolle natuurgebieden verder te versterken. De uitbreiding van SBZ's en een intensiever beheer van deze gebieden kunnen de ecologische waarde van Middelkerke verhogen en bijdragen aan de internationale bescherming van biodiversiteit.

Bevordering van natuurbeheerplannen

Middelkerke heeft 32,61 hectare beheerd volgens het type 3 plan (hoogste natuurkwaliteit) en 71,00 hectare volgens type 4 (natuurreservaat). Er is een kans om het natuurbeheer verder te intensiveren door meer terreinen onder beheer te nemen en de effectiviteit van de natuurbeheerplannen te vergroten. Dit zou de kwaliteit van de natuur in de regio kunnen verbeteren.

Gebruik van groen en bomen voor natuurbehoud en recreatie

Met 26,1% van het ruimtebeslag niet bebouwd en aanzienlijke hoeveelheden groen, bomen en gras, biedt Middelkerke veel kansen voor groene initiatieven, zoals de aanleg van meer natuurreservaten en recreatiegebieden. Dit draagt niet alleen bij aan natuurbehoud, maar kan ook de leefkwaliteit van inwoners en toeristen verbeteren door middel van recreatiemogelijkheden in de natuur.

Ondersteuning voor biodiversiteit en natuurbehoud

17% van het grondgebied van Middelkerke wordt als biologisch waardevol geclassificeerd. Dit biedt kansen voor het ontwikkelen van programma's voor biodiversiteitsbehoud, het beschermen van habitatrijke gebieden en het betrekken van de lokale gemeenschap bij natuurbehoudsinitiatieven. Het vergroten van bewustzijn en educatie over de ecologische waarde van deze gebieden kan bijdragen aan een duurzamer gebruik van het landschap.

Bedreigingen

Fragmentatie van natuurgebieden

Ondanks de aanwezigheid van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en Natura 2000-beschermde gebieden, kan de fragmentatie van natuurgebieden door verstedelijking en landbouwactiviteiten een bedreiging vormen voor de ecologische connectiviteit. Het risico bestaat dat gebieden geïsoleerd raken, waardoor de biodiversiteit en de effectiviteit van natuurbehoud in gevaar komen.

Verlies van biologisch waardevolle gronden

Hoewel 17% van het grondgebied als biologisch waardevol wordt geclassificeerd, is er een risico dat deze gebieden verloren gaan door ontwikkelingsdruk, zoals nieuwbouwprojecten of andere vormen van landgebruik die de natuur verstoren. Het behoud van deze gebieden kan worden bedreigd door economische of stedelijke groei.

Verminderde effectiviteit van natuurbeheerplannen

Hoewel er natuurbeheerplannen zijn voor 32,61 hectare volgens het hoogste natuurkwaliteitsplan en 71,00 hectare volgens natuurreservaten, bestaat er een bedreiging dat deze plannen onvoldoende worden uitgevoerd door beperkte middelen of onvoldoende betrokkenheid van lokale belanghebbenden. Dit zou kunnen leiden tot een afname van de natuurkwaliteit in de beschermde gebieden.

Verlies van groen en open ruimte door verstedelijking

De verstedelijking en uitbreiding van bebouwing kunnen leiden tot een afname van de groene ruimte in Middelkerke. Dit zou de ecologische waarde van het gebied kunnen aantasten, evenals de recreatiemogelijkheden en de luchtkwaliteit. Verdere verstedelijking kan de open ruimte en natuur die momenteel beschikbaar is voor zowel biodiversiteit als de bewoners verminderen.

Beperkingen in natuurbeheer door externe factoren

Klimaatverandering kan een bedreiging vormen voor de natuur in Middelkerke, vooral voor de beheerde natuurgebieden en de biodiversiteit die afhankelijk is van specifieke klimaatomstandigheden. Veranderingen in het klimaat kunnen de effectiviteit van natuurbeheerplannen ondermijnen en het behoud van ecologisch waardevolle gebieden bemoeilijken.

Samenvattend biedt Middelkerke veel kansen om de ecologische netwerken uit te breiden, de bescherming van natuurgebieden te versterken en het natuurbeheer verder te verbeteren. Tegelijkertijd vormen de fragmentatie van natuurgebieden, de druk van verstedelijking en de

potentiële afname van biologisch waardevolle gronden bedreigingen voor de natuur en biodiversiteit in de regio.

Water

Kansen

Verbetering van de rioleringsdekking

Met een zuiveringsgraad van 84,2% in 2022 en ongeveer 411 woningen niet aangesloten op de riolering, bestaat er een kans om de aansluiting op de riolering te verbeteren, wat kan bijdragen aan een hogere waterzuivering en een betere waterkwaliteit. Het stimuleren van installatie van Individuele Behandelingsinstallaties (IBA) voor de resterende woningen kan helpen om de waterzuiveringsgraad verder te verhogen.

Efficiënt gebruik van grondwater

Middelkerke heeft 113 vergunde grondwaterwinningen, maar het grondwatergebruik is lager dan het provinciale gemiddelde. Er is ruimte om duurzaam grondwaterbeheer te bevorderen, zoals het implementeren van technieken om grondwaterverbruik verder te optimaliseren en hergebruik van water te stimuleren. Dit zou Middelkerke helpen om zich te positioneren als een voorbeeld van efficiënt waterverbruik.

Verminderen van waterverbruik via bewustwordingscampagnes

Het lage waterverbruik per persoon in Middelkerke biedt een kans om deze positieve trend verder te versterken door bewustwordingscampagnes over waterbesparing en het stimuleren van waterbesparende technologieën in huishoudens en bedrijven. Middelkerke kan als voorbeeld dienen voor andere gemeenten die het waterverbruik willen verlagen.

Optimalisatie van waterbeheer in overstromingsgevoelige gebieden

Hoewel 0,4% van het grondgebied overstromingsgevoelig is, biedt dit een kans om in deze gebieden waterbeheerprojecten te ontwikkelen, zoals het aanleggen van bufferzones of het verbeteren van de infrastructuur voor waterafvoer om risico's van wateroverlast te verminderen. Het kan ook leiden tot het versterken van natuurgebaseerde oplossingen (zoals natte natuur) om het waterbeheer te verbeteren.

Versterken van het afvalwaterbeheer en verduurzamen van zuiveringsinstallaties

Middelkerke kan profiteren van de verplichting om huishoudelijk afvalwater te zuiveren door te investeren in duurzamere zuiveringsmethoden en het uitbreiden van technologieën zoals decentrale waterzuivering en hergebruik van gezuiverd water in de industrie of voor irrigatie. Dit zou niet alleen de waterkwaliteit verbeteren, maar ook bijdragen aan duurzamer waterbeheer in de regio.

Bedreigingen

Risico op verontreiniging van het grondwater

Hoewel Middelkerke minder dan het provinciale gemiddelde verbruikt, blijft grondwater een kwetsbare bron die gevoelig is voor verontreiniging door bijvoorbeeld lozingen of het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Zonder adequate monitoring en maatregelen kan de waterkwaliteit van het grondwater in gevaar komen, wat op lange termijn gevolgen kan hebben voor de drinkwatervoorziening.

Onvoldoende rioleringsdekking kan waterkwaliteit bedreigen

De aansluiting van 411 woningen op de riolering kan een bedreiging vormen voor de waterkwaliteit als deze woningen geen goede Individuele Behandelingsinstallaties (IBA) hebben. De afwezigheid van effectieve waterzuiveringssystemen kan leiden tot vervuiling van oppervlaktewateren en een negatieve impact hebben op de lokale ecologie.

Toenemende overstromingsrisico door klimaatverandering

Het effectieve overstromingsgevoelige gebied van Middelkerke is momenteel relatief klein, maar klimaatverandering kan het risico op intensievere regenval en wateroverlast verhogen. Het

beperkte percentage van de regio dat momenteel als overstromingsgevoelig is, kan in de toekomst toenemen, wat kan leiden tot schade aan landbouwgrond, natuurgebieden en infrastructuur.

Gebrek aan maatregelen voor wateroverlast in dichtbebouwde gebieden

Hoewel de totale oppervlakte van overstromingsgevoelige gebieden klein is, wonen 1,2% van de inwoners in een overstromingsgevoelig gebied. Een gebrek aan maatregelen voor waterafvoer en stormwaterbeheer in dichtbevolkte gebieden kan leiden tot verhoogd risico op overstromingen, vooral bij extreme weersomstandigheden.

Onvoldoende beheer van afvalwater kan leiden tot ecologische schade

Als het aantal woningen dat nog geen Individuele Behandelingsinstallaties (IBA) heeft, blijft groeien, kan dit leiden tot een verhoogde verontreiniging van het water in de regio. Dit vormt een bedreiging voor de lokale biodiversiteit, de kwaliteit van het oppervlaktewater en de ecologische waarde van nabijgelegen natuurgebieden.

Samenvattend biedt Middelkerke kansen om het waterverbruik te optimaliseren, de rioleringsdekking te verbeteren en duurzame waterbeheermaatregelen in te voeren. Tegelijkertijd kunnen klimaatverandering, onvoldoende waterzuiveringssystemen, en de dreiging van wateroverlast als belangrijke bedreigingen worden gezien, die effectieve beleidsmaatregelen vereisen om de risico's voor de waterkwaliteit en -beheer te minimaliseren.

Land- en tuinbouw

Kansen

Duurzaam landgebruik en vergroening van de landbouw

Biologische landbouw is nog beperkt, met slechts 1 biolandbouwbedrijf in Middelkerke, maar dit biedt een kans voor groei in de biologische sector. Door te investeren in duurzame landbouwpraktijken, kan de gemeente zich onderscheiden en bijdragen aan het vergroenen van de landbouwsector, wat kan leiden tot een hogere vraag naar biologische producten en een duurzamer gebruik van landbouwgrond.

Versterken van de lokale voedselketen

Hoeveproducenten zijn in aantal gestegen van 5 naar 7, wat wijst op een groeiende markt voor lokale producten. Dit biedt kansen om de verkoop van lokale producten verder te bevorderen, bijvoorbeeld door samenwerkingen met lokale markten, restaurants en toerisme. Middelkerke kan zich profileren als regio voor lokale, duurzame producten, wat een economische impuls kan geven.

Agro-toerisme en zorgboerderijen

Het aantal zorgboerderijen is weliswaar gedaald, maar de zorgboerderijsector biedt nog steeds kansen, vooral in het kader van zorg en welzijn. Middelkerke zou kunnen investeren in het versterken van zorgboerderijen door meer samenwerkingen aan te gaan met lokale zorginstellingen en daarmee de werkgelegenheid en sociale inclusie in de regio te bevorderen. Bovendien kan agro-toerisme worden gestimuleerd door meer aandacht te geven aan boerderijbezoeken, educatieve activiteiten en het verwerken van producten voor de toeristische sector.

Verbreiding van de landbouwsector

De verbreiding van de landbouw door bedrijven die zich richten op nieuwe diensten (zoals zorgboerderijen en hoeveproductie) biedt de kans om de landbouwsector verder te diversifiëren. Dit kan de economische stabiliteit versterken en de afhankelijkheid van traditionele veehouderij en akkerbouw verminderen, wat ook kan bijdragen aan een duurzamer gebruik van het land.

Optimalisatie van het agrobusinesscomplex

Het agrobusinesscomplex in Middelkerke, ondanks een lichte daling in werkgelegenheid, biedt kansen voor innovatie in de agrarische sector. Er kunnen innovatieve landbouwtechnologieën of verwerkingsbedrijven worden aangetrokken om de werkgelegenheid te vergroten en de sector

verder te ontwikkelen, bijvoorbeeld door samenwerking met onderzoeksinstituten of het bevorderen van circulaire economie in de landbouw.

Bedreigingen

Afname van het aantal landbouwbedrijven

Het dalen van het aantal landbouwbedrijven van 198 in 2001 naar 139 in 2022 kan wijzen op een afname van de agrarische activiteit, wat kan leiden tot een verlies van landbouwgrond en traditionele landbouwkennis. Deze afname kan ook economische gevolgen hebben, aangezien minder bedrijven bijdragen aan de werkgelegenheid en lokale economie.

Verlies van biodiversiteit door intensieve veehouderij

De sterke toename van het aantal kippen (+264,4%) kan wijzen op een verschuiving naar intensievere veehouderij, wat kan leiden tot milieu- en biodiversiteitsproblemen. Het is belangrijk dat er maatregelen worden genomen om de impact van intensieve veehouderij te reguleren, bijvoorbeeld door duurzame bedrijfsvoering en het behoud van natuurlijke habitats in de regio te bevorderen.

Afname in de zorgboerderijsector

Het aantal zorgboerderijen is gedaald van 5 naar 3, wat een bedreiging vormt voor de beschikbaarheid van zorg en therapieën voor kwetsbare groepen in de regio. Dit kan de integratie van deze groepen in de samenleving bemoeilijken en de vraag naar zorgboerderijen kan niet altijd worden ingevuld, tenzij er actief wordt gewerkt aan de wederoprichting of uitbreiding van zorgboerderijen.

Beperkte schaal van biolandbouw

De aanwezigheid van slechts 1 biolandbouwbedrijf in Middelkerke kan als een bedreiging worden gezien voor het groeiende consumenteninteresse in biologische producten. De beperkte aanbieder van biologische landbouw kan de regio niet optimaal laten profiteren van de groeiende vraag naar duurzame en gezonde voeding, en de regio zou achter kunnen blijven in de ontwikkeling van duurzame landbouwpraktijken.

Verlies van landbouwgrond door urbanisatie

Hoewel Middelkerke een groot percentage landbouwgrond heeft, is er altijd het risico dat de uitbreiding van de stedelijke gebieden of recreatieprojecten leidt tot verlies van landbouwgrond. Dit zou kunnen leiden tot een afname van de beschikbaarheid van land voor landbouwactiviteiten, met negatieve gevolgen voor de voedselproductie en het milieu.

Samenvattend biedt Middelkerke kansen om de diversificatie van de landbouwsector te stimuleren, het duurzaam gebruik van land te bevorderen, en lokale en biologische landbouw te versterken. Tegelijkertijd zijn er bedreigingen in de vorm van afnemende landbouwbedrijven, de impact van intensieve veehouderij, en de afname van zorgboerderijen en biolandbouw, die samen een negatieve invloed kunnen hebben op zowel de lokale economie als het milieu.

Mobiliteit en verkeersveiligheid

Kansen

Stimuleren van duurzame mobiliteit

De trend naar alternatieve vervoermiddelen zoals de fiets of elektrische fietsen biedt de kans om het gebruik van duurzame mobiliteit verder te bevorderen. Middelkerke kan investeren in meer fietsinfrastructuur, zoals fietspaden, fietsparkeerplaatsen en elektrische laadstations voor fietsen, om het gebruik van de fiets te stimuleren en zo de filedruk en CO₂-uitstoot te verminderen.

Uitbreiding van laadpalen voor elektrische voertuigen

Er zijn publieke laadpalen voor elektrische voertuigen beschikbaar, maar er is ruimte voor uitbreiding van zowel publieke als private laadfaciliteiten. Dit biedt de kans om elektrisch vervoer verder te stimuleren en zo bij te dragen aan de duurzaamheidsdoelen van Middelkerke. Meer

laadpalen kunnen ervoor zorgen dat elektrisch vervoer toegankelijker wordt voor bewoners en bezoekers.

Versterken van fietsnetwerken

De aanwezigheid van een netwerk van fietssnelwegen biedt een kans om fietsen als vervoermiddel verder te integreren in het dagelijks leven. Middelkerke kan investeren in het verbeteren van de veiligheid en kwaliteit van fietsroutes, en kan fietsgebruikers aanmoedigen door het aanbod van fietsstallingen en fietsdelen te vergroten. Het bevorderen van fietsen draagt bij aan een gezonde, duurzame en verkeersveilige gemeente.

Verbeteren van toegankelijkheid openbaar vervoer

De nabijheid van stations en haltes biedt kansen om het gebruik van openbaar vervoer te stimuleren, met name als het netwerk wordt uitgebreid en verbeterd. Middelkerke kan intermodale vervoersoplossingen ontwikkelen (zoals de combinatie van bus, trein, en fietsen), wat de bereikbaarheid van de regio vergroot en de afhankelijkheid van de auto vermindert.

Verkeersveiligheidsinitiatieven en educatie

De actieplannen voor verkeersveiligheid en de focus op vermindering van verkeersongevallen bieden een kans om de verkeersveiligheid verder te verbeteren. Middelkerke kan educatiecampagnes lanceren voor verkeersveiligheid, gericht op zowel voetgangers, fietsers als automobilisten, om het bewustzijn te vergroten en het aantal ongevallen te verlagen. Het investeren in veilige oversteekplaatsen en verkeersdrempels kan de verkeersveiligheid ook verbeteren.

Bedreigingen

Toename van filedruk en verkeerscongestie

Ondanks de trend naar alternatieve vervoermiddelen blijft gemotoriseerd vervoer populair, wat kan leiden tot een toenemende filedruk en verkeerscongestie in Middelkerke, vooral tijdens het toeristische seizoen. Deze groei in het autoverkeer kan de luchtdruk, geluidsoverlast en CO₂-uitstoot verder verhogen, en kan negatieve gevolgen hebben voor de leefbaarheid en de luchtkwaliteit in de regio.

Beperkte beschikbaarheid van laadpalen

Het aantal laadpalen voor elektrische voertuigen is momenteel beperkt, wat een bedreiging vormt voor de verdere adoptie van elektrisch vervoer. Als het aanbod van laadpalen niet snel wordt uitgebreid, kan dit de overstap naar duurzamer vervoer belemmeren, met als gevolg een langzame overgang naar schoner en energie-efficiënter vervoer.

Verkeersongevallen en verkeersveiligheid

Ondanks initiatieven voor verkeersveiligheid blijven er verkeersongevallen plaatsvinden, zowel met auto's als fietsen. Het aantal ongevallen per 1.000 inwoners kan toenemen door de toename van het aantal verkeersdeelnemers, vooral in toeristische seizoenen. Verkeersdrukke, onveilige kruispunten, en gebrek aan veilige fietsinfrastructuur kunnen het aantal ongelukken verhogen.

Afhankelijkheid van de auto

De dominantie van de auto in het woon-werk en woon-schoolverkeer blijft een uitdaging voor Middelkerke, aangezien het de duurzaamheid en luchtkwaliteit onder druk zet. Het risico bestaat dat inwoners en bezoekers onvoldoende overstappen op alternatieven zoals de fiets of openbaar vervoer, wat leidt tot minder duurzame mobiliteit en een hogere CO₂-uitstoot.

Criminaliteit en openbare veiligheid

Criminele activiteiten, zoals diefstal en geweld in openbare ruimtes, kunnen een bedreiging vormen voor de veiligheid en het gevoel van welzijn in de gemeente. Het kan de aantrekkelijkheid van Middelkerke voor bewoners en toeristen verminderen en mogelijk leiden tot een negatieve reputatie. Verkeersoverlast, zoals wildparkeren en snelheidsovertredingen, kan ook bijdragen aan een verhoogde maatschappelijke overlast en het gevoel van onveiligheid.

Samenvattend biedt Middelkerke de kans om de duurzame mobiliteit te bevorderen door de fietsnetwerken en laadinfrastructuur uit te breiden, de veiligheid te verbeteren en het gebruik van
--

openbaar vervoer te stimuleren. Tegelijkertijd vormen de toenemende filedruk, beperkte laadpalen, verkeersongevallen en criminaliteit bedreigingen die de leefbaarheid, veiligheid en duurzaamheid van het transport- en infrastructuurnetwerk in Middelkerke kunnen beïnvloeden.

Onderwijs

Kansen

Versterken van onderwijsprogramma's en -initiatieven

Middelkerke kan onderwijsprogramma's ontwikkelen die gericht zijn op het verbeteren van het opleidingsniveau van de bevolking. Door te investeren in bijscholing en levenslang leren kan de gemeente het percentage laagopgeleiden verminderen en de deelname aan hoger onderwijs verhogen. Initiatieven zoals scholingsprogramma's voor volwassenen en ondersteuning voor studenten met risicokenmerken kunnen bijdragen aan betere onderwijskansen voor alle inwoners.

Stimuleren van inschrijvingen in het hoger onderwijs

De relatief lage inschrijving van 20-jarigen in het hoger onderwijs biedt een kans om hoger onderwijs toegankelijker te maken. Middelkerke kan beurzen, subsidies of informatiecampagnes aanbieden die jongeren motiveren om zich in te schrijven voor universiteiten en hogescholen, waardoor het percentage hoger onderwijsinstellingen kan stijgen en de professionele kansen van jongeren worden vergroot.

Verbeteren van het volwassenenonderwijs

De lage inschrijvingsgraad in het volwassenenonderwijs biedt een kans om het aanbod uit te breiden en te promoten. Middelkerke kan gerichte programma's voor volwassenen aanbieden, bijvoorbeeld voor het afmaken van het secundair onderwijs of het aanleren van nieuwe vaardigheden. Dit zou kunnen bijdragen aan het verminderen van kansarmoede en het verbeteren van de werkgelegenheidsperspectieven voor volwassenen.

Ondersteuning van risicoleerlingen in het basisonderwijs

De extra middelen die beschikbaar zijn voor leerlingen met risicokenmerken kunnen effectief worden ingezet om de onderwijskansen van deze leerlingen te verbeteren. Middelkerke kan doelgerichte programma's ontwikkelen voor risicoleerlingen, met een focus op taalondersteuning, huiswerkbegeleiding, en mentoring, zodat de kans op schoolse vertraging en vroegtijdig schoolverlaten afneemt.

Versterken van de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en lokale bedrijven

Door nauwere samenwerking tussen onderwijsinstellingen en lokale bedrijven kan Middelkerke jongeren beter voorbereiden op de arbeidsmarkt. Stageplekken, leerwerkplekken en praktijkgerichte opleidingen kunnen helpen om de kloof tussen onderwijs en werk te verkleinen en het aantal vroegtijdige schoolverlaters te verminderen.

Bedreigingen

Laag onderwijsniveau en beperkte opleidingstoegang

Het hoge percentage van de bevolking in Middelkerke met een laag opleidingsniveau (41,9% zonder secundair onderwijsdiploma) vormt een bedreiging voor de maatschappelijke mobiliteit en arbeidsmarktpositie van de inwoners. Het kan leiden tot een grotere kloof in kansen voor werk, sociale participatie en welzijn, wat bijdraagt aan kansarmoede en sociaal-economische ongelijkheid.

Schoolse vertraging en zittenblijven

De aanwezigheid van schoolse vertraging en een relatief hoog percentage van leerlingen die twee jaar of meer vertraging oplopen, wijst op structurele problemen in het onderwijsaanbod. Dit kan leiden tot verminderde onderwijskansen voor jongeren, met als gevolg vroegtijdig schoolverlaten en een grotere kans op werkloosheid of onvoldoende opleiding voor de arbeidsmarkt.

Vroegtijdig schoolverlaten

Het percentage vroegtijdige schoolverlaters vormt een bedreiging voor de toekomstige werkgelegenheid en sociale integratie van jongeren. Jongeren die het onderwijs verlaten zonder

diploma of kwalificatie hebben minder kansen op de arbeidsmarkt en lopen het risico om in armoede of sociale uitsluiting terecht te komen.

Beperkte deelname aan hoger onderwijs

De relatief lage deelname aan hoger onderwijs (53,9% van de 20-jarigen) kan Middelkerke kwetsbaar maken in termen van hooggeschoolde arbeid en innovatie. Dit kan de aantrekkelijkheid van de regio als werkplek beperken, en ervoor zorgen dat Middelkerke minder goed voorbereid is op de groeiende vraag naar hoogopgeleide professionals in de toekomst.

Afname van het aantal leerlingen en onderwijsinstellingen

De afname in het aantal basisschoolleerlingen en de daling van het aantal landbouwbedrijven en werkgelegenheid in de regio kunnen leiden tot een afname van het aantal scholen of onderwijsopties in Middelkerke. Dit kan de onderwijskwaliteit en het onderwijsaanbod beperken, met als gevolg dat de gemeente minder aantrekkelijk wordt voor gezinnen met schoolgaande kinderen.

Samenvattend biedt Middelkerke de kans om het opleidingsniveau te verhogen door te investeren in volwassenenonderwijs, hoger onderwijs, en ondersteuning voor risicoleerlingen. Tegelijkertijd vormen de laagopgeleide bevolking, schoolse vertraging, vroegtijdig schoolverlaten, en beperkte deelname aan hoger onderwijs bedreigingen voor de toekomstige werkgelegenheid en sociale mobiliteit in de regio.

Werk

Kansen

Verhogen van de arbeidsactiviteit

De lagere activiteitsgraad in Middelkerke (71,5%) biedt kansen om het aantal werkenden te verhogen. Door gerichte beleidinitiatieven zoals opleidingsprogramma's, arbeidsbemiddeling, en verhoogde ondersteuning voor werkzoekenden kan Middelkerke de activiteitsgraad verhogen, bijvoorbeeld door werkzoekenden beter in contact te brengen met openstaande vacatures en mensen uit de niet-beroepsactieve groep aan te moedigen om actief deel te nemen aan de arbeidsmarkt.

Stimuleren van ondernemerschap en zelfstandigheid

Er is een relatief hoog percentage zelfstandige ondernemers in Middelkerke (1.558 in 2022). Dit biedt kansen om het ondernemerschap verder te stimuleren door ondersteuning voor start-ups, adviesdiensten voor zelfstandige ondernemers, en netwerk- en financieringsmogelijkheden. Dit kan leiden tot meer lokale werkgelegenheid en economische groei.

Aantrekken van nieuwe arbeidsplaatsen

Middelkerke kan verder inspelen op de toename van vacatures en de groeiende vraag op de arbeidsmarkt. Er zijn 394 vacatures voor Middelkerke geregistreerd in 2023, en de afname van de spanningsratio wijst op een toenemende vraag naar arbeidskrachten. Dit biedt kansen om samenwerkingen met bedrijven en opleidingsinstellingen te bevorderen en het aanbod van geschoolde arbeidskrachten af te stemmen op de vraag.

Gelijkheid in werkgelegenheid tussen mannen en vrouwen

De deeltijdse werkgelegenheid is vaker voor vrouwen, terwijl mannen overwegend voltijd werken. Er ligt een kans om gelijkheid in werkgelegenheid te bevorderen door flexibele werkuren, gelijke beloning, en ondersteuning van vrouwen in leidinggevende posities te stimuleren, wat bijdraagt aan een evenwichtiger arbeidsmarkt.

Opleidings- en bijscholingsprogramma's voor werkzoekenden

Middelkerke kan bijscholingsprogramma's en trainingsmogelijkheden aanbieden voor werkzoekenden om hen voor te bereiden op de openstaande vacatures. Dit kan vooral nuttig zijn in sectoren waar er een tekort aan arbeidskrachten is, en helpt tegelijkertijd de werkloosheid te verlagen.

Bedreigingen

Relatief hoge werkloosheid

Ondanks de werkgelegenheid in Middelkerke, blijft de werkzoekendengraad relatief hoog (4,3% van de 18-64-jarigen in 2023). Dit duidt op een structureel werkloosheidsprobleem dat kan leiden tot langdurige werkloosheid, vooral bij specifieke doelgroepen zoals jongeren, oudere werknemers en mensen zonder diploma. Middelkerke moet extra inspanningen leveren om deze werkzoekenden aan werk te helpen.

Mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt

De afname van de spanningsratio wijst op een groeiende krapte op de arbeidsmarkt, wat kan betekenen dat er een mismatch is tussen de vaardigheden van de werkzoekenden en de eisen van de beschikbare vacatures. Dit kan leiden tot vacatures die moeilijk vervuld kunnen worden en verhoogde druk op lokale bedrijven die op zoek zijn naar geschikt personeel.

Niet-beroepsactieve bevolking

Een aanzienlijk percentage van de Middelkerke-bevolking is niet-beroepsactief (28,5%). Dit betekent dat er een grote groep van potentiële arbeidskrachten is die niet actief deelneemt aan de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld vanwege vergrijzing, zorgverplichtingen, of geestelijke en fysieke gezondheidsproblemen. Het is een uitdaging om deze groep aan te moedigen om de arbeidsmarkt opnieuw te betreden.

Afhankelijkheid van de dienstensector

Veel van de zelfstandigen in Middelkerke werken in de dienstensector. Dit kan de gemeente kwetsbaar maken voor economische schommelingen of veranderingen in de vraag naar diensten, zoals de gevolgen van seizoensgebonden werk of toerisme. Middelkerke moet zich mogelijk diversifiëren om minder afhankelijk te zijn van deze sector en economische stabiliteit te waarborgen.

Dalende werkzaamheidsgraad bij jongeren

Ondanks de groeiende vraag naar arbeidskrachten, kan de laagblijvende werkgelegenheid bij jongeren een bedreiging vormen voor de toekomst van Middelkerke. Het betrekken van jongeren bij de arbeidsmarkt is essentieel, en een onvoldoende aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt kan leiden tot verhoogd jeugdwerkloosheid en sociale uitval.

Samenvattend biedt Middelkerke kansen om de arbeidsmarkt verder te versterken door ondersteuning voor zelfstandige ondernemers, het aantrekken van arbeidsplaatsen, en het verbeteren van de aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Tegelijkertijd vormen de hoog werkzoekendengraad, mismatch op de arbeidsmarkt, en de grote niet-beroepsactieve groep bedreigingen die een nadelige impact kunnen hebben op de economische en sociale stabiliteit van de regio.

Verdienen

Kansen

Verbeteren van het gemiddeld inkomen

Het lagere gemiddeld inkomen in Middelkerke biedt een kans om het inkomen van de bevolking te verhogen. Dit kan worden bereikt door het aantrekken van hogere inkomenssectoren, het bevorderen van ondernemerschap en zelfstandige ondernemingen, en het stimuleren van opleidings- en bijscholingsprogramma's om werkzoekenden beter voor te bereiden op hoger betaalde banen.

Bevorderen van economische groei en werkgelegenheid

De lage inkomens in Middelkerke kunnen een kans bieden om lokale initiatieven te stimuleren, zoals economische en toeristische ontwikkelingen, en het creëren van meer werkgelegenheid. Investeren in sectoren zoals duurzaam toerisme, horeca en lokale productverwerking kunnen het inkomen van de inwoners verhogen en armoede verminderen.

Gerichte armoedebestrijding door sociale programma's

Middelkerke kan profiteren van gerichte armoedebestrijding door het versterken van sociale vangnetten, bijvoorbeeld door het verstrekken van toegang tot betaalbare huisvesting, het verhogen van het minimumbedrag voor sociale bijstand, en sociaal beleid dat de economische positie van kwetsbare groepen zoals eenoudergezinnen en werklozen verbetert.

Ondersteuning voor laagopgeleiden en kwetsbare groepen

Het hoger percentage van mensen met een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering biedt kansen voor gerichte steunmaatregelen, zoals het bieden van opleidingskansen voor laagopgeleiden en het versterken van werkgelegenheidskansen voor deze groepen. Het opzetten van bijstandprogramma's voor werklozen kan hen ook helpen sneller op de arbeidsmarkt terug te keren.

Toegang tot sociale voorzieningen verbeteren

De relatief hoge leeflonersgraad in Middelkerke toont aan dat er een kans is om de toegang tot sociale voorzieningen en maatschappelijke integratie voor mensen met een laag inkomen te verbeteren, bijvoorbeeld door het faciliteren van maatschappelijke reïntegratieprogramma's en het ondersteunen van kwaliteitsvolle sociaal werk- en hulpdiensten.

Bedreigingen

Hogere armoedecijfers en ongelijkheid

Het hogere percentage van mensen met een verhoogde tegemoetkoming en het hoge aantal leefloners kunnen wijzen op een toenemende armoede en sociaal-economische ongelijkheid in Middelkerke. Dit kan leiden tot sociale uitsluiting en een verergering van de kloof tussen rijke en arme huishoudens, wat op lange termijn schadelijk kan zijn voor de sociale cohesie.

Toenemende werkloosheid en gebrek aan werkgelegenheid

De lagere inkomens en het toenemende aantal leefloners kunnen gedeeltelijk het gevolg zijn van een gebrek aan werkgelegenheid en beperkte mogelijkheden voor mensen om goedbetaalde werkplekken te vinden. Zonder interventie kan dit leiden tot blijvende werkloosheid en economische stagnatie, wat de armoedeproblematiek in de regio versterkt.

Afhankelijkheid van overheidssteun

Het relatief hoge percentage leefloners en het afhankelijke inkomen van een aanzienlijk deel van de bevolking kan leiden tot afhankelijkheid van overheidssteun, wat kan resulteren in een grotere belastingdruk op de gemeentelijke en provinciale overheden. Dit kan moeilijk te verantwoorden zijn in tijden van economische onzekerheid.

Beperkte toegang tot hoger onderwijs

De lagere inkomens in Middelkerke kunnen ook een bedreiging vormen voor de toegang tot hoger onderwijs. Als gezinnen financieel niet in staat zijn om hun kinderen naar het hoger onderwijs te sturen, kan dit de onderwijsongelijkheid vergroten, wat op zijn beurt kan bijdragen aan een vicieuze cirkel van armoede en gebrek aan sociaal mobiliteit.

Vergrijzing en inkomensverschillen

De vergrijzing van de bevolking kan ook een bedreiging vormen, aangezien oudere generaties vaak een lager inkomen hebben en meer afhankelijk zijn van sociale voorzieningen. Dit kan leiden tot een toenemende druk op de gemeentelijke overheidsbudgetten en armoedeproblemen bij ouderen, die vaak moeilijk toegang hebben tot werk of aanvullende bronnen van inkomen.

Samenvattend biedt Middelkerke kansen om inkomens te verhogen, armoede te verminderen en economische groei te stimuleren, maar de hoge armoedecijfers, werkloosheid en toenemende afhankelijkheid van overheidssteun vormen serieuze bedreigingen voor de sociale en economische stabiliteit van de regio. Door gerichte beleidsmaatregelen en het versterken van sociale vangnetten kan de gemeente deze uitdagingen aanpakken en de inkomensongelijkheid reduceren.

Verblijfstoerisme

Kansen

Versterken van de toeristische aantrekkingskracht

Middelkerke kan zijn toeristische aantrekkingskracht verder versterken door de diversiteit van het aanbod uit te breiden, zoals het ontwikkelen van nieuwe beleavings- en activiteitstoerisme (bijvoorbeeld natuurwandelingen, watersporten, culturele evenementen). Daarnaast kan de gemeente zich richten op groen toerisme en duurzaam toerisme door zijn natuurgebieden, duinen en polderlandschap te promoten.

Seizoensverlenging van toerisme

De variaties in overnachtingen en aankomsten door het jaar heen bieden kansen voor het verlenging van het toeristisch seizoen. Door wintertoerisme, herfstvakantie en voorjaarsevenementen te stimuleren, kan Middelkerke het toerisme buiten de piekmaanden (juli en augustus) vergroten, wat de stabiliteit van de toeristische sector ten goede komt.

Verhoogde promotie van Middelkerke als gezinsbestemming

Aangezien Middelkerke al goed wordt gewaardeerd door gezinnen met kinderen, mediores en senioren, is er een kans om deze doelgroepen verder aan te spreken door gezinsvriendelijke evenementen en kindvriendelijke voorzieningen te promoten, zoals speeltuinen, educatieve activiteiten en speciale gezinskorting.

Internationale markt uitbreiden

De toeristische overnachtingen van buitenlandse bezoekers, met name uit Nederland, Duitsland en Frankrijk, bieden kansen om de internationale markt verder aan te boren. Middelkerke kan gerichte marketingcampagnes ontwikkelen in deze landen en ook in andere Europese markten, gericht op de aantrekkelijkheid van de kust, cultuur en natuur.

Evenementen en culturele bezienswaardigheden versterken

Middelkerke heeft een breed scala aan evenementen en bezienswaardigheden die goed kunnen worden benut om het toerisme te bevorderen. Het verder uitbouwen van evenementen, zoals muziekfestivals, theater, sportevenementen en culturele festivals, kan bijdragen aan een groei in bezoekersaantallen door het jaar heen.

Bedreigingen

Seizoensgebondenheid van het toerisme

De sterke seizoensgebondenheid van het toerisme in Middelkerke (hoog in de zomermaanden en laag in de wintermaanden) vormt een bedreiging voor de economische stabiliteit van de regio. In de lage seizoenen kunnen veel toeristische bedrijven te maken krijgen met omzetverlies en onderbenutting van hun voorzieningen.

Impact van onvoorziene gebeurtenissen (zoals pandemieën)

De coronacrisis had een aanzienlijke impact op het toerisme in Middelkerke, wat aangeeft dat het toerisme kwetsbaar is voor onvoorziene wereldwijde gebeurtenissen. Toekomstige gezondheidscrisissen, natuurrampen of andere verstoringen kunnen het toerisme in Middelkerke ernstig schaden en leiden tot daling in aankomsten en overnachtingen.

Afhankelijkheid van Belgische markt

Het hoge aandeel van Belgische toeristen in Middelkerke (90,5% in 2021) kan een bedreiging vormen als de binnenlandse vraag fluctueert of als de economische situatie in België verslechtert. De beperkte spreiding van de herkomst van toeristen kan Middelkerke kwetsbaar maken voor veranderingen in de Belgische economie of voorkeuren.

Milieu-impact en overtoerisme

Toerisme heeft mogelijk een milieu-impact, vooral in drukke zomermaanden, wat kan leiden tot overtoerisme en vervuiling van de natuurgebieden, stranden en duinen. Dit kan de natuurlijke

schoonheid van Middelkerke aantasten en afbreuk doen aan de lange termijn aantrekkelijkheid van de regio als toeristische bestemming.

Veroudering van toeristische infrastructuur

De veroudering van de toeristische infrastructuur (bijvoorbeeld hotels, stranden, publieke faciliteiten) kan een bedreiging vormen voor de concurrentiepositie van Middelkerke in vergelijking met andere kustgemeenten. Het is essentieel om te investeren in het onderhouden en moderniseren van de toeristische infrastructuur om het comfort van de bezoekers te waarborgen en hen te blijven aantrekken.

Samenvattend biedt het toerisme in Middelkerke aanzienlijke kansen voor economische groei, seizoensverlenging, en het versterken van de internationale aantrekkingskracht, maar er zijn ook bedreigingen, zoals de seizoensgebondenheid van het toerisme, de impact van externe gebeurtenissen, en de milieu-impact die zorgvuldig beheerd moeten worden om de duurzaamheid van de toeristische sector te waarborgen.

Detailhandel

Kansen

Herbestemming van leegstaande handelspanden

De afname van het aantal handelspanden biedt kansen voor de herbestemming van leegstaande panden, bijvoorbeeld voor woningbouw, kantoorruimtes, of pop-up winkels. Dit kan helpen de leegstand verder te verminderen en de aantrekkelijkheid van het centrum te vergroten.

Toename van horeca- en dienstverlenende bedrijven

De stijging van het aandeel van horeca (34,8%) en consumentgerichte diensten (25,5%) in het handelsaanbod biedt kansen om toerisme en lokale consumenten verder aan te spreken. Middelkerke kan zich verder profileren als een horecagebied met aantrekkelijke eet- en drinkgelegenheden, wat aansluit bij de nadruk op toerisme in de regio.

Stimuleren van nichewinkels en lokale producten

De daling in het aantal levensmiddelenwinkels en kleding- en modewinkels biedt een kans voor het ontwikkelen van nichewinkels, die zich richten op lokale producten of duurzaamheid. Middelkerke kan bijvoorbeeld lokale ambachtelijke producten en duurzame mode promoten, wat kan bijdragen aan het aantrekken van zowel toeristen als bewoners die waarde hechten aan unieke producten.

Winkelvloerherinrichting en kleinere winkelruimte

De afname van de winkelvloeroppervlakte kan een kans zijn om de ruimte efficiënter te benutten, bijvoorbeeld door compactere winkels en gezamenlijke winkelconcepten te creëren, zoals winkelstraten of gemeenschappelijke marktplaatsen. Dit kan de diversiteit aan producten vergroten en de winkelervaring verbeteren.

Aantrekken van experimentele en innovatieve commerciële concepten

Middelkerke kan profiteren van de groeiende trend van pop-up stores, tijdelijke markten, of innovatieve commerciële concepten die passen bij de dynamiek van toerisme en het veranderende winkelgedrag. Dit kan helpen om de aantrekkelijkheid van winkelgebieden te behouden en nieuwe vormen van winkelervaring te bieden.

Bedreigingen

Verdwijnen van traditionele winkels

De daling van het aantal winkels, met name in de categorieën levensmiddelen en mode, kan duiden op de afnemende traditionele winkelervaring. Dit kan leiden tot een verlies van lokale identiteit en het verdwijnen van winkels die belangrijk zijn voor het dagelijks leven van de inwoners.

Toename van leegstand

Hoewel de leegstand in Middelkerke is verbeterd sinds 2013, blijft er een leegstand van 6,1%, wat hoger is dan in West-Vlaanderen. Dit kan een bedreiging vormen voor de levendigheid en aantrekkelijkheid van winkelgebieden, vooral als het percentage leegstand in de toekomst toeneemt.

Concentratie van winkels in bepaalde sectoren

De concentratie van winkels op slechts enkele categorieën (levensmiddelen, mode, woninginrichting) kan een risico zijn voor de diversiteit van het aanbod. Het kan moeilijker worden voor andere commerciële sectoren om zich te vestigen in Middelkerke, waardoor het winkelgebied minder aantrekkelijk wordt voor een breed scala aan klanten.

Verlies van winkelend publiek door online winkelen

De afname van de winkelvloeroppervlakte kan deels te maken hebben met de groei van online winkelen, wat de traditionele winkels onder druk zet. Dit kan leiden tot een verdere afname van het aantal fysieke winkels, vooral in de kleinere winkelgebieden, waardoor de lokale economie in gevaar kan komen.

Minder commerciële dynamiek

De afname van de winkeloppervlakte en het aantal handelspanden kan een afname in commerciële dynamiek betekenen, wat Middelkerke minder aantrekkelijk maakt voor potentiële investeerders en ondernemers. Dit kan de economische vitaliteit van het centrum verder ondermijnen en de aantrekkelijkheid voor bezoekers verminderen.

Samenvattend biedt de afname van het aantal handelspanden in Middelkerke kansen voor herbestemming van leegstaande panden, de ontwikkeling van horecagelegenheden en consumentgerichte diensten, en de promotie van nichewinkels. Echter, de daling van het aantal winkels en de toenemende leegstand vormen bedreigingen voor de commerciële levendigheid van het gebied en kunnen de aantrekkingskracht op zowel lokale bewoners als toeristen verminderen. Het is belangrijk om te blijven inspelen op de veranderende winkeltrends en innovatieve vormen van winkelbeleving te ondersteunen.

Economische bedrijvigheid

Kansen

Stijgend aantal ondernemingen

Het aantal btw-plichtige ondernemingen in Middelkerke is tussen 2013 en 2023 gestegen met 28%. Dit biedt kansen om het ondernemingsklimaat verder te versterken, bijvoorbeeld door het stimuleren van innovatieve startups en lokale bedrijven.

Ruimte voor economische groei

Met slechts 5,7% van de gekadaastreerde oppervlakte gebruikt voor bedrijvigheid (lager dan het provinciale en Vlaamse gemiddelde) is er significante ruimte voor nieuwe economische ontwikkelingen. Dit biedt kansen om bedrijventerreinen uit te breiden of nieuwe zones te ontwikkelen gericht op duurzame economische activiteiten.

Focus op specifieke subsectoren

Middelkerke kan zich richten op sectoren die al werkgelegenheid genereren, zoals commerciële en niet-commerciële diensten, om verdere groei te stimuleren. Het bevorderen van industriële clusters en gespecialiseerde subsectoren kan ook bijdragen aan economische diversificatie.

Versterken van lokaal ondernemerschap

De oprichtingsratio (10,8 per 100 ondernemingen) biedt kansen om ondernemers te ondersteunen met gerichte subsidies, adviesdiensten, en opleidingen, vooral voor kleine bedrijven die de lokale economie versterken.

Samenwerking met Oostende en de regio

De sterke macro-economische indicatoren van het arrondissement Oostende, zoals een bruto toegevoegde waarde van 5,4 miljard euro en een bbp-groei van 55,3% sinds 2011, bieden kansen voor samenwerking. Middelkerke kan profiteren van de nabijheid en economische dynamiek van Oostende door zich aan te sluiten bij regionale netwerken en investeringsprojecten.

Bedreigingen

Lage bedrijvigheid

Slechts 5,7% van de oppervlakte in Middelkerke wordt gebruikt voor bedrijvigheid, wat kan wijzen op een beperkte economische dynamiek. Zonder gerichte inspanningen om nieuwe bedrijven aan te trekken, kan dit een rem zetten op de groei van werkgelegenheid en inkomen.

Lage ondernemingsdynamiek

De nettogroeiratio van ondernemingen in Middelkerke (3,4) is lager dan het provinciale en Vlaamse gemiddelde. Dit duidt op een relatief lage dynamiek, wat een risico vormt voor de concurrentiekracht en innovatie van de lokale economie.

Negatieve groei van bedrijven met personeel

Het aantal vestigingen met personeel is in Middelkerke met 2,0% afgenomen in 2023, terwijl er in West-Vlaanderen een groei van 2,8% is. Dit kan wijzen op een afname van tewerkstellingsmogelijkheden en een verlies van economische vitaliteit.

Faillissementen en stopzettingen

Met 143 stopgezette ondernemingen en 15 faillissementen in 2023 bestaat het risico dat een aanzienlijk deel van de lokale bedrijven kwetsbaar is voor economische schokken, zoals stijgende kosten of dalende vraag.

Lagere omzet en investeringen

Hoewel gegevens op gemeentelijk niveau ontbreken, zijn de investeringen en omzet in het arrondissement Oostende relatief bescheiden in vergelijking met grotere economische regio's. Dit kan wijzen op een risico van beperkte kapitaalstroom en kansen voor groei in Middelkerke.

Samenvattend kan gesteld worden dat Middelkerke duidelijke kansen heeft om haar economische potentieel te vergroten door in te zetten op ondernemerschap, de ontwikkeling van bedrijventerreinen, en samenwerking met de bredere regio. Tegelijkertijd vormen de lage bedrijvigheid, afname van bedrijven met personeel, en relatief lage economische dynamiek bedreigingen die aangepakt moeten worden om de economische vitaliteit van de gemeente te waarborgen. Gerichte investeringen en beleidsmaatregelen zijn nodig om de lokale economie te versterken.

Overkoepelende samenvatting kansen, bedreigingen en aanbevelingen

Middelkerke biedt een veelzijdig potentieel voor duurzame groei en ontwikkeling, met kansen op diverse terreinen zoals economie, ecologie, infrastructuur, en sociale cohesie. De gemeente staat echter ook voor aanzienlijke uitdagingen die een integrale aanpak vereisen om de leefbaarheid en toekomstbestendigheid te waarborgen.

Kansen

Demografie en Sociale Dynamiek

Groei van de bevolking en diversiteit creëren mogelijkheden voor economische stimulans, woningbouw, en de ontwikkeling van diensten voor verschillende levensfasen en huishoudenstypes.

Ecologie en Duurzaamheid

Uitbreiding van groene netwerken, verduurzaming van energievoorziening en landbouw, en verbetering van waterbeheer en biodiversiteit ondersteunen een gezonde leefomgeving en klimaatdoelen.

Woningmarkt en Infrastructuur

Innovaties in woningbouw en mobiliteit, zoals fietsinfrastructuur en laadinfrastructuur, dragen bij aan een modern en duurzaam leefklimaat.

Arbeidsmarkt en Economie

Aantrekken van nieuwe bedrijven, ondersteuning van zelfstandige ondernemers, en betere aansluiting tussen arbeidsvraag en -aanbod kunnen economische stabiliteit versterken.

Toerisme en Commercie

Het toerisme biedt kansen voor seizoensverlenging en economische groei, terwijl herbestemming van leegstaande handelspanden bijdraagt aan revitalisatie van het commerciële landschap.

Bedreigingen

Vergrijzing en Sociale Stabiliteit

De vergrijzing, het negatieve geboortesaldo en de sociale uitdagingen zoals armoede en werkloosheid kunnen de sociale cohesie en economische stabiliteit onder druk zetten.

Milieu en Ruimtegebruik

Ruimtebeslag, toenemende verharding, en fragmentatie van natuurgebieden vormen risico's voor biodiversiteit en leefbaarheid.

Betaalbaarheid en Woningtekort

Stijgende vastgoedprijzen en beperkte sociale huurwoningen bedreigen de toegankelijkheid van de woningmarkt.

Transport en Mobiliteit

Filedruk, beperkte laadinfrastructuur, en verkeersveiligheid kunnen de leefbaarheid en duurzaamheid van de infrastructuur verminderen.

Onderwijs en Arbeidskansen

Laag opleidingsniveau, schooluitval, en mismatch op de arbeidsmarkt beperken de toekomstige kansen voor inwoners en economische groei.

Aanbevelingen

Integrale Planning en Duurzaamheid

Stel een langetermijnvisie op voor duurzame stads- en landschapsontwikkeling, gericht op ecologie, klimaat, en ruimtegebruik.

Sociaal-Inclusief Beleid

Investeer in sociale vangnetten, onderwijsinitiatieven, en integratie om armoede en sociale ongelijkheid te verminderen.

Betaalbare Woningbouw

Stimuleer betaalbare en duurzame woningbouw, met nadruk op sociale huur en innovatieve woonvormen.

Diversificatie van de Economie

Ondersteun lokale ondernemerschap, biologische landbouw, en toeristische niches om economische dynamiek te vergroten.

Verbetering van Mobiliteit

Breid fiets- en laadinfrastructuur uit en investeer in openbaar vervoer om duurzame mobiliteit te bevorderen.

Toekomstgerichte Werkgelegenheid

Zorg voor opleidingsprogramma's die aansluiten op arbeidsmarktbehoeften, en ondersteun jongeren en risicogroepen.

Door een balans te vinden tussen benutting van kansen en beheersing van bedreigingen kan Middelkerke een toekomstgerichte gemeente worden die sociaal, ecologisch en economisch duurzaam is.

2. Interne omgevingsanalyse

Meerjarenplan 2026-2031

Interne omgevingsanalyse

Gemeente Middelkerke
Spermaliestraat 1
8430 Middelkerke
Jurgen Vergauwe, algemeen directeur
Roseline Keereman, financieel directeur
059 31 30 16

Inhoud

Vragenlijst o.b.v. het 7S-model	3
1) Strategie (beleid)	3
2) Structuur	6
3) Systemen	11
4) Sleutelvaardigheden	16
5) Staf	21
6) Stijl	26
7) Significante waarden	30
Samenvatting	35
Overkoepelende korte samenvatting	39

Vragenlijst o.b.v. het 7S-model

1) Strategie (beleid)

1.1 Is de strategie (doelstellingen, actieplannen, acties) voor iedereen duidelijk?

Communicatie en bekendheid

- De strategie is onvoldoende gekend, vooral op de werkvloer. Besprekingen vinden vooral plaats op MAT-niveau, maar niet consistent op alle niveaus binnen de organisatie.
- Betrokkenheid bij het plannen ontbreekt vaak.
- Er is meer zichtbaarheid nodig: bv. affiches, intranet, vergaderingen, ... Zo wordt de strategie onder de aandacht gehouden.

Structuur en inhoud

- De doelstellingen zijn meestal wel duidelijk, maar een langetermijnvisie ontbreekt.
- Het onderscheid tussen prioritaire en niet-prioritaire acties is onduidelijk.
- Sommige diensten vinden hun acties te beperkt.

Implementatie en opvolging

- Acties en doelstellingen zijn vaak niet afgestemd. Sommige acties zijn verwarrend of hebben geen meerwaarde.
- Doordat de betrokkenheid laag is, worden de acties onvoldoende opgevolgd.
- De strategie moet een continu aandachtspunt zijn. Het blijvend onder de aandacht brengen, is essentieel om de focus te behouden en de energie op de juiste zaken te richten.

Aanbevelingen

- Verbeter communicatie: actieve en brede communicatie op alle niveaus, door middel van visualisatie en herhaling.
- Langetermijnvisie ontwikkelen.
- Maak onderscheid tussen prioritaire en niet-prioritaire acties en stimuleer innovaties naast de reguliere werking. Het kan interessant zijn om voor de reguliere werking een aantal doelstellingen voorop te stellen.

1.2 Wat zijn volgens jou verbeterpunten voor de strategievoorbereiding en -planning?

Sterke punten

- Door de aanwezige ervaring, deskundigheid en autonomie binnen de diensten worden projecten, doelstellingen en acties vlot uitgevoerd.
- Indicatoren per actieplan en initiatieven zoals de tevredenheidsbevragingen zijn waardevol voor de evaluatie, maar de opvolging kan beter.

Verbeterpunten en uitdagingen

- De prioriteit voor grote projecten gaat soms ten koste van de dagelijkse werking of kleinere initiatieven.
- Administratieve rompslomp, externe procedures en veranderende visies van het beleid zorgen voor vertragingen en inconsistenties in uitvoering.
- Communicatie en transparantie:
 - o wijzigingen in timing of annuleringen van acties worden onvoldoende toegelicht, wat tot frustraties en speculaties leidt;
 - o er wordt onvoldoende breed gecommuniceerd over de strategie, waardoor de informatie vaak blijft hangen bij de directeurs.
- Indicatoren worden te weinig gebruikt voor de bijsturing van het beleid. Er ontbreekt een structurele aanpak om resultaten te vertalen naar concrete verbeteringen.
- Overleg tussen de verschillende directies kan sterker om meer samenwerking, afstemming en efficiëntie te creëren.
- Budgetbeheer vraagt om meer aandacht en verbeterde controle.

Aanbevelingen

- Communicatie verbeteren: transparante en proactieve communicatie over vertragingen of wijzigingen en uitbreiden naar de werkvloer. Zorg voor directe terugkoppeling en frequente updates. Regelmatig communiceren over de voortgang verhoogt de betrokkenheid, het begrip en vertrouwen.
- Strategie verder vertalen:
 - o doelstellingen concreter maken (deelprojecten, duidelijke timing, ...);
 - o vertalen op dienst-, team- en individueel niveau, zodat iedereen begrijpt wat hun bijdrage is.
- Gebruik van indicatoren versterken: betere opvolging van indicatoren om het beleid bij te sturen en de resultaten van evaluaties omzetten in concrete verbeteracties.
- Organisatiebrede samenwerking verbeteren: structurele overlegmomenten over de afdelingen heen, om zo projecten gezamenlijk te bespreken, plannen en af te stemmen.
- Zorg dat de prioriteit voor grote projecten niet ten koste gaat van dagelijkse taken en kleinere initiatieven.

1.3 Wordt de realisatie opgevolgd?

Sterke punten

- Evaluaties en tussentijdse rapportages worden gebruikt om de voortgang van de acties te monitoren.
- Collega's sturen zelfstandig bij waar nodig en nemen hun verantwoordelijkheid voor de opvolging van de doelstellingen.

Verbeterpunten en uitdagingen

- Gebrek aan consistente opvolging: niet alle acties worden even goed opgevolgd, vaak door gebrek aan duidelijkheid over verantwoordelijkheden en/of samenwerking tussen verschillende diensten en afdelingen en door het gebrek aan betrokkenheid.
- Communicatie verbeteren: opvolging wordt onvoldoende gecommuniceerd naar alle medewerkers. Er is behoefte aan meer afstemming.
- Indicatoren en rapportage:
 - inconsistentie in het invullen van indicatoren (verschillen in stijl en details) maakt rapportage minder bruikbaar;
 - er wordt te weinig gekeken naar de daadwerkelijke resultaten en impact van de strategische doelstellingen.
- Tussentijdse rapportages zijn nuttig, maar niet frequent of uitgebreid genoeg. Visuele hulpmiddelen (dashboards) kunnen helpen bij het opvolgen en communiceren.

Aanbevelingen

- Verantwoordelijken verduidelijken: zorg voor duidelijke toewijzing van wie wat opvolgt binnen en tussen domeinen.
- Communicatie versterken: betrek alle diensten en gebruik dashboards om realisaties overzichtelijk en toegankelijk te maken.
- Ontwikkel een uniforme aanpak voor het invullen van indicatoren en verbeter de aansluiting tussen cijfers en beleidsdoelen. Het systeem mag niet enkel de uitgeven meten, maar moet ook resultaten en impact meten (kwantitatief en kwalitatief).
- Regelmatigere en meer gestructureerde rapportages inbouwen, inclusief voortgangsbesprekingen.

1.4 Hoe is de relatie politiek-administratie-stakeholders?

Sterke punten

- Goede samenwerking: politiek mengt zich weinig in de dagelijkse werking. Dit creëert een sfeer van vertrouwen en wederzijds respect.
- Er wordt voldoende vrijheid en autonomie gegeven.
- Er is regelmatig overleg mogelijk, waar samen oplossingen worden gezocht.

Verbeterpunten en uitdagingen

- Ondanks verbeteringen blijft er op sommige niveaus wantrouwen tussen politiek en administratie. Er wordt te veel gedacht in stereotypen.
- Er is onvoldoende verbinding tussen beleidsmakers en de werkvloer.
- Politieke focus op korte termijn (legislatuur) botst soms met de behoefte van de administratie aan een langetermijnvisie. Dit veroorzaakt frustraties.
- Er is een eerder chaotische werkwijze (last-minute vergaderingen, niet-nagekomen afspraken) en een gebrek aan gestructureerde overlegmomenten.

- Adviesraden zijn soms te klein om de stakeholdersgroep goed te vertegenwoordigen.
- De samenwerking tussen politiek en administratie verschilt sterk per afdeling. Dit belemmert de uniformiteit van strategische uitvoering.

Aanbevelingen

- Open communicatie bevorderen: meer transparantie tussen politiek en administratie en vaste, structurele overlegmomenten voor alle diensten.
- Zorg voor meer consistentie in afspraken en voorkom last-minute wijzigingen.
- Langetermijnvisie ontwikkelen.

2) Structuur

2.1 Wat is jouw mening over het huidige organogram? Wat zijn volgens jou verbeterpunten?

Sterke punten

- Het organogram vertoont al verbeteringen bij vroeger.
- Directe rapportage aan de algemeen directeur, maakt snelle besluitvorming mogelijk.
- De structuur op basis van specifieke vakgebieden wordt als functioneel beschouwd.

Verbeterpunten en uitdagingen

- Gebrek aan duidelijkheid en consistentie:
 - het organogram wordt te vaak ad hoc aangepast zonder duidelijke krijtlijnen. Dit zorgt voor verwarring en demotivatie;
 - verschillen in functieniveaus en de toewijzing van verantwoordelijkheden leiden tot een gevoel van ongelijkheid en favoritisme.
- Bevorderingsbeleid:
 - promoties lijken soms willekeurig, zonder duidelijke koppeling aan competenties of wijzigingen in takenpakketten. Dit leidt tot frustratie en wrijving tussen collega's;
 - bevorderingsrichtlijnen zijn onduidelijk en functieniveaus komen niet altijd overeen met de werkelijke taken.
- Structuur en hiërarchie:
 - er zijn te veel hiërarchische lijnen, en bevoegdheden zijn niet altijd logisch verdeeld;
 - de loonschalen en functies binnen dezelfde lagen (bv. diensthoofden en directeurs) zijn inconsistent.
- Functionele problemen in diensten: sommige diensten hebben geen duidelijke plaats in het organogram (bibliotheek, preventie en handhaving).
- Specifieke noden en aandachtspunten:

- sommige functies hebben verouderde titels die nietszeggend zijn en modernisering vereisen;
- kleine diensten en eenpersoonsdiensten worden als inefficiënt ervaren;
- Communicatie en transparantie: wijzigingen in het organogram worden onvoldoende gecommuniceerd, wat leidt tot verkeerde informatie en speculaties.
- Langetermijnplanning en werkdruk:
 - nood aan een duidelijke focus op beleidsnoden en competenties op lange termijn;
 - de werkdruk verschilt sterk tussen diensten zonder dat dit terugkomt in het beloningssysteem of personeelsverdeling.

Aanbevelingen

- Communiceer aanpassingen in het organogram duidelijk, inclusief de reden en impact.
- Consistent bevorderingsbeleid: stel duidelijke criteria op voor promoties en niveaubepalingen die transparant worden gecommuniceerd.
- Efficiëntere organisatie:
 - voorzie een duidelijke plaats voor elke dienst in het organogram (herschikkingen, betere coördinatie, ...);
 - verduidelijk taken en verantwoordelijkheden binnen de hiërarchie.
- Modernisering: herbekijk functietitels en niveaus om verouderde structuren en titels aan te pakken (bv. E-niveaus).
- Focus op balans en werkdruk: stel het juiste profiel op de juiste plaats aan en pas werkdruk aan per dienst. Zorg bij uitbreidingen voor gelijktijdige versterking van coördinerende functies.

2.2 Welke communicatiestructuren (bv. overlegmomenten) bestaan er? Werken deze goed? Ontbreken er ook communicatiestructuren?

Sterke punten

- Intervisies en overlegstructuren:
 - informatievergaderingen en intervisies voor leidinggevendenden worden als zeer waardevol ervaren;
 - wekelijkse overleggen binnen teams of tussen leidinggevendenden (diensthoofden, ploegbazen) worden als nuttig beschouwd;
 - het intranet en systemen zoals Teams, Outlook en Planon bieden goede ondersteuning voor interne communicatie;
 - specifieke overlegmomenten werken goed.
- Initiatieven voor communicatie:
 - interne nieuwsbrieven binnen bepaalde diensten houden iedereen efficiënt op de hoogte;

- tactische planning en gestructureerde vergaderingen zorgen voor duidelijkheid in projectbeheer en operationele afspraken.

–Participatie en samenwerking:

- de organisatie hecht belang aan participatie met medewerkers, bijvoorbeeld via informele overleggen of kerngroepen;
- overleg op gemeentelijk niveau en samenwerking verlopen meestal goed.

Verbeterpunten en uitdagingen

–Structuur en consistentie in overleg:

- er zijn te weinig formele overlegstructuren op hoger niveau (afdelingsoverschrijdend over hetzelfde thema/project/...);
- overleggen zijn soms ad hoc, zonder duidelijke opvolging, verslaggeving of focus op concrete resultaten.

–MAT:

- de rapportage en transparantie vanuit het MAT worden als onvoldoende ervaren;
- samenstelling en communicatie van het MAT vragen om herziening en verbeterde terugkoppeling naar de werkvloer.

–Gebruik van communicatiemiddelen:

- het gebruik van Teams, SharePoint en andere platforms is niet uniform en soms chaotisch. Er is behoefte aan duidelijke afspraken over welke kanalen waarvoor worden gebruikt;
- er ontbreekt een overzicht van relevante documenten en procedures binnen de organisatie, wat leidt tot inefficiëntie.

–Feedback en participatie:

- gestructureerde feedbackmechanismen, zoals anonieme feedbacksystemen of regelmatige check-ins, ontbreken;
- directe communicatie verloopt soms moeizaam, met te veel vergaderingen die weinig efficiënt zijn. Duidelijke doelen en tijdslimieten zouden dit kunnen verbeteren.

–Coaching en ondersteuning leidinggevenden: sommige leidinggevenden hebben behoefte aan coaching en ondersteuning, maar ontvangen deze niet altijd. Het voorbeeldgedrag van directeurs kan beter.

–Overbelasting en focus: er is een overload aan informatiekanalen en vergaderingen. Medewerkers missen structuur en overzicht in de communicatie.

Aanbevelingen

–Verbeterde communicatiestructuren:

- introduceer gestructureerde, periodieke overleggen (afdelingsoverschrijdend) met verslaggeving en concrete opvolging;

- maak communicatie vanuit het MAT transparanter en zorg voor regelmatige terugkoppeling naar de organisatie.
- Uniform gebruik van tools: ontwikkel een duidelijke richtlijn voor het gebruik van Teams, SharePoint, en andere platforms. Zorg voor overzichtelijke archivering en gebruikersondersteuning.
- Focus en efficiëntie: vereenvoudig vergaderingen. Maak vooraf het doel, de agenda en tijdslimiet duidelijk. Verminder ad-hoc overleggen.
- Feedback en participatie:
 - implementeer gestructureerde feedbacksystemen, zoals check-in gesprekken of anonieme feedbackmogelijkheden;
 - betrek medewerkers actief via kerngroepen of regelmatige inputmomenten.
- Ondersteuning leidinggevenden: voorzie coaching en begeleiding op maat voor leidinggevenden. Moedig directeurs aan om een voorbeeldrol te vervullen in communicatie en samenwerking.
- Documentbeheer en toegankelijkheid: creëer een centrale, goed georganiseerde database met relevante interne procedures, formulieren en richtlijnen.

2.3 Welke beslissingsstructuren zijn aanwezig in de organisatie? Budgethouder, delegatie? Loopt dit goed? Wat zijn volgens jou verbeterpunten?

Delegaties en beslissingsstructuren

- Delegaties naar de algemeen directeur verlopen goed, maar moeten regelmatig geüpdatet worden.
- Reglementen en decretale procedures worden gevolgd, waardoor alles duidelijk is (termijnen, bevoegdheden).
- Beslissingen via het CBS verlopen goed, maar dossiers hebben een lange doorlooptijd. In de zomer vertraagt de besluitvorming door tweewekelijkse vergaderingen van het CBS.
- Delegatie en budgethouderschap functioneren redelijk goed, maar projecten vragen meer aandacht voor rapportage.

Budgetbeheer en rapportage

- Er is behoefte aan meer duidelijkheid en overleg rond het budget, vooral voor nieuwe diensthoofden en medewerkers. De boekhouding is complex voor beginners, met tegenstrijdige instructies en een omslachtige administratieve afhandeling.
- Een kwartaaloverleg met financiën wordt voorgesteld om samenwerking te verbeteren en intenties concreet te maken.
- Positieve veranderingen: goedkeuring van jaarnotules voor dagelijkse werkingen, wat meer delegatie mogelijk maakt, maar verdere delegatie (bv. disciplinaire beslissingen) wordt als complex ervaren.

Efficiëntie en bevoegdheden

- Administratieve procedures zijn soms te lang en niet bevorderlijk voor snelheid en efficiëntie.
- Ad hoc beslissingen en het ontbreken van een duidelijke structuur maken sommige processen omslachtig.

- Voor dringende aankopen en kleine beslissingen is het niet altijd duidelijk wie verantwoordelijk is.
- Duidelijke klijtlijnen voor bestellingen en financiële beslissingen zijn aanwezig, maar sommige bevoegdheden en delegaties zouden efficiënter kunnen worden ingericht.

Aanbevelingen

- Meer bevoegdheden voor diensten om bepaalde budgetten zelfstandig te beheren en beslissingen te nemen zonder langdurige validatieprocedures.
- Duidelijker beleid rond budgethouderschap en delegatie.
- Verbeterde communicatie en minder complexe besluitvorming voor snelle operationele acties.

2.4 Welke rapporteringsstructuren zijn er uitgewerkt? En zie je hier verbeterpunten?

Rapportage binnen diensten

- Rapporteringsstructuren worden hoofdzakelijk per dienst uitgewerkt (dienstelijke rapporten, ken- en stuurgetallen, budget, ...).
- Er zijn weinig rapportagestructuren en rapporten worden vaak enkel op verzoek gemaakt. Er is ambitie om meer transparantie en periodieke rapportages te introduceren, inclusief KPI's voor de hele organisatie.
- Evaluaties van evenementen en dagelijkse werkingen van sommige diensten worden aan het CBS voorgelegd, maar verdere feedback ontbreekt vaak.
- Overleg binnen de diensten wordt vaak ondersteund door een agenda en verslag, maar interne feedback en kennisdeling tussen diensten blijft beperkt.

Verbeterpunten in rapportage en monitoring

- De huidige rapportages focussen vooral op budgetten en financiële gegevens, maar meer aandacht voor inhoudelijke resultaten en beleidsimpact is nodig.
- Interne monitoring en rapportage over operationele resultaten en kwalitatieve indicatoren (zoals responstijden) kunnen verbeterd worden.
- Feedbackcyclus wordt ervaren als een administratieve last en biedt te weinig opvolging gedurende het jaar.
- Transparantere rapportagestructuren met duidelijke afspraken en meer structurele terugkoppeling zijn gewenst.

Aanbevelingen

- Meer systematische rapportagestructuren en aandacht voor de impact van beleidsdoelen naast financiële resultaten.
- Betere terugkoppeling en opvolging na rapportage.
- Versterken van interne monitoring, KPI's en regelmatige feedbackcycli om frustraties te voorkomen en administratieve lasten te verlagen.

2.5 Hoe bepalend zijn de informele structuren? Respect voor hiërarchie?

Waarde van informele structuren

- Informele structuren worden als positief ervaren en bieden flexibiliteit, snelheid, en ruimte voor ideeën en feedback. Ze versterken de hiërarchie door samenwerking en vertrouwen.
- In sommige gevallen zijn informele structuren bepalender dan formele structuren; ze dragen bij aan betere besluitvorming en wederzijds begrip.

Balans tussen formeel en informeel

- In veel teams is er een gezonde balans tussen formeel en informeel overleg. Informele communicatie helpt snelle beslissingen te nemen, terwijl formeel overleg kaders biedt.
- Bij bepaalde teams of situaties wordt de hiërarchische lijn soms overgeslagen, wat kan leiden tot frustraties bij leidinggevers en minder respect voor hiërarchie.
- De mate van respect voor hiërarchie verschilt per afdeling, soms wordt te sterk of juist te weinig op hiërarchie gesteund.

Uitdagingen en spanningsvelden

- Eilandvorming is een aandachtspunt. Fysieke samenwerkingen en gemengde teams kunnen dit tegengaan.
- Spanningsvelden tussen politieke beslissingsniveaus en directie (bv. schepen vs. directeur) komen voor en kunnen demotiverend werken.
- Hiërarchische structuren zijn niet altijd duidelijk, vooral het onderscheid tussen verschillende leidinggevende niveaus.

Aanbevelingen

- Transparantie in de hiërarchische structuur door een helder organogram en duidelijke taakverdelingen.
- Meer aandacht voor de mening van medewerkers op de werkvloer.
- Bevordering van een cultuur van respect en samenwerking door regelmatige overlegmomenten en evenwichtige promotieprocessen.
- Streven naar een omgeving waarin hiërarchie niet rigide is, maar ook niet wordt genegeerd.

3) Systemen

3.1 Wordt er binnen de organisatie rond processen, procedures gewerkt?

Huidige stand van zaken

- Er zijn diverse processen en procedures binnen de organisatie, zowel op dienstniveau als organisatiebreed.
- Sommige afdelingen hebben uitgebreide werkprocessen en duidelijke procedures, vaak ingegeven door wettelijke of subsidieverplichtingen.
- Andere diensten werken op basis van eigen stappenplannen of draaiboeken, maar er is weinig uniformiteit of consistentie over de hele organisatie.

Problemen en uitdagingen

- Procedures zijn niet altijd bekend of toegankelijk (bv. niet terug te vinden op intranet).
- Een eerdere poging om organisatiebrede procedures op te stellen had onvoldoende draagkracht en werd als te complex ervaren.
- Veel processen zijn verouderd, onvoldoende gedocumenteerd, of niet formeel goedgekeurd (bv. door CBS of gemeenteraad).
- Bij sommige diensten ontbreken procedures of zijn deze onvoldoende uitgewerkt, wat de efficiëntie en continuïteit kan schaden.

Initiatieven en verbeteringen

- Er zijn mooie voorbeelden van procesdocumentatie, zoals een intern dashboard in de bibliotheek en een “praktische bijbel” in ontwikkeling bij burgerzaken.
- Tijdens en na de coronaperiode zijn stappen gezet om workflows en handleidingen uit te schrijven, maar dit vereist discipline en opvolging.
- Enkele diensten hebben al kwaliteitsindicatoren en procedures die jaarlijks worden geëvalueerd en aangepast.

Aanbevelingen

- Procedures moeten beter gedocumenteerd en geautomatiseerd worden, met duidelijke beschrijvingen van wie, wat, wanneer, en hoe. Dit is een topprioriteit voor de komende zes jaar.
- Er moet een organisatiebrede visie komen voor procesbeheer, met coördinatie en opvolging.
- Het vereenvoudigen en efficiënter maken van processen is essentieel om draagkracht te vergroten.
- Procedures en werkprocessen moeten up-to-date blijven en regelmatig worden gecommuniceerd naar alle medewerkers.

3.2 Wie is verantwoordelijk voor opvolging, aanpassing, bijsturing?

Huidige verantwoordelijkheidsverdeling

- De verantwoordelijkheid voor processen en procedures ligt grotendeels bij diensthoofden en directeurs, die zorgen voor opvolging, bijsturing, en actualisatie.
- Bij bepaalde diensten ondersteunen coördinatoren/teamverantwoordelijken/... de diensthoofden door toezicht te houden op de toepassing van procedures door medewerkers.
- Bij andere diensten wordt een dossierbeheerder aangesteld, die verantwoordelijk is voor het hele traject, met een finale check door het diensthoofd.
- In sommige gevallen is een specifieke collega of projectleider aangewezen om processen te beheren of handleidingen op te stellen.

Uitdagingen

- Niet altijd duidelijk wie verantwoordelijk is; lijsten van verantwoordelijkheden zijn soms opgesteld, maar opvolging ontbreekt.

- Coördinatie vanuit hoger niveau wordt als ontoereikend ervaren, waardoor het vaak op dienstniveau blijft hangen.
- Het ontbreken van uniformiteit en duidelijke structuren leidt tot een inconsistent beheer van processen binnen de organisatie.

Betrokkenheid van medewerkers

- Medewerkers worden gestimuleerd om suggesties te doen, maar de eindverantwoordelijkheid blijft bij de leidinggevende.
- Signalen van medewerkers die dagelijks met procedures werken, worden als waardevol beschouwd voor verbeteringen.

Aanbevelingen

- Er is behoefte aan meer duidelijke toewijzing van verantwoordelijkheden op organisatieniveau.
- Er moet beter worden toegezien op regelmatige updates van processen, vooral bij wijzigingen in wetgeving of producten.
- Het opstellen en bijhouden van handleidingen, zoals een "praktische bijbel," vereist toewijding van een verantwoordelijke collega, ondersteund door de leidinggevendenden.
- Een uniforme aanpak en betere ondersteuning vanuit hoger niveau kunnen bijdragen aan efficiënter beheer en actualisatie van processen en procedures.

3.3 Welke procedures lopen goed, welke slecht?

Sterke punten

- Automatisering: veel personeelsgebonden procedures zijn geautomatiseerd, wat tijd bespaart en administratieve lasten vermindert.
- Duidelijke procedures: verhuur van zalen en de financiële procedures verlopen goed. Het evenementenloket heeft de aanvraagprocedures vereenvoudigd.
- Goede samenwerking: samenwerking met personeelsdienst en voor vragen rond financiën is doorgaans vlot.

Zwakke punten en uitdagingen

- Bekendheid en gebruik: procedures zijn niet altijd voldoende gekend en worden daardoor niet systematisch gevolgd.
- Overlappending en complexiteit: er zijn te veel overlappende procedures, en sommige zijn niet werkbaar.
- Samenwerking tussen afdelingen kan beter. Werknemers zijn vaak niet vertrouwd met elkaars werkprocessen, wat samenwerking belemmert.
- Transparantie en documentatie: veel procedures zijn onvoldoende gedocumenteerd, niet actueel of ontbreken volledig (bv. kwaliteitshandboek, werkopdrachten).
- Specifieke knelpunten: problemen met voertuigreservaties, toegangssystemen, en opvolgingsformulieren voor aankopen maken de procedures arbeidsintensief en inefficiënt.

Vooruitzichten en verbeteringen

- Regelmatige bijsturing: opvolging en actualisatie van procedures blijven een aandachtspunt.
- Overleg en afstemming: er is bereidheid tot overleg tussen diensten, maar overkoepelende initiatieven worden weinig ingebed.
- Vereenvoudiging: opties zoals het schrappen van arbeidsintensieve opvolgingsformulieren voor kleine aankopen kunnen de efficiëntie verhogen.
- Procesoptimalisatie: initiatieven zoals facility management en betere opvolging van werkopdrachten zijn veelbelovend, maar vragen verdere verfijning.

Aanbevelingen

- Verhoog de bekendheid van procedures via intranet of informatiesessies.
- Actualiseer verouderde handleidingen en breng consistentie aan in proceduredocumenten.
- Stimuleer afdelingsoverschrijdende samenwerking met gezamenlijke overlegmomenten en transparantie over nieuwe processen.
- Automatiseer en vereenvoudig intensieve processen zoals aankopen of werkopdrachten.
- Regelmatige opvolging, vereenvoudiging, en transparantie zijn essentieel om verdere vooruitgang te boeken.

3.4 Welke informatisering is er aanwezig? Adequaat geïnformatiseerd?

Sterke punten

- Digitalisering en automatisering
 - Automatisering van procedures zoals payroll, tijdsregistratie, en kinderopvangsystemen verloopt goed.
 - Digitale loketten zoals het notarisloket, GIS-loketten, en huisvesting worden succesvol uitgerold.
- Specifieke systemen: YES-plan, Cobra, Emprova, en BEO worden positief beoordeeld.
- Bij burgerzaken: digitalisering, zoals digitale loketten en begraafplaatsbeheer, maakt grote stappen.
- Bibliotheek: diverse digitale tools zoals Wise en EID-lezers ondersteunen de werking.

Zwakke punten en uitdagingen

- Gebrek aan uniformiteit: veel diensten gebruiken verschillende systemen, wat leidt tot fragmentatie en inefficiëntie.
- Teams en Office-pakketten: de introductie van Teams en Office-tools zoals Power Automate is slecht begeleid. Gebrek aan opleiding en expertise belemmert het gebruik.
- Verouderde systemen en processen
 - Het intranet wordt als oubollig ervaren.
 - Documentenbeheer ontbreekt of is verouderd, met veel handtekeningen en papierwerk als gevolg.

- Het ticketingsysteem (Recreatex) voldoet niet aan de behoeften.
- Cybersecurity: er is onduidelijkheid en bezorgdheid over cybersecuritybeleid.
- Overbelasting door papierwerk: bepaalde diensten kampen nog met overmatige papierstromen.

Aanbevelingen

- Begeleiding en opleiding: betere ondersteuning bij de introductie van digitale tools en systemen, inclusief experts binnen de organisatie, is noodzakelijk.
- Uniformiteit en standaardisatie: centralisatie van systemen en uniform gebruik bevorderen efficiëntie en samenwerking.
- Verminderen van papierwerk: focus op digitalisering van processen zoals visumaanvragen en beleidsdossiers om administratieve lasten te verlagen.
- Samenwerking en planning: digitale agenda's en opvolgingsprocedure werkopdrachten kunnen veel tijd en miscommunicatie voorkomen.
- Data-analyse en rapportering: ontbrekende tools zoals Power BI voor andere domeinen zouden strategisch inzicht kunnen bieden.
- Een strategische aanpak gericht op standaardisatie, opleiding, en ondersteuning is noodzakelijk om verdere vooruitgang te boeken.

Overige aandachtspunten

- Technische ondersteuning: het ontbreken van een GIS-coördinator en onvoldoende technische begeleiding bij complexe software is een tekort.
- Opvolging en evaluatie: gebrek aan gezamenlijke aanpak en structurele opvolging van projecten zoals Teams beperkt het succes.
- Cybersecurity en innovatie: meer aandacht voor beveiliging en innovatieve oplossingen is vereist om mee te evolueren met technologische behoeften.

3.5 Wordt er met kwaliteitssystemen gewerkt? En zijn hier verbeterpunten?

Huidige kwaliteitssystemen

- Toerisme: gebruik van het Q-label en systemen van Toerisme Vlaanderen zoals het Logiesdecreet.
- Sociale en zorgdiensten: jaarlijkse inspecties door POD Maatschappelijke Integratie en Zorginspectie (LDC, GAW) en gebruik van Vlaamse kwaliteitsregels, vaak ontwikkeld met VVSG en collegagroepen.
- Intern: interne controlemechanismen bestaan, maar deze worden niet breed gedragen binnen de organisatie.

Uitdagingen en tekorten

- Gebrek aan uniformiteit en bekendheid: niet alle diensten werken met kwaliteitssystemen, en bestaande systemen zijn vaak beperkt tot specifieke domeinen.
- Procedures zijn niet volledig uitgeschreven of onvoldoende gedeeld, wat risico's met zich meebrengt.

Evaluatie en opvolging:

- Te weinig gebruik van SLA's (Service Level Agreements) en KPI's (Key Performance Indicators).
- Geen gestructureerd systeem voor tevredenheidsmetingen bij loket- en administratieve diensten.
- Outdated tools: het kwaliteitshandboek is verouderd en dringend toe aan een herziening.

Aanbevelingen

- Breder inzetten op interne controle en risicobeheer:
 - meer focus op risico-identificatie en kwaliteitsgarantie voor alle diensten;
 - inventariseren welke kwaliteitssystemen momenteel in gebruik zijn en evalueren of deze effectief zijn.
- Klantgerichtheid verbeteren:
 - invoeren van anonieme tevredenheidsmetingen (bijvoorbeeld smileysystemen zoals in wegrestaurants of balie-enquêtes);
 - resultaten gebruiken voor gerichte verbeteracties, opleiding en bijsturing van personeel.
- Standaardiseren en informeren: procedures opstellen, delen via intranet en deze regelmatig evalueren en bijwerken.
- Evenementenbeheer: een kwaliteitssysteem voor evenementen invoeren als stimulans voor partners om aan voorwaarden te voldoen en als middel voor bijsturing.
- Door te investeren in evaluatie, informatiedeling, en risicobeheer kan de organisatie haar dienstverlening verbeteren en klantgerichtheid vergroten.

4) Sleutelvaardigheden

4.1 Waarin onderscheiden we ons van collega besturen?

Visie en daadkracht

- Middelkerke toont ambitie en wil vooruitgang boeken met een langetermijnvisie en gegronde beslissingen.
- Politieke daadkracht en duidelijke richtlijnen geven stabiliteit en richting aan het bestuur.
- Er is ruimte voor innovatie, zoals het uitproberen van nieuwe methoden en het nemen van risico's (#stilstaansachteruitgaan).

Organisatie en personeel

- Middelkerke combineert de voordelen van een grote organisatie (specialisten, middelen, interne mobiliteit) met de flexibiliteit en directe betrokkenheid van een kleinere gemeente.
- Sterk personeelsbeleid met focus op tevredenheid, laag verloop, competitieve salarissen en ruimte voor initiatief.
- Innovatieve communicatie en branding (#teammiddelkerke) zorgen voor positieve uitstraling en burgergerichtheid.

– Medewerkers beschikken over ruime kennis en ervaring, ondersteund door een cultuur van bijscholing en interne samenwerking.

Dienstverlening

- Snelle en klantgerichte afhandeling van vergunningen en andere aanvragen.
- Goede toegankelijkheid van diensten, zowel fysiek als digitaal.
- Sociale diensten bieden laagdrempelige hulp via een infopunt en flexibele samenwerking.
- Kinderopvang en bibliotheek beschikken over uitgebreid en toegankelijk aanbod.
- Innovatieve digitale inclusie, zoals e-inclusieprojecten en STEM-academie.

Evenementen en toerisme

- Middelkerke organiseert grote en diverse evenementen (TOTZ, Olympisch Festival, bierweekend) en beschikt over de knowhow om deze succesvol te beheren.
- Het nieuwe casino fungeert als trekpleister voor toeristen.
- De bibliotheek speelt een centrale rol tijdens toeristische piekperiodes, met ruime openingsuren en activiteiten.

Betrokkenheid en samenwerking

- Het bestuur is toegankelijk en investeert in burgerparticipatie door inwoners actief te betrekken bij beleidsbeslissingen.
- Goede interne samenwerking en nauwe banden met andere gemeenten.
- Ruim aanbod voor verenigingen en een sterk uitgebouwd woonbeleid.

Middelen en schaalvoordelen

- Financieel sterke gemeente met ruime investeringsmogelijkheden.
- Efficiënt gebruik van middelen en personeel leidt tot verhoogde kwaliteit in dienstverlening.

Conclusie

Middelkerke onderscheidt zich door een ambitieus, klantgericht en innovatief bestuur, ondersteund door gemotiveerd personeel en sterke betrokkenheid bij de gemeenschap. Deze troeven maken de gemeente aantrekkelijk voor inwoners, toeristen en medewerkers.

4.2 Waar ondervinden we nog ruimte tot verbetering?

Communicatie en interne samenwerking

- Er is nood aan duidelijke, rechtlijnige communicatie naar zowel burgers als medewerkers, ook bij negatieve boodschappen, om frustratie te verminderen.
- Interne communicatie kan beter, met meer samenwerking tussen afdelingen en afgebakende functiebeschrijvingen.

Personeelsbeleid

- Investeren in opleiding, doorgroeimogelijkheden en talentontwikkeling is essentieel om medewerkers gemotiveerd te houden.

- Initiatieven om het welzijn van personeel te verhogen (zoals sport, sociale activiteiten, en voordelen) zouden bijdragen aan tevredenheid en betrokkenheid.
- Modernisering van infrastructuur, zoals een nieuw gemeentehuis, is noodzakelijk om een prettige werkomgeving te garanderen.

Dienstverlening en infrastructuur

- Procedures moeten duidelijker worden uitgeschreven en efficiënter uitgevoerd.
- Er is behoefte aan uitbreiding en modernisering van voorzieningen, zoals kinderopvang, laadpalen, en energiezuinige infrastructuur.
- De toegankelijkheid van openbare diensten voor alle burgers, inclusief deelgemeentes, moet beter. Denk aan mobiele bibliotheekdiensten of lokale initiatieven.
- Verdere investering in eventzalen en bijhorende technologie (klank, licht en communicatie via sociale media) is noodzakelijk om Middelkerke aantrekkelijk te houden.

Duurzaamheid en efficiëntie

- Er moet meer ingezet worden op CO₂-reductie, efficiëntere reiniging, en kritisch gebruik van middelen en personeel.
- Evaluatie van taken en processen is nodig om te bepalen of deze nog relevant zijn of efficiënter kunnen worden uitgevoerd.

Aanbevelingen

- Een gedragen beleidsplan met een langetermijnvisie kan de organisatie helpen focussen en prioriteiten stellen.
- Het verbeteren van kernwaarden en verminderen van de klaagcultuur binnen de organisatie zijn belangrijk voor de werkcultuur.
- Middelkerke kan vooruitgang boeken door te investeren in communicatie, modernisering van infrastructuur, en personeelsbeleid, terwijl efficiëntie en duurzaamheid worden verbeterd.
- Een heldere langetermijnvisie en een betere interne samenwerking zullen cruciaal zijn voor verdere ontwikkeling.

4.3 Welke acties ondernemen we om ons blijvend te onderscheiden?

Innovatie en digitalisering

- Verdere automatisering en digitalisering van processen, zoals procedures, webloketten en het bibliotheekaanbod, om efficiëntere en toegankelijke dienstverlening te bieden.
- Actief inspelen op technologische ontwikkelingen en trends in burgerparticipatie om voorop te blijven lopen.

Personeelontwikkeling

- Blijven investeren in opleidingen, bijscholing en competentieontwikkeling voor medewerkers en leidinggevenden.
- Ondersteuning van leidinggevenden via leiderschapstrajecten en interviews.
- Aandacht voor teamgevoel en samenwerking tussen afdelingen.

–Betrekken van jobstudenten in drukke periodes om de werkdruk te verlagen.

Evenementen en toerisme

- Middelkerke profileren als dé evenementengemeente aan de kust met gevarieerde, vernieuwende en kwalitatieve evenementen.
- Investeren in moderne en goed uitgeruste evenementenlocaties en materialen.
- Rekening houden met de unieke kenmerken van de deelgemeentes in de planning en uitvoering.

Dienstverlening en infrastructuur

- Inzetten op laagdrempeligheid en eerlijke kansen voor de bevolking.
- Uitbouw van een facility managementprogramma voor efficiënter beheer van gebouwen en diensten.
- Ondersteunen van sociaal woonbeleid en kinderopvang om lokale noden beter te dekken.
- Investeren in bibliotheekinfrastructuur, digitalisering, en uitbreiding van activiteitsaanbod, met speciale focus op toeristische periodes.
- Voldoende personeel met gespecialiseerde competenties om de dienstverlening op hoog niveau te houden.

Samenwerking en netwerk

- Versterken van samenwerkingsverbanden met andere gemeenten en het organiseren van netwerkevenementen.
- Blijven leren van collegagroepen en trends om Middelkerke te profileren als innovatief en vooruitstrevend.

Strategisch beleid en kwaliteit

- Blijven vernieuwen, processen in vraag stellen, en streven naar een balans tussen kwaliteit en efficiëntie.
- Langtermijnvisie met focus op het behoud van hoge tevredenheid bij burgers en medewerkers.

Aanbevelingen

- Er moet gericht worden op een toekomst van voortdurende vernieuwing en verbetering, met aandacht voor digitalisering, medewerkersontwikkeling, evenementen en hoogwaardige dienstverlening.
- Dit alles binnen een kader van samenwerking, innovatie, en strategisch beleid gericht op duurzaamheid en toegankelijkheid.

4.4 Hoe volgen we de vaardigheden van de organisatie op? Interne Controle?

Evaluatie en verbetering

- Elk team moet regelmatig de werking, middelen en processen evalueren om verbeteringen door te voeren, minimaal één keer per legislatuur, afgestemd op de meerjarenbegroting.
- Feedbacksystemen en evaluaties zijn aanwezig, maar er is ruimte voor meer integratie in prestatie management en de ontwikkeling van vaardigheden.

Structuur en overleg

- Sommige teams hebben vaste overlegmomenten en evalueren systematisch na evenementen, wat leidt tot bijstellingen.
- Maandelijkse overleggen en jaarlijkse check-ins zijn standaard voor sommige diensten, maar worden niet overal voldoende benut of consistent toegepast.

Competentie- en prestatie management

- Vaardigheden van medewerkers worden vooral ad-hoc of via check-in gesprekken opgevolgd, zonder een gestructureerd systeem.
- Er is behoefte aan een transparanter en formeler competentie managementsysteem om een volledig beeld van teamvaardigheden te verkrijgen en deze te ontwikkelen.

Interne controle en opvolging

- Er is een intern controlesysteem, maar dit wordt onvoldoende opgevolgd en is niet breed gedragen binnen de organisatie.
- De opvolging van klachtenbehandeling en inspecties gebeurt, maar kan beter gestructureerd worden.

Opleiding en ontwikkeling

- Basisopleidingen zijn aanwezig, maar moeten worden uitgebreid en beter afgestemd op project- en organisatienoden.
- Bijscholing en check-in momenten worden gewaardeerd, maar hun implementatie en opvolging vereisen optimalisatie.

Aanbevelingen

- Er is een sterke behoefte aan structurele en consistente evaluatiesystemen, formeel competentiebeheer, en betere opvolging van interne processen.
- Dit zal leiden tot meer transparantie, efficiëntere feedbackmechanismen, en een betere ontwikkeling van medewerkers en diensten.

4.5 In welke mate hangt de sterkte van de organisatie af van individuen?

Belang van individuen in de organisatie

- Sterke individuen zijn essentieel; zonder hen geen vooruitgang.
- Medewerkers met de juiste mindset, inzet en vaardigheden versterken de organisatie.
- Het totaal van een goed samenwerkend team is meer dan de som van de delen.

Kwetsbaarheid door afhankelijkheid

- De organisatie is vaak afhankelijk van enkele sleutelfiguren, wat risico's meebrengt bij uitval of vertrek.
- Back-upsystemen zijn geïntroduceerd, maar verdere inspanningen zijn nodig om kennisdeling te verbeteren en afhankelijkheid te verminderen.
- In specifieke diensten (zoals kinderopvang, sociale dienst, bib) ligt te veel kennis bij een klein aantal medewerkers.

Sterk leiderschap en teamvorming

- Een goede leidinggevende smeedt individuen tot een team, bewaakt de balans en voorkomt negatieve invloeden van "rotte appels".
- Individueen moeten kansen krijgen om te groeien, bijvoorbeeld via opleidingen, interne verschuivingen of kennisdeling.
- Jong talent op sleutelposities biedt kansen, maar vereist begeleiding en ondersteuning.

Aanbevelingen

- Er is behoefte aan gestructureerde kennisdeling en documentatie van processen om de continuïteit te waarborgen.
- Te vaak wordt gerekend op dezelfde mensen; verantwoordelijkheid delen kan verfrissend werken en sleur voorkomen.
- De organisatie moet vertrouwen bevorderen en politieke of persoonlijke belangen minder invloed laten hebben op samenwerking.
- Het succes van de organisatie hangt sterk samen met de inzet, competenties en samenwerking van individuen. Om kwetsbaarheden te verminderen, is het cruciaal om te investeren in teamvorming, kennisdeling en het minder afhankelijk maken van enkele sleutelfiguren.

5) Staf

5.1 Hoe wordt personeel aangetrokken en aan de organisatie gebonden? In- en uitstroom?

Vacatures en werving

- Vacatures worden breed bekendgemaakt via sociale media, gemeentelijke websites, nieuwsbrieven, en externe platforms zoals VDAB.
- Aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden (zoals maaltijdcheques, fietslease, tweede pensioenpijler) worden benadrukt.
- Gemeentelijke branding als werkgever kan nog verbeterd worden, bijvoorbeeld met visuele content zoals filmpjes en een eigen vacaturesite.
- De organisatie heeft een uniform selectieproces ontwikkeld, wat bijdraagt aan transparantie en consistentie.

Uitdagingen bij werving

- Middelkerke wordt soms gezien als minder aantrekkelijke werkgever, met lagere interesse voor vacatures dan in andere gemeenten.
- Grote concurrentie met andere gemeenten en de privésector.
- De zichtbaarheid van openstaande vacatures via platforms kan verbeterd worden.

Binding van medewerkers

- Er is weinig uitstroom, maar binding is een belangrijk aandachtspunt, vooral gezien de concurrentie om personeel.

- Regelmatige gesprekken zoals check-ins en evaluaties bevorderen betrokkenheid en prestaties.
- Groei- en opleidingsmogelijkheden kunnen helpen om personeel langer aan de organisatie te binden.
- Een goede balans tussen werk en privé is cruciaal voor zowel nieuwe als bestaande medewerkers.

Instroom en uitstroom

- Door pensioneringen is er recent een grotere instroom geweest.
- Ziekteverzuim blijft een probleem dat de dienstverlening beïnvloedt.
- Binding vereist meer focus op doorgroeimogelijkheden, waardering, coaching en het aanpakken van toxiciteit binnen het team.

Aanbevelingen

- Meer positieve communicatie over de organisatie naar buiten toe om het imago als aantrekkelijke werkgever te versterken.
- Het verhogen van interne mobiliteit en loopbaanontwikkeling op basis van competenties.
- Beter inspelen op de verwachtingen van werknemers met flexibiliteit en autonomie.
- Doorgroeimogelijkheden, waardering, een positieve werksfeer en goede communicatie spelen een sleutelrol in het aantrekken en binden van personeel.

5.2 Is er voldoende ruimte voor vorming en opleiding?

Huidige situatie

- Vorming en opleiding worden erkend als belangrijk, maar momenteel ontbreekt een gestructureerd beleid.
- Er zijn opleidingsmogelijkheden, maar deze zijn vaak dienstafhankelijk, op eigen initiatief, of ingepland zonder duidelijke strategie.
- Basisopleidingen voor nieuwe medewerkers kunnen beter en gestructureerder worden aangeboden.

Uitdagingen

- Hoge werkdruk en tijdgebrek verhinderen vaak deelname aan opleidingen.
- Vorming wordt soms als een verplichting gezien, wat motivatie kan beïnvloeden.
- Er is een risico op verlies van vakkennis door pensioneringen, wat aandacht vraagt bij toekomstige aanwervingen.

Voordelen en motivatie

- Goed georganiseerde opleidingen werken motiverend en kunnen efficiëntie verhogen.
- Vorming kan worden ingezet als beloning en als middel om medewerkers te laten groeien in hun functie.
- Permanente groepsvorming en individuele ontwikkeling versterken het team en bereiden medewerkers beter voor op toekomstige uitdagingen.

Aanbevelingen

- Ontwikkel een formeel opleidingsplan per functie, met duidelijke minimumcompetenties en deadlines, gekoppeld aan feedback- en check-in gesprekken.
- Stroomlijn het opleidingsbeleid door vaste uren per functie/jaar te bepalen en terugkoppeling van verworven kennis naar het team te stimuleren.
- Bied coaching- en vormingstrajecten op maat aan, zowel voor leidinggevendenden als voor andere medewerkers.

5.3 Hoe ziet ons personeelsbestand eruit? Leeftijd, kennis, creatief en ervaring?

Leeftijd en diversiteit

- Het personeelsbestand is divers qua leeftijd, ervaring, kennis, gender en persoonlijkheid.
- Er is een gezonde mix tussen jongere en oudere medewerkers, maar een lichte vergrijzing is merkbaar.

Uitdagingen

- Veel kennis en ervaring zit bij oudere medewerkers, wat een risico vormt door de golf van pensioneringen.
- De overdracht van kennis gebeurt niet altijd tijdig of volledig, wat kan leiden tot verlies van waardevolle expertise.
- Oudere medewerkers hebben soms moeite met de snelle technologische evolutie en digitalisering.
- Creativiteit en veranderingsbereidheid zijn bij sommige medewerkers beperkt.

Kansen

- Jonge medewerkers brengen een frisse blik en kunnen de werking kritisch evalueren.
- Diversiteit binnen het team versterkt de samenwerking en zorgt voor een completer geheel.
- De interne mobiliteit biedt mogelijkheden om continuïteit te waarborgen en personeel te behouden.

Aanbevelingen

- Zorg voor een goede en tijdige kennisoverdracht om expertiseverlies bij pensionering te minimaliseren.
- Bied gerichte opleidingsprogramma's aan om digitale vaardigheden en creativiteit te stimuleren.
- Streef naar een balans tussen jonge dynamische krachten en ervaren medewerkers om stabiliteit en innovatie te combineren.
- Voorzie vroegtijdig vervangers voor sleutelfuncties om continuïteit te garanderen.

5.4 Zijn medewerkers flexibel, energiek, stressbestendig, creatief, ...? Projectwerking?

Flexibiliteit

- Medewerkers tonen over het algemeen flexibiliteit, vooral bij projectmatig werk of noodsituaties.
- Flexibiliteit in werkuren is goed, maar in werkmethodes minder evident.
- Bij sommige medewerkers is flexibiliteit beperkt door voorkeuren voor een stabiele werkwijze of weerstand tegen verandering.

Creativiteit

- Creativiteit is bij een beperkt aantal medewerkers sterk aanwezig, maar bij velen minder ontwikkeld.
- Administratie, regelgeving en procedures worden vaak als remmend ervaren voor creatieve oplossingen.
- Meer stimulans en ruimte voor creativiteit in dagelijkse taken is nodig.

Stressbestendigheid

- Stressbestendigheid varieert sterk per individu en afdeling.
- In perioden van hoge werkdruk of onduidelijke opdrachten kan stress toenemen en de inzet dalen.
- Negativiteit of angst voor nieuwe projecten kan leiden tot verhoogde stress en verminderde samenwerking.

Samenwerking en Motivatie

- Veel medewerkers helpen elkaar in moeilijke situaties en werken goed samen binnen projectteams.
- In normale omstandigheden kan het “samenwerken” vervagen bij sommige diensten.
- Een positieve werksfeer, goede ondersteuning en leiderschap dragen bij aan betere samenwerking en motivatie.

Uitdagingen

- Een deel van het personeel toont een beperkte openheid voor verandering, wat de flexibiliteit en creativiteit van de organisatie belemmert.
- De balans tussen hoge verwachtingen van flexibiliteit (24/7 inzet) en verhoogde werkdruk is een aandachtspunt.
- Sommige medewerkers vertonen weinig initiatief of zien nieuwe projecten als een bron van stress.

Aanbevelingen

- Investeer in een ondersteunende leiderschapsstijl die ruimte biedt voor overleg, creativiteit en samenwerking.
- Creëer mogelijkheden en stimulansen voor medewerkers om creatief mee te denken in dagelijkse taken.

- Bied trainingen aan voor stressmanagement en projectmatig werken om stressbestendigheid te verhogen.
- Versterk het “samen-werken” door teamgerichte initiatieven en het delen van successen.
- Werk aan een cultuurverandering om flexibiliteit, innovatie en samenwerking te bevorderen.

5.5 Hoe verloopt de doorstroom? Competentiemanagement, functionering, evaluatie?

Interne mobiliteit

- Interne mobiliteit werkt goed, maar mag niet gebruikt worden om ontslag te vermijden.
- Het biedt medewerkers de kans om iets nieuws te doen en een andere omgeving te leren kennen.
- Het wordt gestimuleerd en gezien als een positieve kruisbestuiving voor de organisatie.

Check-ins en evaluaties

- Jaarlijkse check-ins zijn een verbetering ten opzichte van twee keer per jaar.
- De vraagstelling tijdens check-ins is te rigide en beperkt het gesprek.
- Er moet meer aandacht besteed worden aan check-ins en evaluaties, met duidelijke afspraken en opvolging.
- Check-ins en opleidingen werpen hun vruchten af, maar er is nog ruimte voor verbetering in feedback geven en ontvangen.

Feedback en coaching

- Feedback wordt soms als kritiek ervaren, maar is bedoeld om groei te stimuleren.
- Opleidingen rond feedback zouden door iedereen gevolgd moeten worden, niet alleen door leidinggevenden.
- Er is een feedbacksysteem, maar er is nog groeimarge om dit uit te breiden met duidelijke doelstellingen en opvolging.

Doorstroommogelijkheden

- Doorstroom naar andere functies is moeilijk voor hogere functies binnen het bestuur.
- Er zijn initiatieven en mogelijkheden om horizontaal te schuiven en nieuwe uitdagingen aan te gaan.
- Medewerkers voelen zich soms niet erkend in hun taken door beperkte bevorderingsmogelijkheden, vaak gebonden aan diploma's en examens.

Competentiemanagement

- Competentiemanagement en feedback zijn belangrijk voor motivatie en tevredenheid.
- Huidige functiebeschrijvingen en competentieprofielen zijn niet altijd in overeenstemming met de taken, wat problemen veroorzaakt bij functioneringsgesprekken en evaluaties.
- Bevorderingen gebeuren soms op basis van interne connecties in plaats van competenties, wat leidt tot frustraties.

Algemene observaties

- Leidinggevenden moeten een voorbeeldrol vervullen en medewerkers van nabij opvolgen.

- Er is nog werk nodig om verantwoordelijken op niveau te krijgen en functioneringsgesprekken te verbeteren.
- Medewerkers die al lang bij de gemeente werken, ervaren soms stagnatie in hun functie en beperkte doorgroeimogelijkheden.

Aanbevelingen

- Maak de vraagstelling tijdens check-ins flexibeler om een open en eerlijk gesprek te bevorderen.
- Breed het feedbacksysteem uit met duidelijke doelstellingen en regelmatige opvolging en coaching.
- Zorg ervoor dat alle medewerkers, niet alleen leidinggevenden, trainingen in feedback geven en ontvangen volgen.
- Bevorderingen moeten gebaseerd zijn op competenties in plaats van interne connecties om frustraties te verminderen.
- Actualiseer functiebeschrijvingen en competentieprofielen om beter aan te sluiten bij de werkelijke taken en verantwoordelijkheden.
- Bied meer ondersteuning en training aan leidinggevenden om hen te helpen hun voorbeeldrol effectief te vervullen.
- Creëer meer mogelijkheden voor horizontale en verticale doorstroom binnen de organisatie, vooral voor hogere functies.

6) Stijl

6.1 Wordt er gedelegeerd door de algemeen directeur/leidinggevenden?

Interne communicatie en betrokkenheid

- De doorstroming van informatie en beslissingen van het MAT naar de werkvloer is minimaal, wat de betrokkenheid van medewerkers kan verminderen.
- Feedback en informatie van medewerkers naar leidinggevenden in het MAT worden niet altijd effectief teruggekoppeld.

Taken en verantwoordelijkheden

- Opdrachten zijn duidelijk en elke collega heeft zijn eigen taken en verantwoordelijkheden.
- Nieuwe wetgeving of procedures kunnen leiden tot herverdeling van taken.
- Tijdsdruk kan soms een probleem zijn bij het uitvoeren van taken.

Delegatie

- De algemeen directeur delegeert taken goed, maar sommige leidinggevenden doen dit minder effectief.
- Inefficiëntie ontstaat door vergaderingen met te veel mensen en onvoldoende delegatie.
- Delegatie gebeurt, maar werknemers beschikken niet altijd over alle benodigde informatie.
- Er is voldoende delegatie, maar op directieniveau kan de algemeen directeur nog enkele personeelszaken overdragen.

- Door taken te delegeren, kunnen leidinggevenden zich richten op belangrijkere taken.
- Sommige taken kunnen beter worden uitgevoerd door medewerkers met specifieke vaardigheden of expertise.
- Delegatie verhoogt de betrokkenheid van medewerkers, maar sommige medewerkers zijn onzeker en houden zich liever aan hun vaste taken.

Aanbevelingen

- Zorg voor een betere doorstroming van informatie en beslissingen van het MAT naar de werkvloer om de betrokkenheid van medewerkers te verhogen.
- Zorg ervoor dat feedback en informatie van medewerkers naar leidinggevenden in het MAT effectief worden teruggekoppeld.
- Stel duidelijke richtlijnen en verwachtingen op voor delegatie om inefficiëntie te verminderen.
- Bied training aan leidinggevenden om hun delegatievaardigheden te verbeteren en hen te helpen taken effectiever over te dragen.
- Identificeer taken die beter kunnen worden uitgevoerd door medewerkers met specifieke vaardigheden of expertise en delegeer deze taken.
- Bied ondersteuning en training aan onzekere medewerkers om hen te helpen zich comfortabeler te voelen bij het aannemen van nieuwe taken en verantwoordelijkheden.
- Moedig een bottom-up communicatiestijl aan om de betrokkenheid en input van medewerkers te vergroten.

6.2 Hoe wordt er omgegaan met fouten?

- Fouten worden soms verschillend behandeld, wat kan leiden tot een gevoel van ongelijkheid en verminderd vertrouwen in de organisatie.
- Een open en constructieve aanpak wordt meestal gevolgd, waarbij fouten worden gezien als leermomenten en geanalyseerd om toekomstige fouten te voorkomen.
- Fouten maken is menselijk en wordt vaak getolereerd, maar soms worden fouten te weinig gedeeld.
- Er is soms een reactief beleid waarbij fouten niet leiden tot aanpassing van procedures, wat herhaling van fouten kan veroorzaken.
- Een open feedbackcultuur is belangrijk, waarbij fouten op een volwassen manier bespreekbaar worden gemaakt en bijsturing noodzakelijk is bij herhaling van fouten.

Aanbevelingen

- Zorg voor een consistente aanpak bij het behandelen van fouten om een gevoel van gelijkheid en vertrouwen in de organisatie te bevorderen.
- Analyseer fouten grondig en pas procedures aan om herhaling van fouten te voorkomen.
- Bevorder een open feedbackcultuur waarin fouten bespreekbaar zijn en als kansen voor verbetering worden gezien.

- Bied training en ondersteuning aan leidinggevenden en medewerkers om hen te helpen fouten constructief te bespreken en ervan te leren.
- Moedig het delen van leermomenten aan binnen teams en afdelingen om collectieve groei en verbetering te stimuleren.
- Neem een proactieve aanpak aan bij het behandelen van fouten door direct lessen te trekken en procedures aan te passen.
- Wijs medewerkers op hun verantwoordelijkheid en zorg voor bijsturing bij herhaling van fouten om een cultuur van continue verbetering te bevorderen.

6.3 Hoe gaan leidinggevenden om met kritiek en conflicten?

- De omgang met kritiek en conflicten verschilt sterk tussen leidinggevenden.
- Sommige leidinggevenden staan open voor feedback en stimuleren een constructieve dialoog, terwijl anderen defensief reageren.
- Conflicthantering blijft een uitdaging; opleidingen helpen niet altijd iedereen.
- Een derde partij kan soms helpen bij het oplossen van diepgewortelde conflicten.
- Er is een open cultuur binnen sommige teams, waar kritiek wordt gezien als een kans voor verbetering.
- Medewerkers voelen zich vaak vrij om kritiek te geven zonder negatieve gevolgen.
- Feedback is essentieel voor groei, maar moet op een constructieve manier worden gegeven.
- Vertrouwenspersonen kunnen een actievere rol spelen bij het aanpakken van conflicten.
- Interne opleidingen voor leidinggevenden zijn beschikbaar en worden gewaardeerd.

Aanbevelingen

- Zorg voor een uniforme aanpak bij het omgaan met kritiek en conflicten om een gevoel van gelijkheid en vertrouwen te bevorderen.
- Bied gerichte trainingen aan leidinggevenden om hun vaardigheden in conflicthantering te verbeteren en hen te helpen constructief om te gaan met kritiek.
- Overweeg het inschakelen van een derde partij om diepgewortelde conflicten te behandelen voordat ze escaleren.
- Bevorder een cultuur van open communicatie waar kritiek wordt gezien als een middel om te verbeteren en conflicten snel en effectief kunnen worden opgelost.
- Moedig vertrouwenspersonen aan om een actievere rol te spelen bij het oplossen van conflicten en het bieden van ondersteuning aan medewerkers.
- Zorg voor regelmatige feedback en check-in gesprekken op alle niveaus binnen de organisatie om problemen vroegtijdig te signaleren en aan te pakken.
- Bied ondersteuning en mogelijkheden voor intervisie aan leidinggevenden om hen te helpen zich minder geïsoleerd te voelen en van elkaar te leren.

6.4 Hoe zit het met de balans professionaliteit/collegialiteit?

- Over het algemeen is er een goede balans tussen professionaliteit en collegialiteit binnen de organisatie.
- Medewerkers respecteren elkaar en helpen elkaar waar nodig.
- Er zijn echter gevallen van jaloezie en bevoordeling, vooral bij bevorderingen, wat kan leiden tot spanningen.
- Sommige leidinggevenden voelen zich meer bevoegd vanwege hun politieke connecties.
- Gebrek aan duidelijke procedures en functiebeschrijvingen kan leiden tot onduidelijkheid over verantwoordelijkheden.
- In sommige diensten is er onvoldoende competentie en integriteit, wat de professionaliteit beïnvloedt.
- Een open communicatiecultuur en feedback zijn belangrijk voor een goede werksfeer.

Aanbevelingen

- Zorg voor transparante en eerlijke bevorderingsprocedures om jaloezie en spanningen te verminderen.
- Stel duidelijke procedures en functiebeschrijvingen op om verantwoordelijkheden helder te maken.
- Bied trainingen aan om de competenties en integriteit van medewerkers te verbeteren.
- Leidinggevenden moeten een voorbeeldfunctie vervullen en de balans tussen professionaliteit en collegialiteit bewaken.
- Bevorder een cultuur van open communicatie en feedback om een goede werksfeer te behouden.
- Moedig samenwerking en teamgeest aan om de collegialiteit te bevorderen zonder de professionaliteit te verliezen.
- Behandel gevallen van jaloezie en bevoordeling proactief om een eerlijke en respectvolle werkomgeving te creëren.

6.5 Vinden medewerkers hun leidinggevenden betrouwbaar en bereikbaar?

Er zijn gemengde gevoelens over de bereikbaarheid en betrouwbaarheid van leidinggevenden binnen de organisatie. Hieronder worden de belangrijkste punten weergegeven.

- Bereikbaarheid: over het algemeen worden leidinggevenden als goed bereikbaar beschouwd via gsm en e-mail. Dit draagt bij aan een open communicatiecultuur.
- Betrouwbaarheid: dit varieert. Sommige medewerkers vinden hun leidinggevenden betrouwbaar, terwijl anderen twijfels hebben, vaak gebaseerd op persoonlijke ervaringen en de specifieke dienst.
- Vertrouwen en communicatie: vertrouwen wordt opgebouwd door open en authentieke communicatie. Informele check-ins en een open deur-beleid kunnen hierbij helpen.

- Veranderingen in leidinggevenden: door pensioneringen en veranderingen in leidinggevenden kan het vertrouwen opnieuw opgebouwd moeten worden. Zichtbaarheid en betrokkenheid van nieuwe leidinggevenden zijn hierbij cruciaal.
- Verschillen tussen diensten: er zijn verschillen in ervaringen tussen diensten, wat wijst op een behoefte aan meer consistente communicatie en leiderschapspraktijken.

Aanbevelingen

- Moedig leidinggevenden aan om regelmatig informele check-ins te houden en een open deur-beleid te hanteren om de bereikbaarheid en het vertrouwen te vergroten.
- Zorg voor een uniforme leiderschapsstijl over alle diensten heen om variaties in ervaringen te minimaliseren.
- Stimuleer leidinggevenden om regelmatig afdelingen te bezoeken en betrokkenheid te tonen, vooral na veranderingen in het leiderschap.
- Bied training en ondersteuning aan leidinggevenden om hen te helpen vertrouwen op te bouwen en te onderhouden, vooral in tijden van verandering.
- Implementeer mechanismen voor regelmatige feedback van medewerkers over de bereikbaarheid en betrouwbaarheid van leidinggevenden om continue verbetering te waarborgen.

7) Significante waarden

7.1 Wat is de missie en visie van de gemeente? Is deze gekend, gedragen binnen de organisatie?

- De missie en visie zijn niet bij alle medewerkers bekend. Dit geldt vooral voor medewerkers die niet direct betrokken zijn bij de actiepunten in het meerjarenplan.
- Wat niet bekend is, kan ook niet gedragen worden. Er is een gebrek aan duidelijkheid en zichtbaarheid van de missie en visie in de dagelijkse werking.
- De missie en visie zijn ooit gecommuniceerd, maar dit is niet voldoende herhaald. Leidinggevenden zijn zich er meer van bewust, maar dit sijpelt niet altijd door naar alle niveaus binnen de organisatie.
- De missie en visie worden niet altijd actief uitgedragen in de dagelijkse werkzaamheden. Dit kan leiden tot een gebrek aan betrokkenheid en richting bij medewerkers.
- De missie en visie zijn wel omschreven en beschikbaar op de website, maar dit is niet voldoende zichtbaar of concreet in de dagelijkse werking.

Aanbevelingen

- Herhaal de missie en visie regelmatig via interne nieuwsbrieven, vergaderingen en andere communicatiekanalen om de bekendheid te vergroten. Maak de missie en visie zichtbaar in de werkomgeving, bijvoorbeeld door posters, schermen of andere visuele hulpmiddelen.
- Zorg ervoor dat de missie en visie als leidraad dienen bij de opzet en uitvoering van projecten. Dit kan helpen om consistentie en betrokkenheid te waarborgen.

7.2 Welke waarden zijn in de deontologische code opgenomen? Integriteit?

Confidentialiteit?

- De deontologische code omvat waarden zoals loyaliteit, correctheid, klantvriendelijkheid, objectiviteit, efficiënt handelen, spreekrecht en -plicht, respect voor materiaal en persoon, verantwoordelijkheidszin, neutraliteitsbeginsel, samenwerking, collegialiteit, eerlijkheid, teamspirit, en respect voor iedereen ongeacht stand en rang.
- De code is niet algemeen bekend onder de medewerkers. Veel medewerkers weten niet dat deze waarden in de rechtspositieregeling zijn opgenomen.
- De code wordt op de werkvloer niet altijd toegepast. Dit kan te maken hebben met de onbekendheid van de code.
- De communicatie over de deontologische code is onvoldoende. Medewerkers geven aan dat de code niet vaak ter sprake komt en dat deze niet zichtbaar is in de dagelijkse werking.
- Er is behoefte aan een modernere en toegankelijke versie van de deontologische code. Het gebruik van de je-vorm en het betrekken van medewerkers bij de herziening kunnen hierbij helpen.

Aanbevelingen

- Herhaal de waarden van de deontologische code regelmatig via interne nieuwsbrieven, vergaderingen en andere communicatiekanalen om de bekendheid te vergroten.
- Maak de waarden zichtbaar in de werkomgeving, bijvoorbeeld door posters, schermen of andere visuele hulpmiddelen.
- Moedig leidinggevendenden aan om de waarden actief te bespreken tijdens teamvergaderingen en individuele gesprekken.
- Herzie de deontologische code om deze moderner en toegankelijker te maken. Gebruik de je-vorm en betrek medewerkers bij dit proces om de code meer draagvlak te geven.

7.3 Wat doet het management om de identiteit van de organisatie te bewaren?

Interne Acties

- Organiseren van informatievergaderingen en interviews.
- Aantrekken van medewerkers die passen bij de visie van de organisatie.
- Consistentie in beslissingen en beleid in lijn met de cultuur en identiteit van de organisatie.
- Monitoring en evaluatie van beslissingen en processen, en bijsturen waar nodig.
- Vooropstellen van organisatiedoelstellingen in plaats van individuele of afdelingsdoelstellingen.
- Uitdragen van eensgezindheid.
- Aandacht voor communicatie, betrokkenheid en draagkracht van beslissingen.
- Meer vorming rond omgaan met personeel, zoals feedback geven, check-in gesprekken en veerkracht op het werk.
- Betrokkenheid van medewerkers vergroten door interne communicatie via intranet en andere kanalen.

- Organiseren van opleidingen en teambuildingactiviteiten.
- Leidinggevend en die het goede voorbeeld geven.

Externe Acties

- Een uniforme “look and feel” voor communicatie, evenementen en diensten om herkenbaarheid te vergroten.
- Organiseren van burgerbevragingen en infomomenten bij grote openbare werken.
- Positief beeld tonen van hoe het is om te werken bij het gemeentebestuur Middelkerke.

Uitdagingen

- De visie, missie en kernwaarden zijn bepaald, maar nog niet doorleefd binnen de organisatie.
- De deontologische code en kernwaarden zijn niet voldoende bekend en worden niet altijd toegepast.

Aanbevelingen

- Organiseer regelmatig informatievergaderingen en interviews om medewerkers op de hoogte te houden en betrokken te maken bij de visie en missie van de organisatie.
- Zorg voor een consistente “look and feel” in alle externe communicatie om de herkenbaarheid van de organisatie te vergroten.
- Zorg ervoor dat beslissingen en beleid consistent zijn met de cultuur en identiteit van de organisatie. Monitor en evalueer deze beslissingen regelmatig.
- Verhoog de betrokkenheid van medewerkers door hen actief te betrekken bij beslissingen en hen te ondersteunen met opleidingen en teambuildingactiviteiten.
- Herzie de deontologische code om deze moderner en toegankelijker te maken. Communiceer de waarden regelmatig en maak ze zichtbaar in de werkomgeving.
- Toon een positief beeld van de werkomgeving bij het gemeentebestuur Middelkerke om nieuwe medewerkers aan te trekken en huidige medewerkers te motiveren.

7.4 Hoe loyaal en betrokken zijn de medewerkers? Personeelsverloop, absentisme?

- Over het algemeen worden medewerkers als loyaal beschouwd, hoewel dit moeilijk te meten is. De meeste medewerkers voelen zich verbonden met hun werk en zijn trots op de publieke dienstverlening die zij leveren.
- De betrokkenheid varieert. Sommige teams zijn zeer loyaal en betrokken, terwijl andere teams minder betrokkenheid tonen. Een duidelijke visie en gemeenschappelijke doelen kunnen helpen om de betrokkenheid te vergroten.
- Personeelsverloop verschilt per dienst. Sommige diensten hebben een stabiel personeelsbestand, terwijl andere diensten te maken hebben met hoog personeelsverloop. Dit kan te maken hebben met werkdruk, gebrek aan groeikansen, en de specifieke uitdagingen van de dienst.

–Ook absenteïsme varieert per dienst. In sommige diensten is het absenteïsme laag, terwijl andere diensten te maken hebben met hoog ziekteverzuim. Dit kan te maken hebben met gezondheidsredenen, werkdruk, en de werkomstandigheden.

Aanbevelingen

- Zorg voor duidelijke en open communicatie om medewerkers betrokken te houden. Regelmatische informatievergaderingen en interviews kunnen hierbij helpen.
- Stel duidelijke organisatiedoelstellingen voorop en communiceer deze regelmatig. Dit kan helpen om de betrokkenheid van medewerkers te vergroten.
- Besteed meer aandacht aan loopbaanontwikkeling en groeikansen voor medewerkers. Dit kan helpen om personeelsverloop te verminderen en de betrokkenheid te vergroten.
- Monitor en evalueer regelmatig het personeelsverloop en absenteïsme. Onderzoek de redenen achter hoog absenteïsme en personeelsverloop en stuur bij waar nodig.
- Bied ondersteuning en vorming aan medewerkers om hen te helpen omgaan met werkdruk en andere uitdagingen. Dit kan bijdragen aan een betere werkomgeving en minder absenteïsme.
- Toon een positief beeld van de werkomgeving en zorg voor een goede balans tussen werk en privé. Dit kan helpen om medewerkers gemotiveerd en betrokken te houden.

7.5 Wat maakt ons trots als medewerkers?

Gemeentelijke prestaties

- Middelkerke houdt goed stand als kleine gemeente, is financieel gezond en kan megaprojecten succesvol afronden.
- Investeren in het openbaar domein zorgen voor een mooie uitstraling.

Werkcultuur en samenwerking

- Er heerst een open sfeer tussen de meeste diensten, wat dienstoverschrijdend werken bevordert.
- Teamwork en samenwerking naar een gemeenschappelijk resultaat worden gewaardeerd.
- De kleinschaligheid van de gemeente bevordert een hechte werkomgeving.

Individuele bijdragen en waardering

- Medewerkers voelen voldoening en trots door hun bijdrage aan realisaties en projecten die door inwoners worden gewaardeerd.
- Positieve feedback, waardering en ondersteuning in uitdagende periodes zijn belangrijk.
- Het gevoel dat men een steentje kan bijdragen aan de beleidsdoelstellingen van Middelkerke en de leefkwaliteit van de inwoners.

Specifieke 'Trotsmomenten'

- Deel uitmaken van een team dat evolueert op een positieve manier en organisatiedoelstellingen wil bereiken.
- Werken voor een bruisende gemeente met veel georganiseerde evenementen.
- Het voorrecht om te werken in een inspirerende plek en bij te dragen aan een warmere, geïnformeerde maatschappij.

m

m

–Het engagement en enthousiasme van vrijwilligers die de organisatie ondersteunen.

Faciliteiten en voorzieningen

–Gratis koffie, soep en de zeelucht worden als pluspunten genoemd.

–Mooie infrastructuur en goed materieel om mee te werken.

Specifieke diensten

–Silt als uithangbord van Middelkerke op de kaart zetten.

–De bibliotheek bereikt moeilijkere doelgroepen en biedt hen mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling.

Samenvatting

1. Strategie

Sterke punten

- De strategie wordt gekenmerkt door duidelijke doelstellingen en deskundigheid, met ruimte voor autonomie binnen de diensten.
- Regelmatige tevredenheidsbevragingen, evaluaties en tussentijdse rapportages zorgen voor een sterke opvolging.
- Er is een gezonde interactie tussen politiek, administratie en stakeholders, gekenmerkt door wederzijds respect en effectief overleg.

Verbeterpunten

- De strategie en prioriteiten zijn niet breed genoeg gecommuniceerd, vooral op de werkvloer.
- Gebrek aan consistentie in het onderscheid tussen prioritaire acties, en onvoldoende opvolging van strategie door lage betrokkenheid.
- Grote projecten domineren kleinere initiatieven, terwijl communicatie over vertragingen, budgetbeheer en bijsturing inefficiënt is.

Aanbevelingen

- Er wordt gepleit voor verbeterde communicatie, transparantie, en het ontwikkelen van een langetermijnvisie.
- Doelen moeten concreter worden gemaakt, en de organisatie moet meer gestructureerde opvolging van indicatoren en samenwerking bevorderen.
- De relatie tussen politiek, administratie en stakeholders kan verbeterd worden door meer open communicatie en afstemming.

2. Structuur

Sterke punten

- Het organogram biedt directe rapportage aan de algemeen directeur, wat snelle besluitvorming mogelijk maakt.
- Overlegstructuren, interne systemen en nieuwsbrieven bevorderen samenwerking en informatie-uitwisseling.
- Informeel structuren versterken de hiërarchie door snelle en flexibele besluitvorming.

Verbeterpunten

- Regelmatige ad-hoc aanpassingen zorgen voor verwarring en ongelijkheid, met onduidelijkheden rond functietitels en werkdruk.
- Formele overlegstructuren zijn beperkt, rapportages zijn inconsistent, en feedbackmechanismen ontbreken.
- Onduidelijke verantwoordelijkheden bij kleine beslissingen en inefficiënt budgetbeheer remmen voortgang.

Aanbevelingen

- Communicatie binnen de organisatie kan verbeterd worden door duidelijke richtlijnen en periodieke overleggen.
- Besluitvorming kan versneld worden door meer bevoegdheden te geven aan diensten en door administratieve lasten te verminderen.
- Er wordt aangeraden om informele structuren transparanter te maken en samenwerking te bevorderen.

3. Systemen

Sterke punten

- Automatisering en digitalisering, zoals payroll-systemen en specifieke platforms (YES-plan, GIS-loketten), verhogen de efficiëntie.
- Voorbeelden zoals het bibliotheekdashboard en eenvoudige financiële procedures tonen succes in procesmanagement.
- Gebruik van systemen zoals Q-labels en inspecties voor sociale diensten waarborgt kwaliteit.

Verbeterpunten

- Procedures zijn inconsistent, vaak onbekend en verouderd, wat uniforme werking belemmert.
- Gebrek aan moderne systemen en geïntegreerde processen veroorzaakt inefficiëntie en cybersecurityrisico's.
- Slechts beperkt gebruik van SLA's, KPI's en tevredenheidsmetingen leidt tot inconsistente kwaliteitsopvolging.

Aanbevelingen

- Processen moeten in kaart gebracht worden, geautomatiseerd en periodiek bijgewerkt.
- Er wordt gestreefd naar eenvoudiger procedures en uniformiteit in de digitale systemen, evenals een bredere inzet van risicobeheer en interne controle.
- Digitalisering wordt als essentieel gezien voor efficiëntie en kwaliteit.

4. Sleutelvaardigheden

Sterke punten

- De organisatie onderscheidt zich door ambitie, toekomstgericht beleid, en innovatieve evenementen.
- Medewerkers tonen aanpassingsvermogen, betrokkenheid, en werken goed samen, ook in veranderende omstandigheden.
- Investerings in bijscholing en leiderschapstrajecten versterken het team.

Verbeterpunten

- Er is een tekort aan structurele samenwerking en afstemming tussen afdelingen.

–Verouderde infrastructuur, inefficiënte processen en onvoldoende creativiteit beperken onderscheidend vermogen.

–Inconsistenties in evaluatiesystemen, onvoldoende kennisdeling en afhankelijkheid van sleutelfiguren vormen risico's.

Aanbevelingen

–Versterken van samenwerking, innovatie, en de ontwikkeling van medewerkers.

–Er wordt geadviseerd om kennisdeling te stimuleren, medewerkers meer verantwoordelijkheid te geven, en om vaardigheden systematisch op te volgen.

–De afhankelijkheid van individuen moet verminderd worden door het delen van kennis en het ontwikkelen van teamvorming.

5. Staf

Sterke punten

–Arbeidsvoorwaarden zoals fietslease en maaltijdcheques maken de organisatie aantrekkelijk voor personeel.

–Een mix van jonge en ervaren medewerkers brengt frisheid en stabiliteit in teams.

–Interne mobiliteit, check-ins en evaluaties verbeteren de ontwikkeling en inzet van medewerkers.

Verbeterpunten

–Moeite om te concurreren met andere gemeenten en de privésector, met onvoldoende zichtbaarheid van vacatures.

–Het ontbreken van een gestructureerd opleidingsplan en tijdgebrek belemmert groei en ontwikkeling.

–Risico op expertiseverlies door pensioneringen en moeite met digitalisering bij oudere medewerkers.

Aanbevelingen

–Er wordt geadviseerd om het personeel aan te trekken en te binden door het imago van de organisatie te versterken, flexibiliteit te bieden, en ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en opleiding te creëren.

–De nadruk ligt op het combineren van jong talent met ervaring en het bevorderen van een gezonde werkdruk door stressmanagement en projectmatig werken.

6. Stijl

Sterke punten

–Heldere taakverdeling en goed functionerende delegatie dragen bij aan effectieve besluitvorming.

–Openheid voor fouten, kritiek en dialoog bevordert een cultuur van leren en groei.

–Leidinggevend zijn toegankelijk en creëren vertrouwen binnen teams.

Verbeterpunten

- Gebrek aan duidelijke verantwoordelijkheden bij gedelegeerde taken en inconsistente communicatie.
- Fouten worden niet consistent gedeeld en benut als leermomenten, wat de organisatie kwetsbaar maakt.
- Variabele aanpak van kritiek en conflicten, met onvoldoende gebruik van vertrouwenspersonen en trainingen.

Aanbevelingen

- Leiderschapsstijlen moeten uniformer en toegankelijker worden, en een open communicatiecultuur moet worden bevorderd.
- Er wordt gepleit voor een constructieve benadering van fouten, conflicten, en kritiek.
- Leidinggevendenden moeten actief zorgen voor een balans tussen collegialiteit en professionaliteit en de betrouwbaarheid vergroten.

7. Significante waarden

Sterke punten

- De organisatie heeft een duidelijke missie en visie, die actief wordt uitgedragen.
- Medewerkers voelen trots door hun bijdrage aan publieke dienstverlening en beleidsdoelen.
- Informatieve bijeenkomsten en teambuilding versterken de identiteit en samenhang van de organisatie.

Verbeterpunten

- Onvoldoende bekendheid en vertaling naar de dagelijkse praktijk onder medewerkers, wat betrokkenheid vermindert.
- Onbekendheid en verouderde taal belemmeren zichtbaarheid van kernwaarden in de dagelijkse werking.
- Werkdruk, gebrek aan groeikansen en spanningen tussen teams ondermijnen trots en betrokkenheid.

Aanbevelingen

- De missie en visie van de organisatie moeten regelmatig gecommuniceerd worden, en de deontologische code moet toegankelijker zijn en meer bespreking vinden binnen teams.
- Er wordt nadruk gelegd op loyaliteit, betrokkenheid, en trots van medewerkers door een duidelijke communicatie van doelen en erkenning van bijdragen.

Overkoepelende korte samenvatting

Sterke punten

De organisatie blinkt uit in duidelijke strategie, sterke structuur, innovatieve systemen en een toegewijd personeelsbestand. De open cultuur, goede leiderschapsstijl, en focus op kwaliteit en samenwerking maken het een dynamische en aantrekkelijke werkomgeving, waarin ambitie en trots centraal staan.

Verbeterpunten

De belangrijkste verbeterpunten richten zich op inconsistenties in strategiecommunicatie, structuren, en systemen. De organisatie mist een duidelijke langetermijnvisie, eenheid in processen en een gestructureerd opleidings- en competentiebeheer. Ook vertrouwen, interne samenwerking en modernisering vragen aandacht. Het versterken van betrokkenheid, trots en een open leercultuur biedt kansen om de organisatie duurzaam te verbeteren.

Aanbevelingen

Er worden zowel strategische als operationele verbeteringen voorgesteld die gericht zijn op meer efficiëntie, communicatie, transparantie en samenwerking binnen de organisatie, met een sterke focus op digitalisering, medewerkersontwikkeling en leiderschap.

3. Evaluatie meerjarenplan 2019-2025 + aanbevelingen

Meerjarenplan 2026-2031

Evaluatie meerjarenplan 2019-2025

Gemeente Middelkerke
Spermaliestraat 1
8430 Middelkerke
Jurgen Vergauwe, algemeen directeur
Roseline Keereman, financieel directeur
059 31 30 16

De evaluatie van het meerjarenplan 2020-2025 belicht verschillende aandachtspunten in het proces van opmaak, implementatie, uitvoering en rapportering.

1) Opmaak van het meerjarenplan

- Er wordt benadrukt dat er voldoende draagvlak gecreëerd moet worden door communicatie en betrokkenheid van alle niveaus binnen de organisatie, inclusief adviesraden en teams.
- Er is behoefte aan verbeterde budgettering, met name voor grote investeringsprojecten en personeelskosten, evenals het beter plannen van investeringen.
- Acties en doelstellingen moeten concreet, meetbaar en goed gedefinieerd zijn. Dit zou helpen om de betrokkenheid te vergroten en het beleid beter af te stemmen op de daadwerkelijke werkvloerbehoefte.
- Er wordt geopperd om het meerjarenplan als levend document te beschouwen, waarbij het regelmatig moet worden bijgesteld en geüpdatet.

2) Implementatie van het meerjarenplan

- Communicatie en draagvlak blijven essentieel. Medewerkers moeten weten wat de doelstellingen zijn en hoe deze vertaald worden naar hun taken.
- Het voorstel is om verantwoordelijkheden sneller en duidelijker vast te leggen en gebruik te maken van projectmethodologieën voor de uitvoering van acties.
- Het plan moet na goedkeuring actiever gecommuniceerd worden naar de diensten om onduidelijkheden te voorkomen.

3) Uitvoering van het meerjarenplan

- Er moet meer aandacht zijn voor het opvolgen van de financiële en inhoudelijke voortgang van acties, inclusief het meten van de impact via indicatoren.
- Het budget en de prioriteiten van acties moeten beter gemonitord worden. De relatie tussen gewijzigde acties en het oorspronkelijke plan moet duidelijker zijn.
- Betrokkenheid van de werkvloer is cruciaal, maar er wordt aangegeven dat er te weinig contact is geweest met de uitvoerende medewerkers.

4) Rapportering

- Er wordt aangedrongen op verbeteringen in de rapportagestructuur: de rapporten moeten duidelijker, leesbaarder en consistent zijn, met meer focus op meetbare indicatoren en voortgang.
- Periodieke updates voor leidinggevend en medewerkers kunnen bijdragen aan de motivatie en het behoud van focus op de gemeenschappelijke doelen.

m

m

–De communicatie over de voortgang moet verbeterd worden om een breed draagvlak en betrokkenheid te waarborgen. Regelmatige updates van de resultaten zouden helpen om iedereen binnen de organisatie te informeren over de vorderingen en bijdragen aan het meerjarenplan.

De evaluatie benadrukt de noodzaak om het meerjarenplan dynamisch en goed gecoördineerd te houden, met duidelijke communicatie, meetbare doelstellingen en actieve betrokkenheid van alle medewerkers.

III. Totaaloverzicht beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties

1. Als ambitieuze kustgemeente verhoogt Middelkerke de levenskwaliteit en de beleving voor iedereen, door vernieuwing, gastvrijheid en efficiënte dienstverlening.

1.1 Middelkerke verbonden: altijd dichtbij, snel, digitaal en efficiënt

We investeren in een moderne, toegankelijke en efficiënte dienstverlening, met bijzondere aandacht voor de bouw van een nieuw gemeentehuis en verdere digitalisering van processen en loketten. Zo kunnen inwoners, ondernemers en bezoekers hun zaken vlot en efficiënt regelen.

AP 1.1.1 Een nieuw gemeentehuis

Middelkerke bouwt een toekomstbestendig gemeentehuis waar toegankelijke efficiënte dienstverlening en een eigentijdse werkomgeving vooropstaan.

- Actie 1.1.1.1 Bouw nieuw gemeentehuis.
- Actie 1.1.1.2 Verkoop zijvleugel oud gemeentehuis.

AP 1.1.2 Bibliotheek Middelkerke: warm, digitaal, dichtbij

Tegen eind 2031 versterkt de bibliotheek van Middelkerke haar dienstverlening door in te zetten op digitale innovatie en de uitbouw van een hybride collectie. Daarbij gaat de fysieke collectie hand in hand met digitale diensten. Ze versterken elkaar en bezorgen zowel de digitale als de fysieke bezoeker een inspirerende bibliotheekervaring. Deze acties brengen de bib tot in de huiskamer en dragen bij aan een moderne, warme en toegankelijke bibliotheek voor al haar bezoekers.

- Actie 1.1.2.1 Tussen 2025 en 2030 wordt geïnvesteerd in een digitaal collectieaanbod voor bibliotheekleden.

AP 1.1.3 Herkenbare, gerichte en multimediale communicatie

Tegen eind 2031 versterkt de dienst CPO de externe communicatie van het lokaal bestuur Middelkerke door het uitrollen van een doelgerichte, herkenbare en multimediale communicatiestrategie.

- Actie 1.1.3.1 Tegen 1 januari 2029 lanceert het lokaal bestuur Middelkerke een volledig vernieuwde en gebruiksvriendelijke website, afgestemd op de noden van burgers en medewerkers.
- Actie 1.1.3.2 Uiterlijk tegen 31 december 2028 worden op minimaal 5 strategische locaties in het openbaar domein digitale schermen geplaatst, die wekelijks geüpdatet worden met relevante informatie voor burgers en bezoekers.

AP 1.1.4 Een professioneel gebouwenbeheer

Tegen eind 2031 een professioneel, duurzaam en datagestuurd gebouwenbeheer realiseren dat voldoet aan de wettelijke verplichtingen en noden van de organisatie.

- Actie 1.1.4.1 Opmaak van een investeringsplan op lange termijn om de energiedoelstellingen te halen (o.a. verlichting, verwarming, isolatie-productie-energie).
- Actie 1.1.4.2 Realisatie loods gemeentelijke werkhuizen (afwerken Fluviusgebouw).

AP 1.1.5 De gemeente kent een investeringstoelage toe voor de renovatie van het politiekantoor

1.2 Middelkerke bruist: toerisme en lokale economie versterkt

We zetten in op de verdere ontwikkeling van Middelkerke als vooraanstaande toeristische bestemming. Door de zeedijk te vernieuwen, attractieve evenementen te organiseren en ondernemerschap te ondersteunen, stimuleren we een bloeiende lokale economie en een levendige kustbeleving.

AP 1.2.1 Toeristisch profiel

Tegen eind 2031 versterkt het lokaal bestuur Middelkerke zijn toeristisch profiel door te investeren in kwalitatieve beleving en duurzame infrastructuur.

- Actie 1.2.1.1 Tegen eind 2028 beschikt Middelkerke over een hedendaags en gastvrij toeristisch onthaal, gekoppeld aan een sterk uitgebouwd recreatief netwerk. (AGB)

AP 1.2.2 Silt - dé eventlocatie aan de kust

Tegen eind 2027 positioneert de dienst MICE Silt als een toonaangevende eventlocatie aan de kust door gericht in te zetten op het aantrekken van B2B- en B2C-events, ondersteund door een strategisch marketingplan en een actieve prospectie.

- Actie 1.2.2.1 Tegen 31 maart 2027 wordt een strategisch marketingplan voor Silt opgesteld en goedgekeurd, met concrete doelgroepen, marketingkanalen, USP's en KPI's voor zichtbaarheid en instroom.
- Actie 1.2.2.2 Vanaf 2026 trekt de dienst MICE jaarlijks minstens 40 events (B2B en B2C) aan voor Silt, waarvan minstens 15 buiten het hoogseizoen, met focus op congressen, seminars en beurzen.

1.3 Middelkerke leeft: sterke dorpen en kernen in een vitale gemeenschap

We versterken de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van onze dorpskernen. Door gerichte investeringen in de publieke voorzieningen en het ondersteunen van sport, cultuur en het verenigingsleven, bouwen we mee aan de sociale cohesie en vitaliteit van onze gemeente.

AP 1.3.1 Toegankelijke cultuurbeleving

Tegen eind 2031 versterkt het lokaal bestuur Middelkerke haar culturele infrastructuur, publiekswerking door te investeren in toegankelijke cultuurbeleving.

- Actie 1.3.1.1 Tegen 2031 wordt het cultureel centrum De Branding structureel vernieuwd en technisch gemoderniseerd om comfort, veiligheid en publiekswerking te verbeteren (nieuwe tribune, moderniseren technieken en airco). (AGB)
- Actie 1.3.1.2 Tegen 2031 wordt kunst in de publieke ruimte zichtbaar versterkt via participatie aan Beaufort.
- Actie 1.3.1.3 Tegen 2031 wordt geïnvesteerd om de hinterlandzalen adequaat uit te rusten, o.a. gemeenschapszalen Wilskerke en Mannekensvere.

AP 1.3.2 Kwalitatief, toegankelijk en toekomstgericht sportbeleid

Tegen eind 2031 bouwt het lokaal bestuur Middelkerke aan een kwalitatieve, toegankelijke en toekomstgerichte sportinfrastructuur en -werking, door te investeren in sportaccommodaties.

- Actie 1.3.2.1 Tegen 2031 wordt een nieuwe sporthal De Barloke gebouwd, om veiligheid, comfort, duurzaamheid en gebruiksgemak te verhogen.

AP 1.3.3 Duurzaam erfgoed

Tegen eind 2031 voert het lokaal bestuur Middelkerke een gefaseerd en duurzaam restauratie- en onderhoudsprogramma voor erfgoedgebouwen, met als doel de historische waarde, veiligheid en publieke toegankelijkheid van gemeentelijke monumenten te behouden en versterken.

- Actie 1.3.3.1 Tegen eind 2026 werkt het lokaal bestuur een masterplan uit voor de renovatie of herinrichting van het gemeentehuis, met een gedragen visie, kostenraming en gefaseerde uitvoeringsplanning. Hierbij wordt het archief opgenomen.

1.4 Middelkerke aantrekkelijk: een kwalitatieve leefomgeving voor iedereen

We creëren samen een veilige en nette leefomgeving door het beheer van het openbaar domein te optimaliseren. Door een proactieve aanpak van zwerfvuil en andere vormen van vervuiling van de openbare ruimte, verhogen we de norm voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van onze publieke ruimte.

AP 1.4.1 Nieuwe Zeedijk

De gemeente Middelkerke wil de zeedijk heraanleggen met aandacht voor kustveiligheid, esthetiek, toegankelijkheid en multifunctioneel gebruik, inclusief ruimte voor voetgangers, fietsers, horeca en evenementen.

AP 1.4.2 Heraanleg straten en landelijke wegen

Tegen eind 2031 een veilige, duurzame en toekomstgerichte heraanleg realiseren van straten en landelijke wegen in Middelkerke, met aandacht voor mobiliteit, riolering, bovenbouw en leefkwaliteit.

- Actie 1.4.2.1 Heraanleg landelijke wegen
- Actie 1.4.2.2 Herinrichting van de Kerkstraat en de De Smet de Naeyerstraat met focus op verkeersveiligheid, toegankelijkheid en esthetiek.
- Actie 1.4.2.3 Heraanleg van de Spermaliestraat, Leffingestraat en Fleriskotstraat (inclusief fietspad) met aandacht voor mobiliteit, riolering en verkeersveiligheid.
- Actie 1.4.2.4 Studie naar de heraanleg van de Bamburgstraat.
- Actie 1.4.2.5 Opmaak van een studie voor toekomstige heraanleg van de Papegaaistraat.
- Actie 1.4.2.6 Studie voor de vernieuwing van de bovenbouw en rioleringsinfrastructuur van de Hofstraat.

AP 1.4.3 Herinrichting dorpskernen

Tegen eind 2031 de verkeersveiligheid, leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit verbeteren in de dorpskernen van Lombardsijde via de studie, herinrichting en uitvoering van een doortocht.

- Actie 1.4.3.1 Herinrichting van de doortocht Lombardsijde met veilige oversteekplaatsen, fietsinfrastructuur en heraanleg van het openbaar domein.
- Actie 1.4.3.2 Studieopdracht voor de herinrichting centrumstraten Westende-Bad.
- Actie 1.4.3.3 Studieopdracht voor ontwikkeling van het Rauschenbergplein.

AP 1.4.4 Afvalbeheer, netheid en sluikstortpreventie

Tegen eind 2027 realiseren we een significante verbetering in afvalbeheer, netheid en sluikstortpreventie binnen de gemeente door de implementatie van gerichte acties.

- Actie 1.4.4.1 Tegen maart 2027 wordt een gemeentebreed veegplan uitgerold, met vaste routes en een vooraf gedefinieerde veegfrequentie per zone (bv. wekelijks in centrum, maandelijks in landelijke zones).
- Actie 1.4.4.2 Tegen 31 december 2031 installeert het lokaal bestuur bijkomende sorteerstraten op strategische locaties, op basis van analyse van gebruik, bereikbaarheid en sluikstortgevoeligheid. Hiervoor wordt een spreidingsplan opgemaakt.
- Actie 1.4.4.3 Tegen eind juni 2026 koopt het bestuur nieuwe containers aan voor het recyclagepark.
- Actie 1.4.4.4 Vanaf april 2027 zet het bestuur 5 mobiele camera's in op wisselende sluikstortgevoelige locaties, met maandelijks verplaatsing en opvolging van effectiviteit (minstens 20% daling van meldingen in eerste 6 maanden).

AP 1.4.5 Duurzaam, toegankelijk en toekomstgericht mobiliteitsbeleid

Tegen eind 2031 een duurzaam, toegankelijk en toekomstgericht mobiliteitsbeleid realiseren dat inzet op deelmobiliteit, fietsvoorzieningen en openbaar vervoer.

- Actie 1.4.5.1 In 2026 legt Middelkerke 8 bushaltes aan volgens het masterplan toegankelijke haltes, met als doel de toegankelijkheid met 100% te verhogen.
- Actie 1.4.5.2 Tegen eind 2029 installeert Middelkerke 100 extra fietsstallingen, verspreid over de gemeente.
- Actie 1.4.5.3 Tegen eind 2031 voert Middelkerke een deelsysteem in met elektrische wagens, verspreid over 3 strategische locaties.

AP 1.4.6 Ontsluitingsweg "Recht naar Zee"

De gemeente Middelkerke realiseert een nieuwe ontsluitingsweg "Recht naar Zee" die veilige en vlotte toegang biedt tot de kust voor toeristen, met aandacht voor verkeersveiligheid, landschappelijke integratie en multimodale bereikbaarheid.

AP 1.4.7 Aangename, groene en biodiverse leefomgeving

De leefomgeving in Middelkerke aangenamer, groener en biodiverser maken tegen eind 2026, met aandacht voor duurzaamheid, esthetiek en betrokkenheid van inwoners.

- Actie 1.4.7.1 Tegen eind 2027 worden er de bloembakken op het openbaar domein worden vervangen.
- Actie 1.4.7.2 Tegen eind 2028 wordt een nieuw onderhoudsplan ingevoerd waarbij het openbaar groen op een structurele manier wordt beheerd (meer natuurvriendelijke maaiperiodes meer geluidsarme en emissievrije machines). Dit beheersplan bestaat uit een onderhoudsfiche per zone.

AP 1.4.8 Efficiënte werking dienst openbaar domein

Tegen eind 2031 een efficiëntere, duurzamere en beter georganiseerde werking van de dienst openbaar domein realiseren, met focus op digitalisering, taakoptimalisatie, milieuvriendelijkheid en datagestueerd beheer.

- Actie 1.4.8.1 Digitale inventarisatie van alle grachten op openbaar domein.
- Actie 1.4.8.2 Opmaak en uitvoering van een meerjarenplan voor inspectie, reiniging en onderhoud van het rioleringsnetwerk (structureel rioolbeheer).

1.5 Middelkerke jong: toekomst voor gezinnen en jeugd

We creëren een stimulerende omgeving voor de jongste generaties. Dit doen we door te investeren in kwalitatieve kinderopvang, moderne onderwijsinfrastructuur en diverse jeugdvoorzieningen, zodat gezinnen en kinderen alle kansen krijgen om zich te ontwikkelen.

AP 1.5.1 Een integraal jeugdbeleid

Tegen eind 2028 ontwikkelt en implementeert het lokaal bestuur Middelkerke een integraal jeugdbeleid, dat inzet op kwaliteitsvolle opvang, duurzame infrastructuur, mobiliteit, mentaal welzijn en reglementaire verankering. Dit beleid wordt afgestemd op de noden van kinderen, jongeren en hun gezinnen, en wordt gerealiseerd via concrete projecten, beleidskeuzes en samenwerking met onderwijs- en welzijnspartners.

- Actie 1.5.1.1 Implementeren van het BOA-decreet (Buitenschoolse Opvang en Activiteiten), met focus op samenwerking, planning en kwaliteitsvolle vrije tijd voor kinderen.
- Actie 1.5.1.2 Realiseren van een multifunctionele jeugdsite op Hoeve Pruvost, in co-creatie met jongeren en jeugdverenigingen.
- Actie 1.5.1.3 Ontwikkelen en uitvoeren van initiatieven rond het mentaal welzijn van jongeren, in samenwerking met het flankerend onderwijsbeleid, met jaarlijkse campagnes of acties op schoolniveau.
- Actie 1.5.1.4 Oprichten van drie gecentraliseerde groepsopvangen in Middelkerke, afgestemd op de groeiende opvangnaden en in lijn met de ruimtelijke en pedagogische visie van het lokaal bestuur.
- Actie 1.5.1.5 Tegen eind 2026 versterkt het lokaal bestuur de structurele ondersteuning van jeugdverenigingen door het actualiseren van het subsidiereglement en het structureel overleg via de jeugdraad. Het bedrag van de bestaande jeugdwerkcheques wordt verhoogd.
- Actie 1.5.1.6 Het bouwen van een nieuwe school in Leffinge.
- Actie 1.5.1.7 Het lokaal bestuur biedt in de periode 2026-2031 jaarlijks een gratis Buzzy Pazz van De Lijn aan alle jongeren van 12 tot 25 jaar die in onze gemeente wonen. Zo stimuleren we duurzame mobiliteit en ondersteunen we onze jeugd in hun verplaatsingen.
- Actie 1.5.1.8 Tegen eind 2026 stelt het lokaal bestuur een gestructureerd beheersplan op voor alle gemeentelijke speelpleinen, met daarin een jaarlijkse inspectie- en onderhoudskalender, een overzicht van verantwoordelijkheden en een meldpunt voor gebreken. Vanaf 2027 worden alle speelpleinen minstens 2 keer per jaar gecontroleerd op veiligheid en gebruikskwaliteit, en wordt er jaarlijks een evaluatie gemaakt op basis van meldingen, inspectieverslagen en gebruikersfeedback.

1.6 Middelkerke zorgzaam: welzijn en goede zorg voor iedereen

We anticiperen op de demografische ontwikkelingen aan de kust door mee te bouwen aan een toekomstgerichte zorg- en welzijnssector. Door in te zetten op innovatie, kwaliteit, samenwerking en de uitbreiding van voorzieningen, waarborgen we een warm en ondersteunend netwerk voor al onze inwoners.

AP 1.6.1 Een betaalbare zorgomgeving voor ouderen

Tegen eind 2031 realiseren we een toekomstgerichte en betaalbare zorgomgeving voor ouderen in Middelkerke, door het woonzorgcentrum, het centrum voor dagverzorging en de ondersteunende diensten kwalitatief, toegankelijk en efficiënt in te richten. We zorgen voor aangepaste infrastructuur, moderne zorgtechnologie, en een correct afgestemde personeels- en prijsstructuur.

- Actie 1.6.1.1 Tegen eind 2026 wordt een rolstoeltoegankelijke en dementievriendelijke tuin gerealiseerd in het WZC De Ril.
- Actie 1.6.1.2 Tegen eind 2031 verbeteren we het comfort, de toegankelijkheid en de beleving in het woonzorgcentrum en het centrum voor dagverzorging, door investeringen in comfortabel en veilig meubilair en zorgtechnologie.
- Actie 1.6.1.3 Tegen eind 2030 worden bijkomende kamers ingericht voor kortverblijf en nachtopvang in het WZC De Ril.

AP 1.6.2 Gezondheidsbeleid versterken

Tegen eind 2027 versterkt het lokaal bestuur Middelkerke haar gezondheidsbeleid door enerzijds actief bij te dragen aan het oplossen van de patiëntenstop in de eerstelijnszorg, en anderzijds jaarlijks een preventiecampagne op te zetten rond gezondheidsthema's, met verhoogd budget en focus op sensibilisering, vroegdetectie en gedragsverandering.

- Actie 1.6.2.1 In samenwerking met lokale zorgactoren en hogere overheden initiatieven nemen om de patiëntenstop bij huisartsen en eerstelijnszorg te verminderen.
- Actie 1.6.2.2 Jaarlijks een thematische gezondheids- en preventiecampagne organiseren (bv. mentaal welzijn, beweging, voeding), met verhoogd budget en meetbare impact.

AP 1.6.3 Versterken van seniorenwelzijn

Tegen eind 2031 versterkt het lokaal bestuur Middelkerke het seniorenwelzijn door het ontwikkelen van nieuwe woon- en zorgvormen, het invoeren van een integrale thuiszorgpremie en het nemen van gerichte initiatieven rond fysieke en digitale toegankelijkheid. Deze acties ondersteunen senioren in hun wens om langer zelfstandig, comfortabel en veilig te wonen in een inclusieve leefomgeving.

- Actie 1.6.3.1 Een studie uitvoeren voor de realisatie van assistentiewoningen gekoppeld aan een nieuwbouw centrum voor dagverzorging, afgestemd op de noden van de lokale seniorenpopulatie.
- Actie 1.6.3.2 Tegen 1 januari 2027 wordt een ondersteuningspremie uitgewerkt voor thuiswonende senioren die gebruikmaken van erkende thuiszorgdiensten, met duidelijke voorwaarden en aanvraagprocedure.
- Actie 1.6.3.3 Jaarlijks minstens twee acties opzetten die de fysieke en/of digitale toegankelijkheid voor senioren en/of personen met een beperking verbeteren, zoals aanpassingen aan publieke gebouwen, gebruiksvriendelijke communicatie of digitale ondersteuning.
- Actie 1.6.3.4 Tegen 30 juni 2027 richt het lokaal bestuur een dementieloket op in het welzijnshuis van Middelkerke, waar inwoners en mantelzorgers minstens één dag per week terecht kunnen voor informatie, begeleiding en doorverwijzing. Dit gebeurt in samenwerking met het welzijnshuis.

AP 1.6.4 Versterken van kwetsbare inwoners

Tegen eind 2031 ontwikkelt en implementeert het lokaal bestuur Middelkerke een geïntegreerd beleid rond welzijn, werk en zorgzame buurten, met als doel de sociale en economische weerbaarheid van kwetsbare inwoners te versterken.

- Actie 1.6.4.1 Jaarlijks minstens twee projecten opzetten die inzetten op taalvaardigheid, werkattitude en sollicitatievaardigheden voor leefloongerechtigden en werkzoekenden.
- Actie 1.6.4.2 Structurele samenwerking met DYZO opzetten om zelfstandigen in moeilijkheden te begeleiden.
- Actie 1.6.4.3 Creëren van tijdelijke werkervaringstrajecten binnen gemeentelijke diensten of lokale partners, gericht op activering en competentieversterking.
- Actie 1.6.4.4 Toekennen tijdelijke werkervaring trajectsubsidie/inspanningsvergoeding.
- Actie 1.6.4.5 Toekennen tijdelijke werkervaring compensatiesubsidie.
- Actie 1.6.4.6 Versterken en uitbreiden van het netwerk buurtgerichte zorg naar extra wijken of doelgroepen.
- Actie 1.6.4.7 Uitbreiden van het aantal beschikbare noodwoningen en verbeteren van de kwaliteit van tijdelijke opvang.
- Actie 1.6.4.8 Tegen 31 december 2026 een ondertekend charter afsluiten met Woonsprong waarin wederzijdse engagementen en concrete acties worden vastgelegd om het Bindend Sociaal Objectief te realiseren, met een structurele opvolging vanaf januari 2027.

1.7 Middelkerke sterk: een efficiënte en mensgerichte organisatie

We bouwen aan een robuuste en efficiënte gemeentelijke organisatie gedragen door een gemotiveerd team. Door te investeren in een moderne werkomgeving, persoonlijke ontwikkeling en welzijn, zorgen we voor een slagkrachtig en servicegericht lokaal bestuur.

AP 1.7.1 Een integraal en toekomstgericht HR-beleid

Tegen eind 2031 realiseert het lokaal bestuur Middelkerke een integraal en toekomstgericht HR-beleid dat inzet op welzijn, motivatie, opleiding en aantrekkelijk werkgeverschap. Dit beleid wordt onderbouwd met digitale tools, gedragen door leidinggevend en medewerkers, en afgestemd op de strategische organisatie doelstellingen.

- Actie 1.7.1.1 Tegen eind 2031 positioneren we het lokaal bestuur Middelkerke als een aantrekkelijke en competitieve werkgever, door een verdere uitbreiding en/of optimalisatie van de loon- en voordelenstructuur zoals maaltijdcheques, een cafetariaplan en tweede pensioenpijler.

AP 1.7.2 Fleetplan

Tegen 30 juni 2026 stelt het lokaal bestuur Middelkerke een geïntegreerd fleetplan op voor alle dienstvoertuigen, met als doel een efficiënt, duurzaam en kostenbewust wagenpark uit te bouwen tegen 2030. Vanaf 2027 wordt het plan jaarlijks geëvalueerd en bijgestuurd op basis van gebruiksdata, onderhoudskosten en evoluerende noden per dienst.

- Actie 1.7.2.1 Tegen 30 juni 2026 wordt een strategisch fleetplan opgesteld met duidelijke keuzes vervangingsritme en inzet per dienst, afgestemd op mobiliteitsnoden.

1.8 Middelkerke verantwoord: transparant en duurzaam bestuur

We voeren een open, financieel gezond en duurzaam beleid. Door transparante besluitvorming, verantwoorde investeringen en actieve betrokkenheid van onze inwoners, werken we samen aan een veerkrachtige en toekomstgerichte gemeente Middelkerke.

AP 1.8.1 Een degelijk financieel beleid

Tegen eind 2031 versterkt het lokaal bestuur Middelkerke zijn financieel beleid.

- Actie 1.8.1.1 Verkoop B-aandelen EFIN NV
- Actie 1.8.1.2 Introductie gemeentelijke belasting op de meerwaarde bij aanpassing RUP.
- Actie 1.8.1.3 Vereffening van het AGB.
- Actie 1.8.1.4 Studie voor de verkoop van de site tennis/Leopoldlaan.

IV. Toegestane werkings- en investeringssubsidies

N.v.t.

Samenstelling beleidsdomeinen

Beleidsdomein	Beleidsveld	Omschrijving beleidsveld
ALGFIN	0010	Algemene overdrachten tussen de verschillende bestuurlijke niveaus
ALGFIN	0010	Algemene overdrachten tussen de verschillende bestuurlijke niveaus
ALGFIN	0020	Fiscale aangelegenheden
ALGFIN	0020	Fiscale aangelegenheden
ALGFIN	0030	Financiële aangelegenheden
ALGFIN	0040	Transacties in verband met de openbare schuld
ALGFIN	0040	Transacties in verband met de openbare schuld
ALGFIN	0050	Patrimonium zonder maatschappelijk doel
ALGFIN	0090	Overige algemene financiering
OVERIG	0100	Politieke organen
OVERIG	0110	Secretariaat
OVERIG	0111	Fiscale en financiële diensten
OVERIG	0119	Overige algemene diensten
OVERIG	0130	Administratieve dienstverlening
OVERIG	0190	Overig algemeen bestuur
OVERIG	0220	Parkeren
OVERIG	0700	Musea
OVERIG	0701	Cultuurcentrum
OVERIG	0705	Gemeenschapscentrum

OVERIG	0709	Overige culturele instellingen
OVERIG	0710	Feesten en plechtigheden
OVERIG	0711	Openluchtrecreatie
OVERIG	0712	Festivals
OVERIG	0720	Monumentenzorg
OVERIG	0729	Overig beleid inzake het erfgoed
OVERIG	0740	Sportsector- en verenigingsondersteuning

V. Overzicht jaarlijkse opbrengst per belastingsoort

n.v.t.

VI. Overzicht jaarlijkse opbrengst per retributiesoort

n.v.t.

VII. Overzicht uitgaven en ontvangsten per beleidsveld, telkens voor exploitatie, investeringen en financiering

Beleidsveld	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0030 Financiële aangelegenheden						
Uitgave	15.500,00 €	15.500,00 €	15.500,00 €	15.500,00 €	15.500,00 €	15.500,00 €
Exploitatie	15.500,00 €	15.500,00 €	15.500,00 €	15.500,00 €	15.500,00 €	15.500,00 €
Ontvangst	500,01 €	500,01 €	500,01 €	500,01 €	500,01 €	500,01 €
Exploitatie	500,01 €	500,01 €	500,01 €	500,01 €	500,01 €	500,01 €
0040 Transacties in verband met de openbare schuld						
Uitgave	311.779,00 €	311.779,00 €	311.779,00 €	311.779,00 €	311.779,00 €	311.779,00 €
financiering	311.779,00 €	311.779,00 €	311.779,00 €	311.779,00 €	311.779,00 €	311.779,00 €
0090 Overige algemene financiering						
Ontvangst	3.718.492,48 €	3.364.350,32 €	3.385.354,03 €	3.018.474,24 €	3.074.173,24 €	3.128.412,66 €
financiering	3.718.492,48 €	3.364.350,32 €	3.385.354,03 €	3.018.474,24 €	3.074.173,24 €	3.128.412,66 €
0100 Politieke organen						
Uitgave	18.500,00 €	18.500,00 €	18.500,00 €	18.500,00 €	18.500,00 €	18.500,00 €
Exploitatie	18.500,00 €	18.500,00 €	18.500,00 €	18.500,00 €	18.500,00 €	18.500,00 €
0110 Secretariaat						
Uitgave	134.419,60 €	136.001,01 €	137.614,04 €	139.259,34 €	140.937,54 €	142.649,31 €
Exploitatie	99.419,60 €	101.001,01 €	102.614,04 €	104.259,34 €	105.937,54 €	107.649,31 €
Investering	35.000,00 €	35.000,00 €	35.000,00 €	35.000,00 €	35.000,00 €	35.000,00 €
Ontvangst	356.726,95 €	356.726,95 €	356.726,95 €	356.726,95 €	356.726,95 €	356.726,95 €
Exploitatie	356.726,95 €	356.726,95 €	356.726,95 €	356.726,95 €	356.726,95 €	356.726,95 €
0220 Parkeren						
Uitgave	280.420,72 €	280.488,45 €	280.555,04 €	280.620,41 €	280.684,44 €	280.747,05 €

Exploitatie	280.420,72 €	280.488,45 €	280.555,04 €	280.620,41 €	280.684,44 €	280.747,05 €
Ontvangst	225.110,72 €	224.862,25 €	224.606,32 €	224.342,71 €	224.071,19 €	223.791,53 €
Exploitatie	225.110,72 €	224.862,25 €	224.606,32 €	224.342,71 €	224.071,19 €	223.791,53 €
0700 Musea						
Uitgave	169.365,60 €	179.903,57 €	530.451,03 €	106.008,06 €	106.574,86 €	110.272,80 €
Exploitatie	104.365,60 €	104.903,57 €	105.451,03 €	106.008,06 €	106.574,86 €	110.272,80 €
Investering	65.000,00 €	75.000,00 €	425.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Ontvangst	244.919,15 €	280.789,53 €	244.656,01 €	244.018,50 €	244.376,85 €	244.230,97 €
Exploitatie	244.919,15 €	244.789,53 €	244.656,01 €	244.018,50 €	244.376,85 €	244.230,97 €
Investering	0,00 €	36.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
0701 Cultuurcentrum						
Uitgave	633.752,54 €	285.118,11 €	286.508,61 €	287.924,51 €	289.366,19 €	290.834,12 €
Exploitatie	237.752,54 €	239.118,11 €	240.508,61 €	241.924,51 €	243.366,19 €	244.834,12 €
Investering	396.000,00 €	46.000,00 €	46.000,00 €	46.000,00 €	46.000,00 €	46.000,00 €
Ontvangst	195.881,97 €	195.645,13 €	195.401,18 €	195.149,92 €	194.891,12 €	194.624,55 €
Exploitatie	195.881,97 €	195.645,13 €	195.401,18 €	195.149,92 €	194.891,12 €	194.624,55 €
0711 Openlucht recreatie						
Uitgave	26.000,00 €	26.000,00 €	26.000,00 €	26.000,00 €	26.000,00 €	26.000,00 €
Exploitatie	26.000,00 €	26.000,00 €	26.000,00 €	26.000,00 €	26.000,00 €	26.000,00 €
Ontvangst	158.000,00 €	161.060,00 €	164.181,20 €	167.364,82 €	170.612,12 €	173.924,36 €
Exploitatie	158.000,00 €	161.060,00 €	164.181,20 €	167.364,82 €	170.612,12 €	173.924,36 €
0740 Sportsector- en verenigingsondersteuning						
Uitgave	151.173,76 €	151.963,25 €	152.759,95 €	153.563,90 €	154.374,85 €	155.232,72 €
Exploitatie	139.173,76 €	139.963,25 €	140.759,95 €	141.563,90 €	142.374,85 €	143.232,72 €
Investering	12.000,00 €	12.000,00 €	12.000,00 €	12.000,00 €	12.000,00 €	12.000,00 €
Ontvangst	205.630,26 €	206.673,23 €	206.716,21 €	206.751,31 €	206.778,06 €	206.796,05 €
Exploitatie	205.630,26 €	206.673,23 €	206.716,21 €	206.751,31 €	206.778,06 €	206.796,05 €

VIII. Organogram

n.v.t.

IX. Input van de adviesraden/werkgroepen op het ontwerp MJP 2020-2025

GECORO

De gecoro betreurt het ontbreken van cijfers in de toelichting. Het is onmogelijk om een ernstig advies te formuleren op een meerjarenplanning zonder inzicht te krijgen in de achterliggende financiering.

De gecoro benadrukt de noodzaak om de missie en de visie van de meerjarenplanning af te stemmen op de langetermijnvisie van het gemeentelijk beleidsplan ruimte. Deze wisselwerking dient in twee richtingen gerealiseerd te worden.

Jeugdraad

De jeugdraad heeft het meerjarenplan van het gemeentebestuur besproken en ziet verschillende evoluties die een positieve impact hebben op het leven van jongeren in Middelkerke.

Mobiliteit en bereikbaarheid

De leden zijn voornamelijk positief over de plannen rond **mobiliteit in de gemeente**. Zo is de jeugd erg tevreden met het **gratis Buzzy Pazz**-abonnement voor 6- tot 18-jarigen, wat een mooie stimulans is om deel te nemen aan activiteiten en evenementen. De jeugdraad waardeert daarnaast ook de inspanningen rond **toegankelijke bus- en tramhaltes**.

De bijkomende **fietsinfrastructuur** wordt gezien als een positieve en noodzakelijke evolutie. Dit thema staat al jarenlang hoog op de agenda, en het is goed te zien dat er effectief stappen worden gezet. Ook de **heraanleg van bepaalde wegen** wordt toegejuicht, vooral vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid, wat voor jongeren een belangrijk aandachtspunt blijft.

Sportinfrastructuur

De jeugdraad vindt de **nieuwe sporthal 'De Barloke'** een belangrijke meerwaarde voor het sportaanbod in Middelkerke. Ze biedt meer ruimte en mogelijkheden voor sportende jongeren en verenigingen. De leden hopen dat er op termijn ook plannen volgen voor een verdere afwerking van het **Sportpark**.

Communicatie en digitalisering

Ook de toenemende digitalisering binnen de gemeente wordt als een duidelijk pluspunt ervaren. Met nadruk op de **digitale borden** in het straatbeeld: ze zorgen ervoor dat de jongeren goed op de hoogte blijven van wat er leeft en georganiseerd wordt in Middelkerke.

Aandachtspunten

Het meerjarenplan bevat veel mooie plannen voor de toekomst. Daarnaast wil de jeugdraad ook nog enkele zaken benadrukken die volgens haar leden extra aandacht verdienen.

Zo wordt opgemerkt dat de **bibliotheek** momenteel tussen 12u en 16u sluit. Voor jongeren die er willen studeren, betekent dit dat zij deze uren moeten overbruggen. De jeugdraad vindt het belangrijk dat in het kader van toegankelijkheid en dienstverlening voor jongeren hier in de toekomst aandacht aan wordt besteed.

De jeugdraad waardeert de aandacht voor bestaande **jeugdvoorzieningen**, zoals de werking van de brugfiguren en benadrukt dat het belangrijk is dat deze blijft bestaan. Ook het extra budget voor **jeugdactiviteiten** en investeringen in speelpleinwerking worden als een belangrijke versterking van het jeugdbeleid gezien. De komende realisatie van **Hoeve Pruvost** als multifunctionele ruimte voor activiteiten wordt positief onthaald. De jeugdraad benadrukt hierbij dat het belangrijk is om

voldoende capaciteit en flexibiliteit te voorzien, en dat de verdere invulling en organisatie van activiteiten gebeurt in samenspraak met de betrokkenen.

De jeugdraad merkt ook op dat het plan om **De Branding** te vernieuwen een nuttige stap is. Met name een betere geluidsisolatie maakt het mogelijk dat het jeugdhuis in de kelder actief kan zijn zonder dat voorstellingen of andere activiteiten in de polyvalente zaal worden verstoord.

Ten slotte moedigt de jeugdraad initiatieven aan om **woningen voor jongeren en jonge gezinnen** betaalbaar te houden, zodat zij een plaats in Middelkerke kunnen vinden.

De jeugdraad ziet in het meerjarenplan een duidelijke wil om te investeren in de leefkwaliteit van jongeren. Met enkele bijkomende accenten rond jeugdbeleid kan Middelkerke nog sterker groeien tot een **jeugdige gemeente** waar jongeren zich echt thuis voelen.

Cultuurraad

De cultuurraad vindt het een mooi en evenwichtig opgesteld plan en kan de initiatieven rond de modernisering van Centrum De Branding en de opwaardering van de digitale collectie van de bibliotheek alleen maar toejuichen.

We wensen dan ook een **positief** advies uit te brengen en tegelijk ook volgende zaken onder de aandacht te brengen:

- Enkele leden uiten hun bezorgdheid rond de financiering van de grote projecten (zoals het project Recht door Zee, waarover tegenstrijdige communicatie bestaat).
- We steunen de keuze van het gemeentebestuur om via het overige beleid blijvend in te zetten op het verenigingsleven, onder andere door dezelfde middelen logistiek en financieel te blijven aanbieden.

Opgroeien

Het lokaal overleg is blij met de voorgestelde acties betreffende de investeringen in infrastructuur voor kinderopvang baby en peuter en voor de jeugd in Leffinge.

Ook de heraanleg van straten en pleinen biedt de kans om extra in te zetten op de veiligheid van de zwakke weggebruiker. Vanuit het lokaal overleg opgroeien wordt gevraagd om bijkomend aandacht te besteden aan veiligheid voor zwakke weggebruikers in de ruime omgeving van de scholen, aan de schoolpoort, maar ook op weg tussen school en thuis.

Specifiek voor de heraanleg van de dorpskern Lombardsijde, is het de vraag om deze ook te bekijken met de bril van schoolgaande kinderen en hun ouders, ook tijdens het uitvoeren van de werken.

De naam “huis van het kind – Middelkerke” is nog niet goed bekend bij de bevolking, de diverse werkingen die onder deze titel (kunnen) gevat worden zijn op zich wel gekend en worden zeker geapprecieerd. Dit betreft de werking van de brugfiguren, de huiswerkklassen, de zomerschool, het welzijnswinkeltje en de pamberbank, het aanbod kinderopvang van baby en peuter en van buitenschoolse opvang, De adviesraad vraagt om deze naam bredere bekendheid te geven, en vindt het jammer dat daar geen acties rond opgenomen werden.

Seniorenraad

Over het algemeen is het een positief verhaal, met een duidelijk overzicht van de doelen en plannen.

De term ‘toegankelijk’ komt regelmatig terug. Als dit in de ruime zin van het woord zal worden toegepast en op alle mogelijk vlakken, kan de seniorenraad dit alleen maar positief bekijken. De term ‘senioren’ komt niet vaak voor. De seniorenraad gaat ervan uit dat deze doelgroep mee wordt verstaan onder alle andere doelgroepen (inwoners, gezinnen, ...). De seniorenraad is van mening

dat er nood is aan jonge gezinnen in de gemeente. Dat er ook aandacht gaat naar het hinterland vinden we alleen maar positief.

Het oude gemeentehuis (hiermee wordt bedoeld het historisch deel) is niet meer toegankelijk en gebruiksvriendelijk. De seniorenraad vraagt zich af wat de bestemming hiervan zal worden. De seniorenraad vraagt om voldoende aandacht te behouden voor de inwoners die (nog) niet mee zijn met de digitale vooruitgang. Zij mogen niet uit het oog worden verloren. De seniorenraad vraagt tevens aandacht voor een vlotte en efficiënte dienstverlening voor iedere burger, digitaal als aan het loket. Voor de seniorenraad is niet enkel het Silt belangrijk maar ook andere evenementen en kleinere gebeurtenissen verdienen voldoende aandacht naar bekendmaking. Aandacht mag niet enkel naar de toeristen gaan. De seniorenraad vraagt zich af wat er met de Omnia garage zal gebeuren, gezien het toeristisch onthaal in de Oude Post in het meerjarenplan is opgenomen. (SD 1 en 2)

Voor de seniorenraad blijft het belangrijk om voldoende aandacht en ondersteuning te voorzien voor de socioculturele verenigingen, waaronder ook de seniorenverenigingen vallen, en de socioculturele beleving toegankelijk en betaalbaar te houden. Bij renovaties wordt voorgesteld om aandacht te hebben voor recuperatie van materialen (onderdelen die elders kunnen worden ingezet). (SD 3)

In het kader van mobiliteit vindt de seniorenraad dat er meer aandacht moet gaan naar het hinterland, zowel voor het openbaar vervoer als voor deelmobiliteit maar ook in kader van parkeerbeleid. Voor wat betreft het openbaar vervoer dient te worden nagegaan wat de mogelijkheden zijn naar uitbreiding toe, rittenspreiding over de dag. De seniorenraad vraagt zich af wat het nut is om een gratis Buzzy Pass te geven aan de jongeren als ze geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. Daarnaast vindt de seniorenraad dat heel wat straten, ook in het hinterland, heel wat veiliger kunnen gemaakt worden, zowel voor auto's als fietsers, zoals de Zwarteweg, Lekestraat en Leeuwerikstraat.

Het is belangrijk om in te zetten op de jeugd, gezien zij de toekomst zijn. Een multifunctionele ruimte voor max. 75 personen in Hoeve Pruvost lijkt voor de seniorenraad te klein. De seniorenraad vraagt om zeker in Leffinge rekening te houden met de mobiliteit (fiets en auto) en voldoende parkeergelegenheid te voorzien rekening houdende met de huidige en toekomstige situatie. (SD 4 en 5)

Daarnaast vraagt de seniorenraad de nodige aandacht voor de betaalbaarheid van de nieuwe te realiseren assistentiewoningen. (SD 6)

De seniorenraad wenst inspraak bij renovatie of nieuw te bouwen infrastructuur waar de verenigingen gebruik van kunnen maken. (SD 5 en 6)

Land- en tuinbouwraad

- Herstellen landbouwwegen prioriteit.
- Grachtenbeheer (ondersteuning gemeente onderhoud grachten)

Lokale economie

- Blijven investeren in fietspaden en netwerken in deelgemeenten.
- Winterevenementen tijdens rustige periodes (buiten schoolvakanties en verlengde weekends) zijn belangrijk voor alle handelaarsbonden.
- Bij toekomstige wegenwerken mogelijkheden voorzien om terrassen uit te breiden (horeca) in Westende-Bad.
- Westende – Dorp: Voldoende parkeerplaatsen voor ouder cliënteel. Hogere boetes voor appartementen zonder garage. Shop & Go-tijd verlengen. Parkeerstroken max. 2 uur. Verschil tussen straten met en zonder parkeerschijf vergroten.

- Westende-Bad: Vuilnisproblematiek door te vroeg buitengezette zakken. Budget voor extra vuilnisstraten. Meer GAS-ambtenaren. Ophaling buiten seizoen mogelijk. Concurrentie door Happy Hour van Joe FM en beachbars. Momenteel 4 beachbars op korte strand → ervaren als te veel concurrentie.
- Sea Shoppingcenter & Middelpolder: Bewegwijzering en problematiek vervuiling en niet onderhouden groen in het shoppingcenter.
- Handelaarsbond Lombardsijde: Werken duren ca. 3 jaar → duidelijke bewegwijzering naar ondernemingen noodzakelijk & Shop & go parkeerplaatsen voorzien.

Noord-Zuid-comité

Geen opmerkingen of suggesties.

Milieuraad

Algemeen

Middelkerke beoogt in de volgende 6 jaar om steeds energie-neutrale maatregelen en groene energie in te zetten in al haar projecten met het gebruik van de best beschikbare technieken en technologische ontwikkelingen.

Middelkerke toegankelijk: altijd dichtbij, snel en digitaal

AP 1.1 Een nieuw gemeentehuis

Bij de bouw en inrichting van een nieuw gemeentehuis wordt gestreefd naar energie-neutrale maatregelen en om groene energie in te zetten met het gebruik van de best beschikbare technieken en technologische ontwikkelingen.

AP 1.4 Een professioneel gebouwenbeheer met een investeringsplan op lange termijn om energiedoelstellingen te halen

De Milieuraad pleit voor energievriendelijke maatregelen en een bewuste manier van gebruik van alternatieve energie in het investeringsplan van gebouwen en conform de passende regelgeving.

Middelkerke bruist: toerisme en lokale economie versterkt

AP 2.1 Toeristisch profiel

Bij het organiseren van evenementen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de draagkracht van de omgeving (bijvoorbeeld vuurwerk blijft voorbehouden voor het strand en wordt nooit toegelaten in andere zones, respect voor duinen tijdens zomerevenementen in het kader van natuurwetgeving, ...).

Binnen het toerisme wordt belang gehecht aan het minimaliseren van de milieu-impact, het ondersteunen van de lokale economie en aan toeristische beleving in groene gebieden. Groenzones i.f.v. onthaasting kunnen een positief toeristisch imago aan de gemeente geven.

Middelkerke levendig: sterke dorpen en kernen in een vitale gemeenschap

AP 3.1 Toegankelijke cultuurbeleving met vernieuwing en modernisering van De Branding en investering in hinterlandzalen, o.a. parochiezalen Wilskerke en Mannekensvere

AP 3.2 Kwalitatief, toegankelijk en toekomstgericht sportbeleid - Nieuwe sporthal De Barloke

AP 3.3 Duurzaam erfgoed - Masterplan renovatie of herinrichting gemeentehuis (incl. archief)

Ook voor de investeringen van de parochiezalen in de deelgemeenten, de modernisering van de Branding, de bouw van de nieuwe sporthal De Barloke en de herinrichting van het gemeentehuis als beschermd monument, pleit de Milieuraad voor energie-neutrale maatregelen en om groene energie in te zetten met het gebruik van de best beschikbare technieken en technologische ontwikkelingen.

Middelkerke aantrekkelijk: een kwalitatieve leefomgeving voor iedereen

AP 4.1 Afvalbeheer, netheid en sluikestortpreventie

Het gemeentebreed veegplan houdt ook rekening met afval en sluikestort in de bermen.

De extra sorteerstraten moeten het afvalbeleid dicht bij de inwoners brengen (vooral in dicht bebouwde gebieden en appartementen met weinig bergruimte voor afval) en met het oog op een hogere sorteringsgraad in de toeristische zone (tweedeverblijvers, verblijfstoerisme, dagjestoerisme, ...).

AP 4.2 Duurzaam, toegankelijk en toekomstgericht mobiliteitsbeleid

Toegankelijke haltes: de infrastructuur rond de bushaltes dient net en proper gehouden te worden in samenspraak met De Lijn.

Bijkomende fietsinfrastructuur: de Milieuraad propageert verdere uitbouw van degelijke en veilige fietsinfrastructuur op het gemeentelijk grondgebied met het oog op reductie van fijnstof, stikstofoxiden (NO_x), koolmonoxide (CO), koolstofdioxide (CO₂) en vluchtige organische stoffen (VOS).

Deelmobiliteit: De Milieuraad is er grote voorstander van dat deelmobiliteit, na positieve evaluatie in de kerngemeenten, ook uitgebreid wordt naar alle Middelkerkse deelgemeenten gezien dit eveneens bijdraagt aan de reductie van fijnstof, stikstofoxiden (NO_x), koolmonoxide (CO), koolstofdioxide (CO₂) en vluchtige organische stoffen (VOS).

AP 4.5 Heraanleg straten en landelijke wegen

Bij de heraanleg van straten wordt er rekening gehouden met de actiepunten van het Hemelwater- en Droogteplan en is er bijzondere aandacht voor verharding / ontharding en infiltratiemogelijkheden.

AP 4.6 Herinrichting dorpskernen

Bij de herinrichting van dorpskernen waar veel jonge gezinnen (komen) wonen, kan milieu gecombineerd worden met (verkeers)veiligheid, groene verbindingssassen (ecologie) en (toeristische) beleving door het creëren van veilige groene assen.

(bijvoorbeeld Leffinge: de Hoeve Pruvost met de jeugdsite, de volkstuintjes, de schoolzone en de site van de notaris kunnen geïntegreerd worden in een veilige en groene as voor inwoners, (schoolgaande) kinderen, bezoekers en toeristen die strekt tot aan de leperleedstraat en het fietspad van de oude tramspoorweg).

AP 4.7 Ontsluitingsweg "Recht naar Zee"

De Milieuraad is bezorgd over de grote impact op het milieu die dit project zal veroorzaken en is bijgevolg geen voorstander van deze weg.

AP 4.8 Aangename, groene en bio diverse leefomgeving

Nieuw onderhoudsplan openbaar groen: de Milieuraad pleit voor een onderhoudsplan met een totaalvisie waarbij er oog is voor inventarisatie en structurele aanpak van het bomenbeleid en het bermbeheer op het hele Middelkerkse grondgebied en waarbij ook rekening gehouden wordt met een gebiedsgerichte aanpak (de Kust t.o.v. het Hinterland).

De Milieuraad vraagt om betrokken te worden om de nodige input en adviezen te geven in dit nieuw onderhoudsplan openbaar groen.

AP 4.9 Efficiënte werking dienst openbaar domein

Groen- en grachteninventaris en meerjarenplan rioleringsnetwerk (inspectie, reiniging en onderhoud): ook hierbij dient er rekening gehouden te worden met de actiepunten van het Hemelwater- en Droogteplan en met bijzondere aandacht voor ontharding, het onderhouden en terug openleggen van grachten in bepaalde gebieden om overstromingen bij intensieve neerslag te vermijden en met het oog op infiltratiemogelijkheden (dit gaat ook de verzilting van het grondwater tegen en geeft op die manier een hogere kwaliteit aan toekomstig drinkwater).

Middelkerke jong: toekomst voor gezinnen en jeugd

AP 5.1 Een integraal jeugdbeleid

Multifunctionele jeugdsite op Hoeve Pruvost: Middelkerke streeft naar groenzones en (ecologische) belevingsparcours binnen de jeugdsite.

Nieuwe school in Leffinge: bij de inrichting van de nieuwe speelplaats adviseert de Milieuraad een vergroening van de speelplaats met een (ecologische) belevingsparcours voor kinderen en een wadi i.p.v. een volledig verharde of geplaveide speelplaats.

Beheersplan voor speelpleinen: de Milieuraad adviseert om van speelpleinen “meer dan een speelplein te maken” en ruimer in te richten waarbij er, naast speeltuigen, eveneens oog is voor beleving van kinderen in ecologische groenzones die tegelijk ook fungeren als ontmoetingsplaatsen voor andere doelgroepen (bv. jongeren, senioren, buurtbewoners, ...).

Middelkerke zorgzaam: welzijn en goede zorg voor iedereen

AP 6.3 Versterken van seniorenwelzijn

Met het oog op de demografische ontwikkelingen van vergrijzing in de gemeente en het tegengaan van vereenzaming wordt gestreefd naar ontmoetingsplekken met bankjes in groenzones op het hele grondgebied van de gemeente. Deze groenzones kunnen bovendien ook een ontstressende en onthaastende functie hebben voor andere doelgroepen van inwoners en bevorderlijk zijn voor het toerisme en het positieve imago van de gemeente.

Middelkerke sterk: een efficiënte en mensgerichte organisatie

AP 7.2 Fleetplan - Opmaak inventaris, strategisch fleetplan en evaluatie

Middelkerke streeft naar de aankoop van veilig en geluidsarm elektrisch gereedschap, meer elektrische fietsen en een groen wagenpark voor dienstwagens van het personeel met de inzet van de best beschikbare technieken en technologische ontwikkelingen.

Sportraad

BD1: Middelkerke toegankelijk: altijd dichtbij, snel en digitaal

Sportadvies: Sportverenigingen zorgen voor gezonde burgers en alle hulp ter promotie van het (sport) verenigingsleven is welkom. We vragen dan ook dat er ruimte of mogelijkheden zijn ter promotie van deze verenigingen bij de vernieuwing van de website en dat zij ook kunnen meegenieten van de digitale borden. De maand van de Sportclub en de aanloop hiernaar lijkt ons het aangewezen moment om deze borden ter beschikking te stellen van het sportverenigingsleven, maar evenzeer kan dit van nut zijn voor uitzonderlijke organisaties van lokale sportclubs (events, festiviteiten,...).

In de rand: De investering in een nieuw gemeentehuis en de renovatie van het politiekantoor zal redelijk duur zijn. Waar zal dit budget dan gehaald worden en op welke noden is dit gebaseerd? Wat zal er dan gebeuren met het huidige administratief en oud gemeentehuis. Wat zal de invulling zijn van deze gebouwen? Digitale schermen op het openbaar domein zullen toch conform de gewestelijke publiciteitsverordening 2023 zijn indien langs een gewestweg?

BD2: Middelkerke bruist: toerisme en lokale economie versterkt

Sportadvies: Attractieve (sport)evenementen zijn leuk, maar men mag niet vergeten dat Middelkerke ook bezoekers trekt omwille van de natuurlijke trekpleisters (strand en duinen) en mogelijkheden die er zijn voor de niet gebonden sporter (MB-parcours, pumptrack, strand,...) Locaties van evenementen worden vaak slechter achtergelaten dan ervoor. Denk hierbij aan afval, losgeknipte spanbanden, platgetrapte duinen om bepaalde optredens te kunnen zien,... Het is daarom belangrijk om hiervoor de nodige aandacht te hebben bij de eigen organisaties, maar om ook externe organisatoren hiervoor attent te maken en regels te stellen bij mogelijke risico's tot vervuiling. Zeker gezien de ambitie van BD4 in het MJP.

BD3: Middelkerke levendig: sterke dorpen en kernen in een vitale gemeenschap

Sportadvies: De betrokkenheid en een goede strategische aanpak voor de bouw van nieuwe sportaccommodaties zijn zeer belangrijk, zoniet prioritair voor de sportraad. We wensen dan ook betrokken te zijn tot dit project en vragen aandacht voor de sportclubs die daar momenteel actief zijn. Zal de oude sporthal nog kunnen gebruikt worden terwijl de nieuwe wordt gebouwd? Indien niet dan vragen wij oplossingen voor de sportverenigingen die daar momenteel 'thuis' zijn.

BD4: Middelkerke aantrekkelijk: een kwalitatieve leefomgeving voor iedereen

Sportadvies: Binnen deze beleidsdoelstelling is aandacht voor netheid duidelijk aanwezig. Het zijn vaak bezoekers of evenementen die voor overlast zorgen op dit vlak, maar dit werd al aangegeven via het advies onder BD1. Wat de herinrichting van de dorpskernen betreft vragen we de nodige aandacht voor de zwakke en sportieve weggebruiker bij herinrichtingen. De doorgang ter hoogte van de stadskernen in bv. het centrum (fietspad die overgaat in versmalde baan) en Lombardsijde (overgang fietspad aan de lichten t.h.v. de schoolstraat richting centrum + kruispuntje Zeelaan-Bassevillestraat) zijn recepten voor ongevallen.

In de rand: De realisatie en toekomstige plannen voor de vernieuwde zeedijk zijn zeer mooi, maar in een volgende fase mag er ook aandacht komen voor de achterliggende en niet-toeristische straten die nu soms in verloederd contrast staan met de dijk. De perceptie heerst dat er op dit vlak veel aandacht is voor uitstraling en bezoekers, maar minder voor de vaste bevolking (zie ook evenementen die ons Middelkerke dan gebroken achterlaten). Extra voorzieningen of alertheid voor afvalverzameling bij (sport)accommodaties zijn ook wenselijk. Hopelijk is het gemeentebreed veegplan er niet alleen voor de toeristische straten, maar in mindere frequentie ook voor deze in het hinterland? Kan er niet samengewerkt worden met AWW voor de inrichting van Hoppin-punten? Wat valt onder deelmobiliteit? Zijn dit deelfietsen en/of deelwagens?

BD 5: Middelkerke jong: toekomst voor gezinnen en jeugd

Sportadvies: we hopen dat ook sportactiviteiten meegenomen worden binnen de vermelding van 'betaalbaarheid van jeugdactiviteiten'. Aandacht voor gerichte subsidies naar sportverenigingen die het verdienen en nodig hebben zijn in deze context zeer belangrijk met een zekere aandacht voor de kansarmen in onze gemeente. Dit met nadruk gezien de recente buitenproportionele besparingen van de regering in de bovenlokale sportsector.

In de rand: er dient voldoende aandacht te zijn voor betaalbare woningen voor de lokale bevolking of om jonge gezinnen aan te trekken. Een limiet op toeristische/tweedeverblijven lijkt nuttig om Middelkerke ook buiten het seizoen levendig te houden en op lange termijn te doen groeien. In veel dorpen verdwijnen buurtwinkels (slagers, bakkers, krantenwinkels....). Meer jonge gezinnen zal resulteren in een levendigere gemeente en komt ook ten goede aan het (sport)verenigingsleven. Tot slot lijkt het plan van de sluiting van enkele scholen in contrast te met deze beleidsdoelstelling/dit actieplan.

BD6: Middelkerke zorgzaam: welzijn en goede zorg voor iedereen

We vragen in deze context de nodige aandacht voor toegankelijkheid van sportaccommodaties (bouw nieuwe sporthal). Denk hierbij aan parkeerplaatsen voor mindervaliden, toegankelijkheid van overheidsgebouwen voor personen met een beperking. Daarnaast heeft de uitrol van de UitPAS voor personen in armoede hier zijn plaats in het (sport)verenigingsleven.

Toegankelijkheid en inclusie

Het woord 'toegankelijk' komt letterlijk voor in het meerjarenplan. Toegankelijkheid is een transversaal thema en daarom in alle sectoren van toepassing. De adviesraad vindt het meerjarenplan een positief verhaal. Voor mensen met een beperking zijn het vaak de kleine (praktische) dingen die een groot verschil maken en het dagelijks leven vergemakkelijken. Vb. een bel of kapstok die te hoog hangt. En de adviesraad wil meewerken aan dat positief verhaal.

Er dient een reflex te groeien bij zowel de diensten als politici om de adviesraad voor Inclusie en Toegankelijkheid om advies te vragen. Dit zeker bij renovatie- en bouwdoSSIERS, en graag in een zo vroeg mogelijk stadium. Of dit als actie zelf dient te worden opgenomen laten we over aan het bestuur.